Het Leven van Johannes van Tella door Elias

Syriac Studies Library

42

Series Editors

Monica Blanchard
Carl Griffin
Kristian Heal
George Anton Kiraz
David G.K. Taylor

The Syriac Studies Library brings back to active circulation major reference works in the field of Syriac studies, including dictionaries, grammars, text editions, manuscript catalogues, and monographs. The books were reproduced from originals at The Catholic University of America, one of the largest collections of Eastern Christianity in North America. The project is a collaboration between CUA, Beth Mardutho: The Syriac Institute, and Brigham Young University.

Het Leven van Johannes van Tella door Elias

Syrische Tekst en Nederlandsche Vertaling

Edited and Translated by

Hendrik Gerrit Kleyn

2010

gorgias press

Gorgias Press LLC, 954 River Road, Piscataway, NJ, 08854, USA

www.gorgiaspress.com

Copyright © 2010 by Gorgias Press LLC

Originally published in 1882

All rights reserved under International and Pan-American Copyright Conventions. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, scanning or otherwise without the prior written permission of Gorgias Press LLC.

2010 ܩ

ISBN 978-1-60724-901-6

Reprinted from the 1882 Leiden edition.

Digitized by Brigham Young University. Printed in the United States of America.

Series Foreword

This series provides reference works in Syriac studies from original books digitized at the ICOR library of The Catholic University of America under the supervision of Monica Blanchard, ICOR's librarian. The project was carried out by Beth Mardutho: The Syriac Institute and Brigham Young University. About 675 books were digitized, most of which will appear in this series.

Our aim is to present the volumes as they have been digitized, preserving images of the covers, front matter, and back matter (if any). Marks by patrons, which may shed some light on the history of the library and its users, have been retained. In some cases, even inserts have been digitized and appear here in the location where they were found.

The books digitized by Brigham Young University are in color, even when the original text is not. These have been produced here in grayscale for economic reasons. The grayscale images retain original colors in the form of gray shades. The books digitized by Beth Mardutho and black on white.

We are grateful to the head librarian at CUA, Adele R. Chwalek, who was kind enough to permit this project. "We are custodians, not owners of this collection," she generously said at a small gathering that celebrated the completion of the project. We are also grateful to Sidney Griffith who supported the project.

A 45.
INSTITUTE OF CHRISTIAN
ORIENTAL RESEARCH
CATH. UNIV. OF AMER.

HET LEVEN VAN JOHANNES VAN TELLA

DOOR

ELIAS.

SYRISCHE TEKST EN NEDERLANDSCHE VERTALING.

ACADEMISCH PROEFSCHRIFT,

TER VERKRIJGING VAN DEN GRAAD VAN

DOCTOR IN DE SEMITISCHE LETTERKUNDE,

AAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE LEIDEN,

OP GEZAG VAN DEN RECTOR-MAGNIFICUS

Dr. M. J. DE GOEJE,

HOOGLEERAAR IN DE FACULTEIT DER LETTEREN EN WIJSBEGEERTE,

VOOR DE FACULTEIT TE VERDEDIGEN

op Maandag den 26sten Juni 1882,

des namiddags te 2 uren,

DOOR

HENDRIK GERRIT KLEYN,

GEBOREN TE LEIDEN.

ICOR
275.53
K64
1882

LEIDEN. — E. J. BRILL.
1882.

AAN MIJNE WAARDE OOMS

H. E. KLEYN

EN

A. H. G. P. VAN DEN ES.

INLEIDING.

Het leven van Johannes van Tella, dat in de volgende bladzijden wordt uitgegeven levert eene bijdrage tot de kennis der Syrische historische litteratuur der 6de eeuw.

Vergunt mij daarom over die litteratuur het een en ander hier voor af te laten gaan.

Men kan deze afdeeling der letterkunde verdeelen in algemeene geschiedenis en kerkgeschiedenis, en deze laatste wederom in aaneengeschakelde verhalen, biographiën en historische stukken als brieven en dergelijken.

Wat nu de algemeene geschiedenis aangaat, daartoe behoort in de eerste plaats, wat den ouderdom aangaat, de Chroniek van Josua Stylites [1]), die de oorlogen, tusschen Romeinen en Perzen in zijnen tijd gevoerd, beschrijft en voor dit gedeelte der geschiedenis zeer gewichtig is.

In de tweede plaats kan men daartoe rekenen de geschiedenis, die eene Syrische bewerking der geschiedenis van Zacharias Mitylenensis in zich heeft opgenomen [2]).

1) Zij sluit met het jaar 506, en is nog tijdens keizer Anastasius op schrift gebracht. Zij is uitgegeven (Abh. f. d. Kunde der Morgenl. VI) door Abbé Martin. Eene nieuwe editie door den hoogl. Wright zal spoedig verschijnen.

2) Zij vormt het IIIde deel der Anecdota Syriaca en eindigt in het midden der 6de eeuw.

Hoewel de schrijver zich veel met de kerkgeschiedenis bezig houdt, geeft hij toch ook staatkundige geschiedenis. Zooals bekend is sluit deze bewerking met het eind van het VIIde boek, terwijl het 1ste en waarschijnlijk ook het IIde boek van andere hand zijn [1]). De hoogleeraar Nöldeke meent dat zeer veel in dit verzamelwerk van de hand van Johannes van Ephesus is. Dit is zeer wel mogelijk, maar ik geloof toch dat veel van het universaalhistorische, dat in VIII, IX en X gevonden wordt, uit een andere bron afkomstig is. Evenzoo oordeel ik over de correspondentie L. IX: 10—13, 20—26. Ook is het merkwaardig, dat in L. IX. 19 de monnik Zoöras (Ze'ora) die bij Johannes v. Eph. zulk eene groote rol speelt, niet genoemd wordt. Waarschijnlijk echter is dat L. VIII: 3 (de martyribus Homeritis) aan Johannes van Ephesus ontleend, en dat c. 4 en 5 uit Johannes zijn verkort, terwijl ook L. X: 1, 2 en 3 van denzelfden auteur schijnen te zijn. Deze heeft namelijk in zijne kerkgeschiedenis (IIde deel) capita, die denzelfden titel dragen.

Ten slotte is nog het Chronicon Edessenum bewaard gebleven (uitgegeven door Assemani B. O. T I. 387 sqq.), dat zich hoofdzakelijk met de Edesseensche bisschoppen bezig houdt en met het jaar 539 eindigt.

Gaan wij nu tot de kerkgeschiedenis over, dan behoort in de eerste plaats genoemd te worden Johannes van Ephesus [2]). Deze schreef eene kerkgeschiedenis in drie deelen. Alleen het derde deel daarvan is in zijn geheel overgebleven (eenige capittels uitgezonderd). Het loopt van

1) Dit is aangetoond in de inleiding op het IIIde deel der Anecdota.

2) Zie over Johannes van Ephesus, Land. Johannes, Bischof von Ephesus der erste Syrische Kirchenhistoriker, Leyden, 1856.

570—±591 [1]). Het eerste deel is geheel verloren gegaan. Van het tweede deel zijn belangrijke stukken bewaard en wel op de volgende wijze. Reeds spoedig zijn uit de kerkgeschiedenis excerpten gemaakt. Dat blijkt uit Add. Ms. 14647 Mus. Brit. (A° 688), waar eenige capita uit het tweede deel voorkomen, die door den hoogleeraar Land in het IIde deel der Anecdota zijn uitgegeven (p. 385—90). Andere excerpten evenwel zijn niet overgebleven. Een ander deel is te vinden in het Chronicon van Dionysius Telmaharensis († 845). Deze heeft in zijn derde deel groote stukken uit Johannes overgenomen, zoo bijv. den brief van Simeon van Beth-Arscham over het martyrium Homeritarum en andere stukken op deze gebeurtenis betrekking hebbende [2]); over de vervolging onder Paulus Judaeüs, Abraham bar Chili van Amid, Ephraïm van Antiochië, de heidenbekeering, het Julianistische episkopaat in Ephesus, eenige der capita historica (Anecd. II, p. 385—390) en het verhaal van de verschillende kometen, aardbevingen [3]) en andere verschijnselen en van de groote pest, vooral die in Constantinopel, en in Amid en omstreken, de razernij aldaar (867 = 556) en de tweede verschijning der pest (869). Een groot gedeelte hiervan is reeds uitgegeven in het IIde deel der Anecdota (p. 289—329). Dat dit laatste geen zelfstandig excerpt uit Johannes, maar

---

1) Het laatste feit dat vermeld wordt is de verwoesting van Anchialus (Theophanes Chronogr. A. M. 6084).

2) Niet allen door Assemani uitgegeven.

3) Hier zij in het voorbijgaan gezegd, dat Johannes v. Eph. in het verhaal van kometen en aardbevingen niet zelfstandig is. Eene nauwkeurige vergelijking van Johannes, met Johannes Malalas en Theophanes bewijst, dat deze drie eene gemeenschappelijke bron hadden, waarschijnlijk een verhaal der merkwaardigheden tijdens Justinus en Justinianus. Agathias echter levert een zelfstandig bericht.

een excerpt uit Dionysius is, blijkt daaruit, dat voor de verschillende feiten het jaartal geplaatst is (wat in Johannes van Eph. nooit gevonden wordt, ook niet in het excerpt Anecd. II p. 385—390), dat in die jaartallen de eigenaardige chronologie van Dionysius gevolgd wordt [1]), dat in de spelling van een paar eigennamen juist dezelfde fouten voorkomen: Ephraïm bar ܐܦܦܝܢܐ i. p. v. ܐܦܝܢܐ, en ܐܦܝ̈ܪܘܣ, i. p. v. ܐܘܦ̈ܪܘܣ, dat elders in Dionysius gevonden wordt en ook uit (Anecd. II, p. 290, l. 5) ܡܘ̈ܫܝܡ dat in beiden voorkomt i. p. v. ܡܘ̈ܫܝܡ, en vooral uit de in beide Mss. voorkomende randlezing ܫܡܫܬܐ (Anecd. II, p. 297), die stellig onjuist is. Het excerpt uit Dionysius laat soms enkele kleine stukken uit, maar over het geheel is er geen verschil [2]).

Is de aaneengeschakelde kerkgeschiedenis onmisbaar omdat zij ons met de in het oog vallende feiten bekend maakt, van niet minder gewicht zijn de biographiën. Voor zoover zij door tijdgenooten zijn opgesteld, geven zij belangrijke mededeelingen, die ons dikwijls veel beter in die tijden kunnen verplaatsen, dan de kerkgeschiedenissen. Hier slaan wij een blik op de zeden en gewoonten, het leven en bedrijf der menschen, maar ook op den toestand van godsdienst en zedelijkheid. Het voortreffelijkste wat

1) In feiten wier datum hij met behulp van Grieksche schrijvers schijnt vastgesteld te hebben, heeft hij, wetende dat b. v. A. M 6000 = A. Gr. 819 was, bij ongeluk ook A. D 500 = A. Gr. 819 gesteld. Dat blijkt uit den dood van Justinus A. G. 846, Concilie van Constantinopel A. G. 872, dood van Justinianus A. G. 886 en dergelijken.

2) Het is mogelijk dat in Michaël Magnus nog iets van Johannes v. Eph. is bewaard, maar al is dit zoo, dan is het nog niet voor den historicus toegankelijk gemaakt (althans voor zoover ik weet). Bar Hebraeüs heeft Johannes eveneens gebruikt; over de Tritheïeten schijnt hij het een en ander uit hem over te nemen, dat wij niet van elders kennen.

ten dien opzichte door de Syriërs geleverd en bewaard gebleven is, is zeker wel het tweede werk van Johannes van Ephesus, de levenswijzen der Oostersche zaligen genaamd [1]). De schrijver belooft alleen te zullen spreken over personen uit zijnen tijd, en van die personen alleen dat mede te deelen, voor de waarheid waarvan hij kan instaan. Andere biographiën uit dezen tijd vindt men in Add. Ms. 12174 Mus. Brit. bijv. de geschiedenis van Mar Channîna door Jacobus van Batnae, van Johannes bar Aphthonius, van Jacobus van Batnae, en van Johannes van Tella door Elias. In Add. Ms. 17203 treft men een deel van een leven van Severus aan, en in Add. Ms. 14645 een leven van Achudemes. Het is wel mogelijk dat de biographie van Jacobus Baradaeüs (Anecd. Syr. II p. 364—383) eveneens uit de 6de eeuw dagteekent. Dat zij niet van Johannes van Ephesus, is heb ik elders aangewezen [2]).

Ik noemde in de laatste plaats historische stukken als brieven en anderszins, daartoe behooren de brieven van Severus, Jacobus van Sarug [3]), en Philoxenus van Mabbug, verder eene brievenverzameling, waarvan door mij elders een verslag is geleverd [4]), een stuk voor de geschiedenis der Julianisten van eenig belang in Add. Ms. 14629 *f* 21 *v.*—24 *r.*, verschillende encyclieken, en verzamelingen van canones. Hiermede heb ik getracht een verslag te leveren van de gelijktijdige historische litteratuur der Syriërs over de VIde eeuw. Misschien is mij het een en

1) Anecd. Syr. t. II. p. 1—288, 330—362.

2) In: Jacobus Baradaeüs, de stichter der Syrische Monophysietische kerk. Leiden. 1882.

3) Daarvan is het een en ander door Schröter en Abbé Martin uitgegeven.

4) Zie „Jacobus Baradaeüs". Aanh. IV.

ander ontgaan, voor welk verzuim ik bij dezen verschooning vraag.

Tot de categorie der biographiën behoort ook het leven van Johannes van Tella door Elias, het leven van een der belangrijkste figuren, welke de Monophysietische partij in de 6de eeuw oplevert. Toen onder de regeering van Justinus het vuur der vervolging met kracht was uitgebroken tegen de Monophysieten, toen de patriarchen van Antiochië, Paulus Judaeüs, Euphrasius en vooral Ephraïm van Amid, die zijne voorgangers nog verre in ijver overtrof, hunne woede aan de ketters koelden, daarin bijgestaan door vele getrouwe aanhangers, zooals bijv. Abraham bar Chili, bisschop van Amid, toen overal het aantal orthodoxen (d. i. Monophysieten) was afgenomen, toen van de getrouw geblevenen de kinderen niet meer den Doop, de ouderen niet langer het Avondmaal ontvingen, toen niemand der afgezette bisschoppen het waagde zijne partijgenooten in den nood bij te staan, toen wierp Johannes van Tella alle menschenvrees verre van zich, toen aanvaardde hij het ambt van een reizend bisschop en zendeling, toen wijdde hij tallooze geestelijken en predikte hij overal de leer der éène natuur, toen vond hij eindelijk tengevolge van zijne stoutmoedigheid, door toedoen van Ephraïm van Antiochië, op nog middelbaren leeftijd den martelaarsdood. Hij is het, die het werk van Jacobus Baradaeüs onmiddellijk heeft voorbereid.

Geen wonder dan ook dat reeds Assemani in het IIde deel der Bibliotheca Orientalis hem een afzonderlijk artikel wijdde [1]).

1) p. 53, 54.

Wat daar medegedeeld wordt, is echter zeer gebrekkig en voor het grootste gedeelte onwaar. In 512 zou hij als bisschop van Tella de synode van Sidon hebben bijgewoond (volgens de lijst der bisdommen B. O. II Diss. de Monoph. IX sub Tela was hij reeds in 503 bisschop), in 519 door Justinus verbannen zijn, en door den toenmaligen Comes Orientis, Ephraim van Amid, den dood ondergaan hebben op den 6den Februari van een onbekend jaar. Hij zou een aantal canones gegeven hebben, die in de Bibliotheca secreta Medicea bewaard werden.

Assemani heeft zelfs niet opgemerkt dat met den op de volgende kolom genoemden heilige Mar Johannes bar Barsus[1]), die 6 Februari 538 stierf, onze Johannes van Tella wordt bedoeld.

Behalve de laatste onoplettendheid van Assemani, is echter de onjuistheid van zijn bericht niet aan hem zelven, maar aan de onbekendheid van de historische literatuur der 6de eeuw te wijten. Assemani kende geen ouder historicus dan Dionysius Telmaharensis.

Deze nu noemt A. G. 814 de beroemdste Monophysieten op en daaronder Johannes van Tella en Jacobus van Sarug, terwijl toch beiden eerst A. G. 830 bisschop werden. Het is echter mogelijk dat hier en A. G. 823, waar Dionysius zijne deelname aan de synode van Sidon mededeelt, een eveneens Johannes geheeten voorganger bedoeld wordt, doch waarschijnlijk is dit niet. Johannes kan echter als monnik de synode hebben bijgewoond. A. G. 530 wordt bij Dionysius de verbanning der 54 bisschoppen medegedeeld. Maar daaruit volgt nog niet dat dit alles

1) Volgens Abbé Martin heeft het Ms. ܒܪ.. ܪܣܘܣ.

in dat éène jaar is ten uitvoer gebracht. De bijvoeging eindelijk bij Dionysius, dat hij te Antiochië martelaar werd door Ephraïm, behoeft geen betrekking te hebben op de eerste jaren na de verbanning, daar Dyonysius zijn dood A. G. 849 mededeelt.

Assemani had ook nog kunnen vermelden dat hij deel nam aan de »collatio Catholicorum et Severianorum in 533.

De in de laatste jaren in het licht gegevene historische werken der Syriërs gaven ook meer inlichtingen omtrent Johannes van Tella.

Om met het minst belangrijke bericht te beginnen: de Syrische bewerking der Historia Miscellanea van Zacharias Mitylenensis [1]) bericht p. 247 zijne verbanning, spreekt p. 248 en 249 over zijne deugden en voortreffelijke eigenschappen, en verhaalt p. 315 met korte woorden zijne gevangenneming en dood.

De »zaligenlevens" van Johannes van Ephesus bevatten ook een leven van onzen Johannes [2]). Daardoor werd bekend dat Johannes, nadat hij »jaren" (d. i. meer dan één jaar) bisschop was geweest, door de vervolging getroffen werd, dat hij na zijne afzetting zijn monniksleven hervatte, maar, door zijn geweten en de voortdurende smeekbeden zijner partijgenooten opgewekt, het besluit nam om den Monophysieten ter wille te zijn. Van den patriarch en de overige bisschoppen kreeg hij vergunning, en zoo ging hij moedig aan het werk. Hij wijdde tallooze geestelijken (170000!) [3]) waaronder ook Johannes van Ephe-

---

1) Land. Anecd. Syr. t. III.

2) Anecd. Syr. II. p. 169—177.

3) Dit cijfer wordt ook aangetroffen in eene aanteekening op *f.* 97 van Add. Ms. 17218 (zie p. 1200 v. d. Catal. v. Wright).

sus, die door hem in 529 tot diaken geordend werd. Bij de wijding gaf hij nauwkeurig acht op de kennis der Candidaten, en nam alleen dezulken aan, die aanbevelingsbrieven van vertrouwde personen medebrachten. Toen zijne vijanden alle middelen aanwendden om zijn werk te verhinderen, moest hij meer in het verborgen arbeiden, hetgeen hij gedurende verscheidene jaren deed.

Het einde was echter dat Johannes door Ephraïm van Antiochië werd gevangen genomen. Ten gevolge van het lijden, hem door de tegenpartij, die, zooals vroeger bij Ignatius, zoo ook nu bij hem, »wilde beesten" als zijne bewakers aanstelde, bezorgd, kwam hij in Antiochië om.

Het leven, dat thans wordt uitgegeven, levert nieuwe gegevens voor zijne geschiedenis, zonder daarom nog de mededeelingen van Johannes van Ephesus overbodig te maken.

De schrijver is Elias, misschien wel Elias van Dara, wiens levensbeschrijving door Johannes van Ephesus bijna geheel verloren is gegaan [1]. Op verzoek van twee stadgenooten van Johannes, Sergius en Paulus, heeft hij, ofschoon, naar zijn zeggen, van zijne onbekwaamheid overtuigd, deze geschiedenis te boek gesteld, en wel met een stichtelijk doel.

De mededeelingen, die hij doet, had hij deels van Johannes zelf, deels van zijne moeder en leermeesters, maar het meeste had hij met eigen oogen gezien, toen hij met Johannes samenwoonde [2].

---

1) Anecd. Syr. II. p. 186.

2) Hij was reeds bij hem tijdens de gevangenneming 1 Febr. 537. Dit blijkt uit het voorn. „ons" p. 48,12.

Door zijne beschrijving ingelicht kunnen wij de chronologie van zijn leven aldus vaststellen:

Hij werd geboren tusschen 6 Febr. 482 en 6 Febr. 483 te Callinicus, en was de zoon van zekeren Cursus [1]), Curcus [2]) of Cyriacus [3]), die 485 stierf. Zijne moeder leefde nog tot ± 535. In 502/503 kwam bij hem de lust op om monnik te worden, maar eerst in 507/508 ontving hij de tonsuur, daar zijne moeder hem zoolang had tegengehouden. In 519 (nadat Jacobus van Sarug reeds bisschop was geworden) werd hij door list en tegen zijn zin tot bisschop van Tella gewijd. Maar reeds twee jaren daarna, dus in 521, werd hij verbannen. Eenigen tijd bracht hij toen in het klooster van Mar Zaccai te Callinicus door, en verder woonde hij met de kloosterlingen in eene woestijn.

Eenigen tijd daarna begon hij zijne werkzaamheid in het belang der Monophysietische partij. Vóór 533 wijdde hij eenige bisschoppen voor de Perzische Christenen, in vereeniging met Thomas van Dara, Sergius van Cyrus, Marion van Sura en Nonnus van Circesium. In 533 ging hij naar Constantinopel met eenigen der zijnen, om over de vereeniging der partijën te spreken. Toen de samenkomsten over deze zaak zonder vrucht waren afgeloopen, keerde hij weder naar het Oosten terug, waar hij nogmaals bisschoppen voor Perzië wijdde.

Den 1sten Schebat (Februari) 537 werd hij, met behulp van den Perzischen gouverneur van Nisibis in het gebergte van Schigar (Singara) gevangen genomen. Van daar werd

---

1) Cursus volgens. Marsh. 101 *f.* 74 der Bodlejana en tweemaal in N°. 62 v. d. Catal. v. Zotenberg (Mss. Syriaques d. l. Bibl. Nationale).

2) In het onderschrift der Quaestiones Add. 14631 Mus. Brit.

3) In het opschrift van het voorgaande.

hij eerst naar Nisibis, vervolgens naar Risch'aina (Rhesina) en eindelijk naar Antiochië overgebracht. Daar kwam hij den 6den Februari (Schebat) 538, in het klooster van Comes Manasse opgesloten, om het leven, ondermijnd door het vele lijden, dat hij had moeten verduren. Hij was toen vijf en vijftig jaren oud.

De volgende geschriften zijn van Johannes van Tella bewaard gebleven.

I Add. Ms. 14549 Mus. Brit.: Geloofsbelijdenis van den zaligen en heiligen [1]) bisschop van Tella aan het ingetogen en heilig coenobium der kloosters rondom de stad Constantina, en allen die in haar gebied zijn, ware geloovigen en heilige ledematen, verbonden aan het ware lichaam van Christus onzen God.

Deze geloofsbelijdenis verschilt op geen belangrijk punt van dergelijke geschriften van anderen.

II Marsh. 101 der Bodlejana *f.* 74: Verklaring van het Trishagion door Heer Johannes bar Cursus, bisschop van Telila en Mauzelath (l. Tella de Mauzelath).

III Add. Ms. 14663. Een brief geschreven door Sergius, Marion, Nonnus, Thomas en Johannes aan de monniken van Amid tegen de leer van Julianus van Halicarnassus, voor een deel bewaard [2]).

IV Add Ms. 12155 Mus. Brit. (Catena patrum). Uittreksels uit de verdediging der orthodoxe vaders Sergius van Cyrus, Petrus van Rhesina, Thomas van Germanicia, Thomas van Dara, Johannes van Tella.

Dit behoort waarschijnlijk tot de »collatio Catholicorum et Severianorum" (533).

---

1) Het onderschrift heeft: Johannes van Tella.

2) Dat met Johannes, Johannes van Tella is bedoeld, blijkt uit de andere namen.

V Canones.

1) 27 canones met eene korte inleiding Add. 12155, 14527 en gedeeltelijk in Add. 14526 (N°. 2—7, 9, 10, 12—14, 25) waarschijnlijk dezelfde, die ook door Assemani B. O. II. p. 54 genoemd worden. De titel in Add. 12155 luidt: Canones uitgesproken door den vromen Mar Johannes, bisschop van Tella de Mauzelath, opdat zij die priesters zijn, vooral in de dorpen, hen zouden in acht nemen.

2) 48 vragen met antwoorden door Johannes. Add. 14631, 14493, Mss. Syr. de la Bibl. Nationale (Catal. de M. Zotenberg) N°. 62. Vragen, welke de priester Sergius deed, aan Johannes bar Cursus (Add. 14631 bar Cyriacus, onderschrift: bar Curcus) bisschop van Tella de Mauzelath, welke den vorm van canones hebben.

Deze vragen en antwoorden zijn door T. J. Lamy uitgegeven in zijne Dissertatio de Syrorum fide et disciplina in re Eucharistica Lovanii 1859. Zij betreffen meest allen het avondmaal.

3) Add. 14493. Andere canones van denzelfden Johannes, die niet in de vragen zijn opgenomen.

4) Ms. d. l. Bibl. Nationale (Catalogue de M. Zotenberg N°. 62): Vermaningen en bevelen, die uitgesproken zijn in den vorm van Canones, aan de geestelijken, door den zaligen Heer Johannes bar Cursus, bisschop van Mauzelath.

Andere geschriften van Johannes heb ik niet kunnen vinden, mogelijk bevindt zich echter nog het een en ander onder een onvolledigen titel in de Catalogi.

Voor de grammatica en de vermeerdering van den woordenschat levert de biographie niet veel nieuws op. Wat ik ten dien opzichte in de Aanteekeningen reeds meerendeels besproken heb, vat ik hier samen:

p. 4.17 en 9.3 komt de uitdrukking ܐܝܟ ܕܡܢ ܠܘܬܗܘܢ voor, die »door hun werk, door hunne bemoeiing", moet beteekenen.

p. 10.5 ܡܬܚܝܪܐ in een zin, waarvan ik de beteekenis niet weet vast te stellen, wschl. in de plaats corrupt.

p. 14.11 ܘܠܐ ܟܕ in den zin van: en zonder dat

p. 21.3 ܡܢ ܒܪܗ̇, waar wij ܒܪܗ̇ zouden verwachten.

p. 23.8 ܦܘܣܩܐ = posca, een bij de Romeinen bekende drank.

p. 24.3, 4 ܛܒܘܬ ܥܝܢܐ wschl. goedgunstigheid, tegenovergesteld aan het booze oog d. i. afgunst.

p. 24.15 ܐܝܟ ܕܐܬܥܕܪ̇ in den zin van: opdat hij geholpen zou worden, nut zou trekken, wschl. moet echter ܕܢܬܥܕܪ̇ gelezen worden.

p. 24.19 ܡܠܒܝܩܘܪܐ, als behoorende tot het beddegoed. Wschl. wordt daarmede »cervicarium" kussen bedoeld.

p. 25 1 ܟܫܦܐ wschl. in de beteekenis van »tapijtgoed" = כשפא, ܟܘܫܦܐ.

p. 28.16 ܬܫܘܬ, ܡܢ, van onder iets uittrekken.

p. 31.6 ܦܘܪ̈ܦܣܐ, vermaken.

p. 39.4 ܣܠܩ ܒܠܘܓܘܣ, op voorwaarden (hier: van vrijgeleide) opgaan. Vergelijk het Gr. *διὰ λόγων, ἐπὶ λόγῳ*. Immers omdat zij ܒܠܘܓܘܣ waren opgegaan, hield de keizer hen niet in Constantinopel.

p. 52.12 ܘܝܩܪܘ ܣܓܝ ܒܥܝ̈ܢܝܗܘܢ. »Zij waren in hunne oogen zeer bezwaard". Eene vreemde uitdrukking om »benauwdheid, vrees" uit te drukken.

p. 52.13 ܫܝܢܐ, het bewoonde, bebouwde land, zie Nöldeke ZDMG. 1876. p. 358 en de daar aangehaalde plaatsen.

p. 58.13 ܐܪ̈ܝܡܢܝܐ, Arianen, zoo ook Anecd. Syr. III. p. 387.

p. 60.5 ܫܠܫܐ; p. 70 17 ܫܠܘܫܬܢܘܬܐ; p. 71.2 ܫ̈ܘܠܫܐ; p. 78.5 ܐܫܬܠܫ. De beteekenis van ܫܠܫ is: door zoete woorden of beloften iemand tot iets overhalen, paaien.

p. 60.16 ܛܝܛܠܘ̈ܣ, opschriften, titels, hier in een mij onbekenden zin.

p. 64.11 ܐܟܣܝܐ waardigheid.

p. 65.8 ܢܩܛ ܢܦܫܗ zich samenpakken, waarmede de houding van een woedende wordt aangeduid.

p. 65.9 ܒܚܪ, staren, staroogen.

p. 65.14 ܕܘܒ̈ܪܘܗܝ, ܚ̈ܫܘܗܝ, om aan te duiden dat de groote daden en het lijden aan denzelfden toebehooren. Misschien is hier eene corruptie.

p. 68.1 ܥܡܐ in den zin van: een leek, vergel. עם הארץ bij de Rabbijnen.

p. 68.21 ܦܪ̈ܘܣܝܣ verklaring, akte, zoo ook p. 71.6, 74.6, 7.

p. 69.14 ܛܘ̈ܢܣ schijnt het Gr. τόνος te zijn: klemtoon, accent.

p. 69.20 ܗܬܘܣܐ, zede, gewoonte, ἦθος.

p. 71.4 ܗܒ ܦܘܢܐ. Indien dit geen corruptie is van ܦܘܢܐ, is het het Gr. Φωνή, en beteekent het: Geef een woord.

p. 71.5, 6. ܢܡܘܣ ܕܕܝܢܐ, wijze van een rechter i. p. v. wijze rechter.

p. 72.6 giste ik dat ܡܕܝܢ̈ܘܬܐ moest gelezen worden.

Anecd. Syr. II. p. 290.2 3 komt echter voor ܟܠ ܡܕܝܢܐ. ܡܕܝܢܐ ܘܩܘܪ̈ܝܐ ܘܡܕ̈ܝܢܬܐ schijnt dus als een collectief gebruikt te worden.

p 73.9 ܟܠܝ̈ܠܝܘܣܐ, waarschijnlijk is dit geen Nomen Appellativum, maar een eigennaam.

p. 73 19 ܡܫܓܪ̇ ܗܘܐ, hij bracht in beweging, schudde. In denzelfden zin gebruikt in the Apocryphal Acts of the Apostles, ed. Wright. 1871 vol. II. Transl. p. 162, 202

p. 73.21 ܟܦܢܐ, het punt waarmede de daling begint dus toppunt, keerpunt.

p 77.4 ܥܐܪ̈ܝܐ, etymologisch schijnbaar van ܥܐܪܐ afgeleid, moet een derivatum van ܥܕܬܐ, kerk zijn, en geestelijken beteekenen, vergel. Anecd. Syr. II. p. 290.4 ܥܕ̈ܬܝܐ (waarvoor Dion. Telmahar ܥܕ̈ܬܢܝܐ leest).

p. 78.18, 23 ܐܬܚܝ̇ܕ. Het Sing. schijnt hier aangewend, om aan te toonen, dat de twee naturen werkelijk één zijn geworden.

p. 81.21 ܒܫܠܘܬ ܠܘܬܢܝܗ, ܫܠܘܬܐ van ܫܠܬ, rusten. Misschien moet echter ܫܠܘܬ gelezen worden.

p. 82.15. ܒܪ ܫܢܬܗ ܒܪ ܫܢܬܗ beantwoordt in de Pesch. aan één of aan twee jaren (in den Masoretischen tekst). Hier kan het echter niets anders beteekenen dan één jaar, daar de chronologie eene andere opvatting niet toelaat.

Gaan wij nu over tot de beschouwing der Handschriften, die aan deze uitgave ten grondslag liggen nl. het Add. Ms. 12174 dat wij A, en Add. Ms. 14622, dat wij B zullen noemen, beide van het Britsch Museum.

Ofschoon A jonger is dan B begin ik toch daarmede,

omdat het het »leven" in zijn geheel bevat en een beteren tekst heeft dan B.

A (Add. 12174) is eene kolossale foliant, op perkament geschreven, bevattende 452 folia, bijna alle in twee kolommen beschreven. Het jaar der vervaardiging is A. Gr. 1508 = A. D. 1197. De schrijver, Joseph, was tot dat werk, uit een ander klooster, naar dat van Bar Sauma te Melitene ontboden. Het is dan ook met eene goede, regelmatige hand geschreven. Het leven van Johannes van Tella komt daarin voor *f.* 152 *r.* — *f.* 165 *v.*, zonder eenige gaping. De schrijver schijnt een slaafsch copiïst te zijn geweest, die den tekst die hij voor zich had getrouw volgde. Nu en dan laat hij een ܘ in den 3den pers. Plur. weg, of voegt er een aan den 3den pers. Sing. toe. Enkele malen zijn de veranderingen niet zoo onschadelijk, zooals b. v. p. 9, l. 2 waar »de bisschoppen die op alle plaatsen verdreven werden" tot »Chalcedonensische bisschoppen" worden gemaakt, p. 9, l. 12 waar ܐܦ ܐܦܝ̈ܣܩܘܦܐ ܗܘܢ, i. p. v. ܘܐܦ ܗܘܢ ܐܦܝ̈ܣܩܘܦܐ, p. 15.4 waar het ongepaste ܬܘܒܟܝܢ i. p. v. ܬܘܩܝܢ staat, op p. 41, l. 8, 9 waar eene regel is weggelaten. Maar doorgaans is toch de tekst van A in orde, en ook indien wij dit handschrift alleen bezaten, zouden wij een goede uitgave van het leven van Johannes van Tella kunnen leveren.

Daarom heb ik, waar de varianten onbeduidend waren, meestal de lezing van A gevolgd. Ik week daar alleen van af, waar de lezing van B mij oorspronkelijker voorkwam. Wat de spelling aangaat, verschilt A nog al van B zoo b. v. A ܠܒܘܩܐܡ, B ܠܒܘܩܐܢ, A ܣܒܪ̈ܘܗܝ, B ܣܒܪܘ̈ܗܝ, en dergelijke, A ܠܘܘܪܠܐ, B ܠܘܪܠܐ, A ééns

ܐܬܡܪ̈ܬ, B ܐܬܐܡܪ̈ܬ, A ܡܐܬܪܝܢ, B ܡܬܪܝܢ, A ܒܪܡܫܐܬ, B ܒܪܡܫܬ, A ܚܕܒ, B ܐܚܕܒ, A ܐܠܦ̈ܐ, B ܐܠܦ̈ܐ, A ܢܝܫܐ, B ܢܫܐܐ, A ܡܓܠܣܘ, B ܡܓܠܣ. In vreemde woorden A ܐܦܝܣܩܘܦܐ, B ܐܦܣܩܘܦܐ, A ܪ̈ܘܡܝܐ, B ܪ̈ܘܗܡܝܐ, A ܦܕܐܓܘܓܐ, B ܦܕܓܘܓܐ, A ܩܘܪܐܛܘܪܐܣ, B ܩܘܪܛܘܪܣ, A ܕܘܡܣܝ̈ܐ, B ܕܡܣܝ̈ܐ, A ܐܦܪܣܝܐ, B ܗܘܦܪܣܝܐ, A ܦܠܣܘܪܐ, B ܦܠܣܘܪܐ, A ܒܐܘܒܐ, B ܒܘܒܐ, A ܣܐܪܝܘܢ, B ܣܪܝܘܢ.

Van veel minder waarde dan A, is B (Add. 14622), dat volgens Wright (Catalogue of the Syriac Manuscripts of the British Museum) uit de 9de eeuw dagteekent en met een regelmatige hand is geschreven. Van het oorspronkelijk 40 folia bevattende Ms., zijn er 13 verloren nl. het 1ste folio, 2 achter *f.* 21, weder 2 achter *f.* 25 en de laatste 8 *ff.* Het overige heeft op verschillende plaatsen (vooral de laatste bladzijde) veel geleden. Verscheidene woorden zijn daardoor geheel of gedeeltelijk onleesbaar. Niettegenstaande B op enkele plaatsen de ware lezing heeft (zoo op de plaatsen waar A bedorven is, en die ik boven heb genoemd), is het meestal veel slechter dan A. P. 24, l. 2, 3 laat B een onmisbaar stuk weg, en men trachtte eens de beteekenis van B's lezing p. 18, l. 5 en p. 29, l. 6, 7 te verstaan. Soms heeft B woorden niet herkend, zoo bijv. schrijft hij p. 35, l. 10 ܐܬܥܣܝܬ voor ܐܬܥܣܝܢܬ en p. 46, l. 11 ܐܬܥܣܝܢ voor ܐܬܥܣܝܢܢ. Dan weder keert hij de volgorde der letters om b. v. ܠܒܒܘܬܐ voor ܒܠܒܘܬܐ, ܒܠܘܪܐ voor ܒܪܘܠܐ. B houdt er ook van voegwoorden als ܬܘܒ, ܕܝܢ, ܓܝܪ, ܕܝܢ ܡܛܠܘܢ in te voegen en verandert soms de lezing willekeurig, zoo bijv. p. 8, N. 7 ܕܠܐ ܡܐܢܘܬܐ ܐܘ ܡܘܦܠܕ ܪܥܝܢܐ.

De eigenaardigheden der spelling heb ik reeds boven vermeld.

De punctuatie is soberder dan in A. Men vergelijke daarvoor p. 3—18, l. 19 waar ik door toevallige omstandigheden A gevolgd heb, met het vervolg, waar B door mij gebruikt is (voor zoover dit handschrift den tekst bevatte).

Wat de vertaling aangaat, ik heb getracht even ver verwijderd te blijven van eene onhollandsche, als van eene vrije vertaling. Daardoor ben ik evenwel soms genoodzaakt geweest zinwendingen te gebruiken en eene volgorde van woorden aan te wenden, die wij in een oorspronkelijk geschrift niet zouden gebruiken. Bij de aanhalingen uit de Peschittha heb ik voor het O. T. de editie van het Britsch- en Buitenlandsch bijbelgenootschap van 1823, voor het N. T. de uitgave van Gutbirius, Hamburg, 1664, vergeleken. In de bij de vertaling gevoegde aanteekeningen, heb ik het een en ander medegedeeld, dat mij toescheen tot verklaring der vertaling of opheldering van den tekst vereischt te worden.

Ten slotte breng ik mijnen hartelijken dank aan Dr. Hoerning te Londen voor de bereidwilligheid waarmede hij voor mij een groot aantal lezingen met de handschriften heeft vergeleken, maar bovenal mijnen leermeester en promotor, den hoogleeraar Land, die, ondanks zijne drukke ambtsbezigheden, mij gedurende eenige jaren in de kennis der Syrische taal heeft willen inwijden, en ook bij de samenstelling van dit proefschrift mij steeds met de grootste welwillendheid heeft bijgestaan.

GESCHIEDENIS VAN DEN VROMEN EN VOLZALIGEN JOHANNES BISSCHOP DER STAD TELLA,

welke eenige verstandige menschen met grooten aandrang hem, die met den heilige langen tijd gewoond heeft, verzocht hebben op te schrijven ten nutte van velen die de waarheid liefhebben.

Aan de geestelijke en in alles Christus liefhebbende broederen Heer Sergius en Heer Paulus, de waarlijk vrijen, wenscht uw vereerder Elias vrede in onzen Heer.

Ik ben, o mannen, die ijverig zijt in welgevallige werken, en in alles Christus liefhebt, in groote droefheid en verlegenheid, hoe ik u, zooals gij dat waardig zijt en men u verplicht is, den krans van lof moet vlechten, wegens het vele waarmede gij versierd en Gode welbehagelijk zijt, en waardoor gij oorzaak zijt van veel voordeel voor hen die u aanschouwen, vooral omdat in uwe harten de heilzame herinnering en gedachtenis der heilige en geestelijke vaderen is bewaard. En dit is zoo, omdat gij waarlijk hebt geleerd, zooals gij onderricht zijt uit de lezing der Heilige Schriften, dat gij gelijk moet worden aan de zonen der oude rechtvaardigen, hoe deze indertijd ijverig waren en zich inspanden om in hunne harten geestelijke schatten op te leg-

gen uit de zegeningen hunner vaderen, omdat zij waarlijk geloofden dat de tongspitsen hunner vaderen hun Godde-
4 [1] lijke rijkdommen en schatten konden schenken, omdat zij bedachten de dingen die boven, en niet die op de aarde waren (Col. 3 : 2). Daarom moge hij u behoorlijk prijzen die hiertoe in staat is, dat gij hierin de oude rechtvaardigen hebt nagevolgd, Isaäc en Jakob en Jozef en Eliza en hunsgelijken, dat gij geestelijk voordeel behaalt ook uit de zegening van dezen geestelijken vader, vooral dat uit uw hart niet is uitgedoofd de kool der liefde tot den uitverkoren heilige en belijder, gedurende dezen ganschen tijd, die als een smeltoven ter beproeving is gesteld, maar dat gij als ware erfgenamen der waarheid die kool nog meer hebt doen gloeien van liefde. Met recht worden daarom door u beschaamd en door hun geweten geoordeeld de zonen en leerlingen, welke met de tijden overgegaan zijn van dat wat betamelijk is tot het tegenovergestelde, gedreven door de liefde tot heerschappij en ijdelen roem, en van de rechte standplaats gevallen zijn in strikken en dwaze [2] begeerlijkheden, die dwaas zijn en ten val brengen, en de menschen doen verzinken in verderf en ondergang, zooals geschreven staat (I Tim. 6 : 9), en hunne ziel in groote ellende brengen, en door hunne bemoeiing als het ware met harde steenen, door hunne bittere smaadredenen en lasteringen, hunne weldoeners steenigen, en hen die waken voor hunne zielen, hunne herders, bedoel ik, en leermeesters,
5 daarom opdat zij daardoor welbehagelijk mogen zijn aan degenen, tot wie zij hun toevlucht hebben genomen, en

---

1) Deze cijfers duiden den aanvang aan der bladzijden van den Syrischen tekst.

2) I Tim. 6 : 9 heeft „vele."

van wie zij verwachten dat zij hun hier in deze vergan-
kelijke wereld groot zullen maken. En onder deze beroe-
ringen hebt gij en ook uwsgelijken, welken zoo als de
Heilige Schrift treffend en van pas zegt dat u de Heer
heeft overgelaten als een overblijfsel (Rom. 9 : 19) tot onze
vertroosting en opwekking, tot onze vreugd en krans, gij
die in de plaats van het leven zijt (Phil. 2 : 16), daar gij
zoo goed hebt gehandeld, terwijl gij vertoefdet te midden
van een boos en verdraaid geslacht (Phil. 2 : 15), evenals
indertijd Lot onder de razenden, onder deze beroeringen,
zeg ik, hebt gij vastgehouden aan uw geloof, terwijl uw
fondament waarachtig was, en zijt gij niet overgegaan van
de vreeze Gods tot het tegenovergestelde, en hebt gij de
waarheid des Evangelies bewaard, door dat gij gebouwd
zijt op het fondament der Apostelen en Profeten (Eph.
2 : 20). En [1]) gij hebt alle gevaren gering geacht, daar
gij, in deze beroering der beproevingen, veel moeite hebt
besteed tot veler nut, dat niet alleen de naam van dezen
heilige zoude opgeschreven worden tot de heilzame herin-
nering van ons en die na ons komen, maar dat gij ook
mij hebt aangespoord, dat mijne geringheid zijne levens-
wijze en werken zoo goed mogelijk in korte woorden zou
beschrijven, en dien strijd waarin hij het leven liet en de
kroon van het martelaarschap wegdroeg. Dat gij van mijne 6
geringheid meent, dat ik het vermogen bezit dit alles te
doen, en schriftelijk de herinnering der werken van dezen
heiligen man en geestelijken herder te volbrengen, die din-
gen, welke hij van kindsbeen af tot op zijn verscheiden

1) Eigenlijk moest hier geen nieuwe zin beginnen, maar wegens de lengte heb ik hem hier afgebroken.

van ons naar onzen Heer deed, daaromtrent beken ik, dat
ik hiertoe niet in staat ben zooals het betaamt. Gij her-
innert u immers, geestelijke broederen, dat gij mij dikwijls
hebt aangespoord dat ik dit zou doen, en gij zijt mijne
getuigen dat ik tot uwe liefde [1]) dit argument bezigde:
Wie wil een huis of toren bouwen of eene kroon of krans
gieten, die geschikt is voor het hoofd des konings en zegt,
terwijl de grondstoffen, die dienen tot de vervaardiging van
dit alles dat hij wil maken, voor hem klaar liggen, tot
een onkundige, wien zelfs de namen der dingen, en hunne
samenstellingen, en hunne geschiktheid om bij elkander ge-
bruikt te worden, en de overeenkomst van het een met het
ander onbekend zijn: »Neem dit, en bouw of giet, of beeld-
houw en volbreng deze werken die ik wil maken", terwijl
hij behoorde te weten dat alleen deskundigen geschikt zijn
tot hunne vervaardiging en versiering. En verder zeide ik
tot de liefde tot God die in u is [2]) behalve dat ik niet in
staat was tot hetgeen gij van mij verlangdet, opdat ik door
mijne eenvoudigheid en povere kennis niet te kort zou
7 schieten in de nuttige geschiedenis van dezen verwonder-
lijken man, (omdat ik in al die dingen gebrekkig ben), dat
gij, die wijs zijt in Christus, en rijk in kennis, dit zoudt
doen, vooral omdat gij stadgenooten van dezen heilige
waart, opdat gij waardig moogt geacht worden door de
genade, in de nieuwe wereld ook naar die stad te komen,
waarheen hij gegaan is, waar ook alle heiligen wonen [3]) en
gij zeidet tot mij: »Schrijf slechts dit op, wat gij in onze
tegenwoordigheid van zijn levenswijze hebt verhaald, wei-

1) Een titel.
2) Een titel.
3) De interpunctie is in de Mss. onjuist.

nig uit veel van dezen heilige, vooral omdat gij langen tijd met dezen man samengewoond hebt, en met eigen oogen, zoo goed als het mogelijk was, zijne Goddelijke voortreffelijkheden hebt gezien." En, daar ik uw aanhouden en dit uw herhaald verzoek zag, waag ik het dan nu, opdat ik geen verwerper moge zijn van dit uw prijswaardig verlangen, dat in waarheid tot veler nut is, (ach! mocht ik daartoe in staat zijn zooals het behoort, zoo als ik boven heb gezegd) en begin, naar mijne krachten, door de hulp van uwe gebeden, terwijl ik ieder die, dat wat beneden geschreven is in deze zaak, ontmoet, verzoek dat hij niet hoore naar, of lette op de eenvoudige woorden of dat hetzelfde op verschillende plaatsen verhaald is, naarmate de noodzakelijkheid dit vereischte, en de nuttige winsten veronachtzame, welke ieder noodig heeft die met liefde en niet 8
met afgunst leest.

Ik begin dan te verhalen, voor hen die het niet weten, ook uit welke stad deze heilige Johannes afkomstig was, die door de genade Gods waardig werd gekeurd om bisschop te worden in de stad Tella. Het betaamt ook te zeggen welke oorzaak hem riep om monnik te worden, en hoe oud hij was toen hij [daartoe] onderwezen werd. En wat hij heimelijk deed voor dat hij de tonsuur onderging uit vrees voor zijne moeder die Christus waarlijk liefhad. En waarom ik den naam zijner moeder [1]) vermeld heb in zijn verhaal. En in welk klooster hij gewoond heeft. En hoedanigen geestelijken vader hij had. En met welke geestelijke werken hij begon zoodra hij de tonsuur ontvangen had tot op het eind zijns levens zonder

2) De naam zijner moeder komt echter niet voor, misschien is hij uitgevallen.

ophouden of uitstel. En in welken tijd hij waardig werd gekeurd tot den rang van het bisschopsambt in de stad Tella. En welke kampen over zijn hoofd heengingen, zoodra hij bisschop was. En met welk eene vrijmoedigheid hij uit de hoofdstad terugkeerde, toen hij met zijne zeven [1]) mede-bisschoppen door den kalmen [2]) en overwinnenden keizer
9 geroepen was, nadat de ware bisschoppen op alle plaatsen van hunne zetels verdreven waren, door hen die hun best deden dat de Synode van Chalcedon als door hun bemoeiing de kerk zou binnenkomen. En wat deze heilige deed, toen hij zag, dat de menschen gewelddadig gevangen werden genomen, opdat zij belijdenis zouden afleggen volgens de afkeurenswaardige bepaling der genoemde Synode. En verder hoe vele duizenden menschen van de boosheid der menschvereering zich bekeerden tot de kennis der waarheid door zijn toedoen in het land Perzië, dat door het goddelooze onderwijs van Nestorius den menschvereerder als het ware op nieuw verduisterd was door afgoderij. En welke middelen en aanslagen met vlijt werden aangewend, ook door Ephraïm van Antiochië, opdat deze heilige zou gegrepen worden, opdat hij niet langer doen zou, wat hij deed tot opbouwing der kerk van Christus. En hoe deze tot de heidensche Perzen zond, en hen door gaven verlokte en hen aanspoorde en overhaalde door geschenken dat zij dezen man zouden vangen uit de bergen en woestijnen, waarin hij vertoefde en tusschen de heiligen die daarin woonden. En hoe hij gegrepen werd. En in welken tijd, en hoevele malen de Heidenen en Magiërs, door wier

1) De collatio Severianorum et Catholicorum vermeldt er slechts vijf.

2) Een keizerlijke titel.

werk zij hem gegrepen hadden, hem voor zich stelden. En
wat hem door hen gevraagd werd, in datgene wat zij in 10
hunne taal »henzeman" [1]) noemen, dat wil zeggen, in eene
vergadering van vele aanzienlijken. En hoe Ephraïm hem
in Rischaina (Rhesina) voor zich deed komen. En welke
dingen hij eischte dat hij (Johannes) zeggen zou, die booze
en ongematigde en gramstorige man. die in het oog viel
door alle wereldsch aanzien [2]) en [toch] verwijderd was
van al wat betamelijk was [3]). En wat zijn rechter aan-
gaande hem besloot, toen hij zag dat hij niet gehoorzaam
was aan zijn vijandelijken ijver. En waarheen hij hem
zond met groote troepen Romeinen [4]). En in welk eene
kleine en enge gevangenis men hem en die met hem wa-
ren opsloot in Antiochië. En wat diegenen deden welke
aangesteld waren om hem te bewaken. En hoe de heilige
gesterkt werd door de genade Gods, en hoe hij onbevreesd
aanhoudend gezonde woorden sprak tot hen, die op alle
plaatsen met hem redetwistten. En welk goed einde zijn
leven had in zijne gevangenis. En in welken tijd hij ont-
sliep. En in wat voor graf hij begraven werd door de
afgunstige handelwijze zijner vijanden, die in het minst
niet verzadigd en verkwikt waren van hun toorn tegen hem,
ook niet toen zij zijn lijk voor hunne oogen zagen liggen.
En welk middel zijne vijanden aanwendden, nadat hij ge- 11
storven was, opdat de stad het niet zou bemerken en in
ijvervuur zou ontbranden en zijn lichaam zou rooven of

1) أَنْجُمَن zie Vullers Lex. Pers.

2) Onzekere vertaling van eene blijkbaar corrupte lezing.

3) Aldus naar mijne gissing p. 10 N°. 4.

4) Onderdanen van den Romeinschen Keizer, hier soldaten.

iets anders oproerigs zou doen. En hoe hij in de ure zijns doods voor alle zonen der heilige Kerk bad, voornamelijk voor degenen die hem zoo zeer zonder reden gehaat hadden met een volkomen haat.

Voordat ik echter begin met het gemoed tevreden te stellen, dat dorst om het begin en einde van al wat ik beloofd heb u, o in alle Christus liefhebbende mannen, te verhalen, moge ik niet berispt worden door hen die hooren, wat voorgelezen wordt, als zou het gebrekkig zijn en niet volmaakt in welsprekendheid en orde, en »dit behoorde vóór dat geschreven te zijn, of dat vóór dit, of dit anders, of dit was niet noodig, of aldus behoorde het te zijn, of van waar weet hij die het schreef al deze dingen, daar hij toch van langen tijd af over dezen heilige begint te verhalen, terwijl hij nog niet met den man bekend was." Gij herinnert u immers dat ik van den aanvang af gezegd heb, dat ik niet in staat was tot dat alles wat gij van mij verlangdet dat ik doen zou. En ook dit alles dat ik beloof in dit verhaal te volbrengen, heb ik deels met eigen oogen gezien. deels van zijne opvoeders
12 gehoord, deels om de eene of andere rede uit zijn mond vernomen, wanneer hij in den tijd, waarin bezoeking hem trof, de rust en kalmte gedacht waarin hij leefde, nadat hij het noviciaat had ondergaan [1]), deels van zijne moeder gehoord, doch het meeste heb ik met eigen oogen gezien, zooals ik boven heb gezegd.

Het is mijns inziens noodig vooraf te zeggen uit welke stad hij was, omdat velen dit niet weten en begeeren het te vernemen.

---

1) Eigenlijk: onderwezen was.

Deze heilige dan was uit eene stad, Callinicus [1]) gehee-
ten, en laten wij ook dit zeggen dat er in deze stad vele
menschen waren, welke der barmhartigheid Gods waardig
waren. Zij waren namelijk menschlievend, geloovig, inge-
togen, wijs, braaf, gastvrij, overvloedig in giften, het
geestelijk onderwijs liefhebbend, en als kinderen ééns vaders
en ééner moeder waren de rechtvaardigen, die daarin woon-
den, en hadden zij elkander lief. En indien iemand het
waagt om te zeggen: Indien sommige van hare inwoners
zoo met deugd (voortreffelijkheid) versierd waren, waarom
is zij dan getroffen door den geesel des Assyriërs [2])(Jes. 10:5), hij
luistere als een geloovige naar de Heilige Schrift, die zegt:
Wien de Heer liefheeft, tuchtigt hij, en hij kastijdt de zo-
nen, in welke hij een welgevallen heeft (Hebr. 12 : 6), en:
indien gij zonder de tuchtiging zijt, waarmede iedereen ge-
tuchtigd wordt, zoo zijt gij vreemdelingen en niet zonen 13
(Hebr. 12 : 8) en wederom: Tuchtig mij, Heere, met barm-
hartigheid niet in toorn, opdat gij mij niet klein maakt
(Jer. 10 : 24) [3]), en wederom: uw stok en uw staf, die ver-
troosten mij (Ps. 23 : 4), en wederom: Welgelukzalig is de
man, dien Gij, o Heere, tuchtigt (Ps. 94 : 12), want de
oordeelen Gods zijn een diepe afgrond (Ps. 36 : 7). En
wie is er, die hem zal berispen [4]) en zeggen: Wat doet
gij? (Job 9 : 12). Want de rechtvaardigen worden ook
onderdrukt, wanneer de zondaars gestraft worden. Laten
wij luisteren naar den profeet, als hij ook tot Jerusalem

---

1) Eene stad in Osrhoëne, aan den Euphraat gelegen, schuin tegenover Sura.

2) Gedoeld wordt op de verwoesting door Chosroës in 542 Proc. de B. P. II. 21 en Zach. Mit p. 314. 8. (Anecd. Syr. III.)

3) De Pesch. heeft i. p. v. met barmhartigheid: met een rechterlijk oordeel.

4) De Pesch heeft: gebieden.

zegt, uit den mond des Geestes die door hem spreekt: Ik zal mijn zwaard uit zijne scheede trekken [1]) en uit u den rechtvaardige en den zondaar verderven (Ez. 21 : 3). Deze dingen zijn voldoende tegenover diegenen, welke zich haasten om woorden zonder nuttigheid en zonder kennis uit te storten, en meenen, dat zij door hunne rechtvaardigheid bevrijd zijn van de straf die met billijkheid over anderen komt.

Laten wij dan beginnen, vanwaar wij [het verhaal] hebben laten steken.

Uit deze stad dan, zooals wij boven gezegd hebben, was deze heilige, en uit de aanzienlijken der stad. Twee en een half jaar oud was hij, toen hij door zijn vader als wees werd achtergelaten, en zijne moeder bleef in weduwschap gedurende vijftig jaren. Zij was met haren echtgenoot drie
14 en een half jaar gehuwd geweest, en nadat haar man gestorven was, diende zij God nacht en dag, met vasten en gebed (Luc. 2 : 37) en groote onthouding, en met tranen en aandoening. Haar jonge zoon nu werd door haar, en zijne grootouders, zoo als hij verhaalde, met alle voorzorg, zorg en vlijt, zoo wel voor zijne ziel als voor zijn lichaam, groot gebracht. Zij onderwezen hem in de letteren en wijsheid der Grieken. En toen hij twintig jaren oud was, maakten zij hem soldaat in het praetorium van den dux [2]) dier stad, opdat hij zich zou oefenen en bekwamen. Hij was met fijne kleederen uitgedoscht naar den regel van zijn

1) De Pesch. heeft: doen komen.

2) In het praetorium werden, zooals bekend is, aanzienlijke jongelieden opgenomen, die den veldheer als ordonnansofficieren en door andere diensten bijstonden.

dienst en verschillende spijzen werden voor hem met alle zorg toebereid, en zonder dat hij weelderig of gulzig was. Zij vertrouwden hem ook toe aan een leermeester om hem te leiden, een man die waarlijk Godvreezend was. En zijne moeder, die zegenwaardig was, er op bedacht om, door alles en op alle wijzen, haren zoon zoo op te voeden en uit te rusten, dat hij volstrekt geene reden zou hebben tot ergernis of smaad door de inwerking van den vijand [1], en dat zij al die goede dingen met vreugde zou zien, welke goede [2]) ouders, volgens recht en billijkheid, gewoon zijn aan hunne zonen te doen, elk der goede zaken op haar tijd, naar de schoone wetten, die de Schepper in de na- 15
tuur gelegd heeft, en naar de overlevering, die wij uit de Heilige Schrift hebben ontvangen, welke onberispelijk is [3]), verloofde hem ook aan eene vrouw en maakte zich gereed om voor hem in de vreugde haars harten eenen grooten maaltijd met groote kosten aan te richten. En toen de toebereidselen daarvoor klaargemaakt waren begeleidde de besturing Gods heimelijk al deze dingen en liet toe, dat zij gedaan werden, opdat eindelijk voor veler oogen bekend zou worden, dat van kindsbeen af de liefde tot Christus meer in hem vermocht dan de liefde tot deze wereld. Hij stelde twee zaken voor zijne oogen als in eene weegschaal, en vergeleek hen met elkander, en begon met zijne gedachten een onderzoek in dezen wedstrijd, welke schoonheid en welk genoegen onveranderlijk en onbedorven blijft, de Goddelijke of de menschelijke, die vergankelijke of die

1) nl. den Duivel.

2) Goed, niet in den zin van »braaf," maar »aan de bestemming beantwoordend."

3) nl. de overlevering.

onvergankelijke, de hemelsche bezitting en rijkdom of de aardsche dingen, die met den tijd en als de tijden voorbijgaan, ook al blijven zij eenen kleinen tijd, en op een of ander tijdpunt (καιρός) als eene schaduw worden weggenomen, en als een droom vervliegen. En omdat zijn gemoed door den Geest brandende was, en in zijne ziel dat vuur was aangestoken, dat onze Verlosser in de wereld heeft geworpen (Luc. 12 : 49), koelde de kracht zijner ziel niet af, en werd evenmin verleid door de gedachte aan
16 eene vrouw, kinderen en goederen dezer wereld, en was de hoop daarop, en de herinnering daarvan niet machtiger dan de gedachte aan God en die toekomstige beloften en het ware leven dat in Hem is, en Zijne vreeselijke oordeelen, en de straf der Goddeloozen en de wraak, die zal genomen worden op de boosdoeners door een vuurbrand (II Thess. 1 : 8) [1]. En hij was zwijgend en stil, terwijl zijne moeder met nog meer bedrijvigheid zorgde, terwijl hij strijd voerde met zijne gedachten, die uitsproten [2]) en ondergingen, welke de overwinning zou behalen, waarvoor hij streed. En hij riep God te zijner hulpe en zeide: Toon mij uwen weg, opdat ik daarop gaan moge, (Ps. 142 : 8), en ook: Waardoor zal de jongeling zijn pad zuiver houden, opdat hij Uwe geboden beware (Ps. 118 : 9), en het goede hebt Gij, door Uwen heiligen Profeet, gegeven aan ieder, die Uw juk in zijne jeugd op zich neemt. (Klaagl. 3 : 37). Deze gedachte stelde hij voor zijnen geest en zeide: Indien ik niet geheel en al uit de wereld vlucht, ontvlied ik de misdaden niet. En terstond vluchtte hij tot eenen vrome,

---

1) Aldus de Pesch. op II Thess. 1 : 8. De lezing der Mss. is onjuist.
2) misschien: die opgingen. zie p. 16 A 3.

die in kluizenaarschap op geringen afstand van Sura Romanorum woonde, wiens naam Abgar was, een man, heilig en rechtvaardig, en van groote en Goddelijke werken, opdat hij door hem gezegend zou worden, en in zijne gemeenschap zou zijn en hem heimelijk zijne begeerte zou doen kennen. En toen zijne moeder vernam, waarheen hij
gegaan was, stond zij snel op met hare knechten en dienst- 17
maagden, terwijl zij haar verstand verloor, omdat haar zoon een weinig uit hare oogen verwijderd was. En toen zij hem teruggehaald had en in haar huis gekomen was, was de heilige zijner moeder gehoorzaam, terwijl hij er op bedacht was om zonder droefheid haar te verlaten en naar een monnikenklooster te verhuizen. En dit deed hij gedurende vijf jaren. En toen zijn moeder tot hem zeide: »Gij kunt ook Gode behagen, terwijl gij in de wereld zijt, zooals ook deze en gene hem behagen, ofschoon zij in de wereld bezitters van goederen zijn" zeide hij tot haar »Dat is het werk van sterke mannen, moeder, welke tot die twee dingen in staat zijn, om hen behoorlijk en onberispelijk te doen, terwijl zij hetgeen des keizers is, den keizer en hetgeen Godes is, Gode geven (Mth. 22 : 21 en parll.), en in de wereld wandelen zooals deze ware vaders en rechtvaardige menschen, wier namen gij mij genoemd hebt, maar ik, ik kan niet Gode behagen, terwijl ik gewikkeld ben in de dingen der wereld (II Tim. 2 : 4)."

Op zekeren dag nam hij het boek der geschiedenis van de zalige Thecla [1]), welke door den zaligen apostel onderwezen is, en las daarin, en omdat hij een uitverkoren vat

---

1) Zie over haar de Acta Sanctorum op 23 Sept. Ook zij werd gedwongen tot den echt, waaraan zij echter, evenals Johannes, ontkwam.

18 was (Acta 9 : 15) en niet getroffen was door de brandende pijlen van den Booze (Eph. 6 : 16), zooals de overige jongelingen van zijne jaren, welke de tucht niet aannamen, en hij niet in de begeerlijkheden der wereld gewikkeld was, omdat hij door de genade Gods en de zorg zijner opvoeders bewaard was, sloeg de liefde tot Christus met gloed hare woning op in zijne ziel, en nam hij terstond den zaligen apostel, en las daarin vlijtig. En omdat hij in waarheid reeds lang door den zaligen apostel onderwezen was, evenals de zalige Thecla, bouwde hij zich in het midden van zijn hof een vertrekje [1]) en bleef daar voortdurend in, hij met zijn leermeester alleen. En zij spraken onder elkander af dat zijne moeder zijn plan en het werk dat hij deed niet zou te weten komen, en hij onthield zich van het eten van vleesch en het drinken van wijn, en de gerechten die hij had, werden door zijn leermeester opgegeten. En van den avond tot laat in den avond [2]) at hij alleen droog brood, en daarna at hij eens in de twee dagen, terwijl niemand het geheim bemerkte dat tusschen hen beiden bestond. En wanneer gene ging zitten om zich te goed te doen aan die gerechten, welke in den tijd van den avond tot den heilige kwamen, zooals de leermeester in ons bijzijn verhaalde, stond de zalige op en bukte zich, terwijl hij als een haak gekromd was, en zijne handen achter zijn rug gesloten waren, en het haar zijns hoofds op den grond
19 rustte. En in die houding bleef hij tot laat in den avond, en dan wierp hij zich op den grond en sliep een

1) Eigenlijk: eene kleine opkamer. Dit woord schijnt een uitgebreider beteekenis te hebben aangenomen.

2) Dus langer dan een etmaal.

weinig. Hij leerde ook de psalmen in het Syrisch, en zij beiden verrichtten den dienst, daar ook zijn leermeester met hem de psalmen leerde.

En toen zijne moeder, die zegeningen verdient, zag dat de gelaatskleur van haar zoon en de glans zijner jeugd veranderden vroeg zij zijnen leermeester: »Wat is toch dat teeken dat ik aan mijn zoon zie, dat hij zoo zeer in droefheid is," en hij zeide tot haar, als om haar door een voorwendsel gerust te stellen: »Omdat hij veel waakt om te lezen. En zij was daarvoor verblijd, omdat hij zich namelijk zou oefenen in het lezen van ongewijde schrijvers." Hij echter dacht alleen aan hetgeen nuttig was. In den nacht nu arbeidde hij aldus en 's daags bezocht hij vrome menschen, die rondom de stad in kluizen woonden, en ieder van hen zaaide geestelijk voordeel in zijn hart. En op zekeren dag zeide een van hen tot hem: »Johannes, bedenk dat gij een sterveling zijt. Gij begeert niet te zijn als de overige losbandige, opgeblazene en hoogmoedige jongelingen, welke niet bedenken dat hunne hoogheid tot drek en gewormte zal worden." De heilige zeide tot hem: »Wat moet ik doen heer?" Hij zeide tot hem: »Neem de tonsuur en word een
monnik, en ontvlucht de wereld, voordat u het sterven 20
overvalt. Al wat in de wereld is, is begeerte des lichaams, en begeerte der oogen en wereldsch roemen, en de wereld en hare begeerte gaat voorbij (I Joh. 2 : 16*a*, 17*a*)." Deze dingen verhaalde de leermeester voor ons.

En hij nam ze uit den mond van den heilige aan als een dorstig en geteisterd land, dat water begeert. Hij hoorde namelijk den zaligen apostel Paulus, die zijn Heer boven alles liefhad, welke onder vele dingen dit zegt: Ik wil, broeders, van u, dat gij uwe lichamen stelt tot eene

levende en heilige en Gode welgevallige offerande met eene redelijke godsdienst, en wordt dezer wereld niet gelijkvormig, en wordt veranderd door de vernieuwing uwer gemoederen (Rom. 12 : 1, 2), en wederom: Niemand doet krijgsdienst en wordt ingewikkeld in de dingen der wereld, zoodat hij dien moge behagen, die hem uitverkoren heeft (II Tim. 2 : 4). En verder terwijl hij ook met vlijt hoorde naar dat wat aan Timotheüs gezonden werd: Ontvlucht alle begeerlijkheden der jeugd (II Tim. 2 : 22) en verder: Die van Christus zijn, kruisigen hun vleesch met al zijne hartstochten en begeerlijkheden (Gal. 5 : 24) werd hij versterkt door hetgeen hij hoorde uit de lezing der Heilige Schriften, en was hij verheugd en juichend en strekte zich nog meer uit naar hetgeen voor hem was (Phil. 3 : 14),
21 en derhalve stelde hij er zijn zin op, om de tonsuur te ontvangen en monnik te worden.

En toen zijne moeder dit te weten kwam, greep haar schrik aan, als eene weduwe, die in waarheid beroofd was van man en zuster[1]). Daarom deed zij haar best om haar zoon[2]), die haar troost was en het licht van haar oogen van deze goede begeerte af te houden. En dit geschiedde door de besturing Gods als tot zijne beproeving, tot voordeel van vele anderen, die licht overwonnen worden door de voorspiegelingen van droomen. En hij vluchtte tot vrome menschen, die hier en daar woonden, en hoorde van

---

1) Misschien moet i. p. v. ܚܬܐ, ܚܬܢܐ sponsus, affinis gelezen worden.

2) De tekst heeft het ongrammatische ܥܡ ܒܪܗ. Men zou kunnen gissen dat oorspronkelijk de vorige zin sloot met ܘܠܐ ܥܡ ܒܪܗ, deze begon met ܒܪܗ. Ik darf echter deze gissing niet aanvaarden, daar ܡܬܟܬܫܐ ܥܡ ܒܪܗ m. i. moeielijk kan gezegd worden.

hen onderwijzingen en voorbeelden van Godsvrucht. In den tijd nu, waarin hij deze dingen deed, was hij vijfentwintig jaar oud. En zonder dralen vluchtte hij naar het heilig klooster dier stad, het huis van Mar Zaccai geheeten, en ontving daar de tonsuur. En toen zijne moeder ook dit hoorde, deed zij, wat die doen, welke van zonen, zoo goed als deze beroofd worden, nl. zij begon te weenen, en rouw te bedrijven, en op de borst te slaan. Maar ten slotte werd door de genade Gods, die ook haar bezocht, omdat zij in waarheid eene weduwe was, en op de hoop op God steunde, haar wil in alles eenstemmig met dien 22
van haar zoon, en lieten zij eensgezind al hunne slaven en dienstmaagden vrij, en verdeelden zij al wat zij wilden van hunne bezittingen onder de armen en de heiligen en de weduwen.

De geestelijke vader nu, dien hij had, heette Johannes, en ook velen, die met hem omgang hadden, weten van dezen heilige, met hoevele geestelijke schoonheden deze grijsaard versierd was en hoe rijk hij was in Godsvrucht en vooral in nederigheid en ingetogenheid. Op zijn voorhoofd was alle schoonheid der heiligheid uitgegoten, en laat ik het in korte woorden zeggen: terwijl hij met ons in dit aardsche leven was, was hij der wereld een doode, en leefde hij alleen voor God. En daar ik niet in staat ben tot het verhalen der geschiedenis van dezen nederigen man, neem ik mijne toevlucht tot die van dezen zijnen leerling.

Zoodra deze heilige hem had aangenomen en de tonsuur gegeven, verzocht hij [Johannes] hem in hetzelfde klooster eene kleine cel te willen geven, opdat hij daarin in rust zou kunnen zijn, gedurende de tijden die voor rust geschikt zijn. En omdat deze bewonderenswaardige grijsaard

wist, dat de vraag van den leerling Gode welgevallig was, gaf hij hem, wat hij vraagde. Hij was dan zonder ophouden in het werk der voortreffelijkheid, in het lezen der Heilige Schriften en aanhoudenden dienst, in veel waken, in geween en tranen, en hij onthield zich van brood en
23 wijn en olie, en de volgende dingen at hij alleen: gekookte peulvruchten en van tijd tot tijd groenten, welke geschikt zijn voor vastenden, terwijl hij vigiliën van drie en vier dagen [1]) hield, en soms nog langere. En hij haalde zich een klein vierkant schaaltje, dat omtrent twee kleine bekers inhoud had, en dat alleen gebruikte hij, of een ons gedroogde vruchten, wanneer hij zich van gekookte spijs onthield. Hij dronk verder water of »posca" [2]) uit eene kleine maat. En omdat het lijden van Christus hem onophoudelijk voor oogen stond, werd door hem zelfs de aangenaamheid van smaak der spijze niet geproefd. Van waar hebben wij hieromtrent zekerheid? Daarvandaan dat, somtijds als wij onzen aandacht op hem vestigden, als tot ons voordeel, wanneer hij at, wij dikwijls zagen dat, terwijl zijne vierkanten schaal op zijne knieën stond, want dat was meestal zijne tafel, hij al zijne spijs met tranen bevochtigde, en dit deed hij, wanneer hij alleen at. En soms ook liet hij dit geringe eten staan en stond hij op. En zoo spoedig stond hij van tafel op, dat terwijl diegenen, welke met
24 hem samenwoonden, wilden beginnen met eten, hij hen zoover vooruit was. En wanneer gasten, heilige mannen,

1) De beteekenis „vigilien" schijnt mij toe volkomen vast te staan volgens de plaats uit Bar Hebr. Ethica bij R. P. Smith s. v. ܒܥܘܬܐ. Dit tegen Nöldeke. Kurzgef. Syr. Gr. S. 168.

2) ܦܘܣܩܐ = posca, een drank uit water, azijn en geklutste eieren bereid, en gewoonlijk door het mindere volk en de soldaten gebruikt.

bij hem waren, verkwikte hij hen aan zijne tafel met allen overvloed en goedgunstigheid, en evenals of hij het in zijn lichaam opnam, trok hij nut uit hun eten en drinken. En van alle heiligen en rechtvaardigen, ingetogenen en maagdelijken, en »religieusen" en heremieten [1]) plantte [2]) hij, doordat hij bestendig hunne geschiedenissen las, sommige hunner schoonheden en toonbeelden en voorbeelden vast in zijne ziel.

En nog nadat hij bisschop was geworden voegde hij nieuwe werken aan de oude toe. Van middernacht af aan tot tegen den morgen namelijk, was hij in gebed en in geween, in stilzwijgen en ingetogenheid en in tranen, terwijl niemand het geluid van zijn weenen hoorde. En wanneer hij stond in den dienst en iemand het waagde hem aan te zien, als om ook zoodoende van zijn werk voordeel te trekken [3]), zag hij dat zijne oogappels met groote aandoening hemelwaarts keken, terwijl zij overvloedig tranen deden vloeien.

Zijn bed nu bestond uit den grond, en eene mat, en een
huiden mantel, en een kussen [4]) als peluw. Zijn kleed was 25
van haar, en zijn gordel een reep haren tapijtgoed [5]) en zijn schoeisel bestond in sandalen en een mantel was zijne

1) Eigenlijk »monniken" maar in den oorspronkelijken zin van dat woord.

2) Eigenlijk: sloeg hij in.

3) Men zou verwachten i. p. v. ܕܐܬܥܕܪ, ܕܢܬܥܕܪ.

4) p. 24 N. 6 giste ik dat met ܦܠܒܝܢܪܐ pulvinar bedoeld was. Prof. Land wees mij op »cervical" dat een kussen van minder pracht dan »pulvinar" aanduidt. Nog meer zou de vorm »cervicarium" (ܩܪܒܝܩܪܐ) (bij Du Cange Gloss. Med. et Inf Lat.) met onzen tekst overeenkomen.

5) ܟܫܦܐ komt niet in de Lexx voor. In het Joodsch-Aramaesch komt echter de vorm כַּשְׁפָּא in de beteekenis van tapijt voor.

bedekking. En indien hij niet door eene heilzaam geestelijk werk bezig gehouden werd, was hij, van den morgendienst af tot het drie uur was, in hetzelfde aandoenlijke gebed, en daarna hield hij zich bezig met de lezing der Heilige Schriften of der geestelijke vaderen. En wanneer hij dienst had gedaan en den middagdienst vervuld had was hij bestendig in het zelfde gebed tot negen uren toe. En verder hield hij zich bezig met dezelfde heilige lezing, zoodat voor hem ook niet één enkel uur in ledigheid voorbij ging. In alle dingen nu was hij ingetogen en matig, en zelfs zijne schreden en stappen waren als met een maat afgepast en zijn uiterlijk voorkomen, en zijne gestalte en zijn gelaat, daarvan konden zij, die hem zagen, zich niet verzadigen. Niemand moge mij berispen omdat ik ook over zijne lichamelijke schoonheid spreek naast zijne geestelijke, want wij vinden dat ook de Heilige Schriften de lichamelijke schoonheden verhalen van rechtvaardigen en anderen, zooals dat wat gezegd wordt van David door den Heiligen Geest: Hij was rossig, en zijne oogen waren schoon,
26 en zijn gelaat was schoon, en de Heer was met hem (I Sam. 16 : 12). En ook van den profeet Mozes staat aldus geschreven: Zijne ouders nu zagen dat de knaap schoon was. Dit verhaalt de zalige apostel in zijn brief aan de Hebreëen (11 : 23). En nog van vele anderen vermelden de Heilige Schriften hunne bevalligheid en hunne lichamelijke schoonheden. Zijn woord was nederig en vriendelijk, en hoewel hij een geestelijk herder en bestuurder der Heilige Kerk was, was hij ijverig om van ieder te leeren en aan ieder te vragen over hetgeen moest gevraagd worden. Wanneer hij in de Heilige Schriften las, las hij met veel aandoening en kennis. Zijn vleesch echter nam af en slonk weg door de

werken, zoodat de gewrichten zijner beenderen zichtbaar waren en zelfs zijn gordel nauwelijks door zijne heupen opgehouden werd. Toen hij in de woestijnen en bergen en spelonken vertoefde bij de Heiligen, die daarin woonden, was hij met groote gehardheid bestand tegen de hevigheid der brandende hitte en tegen de snerpende [1]) koude. Met een hoogen en sterken muur omringde hij zijne oogappels, zoodat, als kuische vrouwen, aan zijne voeten gezeten, luisterden naar zijn heilzaam woord, hij zelfs niet het gelaat van eene harer aanzag. Maar terwijl zijn blik naar beneden geslagen was, en hij naar den grond staarde, en lette op de hinderlagen van den booze en diens listen, 27
sprak hij tot haar die dingen, welke heilzaam waren voor haar leven. En wanneer hij van iemand den naam van heiligen en de voortreffelijkheid van hunne leefwijze hoorde, begeerde zijne ziel zeer hen te zien, en hun zegen te ontvangen en hunne leefwijze na te volgen. Die nu, welke op hoogen ouderdom waren, eerde en achtte en beminde en vereerde hij niet weinig.

In den tijd, toen hij bisschop werd, brak er eene groote vervolging tegen de kerk van Christus uit door hen, die na den dood van den zaligen Anastasius regeerden. Toen schreven zij aan de priesters op alle plaatsen dat zij de Synode van Chalcedon zouden aannemen, en hare bepalingen en het toevoegsel, dat daarin tegen de waarheid gemaakt was. In dien ruwen tijd was de bisschop van Tella overleden en werd deze heilige door de synode der heilige bisschoppen van die provincie [2]) ontboden, omdat

1) Eigenlijk: het snerpend zijn der koude.

2) Nl. Osrhoëne (Hoofdstad Edessa.) Andere bisschopszetels: Tella (Constantina), Callinicus, Batnae, Charan (Carrhae), Circesium, Risch'aina (Theodosiopolis), Marcopolis, Birtha enz.

zij gehoord hadden van de voortreffelijkheid en de levenswijze van dezen man. En toen hij zag dat zij het plan hadden beraamd om hem bisschop te maken, smeekte hij hun, dat zij hem zouden laten gaan, en toen hij zag dat zij niet naar hem hoorden, dacht hij bij zich zelf: Dan moet ik vluchten, want ik weet dat hij die hoofd over velen is geworden, nauwelijks ontsnapt om te ont-
28 komen [1]) aan een van die booze hartstochten of hunne inwerking, indien hij niet waarlijk een sterk man is, vooral aan ijdelen roem, voor welken het gemakkelijk is, om de ziel van hem, die daardoor bevangen is, door zonden te bederven en zijn lichaam door eene of andere vrijwillige wijze van sterven, die door vijanden wordt veroorzaakt, of daaraan dat hij, wanneer hij zijn best doet om dengenen te behagen, die onder zijn bestuur zijn, naar hunne begeerte ten allen tijde dat doet, wat hun behaagt, maar God vertoornt en overigens tegenover zijne heilige wetten staat, terwijl hij er op bedacht is niet door hen gehaat te worden, omdat hij getroffen is door de booze plaag van ijdelen roem. Of ook kan het gebeuren dat verleiders en vleiers voortdurend bij hem zijn, die listig tot hem naderen, alsof zij ten zijnen voordeele werken omdat zij met hem te doen hebben en tot hem zeggen: »Gij kunt deze vermoeienis en dezen arbeid niet verdragen", en dat zeggen zij tot hem, opdat zij hem tot die dingen, waarnaar zij dorsten en die zij trachten in hem te vinden, afleiden en hem eerst van onder uit de kanones en zijne godsdienstigheid losmaken, en daarna zich aanstellen alsof zij de bezittingen der kerk bewaren voor slecht beheer, zoodat

1) Eigenl.: vlucht om te ontvlieden; zoo ook Amos 9 : 1.

zij daardoor bewerken dat hij gramstorig, en toornig en boos wordt, en dat hij niet vreedzaam blijft en vergevend, en dat hij een vriend van geld wordt en een menschen- 29
hater of een onzuivere zonder geest van onderscheid en zonder begrip, en nalatig en zwak, (een vriend van het lichamelijk leven) [1]), een vriend van zijn lichaam meer dan van zijne ziel, en een die de tijden der geestelijke winsten ijdel maakt door onbeduidende, smakelooze en trage daden, en hij daardoor verzinkt in den diepen afgrond, waarin geen standplaats is (Ps. 69 : 3) zoodat hij, door zijn menschenbehagen, indien een krijg der sectarissen tegen de kerk uitbreekt, het hoofdpunt van zijn geloof verloochent [2]). En voor dien, welke aldus doet, ware het beter, indien hij niet geboren ware geworden (Matth. 26 : 24) en niet in deze wereld ware gekomen, daar hij zulke nadeelen en gebreken voor zich gewonnen heeft. En hij die hoofd is, vooral in de kerk Gods behoort vlekkeloos en onberispelijk (Col. 1 : 22) te zijn in alles, als een rentmeester Gods, die bereid is rekenschap te geven van zijne kudde, op den dag waarin God de verborgene dingen der menschen straft [3]) (Rom. 2 : 16) en naar de voetstappen van God zelf te wandelen (I Joh. 2 : 6) en te zijn zooals hij in de wereld was (I Joh. 4 : 17) en te hooren naar den Apostel Paulus, die zegt: Zijt mijne navolgers, zooals ik van Christus (I Cor. 11 : 1). En zij die aanvoerders en herders der kerke Gods zijn, moeten als een vuurkolom zijn, in wier gedragingen duisternis noch schaduw 30

---

1) Misschien later ingevoegd.

2) Men leze voor ܢܟܦܐ, ܢܟܦܪ.

3) De Pesch heeft: richt.

te vinden is, en niet als heeren der kudde, opdat zij een goed voorbeeld mogen zijn voor alle menschen, vooral voor de geloovigen, om hunne ziel daarvoor aan den dood over te geven en tot den laatsten ademtocht toe te volharden in verdrukkingen om harentwille, zooals Christus zich voor haar tot een vrijwilligen dood heeft overgegeven, en om alle begeerlijkheden te ontvlieden, die krijg voeren tegen de ziel (I Petr. 2 : 11) [1]) en ingetogen en matig te zijn, en rechtvaardig en onderwijzend en lankmoedig; en hij zij niet toornig, en hij ga zich niet te buiten aan wijn (Tit. 1 : 7), naar het bevel van den zaligen Apostel, en hij zij rein en rechtvaardig, en hem ga het woord Gods ter harte, en hij zij godvruchtig, en beware zijne ziel voor de begeerlijkheden (Tit. I ; 9, 8), en hij zij in niets vreemd aan de geboden van het Heilig Evangelie en de onderwijzing van den zaligen Apostel aan Titus en Timotheüs, die werkelijk deze groote gave waardig waren, zoodat hij, die van zich zelf vertrouwt dat hij hun gelijkt, naar behooren nadert tot dezen rang der bisschoppelijke waardigheid. Want hem zijn zielen toevertrouwd, welke voor het bloed Gods en niet voor vergankelijk geld gekocht zijn [2]); en niet redelooze dieren, waar zulken als door het lijden en den dood van God het Woord verlost zijn. Wat moet de herder, die de zorg voor deze kudde
31 op zich neemt aan God vergoeden, indien hem een der genoegens van deze wereld gevangen neemt en door zijne zorgeloosheid ééne ziel van de schapen [3]) zijner kudde verloren gaat.

---

1) Vrij citaat.
2) Toespeling op I Petr. 1 : 18, 19.
3) Eig. het kleine vee.

En toen hij dit alles en meer nog dan dit bijeengebracht en duidelijk voor zijn zielsoog gesteld had, en de grootheid van deze hemelsche dingen had beschouwd, en de groote vernedering en smaad, en straf die komt over degenen, die de vermaken meer liefhebben dan de toekomstige beloften, stond deze heilige dadelijk op met een grijsaard, die zijne cel medebewoonde, wiens naam Damianus was, die het werkelijk verdiende met hem te wonen en ontvluchtten beiden uit het bisschoppelijk paleis van Edessa, met het hanengekraai, terwijl hij door drie bisschoppen, met veel zorg bewaakt werd tot den Zondag, waarop volgens den kerkelijken kanon hij gewijd zou worden, welke bisschop zou worden. En toen men hem zocht en zag dat deze man gevlucht was, die eene waarachtige keuze was, geschikt voor de werken Gods, waren al de heilige bisschoppen, die daar verzameld waren en hoopten dat zij zich zouden kunnen verheugen door deze blijdschap, in groote treurigheid, en een uit deze heiligen, namelijk Jacobus, de leeraar, de bisschop van Batnân [1]) zeide: »Weest niet ontroerd (geschokt), mijne broe-
ders. Ik ga hem zoeken, en ik vertrouw op God, dat 32
indien het Zijn behagen en begeerte is dat deze man, die uwe Vroomheid verkozen heeft, bisschop zal worden, ik hem zal vinden". En hij stond dadelijk op en bad. En hij ging rechtuit den weg, waarlangs de heilige Johannes en die met hem was, gegaan was, en vond hem op ongeveer een mijl afstand van de stad verborgen tusschen twee rotsblokken. Johannes smeekte hem onder zuchten,

---

1) Bekend als Jacobus van Sarug. Hij was bisschop van Batnân (Gr. Batnae) de Sarug. Sarug is eene landstreek.

zeggende: »Ik smeek u, Heer! heb erbarming met mij", met vele andere dingen die pasten bij zijne weigering. De vrome bisschop Jacobus zeide tot hem: »In een tijd, waarin de Heilige Kerk wordt vervolgd, en mannen worden vereischt die geschikt zijn voor den krijg tegen de vijanden, toonen hare dienaren eene wending en vluchten. Indien zij goed is, waarom ontvlucht gij haar, en indien zij kwaad is, zeg het ons, en ook wij zullen evenals gij vluchten. De Heilige sprak tot hem in alle nederigheid terwijl hij weende: »Heer leeraar, laat mij gaan, zooals ik u gesmeekt heb. Aan sterkeren zooals gij komt deze dienst toe", en toen de een met den ander sprak, kwamen velen en roofden hem weg en brachten hem de kerk binnen, en toen zij hem allen gesmeekt, en vermaand, en met vele woorden moed ingesproken hadden, stelden zij hem voor ter handoplegging der bisschopswaardigheid,
33 en daarna begeleidden zij hem en brachten hem naar [1] Tella, waarheen de genade Gods hem riep, en plaatsten hem op den zetel der bisschoppen van die stad. En nadat ieder van die bisschoppen naar zijn plaats teruggekeerd was, verzamelde de heilige alle vrijën en de geheele loffelijke geestelijkheid der kerk, en sprak tot hen woorden van onderwijzing en overeenstemming, en vrijwillige vereeniging, want als een schip, dat door den aandrang van ruwe winden in het midden der zee her- en derwaarts geslingerd wordt, waren toen de heilige kerken van het Oosten. En sommigen, die door de lichamelijke dingen gebonden waren, en voor wie de geestelijke dingen verachtelijk en gemeen waren, hoorde hij zeggen: »Indien ook

---

1) Eigenl. κατάγειν.

hierheen het bevel komt, dat wij de Synode van Chalce-
don moeten aannemen, verzoeken wij dezen terstond dat
hij haar aanneme, omdat het er niets op aan komt, want
niemand kan zich verzetten tegen het bevel van den keizer."
Hij dan toonde hun van den beginne af aan, zijn wil en
geestkracht en zeide: »Uwer zij éëne ziel en één zin (al-
lusie op Phil. 2 · 2), en weest bereid en gereed om ver-
drukkingen te verdragen ter wille van Christus, en laten
deze verdrukkingen u niet verdrieten," terwijl hij hun her-
innerde, welk lijden en verdrukking en vervolging en soor- 31
ten van dood, de Katholieke Kerk verdragen had, eerst van
de heidenen, en daarna van vele sectarissen. En toen zij
allen God prezen en loofden, dat hij hun zulk eenen herder
gezonden had, vertelde hij hun ook de geheele geschiede-
nis der Synode van Chalcedon. En toen zij haar afgekeurd
hadden en haar bepaling en haar toevoegsel en den goddeloo-
zen brief van Leo van Rome, en dat zij, die dat alles misdre-
ven hadden, vloekwaardig waren, sprak hij hun later toe:
»Brengt mij de diptycha." En zij brachten ze hem. En
toen hij daarin den naam van Sophronius [1]) den bisschop
dier stad vond, die een was van de leden der Synode van
Chalcedon, gebood hij den naam van dezen en van andere
geestverwanten met hem uit te wischen. En terstond begon-
nen zij, die kwaadwillig waren, te vreezen, en die ande-
ren, welke de lichamelijke vermaken dienden en sprak een
der vrijen der stad, wiens naam Paulus was, uit naam van
velen, tot hem: »Het is geen leeraar, heer bisschop, het
is de keizer, en krachtens zijn gebod is deze Synode inge-
voerd geworden." De begeerte van dezen was echter niet

---

1) Volgens B. Sophron.

rein. En de heilige zag hem toornig aan en zeide tot hem: »Hebt gij dat alles niet gehoord, wat tot nu toe gezegd is?" En hij gebood hem uit zijne tegenwoordigheid te verwijderen, en hij sprak aldus: »Wilt gij, dat wij God zullen bedroeven en den menschen behagen. Gij allen, oordeelt zonder aanneming des persoons. Betaamt het, dat op de heilige altaren de namen vermeld worden van hen, die met woord en daad die dingen gedaan hebben, welke ik in uwe tegenwoordigheid verhaald heb. Gode moet men meer gehoorzamen dan den menschen (Acta 5 : 29)." En dadelijk werden zonder dralen de namen uitgewischt, terwijl de geheele kerk zijne genade aannam (hem bedankte), behalve nog vele andere dingen die hij onbevreesd deed, ook ter bevordering van den vrede in de eerbaarheid der stad, en opdat zij niet ongebonden zou zijn, en opdat zij die in dien tijd raasde en dweepte met het losbandig schouwspel van dansers [1]), ordelijk en gematigd zou zijn. Bijna was hij tot aan den [rand des] doods gekomen, omdat hij van hen de booze ziekte dezer razernij wilde wegnemen. Maar door Gods hulp bluschte hij spoedig de vlam, welke de satan onder hen aangestoken had, uit. En toen hij om zoo te zeggen hun wijn uitgegoten had, en zij bemerkten dat hij voor de verlossing hunner ziel arbeidde en streed, loofden zij en prezen zij God, omdat hij hen bezocht had door middel van den herder, die Zijne genade hun gegeven had. Want toen dit alles geschiedde was

---

1) In de Chronique de Josué le Stylite ed. l'Abbé Martin (Abhandl. f. d. Kunde d. Morgenl. VI) p. 20, 38, wordt deze razernij wat Edessa aangaat besproken; daaruit blijkt dat bedoeld wordt de viering der Dionysiaca waarbij veel gedanst werd. De tekst aldaar p. 20 is blijkbaar corrupt en de vertaling verkeerd.

de vervolging der kerken nog niet van het Westen naar 36
het Oosten van den Euphraat overgegaan.

Toen hij nu een tijd van omtrent twee jaren op zijnen zetel had doorgebracht, werd ook hierheen, naar het Oosten, het gebod gezonden, dat de bisschoppen, die niet goed vonden dat de Synode van Chalcedon in hunne kerken zou afgekondigd worden, van hunne zetels zouden geworpen worden. En zonder dralen verhuisde ook deze zalige van zijne plaats, daar hij zag dat hij niet anders kon blijven, tenzij hij instemde met hetgeen geboden was, »en hij verkoos het voor zich", evenals dat wat van Mozes geschreven staat, »om in verdrukking met het volk Gods te zijn, en niet voor korten tijd zich te verheugen in de zonde" (Hebr. 11 : 25), en ter wille van de liefde voor de heerschappij, deelgenoot te worden van die vloeken, welke door de heilige vaderen, tegen de goddeloosheid geslingerd zijn, zooals sommigen deden, die meer de begeerlijkheden liefhadden dan de liefde tot God. Hij vertrok dan, terwijl hij uit de stad niets lichamelijks medenam, en een ander, die een tegenstander was, kwam in zijne plaats. En aldus geschiedde het dan ook in de meeste steden, dat anderen in plaats van anderen kwamen, valschen in plaats van waren, roovers in plaats van vreedzamen, sectarissen in plaats van geloovigen, en als verscheurende dieren zonder genade op de kudde van Christus aanvielen, en met alle onderdrukkingen en met alle kwellingen de meeste menschen gewelddadig aan hun wil onderwierpen.
En uit alle monden en van alle zijden werd de stem der 37
weeklachten gehoord, en [van] de goederen en bezittingen, die zonder erbarming geroofd werden, en [van] de zielen die met geweld en onrecht gevangen werden genomen tot de

tegenpartij, en in de bergen en graven en spelonken en de spleten der aarde [1]) verscholen zich sommigen voor hunne onderdrukkingen [2]). En door verbanningen en donkere en enge gevangenhuizen verbitterden de sectarissen het leven van hen, die aan hunne waarheid vasthielden en zich niet onderwierpen aan hunne oproerige en tyrannieke dienstbaarheid. En de kinderen bleven een tijd van vele jaren ongedoopt uit vrees voor de vervolgers, met de rest der booze daden, die zij verrichtten, welke de verhalen der schrijvers te bovengaan.

En onder deze beroerten leefde deze man Gods in rust in eene woestijn, nadat hij uit zijne stad vertrokken was in zijne gewone aandoening en gebed, en omdat de straf Gods voor zijne oogen gesteld was, die hem rekenschap zou afvorderen van dat talent dat Hij hem toevertrouwd had, stond hij op en begon met een verwonderlijk werk, terwijl hij verder dacht aan dat wat hem door onzen Heer bevolen was, door middel van Simon: Weidt mijne schapen en lammeren en schapen [3]) (Joh. 21 : 15 – 17), en wat door den zaligen apostel tot Timotheüs gezegd wordt:
38 Verdraag het kwade met het Evangelie door de kracht Gods (II Tim. 1 : 8), en Duld het kwade als een goed krijgsknecht van Jezus Christus (II Tim. 2 : 3), en verder: Benaarstig u, dat gij uwe ziel volkomenlijk stelt voor God: een dienaar zonder beschaming, die het woord der waarheid recht verkondigt (II Tim. 2 : 15) en verder: Doe het

1) Hebr. 11 : 38 vindt men eene dergelijke uitdrukking.

2) Ofschoon dit wel een zin oplevert, geloof ik toch dat het beter is ܐܘܠܨ̈ܝܗܘܢ te lezen.

3) De Syrische tekst, zoowel als de Grieksche, in Joh. 21 heeft drie verschillende woorden, waarvoor wij er slechts twee bezitten.

werk van een Evangelist (II Tim. 4 : 5). Deze heilige Johannes werd daardoor en door de kracht Gods bemoedigd, en hij achtte zijn leven en de strafbedreigingen der koningen en de bedreigingen der aanvoerders gering, en verrichtte het werk van een evangelist, zooals boven gezegd is.

En toen velen de geestkracht en den ijver van den man zagen, liepen zij van alle kanten naar hem toe uit dorpen en steden naar de woestijn, op de plaats waar zijne plaats van samenkomst was, en wijdde hij priesters voor kerken en kloosters met alle beproeving en nauwkeurigheid en vlijt, omdat hij eenen brief en vergunning had ontvangen van den heiligen patriarch Severus, en de metropolitanen en de bisschoppen, die naar verwijderde plaatsen gevlucht waren, en in die brieven stonden zij hem toe voor hunne steden en distrikten priesters te wijden. En hij bevrijdde velen van de gemeenschap met de sectarissen.

Toen de Keizer dit alles hoorde, ontbood hij hem en de heilige bisschoppen, zijne ambtgenooten [1]) acht in getale,
welke bevel kregen om op te gaan, opdat hij hen over 39
dat geloof zou ondervragen. En toen hij bevond dat zij krachtig hun geloof verdedigden, namelijk het ware geloof, en zich aan het zijne niet onderwierpen bedreigde hij hen (zij waren nl. op beloften van vrijgeleide [2]) opgegaan) terwijl hij hun verbood iets te doen van hetgeen het priesterschap

---

1) De „Collatio Catholicorum et Severianorum" noemt alleen Johannes van Tella, Petrus van Theodosiopolis (Rhesina, Rischaina), Thomas van Germanicia, Sergius van Cyrus, Nonnus van Ceresina (Circesium) en Philoxenus van Dulichium. Deze laatste ging tot de partij der orthodoxen over, hetgeen hier niet vermeld wordt zie Mansi Concilia VIII. p. 817 sqq.

2) Dit schijnt door ܒܠܓܘܣ (ἐπὶ λόγῳ of διὰ λόγων) aangeduid te worden. Immers daarom bedreigde de keizer hen slechts, en liet hij hen toch toe naar hun gebied terug te keeren.

betrof aan degenen, die het met hem eens waren. En de heilige zeide tot hem vele malen: »Gode betaamt het te gehoorzamen, meer dan den menschen." En verder deden de beide keizers [1]) veel moeite door hunne »curatores" [2]) om te bewerken dat hij van hen eenig geschenk zou aannemen, maar hij willigde het niet in, terwijl hij tot hen zeide: »Hoe zal ik van hen een lichamelijk geschenk aannemen, terwijl zij van ons dat ware en geestelijke geschenk niet willen aannemen." En om kort te gaan, noch van de keizers, noch van iemand anders, nam hij iets, wat het ook zijn mocht, aan, maar van een kleine som, die hij bij zich had, welke zijne moeder hem gegeven had, toen hij opging, leefde hij armoedig, hij en zij die met hem waren, zijne geleiders, omdat hun wil hierin met zijn wil overeen kwam. Ook van niemand, wie het ook zijn mocht, nam hij iets
40 van het koper, zilver of goud, dat zij hem brachten, noch zelf, noch door iemand anders, noch in het verborgen, noch openlijk. En opdat ik vele dingen oversla, die door den keizer aan hen gedaan werden, omdat hij zich beijverde, hen voor zich te winnen: daarna liet hij hen gaan en keerden zij naar de landen en plaatsen terug, waarin zij woonden.

De heilige Johannes nu vermeerderde sinds zijn terugkeer nog zijnen arbeid voor de vergadering der kerk en hare verlossing uit de sekte der twee naturen.

Verder hoorden aangaande zijne heldhaftigheid en zijne

---

1) Dit is „de keizer en de keizerin".

2) Met „curatores" schijnen intendanten bedoeld te zijn. Men had een *μέγας κουράτωρ*, een *κουράτωρ τῶν μαγγάνων*, *τοῦ ἀποκρισιαριείου* (Const. Porphyrogennetos, de caerim aulae Byzantinae II. 52 ed. Bonn 1829. I p. 714 sqq.). Bij Johannes Malalas is een oudconsul curator van een paleis (Ed. Bonn p. 490). Codinus Curopalates noemt dit ambt niet.

overwinningen, ook sommige geloovigen uit Perzië, die weinigen in aantal waren, en maakten het plan om tot hem en tot den zaligen Heer Thomas van Dara, wiens vroomheid vermelding verdient, die ook rijk was in dergelijke Goddelijke schoonheden, en wijs en ervaren was in Goddelijke en wereldsche zaken; en zij verzochten hun, hun bisschoppen te willen zenden, die in staat zouden zijn krachtig voor het ware geloof te strijden, dat daar reeds lang was uitgedoofd, wegens de dwaalleer van den ellendigen Nestorius den menschvereerder. En dit gebeurde 11
inderdaad, voordat deze heiligen naar de hoofdstad opgingen. En toen zij bemerkten dat dit het welgevallen Gods was, namen zij het met blijdschap aan, en werden die, welke geschikt waren uit dat land, gezonden, en naar de gedachten en met toestemming van deze twee vrome en heilige mannen, en bovendien van den vromen vader Mar Sergius van Cyrus, en Mar Marion van Sura Romanorum, en Mar Nonnus van Circesium. En degenen, die als bisschoppen gezonden werden, waren uit diezelfde vromen, die vroeger genoemd zijn [1]). Zij keerden in blijdschap naar hunne landen terug, en bekeerden veel volks. En uit diezelfde heiligen, welke bisschop werden in dat land, stierven sommige in martelaarschap voor Christus door het werk van sectarissen en heidenen, en brachten sommige arbeidend voor de waarheid hun leven in verre landen ten einde. En wederom, een zekeren tijd

---

1) Nl. uit diegenen, welke uit Perzië afgezonden waren, niet uit de genoemde bisschoppen. Sergius, Nonnus en Johannes zijn stellig niet naar Perzië gegaan, dus blijven Marion en Thomas van Dara over, maar uit het vervolg blijkt, dat er meer dan twee moeten geweest zijn. Maar dan worden ook de overgekomen Perziërs bedoeld.

nadat die heiligen, wier namen boven vermeld zijn, waren ontslapen en die, welke in dat land waren, bijna allen waren weggenomen, en sommige in gevangenissen opgesloten waren ter wille van de waarheid kwamen wederom
42 tot dezen Johannes, toen hij op zekeren berg was bij de kluizenaars, die daar woonden, sommige bisschoppen, die zich in dat land van het oosten bevonden, welke orthodox waren, terwijl zij ook anderen met zich voerden, die wenschten ook zelve bisschoppen te worden, in plaats van die, welke in het martelaarschap voor Christus gestorven waren. En terwijl zij allen daarover van eene gedachte waren, bevalen zij diegenen, die zij met zich brachten, aan tot den rang der bisschoppelijke waardigheid.

En dit alles, wat ik verhaald heb, en dat ik de geschiedenis van deze heiligen, die twee malen uit andere landen tot dezen heiligen Johannes kwamen, en deden dat wat strekt tot opbouw der kerk in dit verhaal heb ingelascht, dient om aan te toonen, welke wonderen God ook in verre landen door dezen man deed. En daarin vermeerderden de vergaderingen der geloovigen, en werd de dwaling door hare dienaars in het aangezicht geslagen. En ziet, nu prijzen God vele duizenden menschen die ontsnapt zijn aan den muil der giftige slang, den ellendigen Nestorius, oprecht en geloovig.

Te kort is mij echter de tijd om te verhalen, welken strijd hij voerde tengevolge der scheuring, die ontstond door hen, die bevangen waren door het fantastische denk-
43 beeld van Julianus, die vroeger bisschop van Halicarnassus was, terwijl hij [Johannes] naar alle plaatsen bestendig schreef, en vermaande, en onderwees, en leerde uit de Heilige Schriften en het onderricht der geestelijke va-

deren, die op verschillenden tijden toegetreden waren tot de mysteriën der Heilige Kerk, dat wij de dwaling van den Phantasiast Julianus en zijne vreemde leer zouden vlieden, (velen dan ontrukte hij door Gods hulp aan de dwaalleer van dezen ellendige) en verder welke brieven hij zond ter wille van de zaak des geloofs naar alle plaatsen waar het woord, d. w. z. de plaag van dezen Fantasiast zich verbreid had, vooral naar Hirtâ de Mondhir [1]), waar ook de booze maat neergezet was van dezen verwerper van het vrijwillig, natuurlijk, waarachtig, verlossend en onberispelijk lijden [2]) in het vleesch van onzen Heer en God, Jezus Christus. Daar nu verlustigde zich en kroop en verscheurde de harten der Arabieren [3]) de Manichaeische sekte van dezen vijand van onzen Verlosser, en beschuldiger der heilige Vaderen. Deze en dergelijke maatregelen deed de besturing Gods door zijne hand. In dien tijd dan bleven slechts weinigen bij de partij der Dyophysieten, omdat de ware kerk gebouwd werd en toenam en 11
overvloedig werd in rechtzinnige Godsvrucht. Want als eene harde gevangenschap ontvloden toen de menschen de onderwerping der verdrukkers, omdat zij op dezen geestelijken herder zagen, die daarom, opdat hij de waarheid zou helpen, zoozeer stand hield tegenover vele beproevingen. Welke woorden en vermaningen hij tot hen richtte [4]),

1) A heeft ܘܠܚܝܪܬܐ ܕܡܢܕܪܢܝ, dat geene goede vertaling toelaat, B naar Mandar en Hirtâ. Het schijnt mij toe dat Mandar = Mondar als ontvanger van den brief ongepast is en dat men uit de beide lezingen eene lezing moet samenstellen nl. ܘܠܚܝܪܬܐ ܕܡܘܢܕܪ. Waarsch. heeft A voor zich gehad ܘܠܚܝܪܬܐ ܕܡܢܕܪ.

2) Eigenlijk: πάθη.

3) Zoo is stellig te lezen i. p. v. „dwalenden".

4) Eigenlijk: onderwees.

die tot hem kwamen om priester te worden zou noodzakelijk moeten beschreven worden, vooral ten bate van hen, die er naar dorsten het met liefde te hooren, maar opdat dit verhaal niet vele uitweidingen zou verkrijgen, en wij hem niet zouden vervelen, die zich licht verveelt, zal ik maar weinige uit vele dingen verhalen die hij voor hen rijkelijk uitgoot uit het onderwijs van den zaligen Apostel, welke de volgende zijn: Dient uwen Heer! Zijt brandende in den geest! Zijt bestendig in het gebed! Verdraagt uwe verdrukkingen! (Rom. 12 : 12). Haat het kwade en houdt u vast aan het goede (Rom. 12 : 9), en zorgt niet voor uw vleesch tot begeerlijkheden (Rom. 13 : 14), want gij arbeidt met God (I Cor. 3 : 9). En geeft niemand in iets reden tot ergernis, opdat er geene vlek zij aan onzen dienst (II Cor. 6 : 3). Laat geene vuile rede
45 uit uwen mond gaan, maar die schoon is en nuttig tot stichting, (Eph. 4 : 29), en doet niets uit twisting of ijdelen roem (Phil. 2 : 3) [1]), maar zijt een voorbeeld voor de geloovigen, door woord en wandel, door liefde en geloof, met alle reinheid (I Tim. 4 : 12) [2]). En toont daardoor, dat gij ware diakenen en priesters zijt van Christus, en alsof Jezus Christus gekruist voor uwe oogen geschilderd is (Gal. 3 : 1), en volgens het gebod van den zaligen Apostel: Zijt nu en voortaan in deze tijdelijke woning, nu gij nieuwe menschen en arbeiders van Jezus Christus zijt geworden, niet in dronkenschap, noch in gezang, niet in onreine slaapkameren, noch in gulzigheid van spijzen, die ziel, lichaam en verstand be-

1) De Pesch. heeft ܫܘܒܗܪܐ ܣܪܝܩܐ.

2) De Pesch. heeft ܘܒܕܟܝܘܬܐ, en door reinheid.

zwaren, en houdt vast aan de leer, die gij geleerd hebt en de Goddelijke beloften, die gij in onze tegenwoordigheid beloofd hebt. En dit alles, en verwonderlijke dingen, die meer zijn dan dit, werden voordat hij hen voorstelde tot de handoplegging van het priesterschap door hem tot hen gesproken. Verder bewonderde men hem en was men over hem verbaasd, ook wanneer hij alleen het misoffer opdroeg. Bestendig deed hij het volgende, dat hij den langen tijd van ongeveer vier uren, en soms nog langer, aanhield in gebeden en verzuchtingen en smeekingen en aandoening en vele tranen voor het heilig altaar en voor 46
de geestelijke mysteriën, totdat om zoo te zeggen de voet van het altaar door zijne tranen bevochtigd was, terwijl hij naar zijne gewoonte gedurende dezen geheelen tijd in veel stilzwijgen gebukt en gekromd was, en daarna voltooide hij naar dien schoonen kanon [den dienst]. En wanneer hij verder voor het volk de mis bediende, deed hij dat wat voor den heiligen tijd geschikt was, zooals het betaamde.

Toen nu door dezen man, dat wat strekte tot opbouwing en leiding der heilige kerk, verricht werd, en Ephraïm van Antiochië de verwonderlijke dingen van dezen heilige zag, was hij brandend van afgunst om ze te verijdelen, en daar hij zag, dat hij op andere wijze niet kon doen denken dat hij die, welke afgevallen waren van zijne gewelddadige overheersching, dat is van zijne dyophysietische haeresie, overwonnen had, dan wanneer deze heilige gegrepen werd en geveld en tot zwijgen gebracht in eenen kerker of verre ballingschap (en wie zou vermogen en in staat zijn zulk eene goede zaak uit te dooven en te verijdelen), tenzij hij naar beneden reisde, en naar zijnen wil

deed, vroeg hij den keizer, terwijl hij hem geheel zijn listig plan mededeelde, en al wat hij voornemens was op zijne tocht naar beneden te doen. En de keizer gaf hem de
47 machtiging die hij verlangde, en een troep soldaten. Hij daalde dan naar het Oosten af, en onderwierp met geweld in weinige dagen met grooten dwang velen aan zijn wil, en hij maakte een plan om volledig den stroom der voordeelen te verstoppen, en vond menschen, die zijn wil dienden en zond hen tot den Marzbân van Nisibis der Perzen, en verzocht hem door hen, terwijl hij hun geen gering geschenk beloofde, dat hij zou zorgen soldaten van de zijnen met de Romeinen te zenden, en dezen zalige, die schitterend was door geestelijke overwinningen, te grijpen uit het gebergte, dat Schîgar (Singara) heette, want daar heen was deze heilige vertrokken om vele zaken, die in dien harden tijd nuttig waren. Zij, die tot hem van Ephraïm gezonden waren, vertelden namelijk den heidenschen Marzbân vele leugens omtrent den man, en brachten hem in den waan, dat door hem veel goud zou gevonden worden. En door deze begeerte ontvlamde die heiden (de naam dan van dezen man was Mehardadan [Mihrdâdeh]). En hij zond tegen hem vele ruiters met een zijner »comites" die ook een heiden was. En de Perzen, en Cadischeërs [1]), en sommige Romeinen bereikten het gebergte, terwijl zij ook
48 verspieders met zich voerden uit de Romeinen en Perzen, die de plaats kenden, en verder ook hem, die door Ephraïm gezonden was, opdat hij deze zaak zou bedienen, die uit de vesting Beth Balasch [2]) was, en onder de Antiocheners

1) Zie Nöldeke. Zwei Volker Vorder-Asiens Z D M G XXXIII. 1879. S. 157. ff.

2) Barbalissus, zie P. Smith. Thesaurus in voce.

woonde, die daar rooverwurger genoemd werd, wiens naam Cometes was, wien God ook in deze wereld, weinig uit veel, naar zijne werken vergolden heeft. Deze was in den aanvang, voordat hij naar Nisibis afdaalde, naar Charan afgedaald, en had gevraagd naar en was binnengegaan bij een man, van wien gezegd werd dat hij een Heidensch priester was (en God weet wat deze Cometes daar deed) en hij bracht den zoon van dengene, die priester genoemd werd, mede in de gedaante van een geneesheer. Deze vertelde ons om eene of andere reden: »Wij hebben in ons huis een stier gedood, voordat wij tot u kwamen". En toen hij den berg bereikte op de plaats waar die heilige woonde, vroegen hij en die allen, welke gezonden waren, Romeinen en Perzen, en gingen tot een monnik, die buiten het gebergte woonde, die van de meening was, dier Phantasiasten van de sekte van Julianus, en bevonden dat hij hem volkomen vijandig was, en openbaarden hem hun geheim, en beloofden hem ook een geschenk. Hij bracht hen dan naar de plaats, waar de heilige woonde naar het gebergte te middernacht, en toonde hun de kleine cel, 49
waarin de kampvechter van Christus woonde, en daarna vertrok hij. Zij nu daalden als wilde dieren tot hem af, met getrokken zwaard en gevulde bogen op zijn Assyrisch [1]. Daar was nu veel sneeuw, en groote ijskegels zaten vast aan de rots, waaronder deze monnik leefde. En terstond verblindde hen de Heer, opdat zij hem niet dadelijk zouden vinden. Want als zij, zoodra zij aangekomen waren, hem gevonden en buitengebracht hadden, zou hij in dien

1) In Jes. 21 : 15 wordt in de Pesch. iets dergelijks van de vijanden van Duma gezegd.

ruwen nacht door de groote koude bezweken zijn. Zij grepen echter sommigen, die met dezen heilige en in zijne nabijheid woonden, en drongen hen zonder verschooning, opdat zij zouden bekennen, wie hunner hij was, dien zij zochten, en waar hij was, omdat een, van die welke gegrepen waren, hen door eene list in den waan had gebracht, dat hij het was, die door hen gezocht werd, en ook om hun te bedriegen zijn naam bekend gemaakt had, en tot hen gezegd had: Johannes is mijn naam [1]), opdat hij misschien door deze list dezen heilige uit de handen der verdrukkers zou verlossen. En verder terwijl zij den ganschen nacht met dezen strijd bezig waren, werd, omdat zij hem niet vonden, van wiens teekenen en schoon gelaat zij gehoord hadden, ieder van hen, die gegrepen waren, weggevoerd, opdat
50 zij bekennen zouden, en door de Romeinen met getakte en gekloofde houten geslagen als voor eene misdaad. En niemand van hen bekende waar hij [Johannes] was. Hij echter verwijderde zich uit zijne cel nergens heen, omdat zij hem plotseling overvallen hadden. En toen het licht werd, vonden zij hem en brachten hem naar buiten. En toen die Perzische comes hem zag, steunde hij zijn elleboog op den grond en stelden zij den zalige voor hem, en begon hij toornig met hem te spreken, door middel van een tolk, terwijl hij aldus sprak: »O booswicht, die den dood verdient! wat doet gij hier, en indien gij geen slecht mensch waart, zoudt gij niet in woeste en vreeselijke bergen wonen, en tusschen de leeuwen en wilde zwijnen. Waarom

1) De beide Mss. hebben de zonderlinge lezing ܫܡܘܢܝ. Indien dit geen bijvorm van ܫܡܝ is, wat ik niet geloof, of er oorspronkelijk niet ܫܡ ܠܝ gestaan heeft, dan is dit eene corruptie voor ܫܡܝ.

zijt gij tegen uwen heer opgestaan? Dezen geheelen berg
zal ik in brand steken, en die daarin wonen verstrooien
en dan weggaan." Vele dingen nu sprak hij tot hem met
Assyrischen trots. En de zalige begon, terwijl hij voor
hem stond, volgens zijne gewoonte, met alle nederigheid
te spreken: Staat gij mij toe te spreken of te zwijgen, doe
wat gij goedvindt" Hij zeide tot hem: »Spreek bondig
wat er te zeggen valt." Hij zeide tot hem: »Wees ver-
standig en onderzoek, en zie. Dat geene van die dingen,
welke gij over mij gezegd hebt, waar is, zal uwe hoog-
heid vernemen, indien ook zij, die u gebracht hebben, naar
waarheid willen zeggen, dat ik niet ben, zooals gij gezegd
hebt, noch die heiligen, die immers vele jaren in dit ge- 51
bergte wonen." En terstond naderde de ellendige Cometes,
en kuste dien »comes" op het gelaat, en zeide tot hem:
»Bij uw leven, heer, beveel hem te gaan zitten, want deze
dingen zijn niet bij hem." Terstond trok die »comes" zijn
zwaard, en stond op als om hem te slaan, en zeide toor-
nig tot hem: »Hoe hebt gij ons bedrogen en voor den
Marzbân vele dingen over den man gezegd?" En terstond
gebood hij hun, die met hem waren, en werd de geheele
cel, waar de zalige woonde, doorzocht, maar iets, van het-
geen zij meenden [te zullen vinden], vonden zij niet. En
dadelijk stonden zij in der haast op en brachten hem van
dat gebergte naar beneden, en plaatsten hem op een rij-
dier, dat bij hen was. Het was de eerste dag der [maand]
Schebat [1]). Zij dreven de paarden van drie uur op den dag
tot middernacht voort, ronddolende zonder weg, door sneeuw
en ijs, terwijl zij den weg niet konden vinden, die naar

1) Februari.

Nisibis voerde, omdat hen de duisternis en donkerheid van den nacht bedekte. Naar Nisibis namelijk had de Marzbân hun geboden, dat zij den man zouden voeren als een pand, totdat hij ontvangen had, wat hem beloofd was, en daarom waren zij genoodzaakt in de woestijn dien weg te vinden, maar zij vonden hem niet. En zij stegen van de
52 paarden af op zekeren heuveltop, en plaatsten den verdrukte in het midden, en omgaven hem allen als een ring, terwijl zij zaten en hunne paarden aan den nek hunner heeren gebonden waren. Want die nacht was een bittere nacht, van benauwdheid en treurigheid en koude. De Perzen vervloekten dan ook hen, die hen misleid hadden, vooral omdat zij niet gevonden hadden, wat zij hun hadden doen gelooven. En toen zij des morgens opstonden en zagen dat het ijs zich vastgehecht had aan zijne lippen [1]) en zijn baard, en dat door hem niets gebruikt was, sinds zij hem gegrepen hadden, en om zoo te zeggen weinig levensgeest in hem was overgebleven, en de Magiërs, van hem, die met hem gevangen genomen was, en een weinig hunne taal verstond, vernomen hadden, om welke reden hij gegrepen was, vreesden zij voor den man, dat hij hen zou vervloeken, en waren zij in hunne oogen zeer bezwaard [2]). En toen zij den volgenden dag in het bewoonde land kwamen, weken zij in een dorp af, om te overnachten, en sloten hem op in een huis dat versterkt was, opdat hij bewaard zou worden. En in dat huis was eene vrouw, die binnen die twee dagen, waarin zij daarheen kwamen, baarde. En terwijl zij in al dat levensgevaar ver-

---

1) Wel te verstaan: zijn knevel.

2) De bedoeling hiervan is door mij niet verstaan.

keerde, schreeuwde zij over de bespotting en verachting
van den heilige (het was namelijk eene geloovige vrouw):
Een man, die zelfs het gelaat zijner moeder niet vrijelijk
durft aanzien, hebben zij doen wonen bij eene kraamvrouw,
terwijl hij met zorg bewaakt wordt!

Toen zij hem nu naar Nisibis gebracht hadden, gaf de
Marzbân bevel, en sloot men hem in een hospitium op, en 53
gaf men hem Magiërs [1]), opdat zij hem bewaken zouden, en
met hem in zijn gevangenhuis sliepen allen van binnen,
en wanneer hij uitging om eene natuurlijke behoefte te
verrichten, gingen sommigen hunner met hem uit, en be-
waakten hem zorgvuldig. Zijnen gewonen dienst echter
hief hij niet op, zelfs niet als die heidenen hem bespotten
of uitlachten. En eenige dagen daarna zag de Marzbân,
dat hij, die gegaan was, om aan Ephraïm te zeggen en te
boodschappen: »Johannes is gegrepen en in Nisibis opge-
sloten" uitbleef, en hij vraagde in het geheim zorgvuldig:
»Wat heeft deze man misdreven, dat hij door de Romei-
nen is aangeklaagd, en zij hem hebben laten grijpen en
opsluiten als een boosdoener?" En toen hij vernam dat
het leugens waren, die men van hem verteld had, beval
hij dadelijk, en kwamen alle voornamen der stad bij hem
samen en alle bevelhebbers der troepen, die in de stad wa-
ren, en liet hij hem uit de plaats, waar hij opgesloten was,
halen, en stelde hij hem voor zich. En toen hij binnen-
kwam en allen, die vergaderd waren, op den grond voor
den man gezeten waren, zag hij zijn gelaat, en zijne

---

1) Men zou eigenlijk verwachten: »gaf men hem (Acc.) aan (ܠ) Magiërs," welke vertaling volgens Noldeke, Kurzgef. Syr. Gramm. § 290 echter ook hier mogelijk is.

schoonheid, en zijne gestalte, en zijne gematigdheid, en
zijne ingetogenheid en zijn liefelijk aangezicht. Hij strekte
zijne hand naar zijne grooten uit, en wenkte hen daarmede.
Het is [1]) namelijk de gewoonte der Perzen, vooral der Ma-
54 giërs, dat, indien zij elkander iets, dat zij denken, zwij-
gend en zonder spreken willen bekend maken, dat zij het dan
duidelijk bekend maken door een wenk met hunne vingers.
Hij wees hun dan [2]) door een vingerwenk aan: »Deze man
is een vrije, en geen slaaf, een ingetogene en geen boos-
doener." En een van de grooten, die gezeten waren, welke
Christen was, sprak en zeide: »Indien deze bij den keizer
binnen komt, staat hij dadelijk voor hem op, naar de wet
der Christenen, want zooals ik verneem is hij een bisschop."
En toen de Marzbân dat hoorde, beval hij dadelijk, dat hij
voor hem op den grond zou gaan zitten. En hij sprak
met hem door middel van een tolk, en die zeide tot hem
in het Grieksch: »Hoe hebt gij het gewaagd, een man
zooals gij, om zonder onze voorkennis naar ons land over
te gaan. Weet gij niet dat deze staat eene andere is."
De zalige sprak en zeide tot hem door den tolk in het
Grieksch: »Niet voor het eerst ben ik naar dit land over-
gegaan. Dit is de derde maal, dat ik overga, om bij deze
heiligen te bidden, die immers vele jaren op dat gebergte
wonen, waaruit gij mij als een boosdoener gegrepen hebt.
Wie ben ik dan, dat uwe hoogheid van mij moest weten.
en ik dan eerst over zou trekken. Ik ben een arm man,
zooals gij ziet. En thans, nu er geheel en al vrede is tus-
55 schen deze twee rijken, ken ik geene twee staten, want

---

1) Eigenl.: Het was.

2) De Mss. hebben: »iets" doch dit geeft geen zin.

de twee vorsten zijn broeders in liefde. En indien ik hier
ben, meen ik, dat ik in het Romeinsche gebied ben, en
indien ik in het Romeinsche gebied ben, meen ik, dat ik
hier ben wegens den vrede." De Marzbân zegt: »Hoe
zegt gij dat gij een arm zijt, terwijl gij veel goud bijeen-
brengt van hen, die tot u komen." De belijder zegt:
»Ziet, plotseling hebben mij, die gij gezonden hebt, ge-
grepen. Laten zij zeggen wat zij bij mij gevonden heb-
ben, toen zij mij gegrepen en doorzocht hebben. Ook
verzoek ik, dat uwe hoogheid, indien het niet lastig is,
terwijl ik hier gevangen blijf, waarheidlievende menschen
zende, en dat zij ons geheele land doorgaan mogen, en
vragen zoowel aan mijne vijanden, die mij beschuldigd heb-
ben, als aan mijne vrienden, en laten zij aantoonen dat
door mij van iemand iets aangenomen is. En indien iets
waar bevonden wordt [1]) van dat gene, waarvan ik beschul-
digd wordt, moge ik midden in deze stad gekruisigd wor-
den. Wat ik van mijne ouders bezat, heb ik weggegeven,
en zou ik dat van anderen nemen?" De Marzban zegt:
»Waarom zijt gij oproerig tegen den keizer, en hen die
in zijn land heerschen? Weet gij niet dat hij kwaad doet,
die tegen zijn heer opstaat. Ik wil u verzoenen met de
Romeinen, doe hun wil, en gij zult in rust en vrede le-
ven." De zalige zegt: »Ik ben niet oproerig tegen onzen
overwinnenden en vreedzamen en menschlievenden keizer,
maar zoo goed als een van mijnsgelijken, zooals wij ook
verplicht zijn, ben ik zijn onderdaan, voor zoover de we- 56
reld aangaat. En ik bid voor hem dat hij naar den wil
Gods zijn rijk moge besturen." En toen hij hoorde dat

1) Eigenl.: iets achter mij gevonden wordt.

hij den keizer zoo prees, riep hij en zeide, zoo als zij gewoon zijn te prijzen: »Het geluk van den koning der koningen, die Gode gelijk is, zij met u," en hij zeide tot zijne grooten: »Verwondert u daarover, hoezeer zij, die hem aangeklaagd hebben hem [1]) voor ons hebben verborgen. Of hoezeer hij hen prijst, en toont dat hij hen liefheeft."" De zalige zegt: »Uwe hoogheid verneme, dat zij mij om niets anders vervolgen, dan omdat ik mijn geloof niet verlaat, waarin ik ook gedoopt ben, zoo goed als mijne haters, en mij niet aan een ander [geloof] onderwerp, dat ook zij vroeger, evenals ik, verwierpen." De Marzban zegt: »Ik ben een Magiër en heb twee zonen. Indien onze heer, de koning der koningen, tot mij zeide: »»Indien gij niet verandert, wat gij gelooft, en iets anders aanneemt, zal ik in uw bijzijn uwe beide zonen slachten"";
zou ik het toelaten dat zij van hun beider bloed in mijn mond goten, en niets veranderen van hetgeen ik geloof. Ik heb namelijk vernomen dat het leugens zijn, die van u verhaald worden." En na vele andere dingen die hij hem vraagde, en waarop hij antwoord gaf, zoo als het betaamde, zond hij hem naar de plaats waar hij opgesloten was. Hij meende namelijk dat hem door Johannes een
57 geschenk zou gegeven worden. En iemand van de zijnen kwam en zeide tot hem: »Indien gij iets te geven hebt, laten wij, omdat wij weten, dat gij onrechtvaardiglijk gegrepen zijt, u los, en kunt gij vluchten." De zalige zeide tot hem: »Waarlijk niet, indien de keizer van ons, Romeinen, kwam en mij aangreep en tot mij zeide, dat ik

1) D. i. zijn waren aard.

vluchten moest, zou ik niet gevlucht zijn. En ik bezit niets, en met Gods hulp vrees ik niemand".

En toen hij daar in Nisibis drie dagen had doorgebracht, zond Ephraïm, wat hij aan de Perzen beloofd had. En zoodra zij dat aangenomen hadden, gaven zij bevel, en werd hij den Romeinen overgegeven. En zij geleidden hem en brachten hem naar Dara met eene groote macht, die hem aan de grens ontving. En daar werd hij vijf dagen gevangen gehouden. En daarin deden Mamas, de bisschop van Dara, en allen, die den menschen behaagden, en niet Gode, zeer hun best, dat hij naar hen hooren en met hen instemmen zou, en hij zeide tot hen na vele bewijzen, die hij hun gaf, dat zij kwaad deden door met geweld de menschen te dwingen, dat zij tegen hun wil zich zouden laten overhalen, tot iets, dat niet waar was: »God vergeve u dat gij begeert den menschen te behagen en niet Gode, aan Ephraïm en niet aan de waarheid."

En omdat Ephraïm gereed stond in Risch'aina (Rhesina) te komen, en daar, zooals hij meende, den heiligen
Johannes, zooals velen, in zijne strikken te vangen, ont- 58
boden zij hem tegen den tijd dat hij [Ephraïm] kwam, en brachten hem daarheen met vele Romeinen. En toen hij binnenkwam, verzamelden zich tegen hem de bisschoppen, die zich daar bevonden, en de komst van hun hoofd afwachtten. Zij zeiden tot hem: »Waartoe dienen u al deze dingen? Waarom brengt gij aldus de kerk in beroering? Waarom houdt gij u niet stil, zooals uwe ambtgenooten? Welke canon staat u toe te doen wat gij doet?" Hij zegt tot hen: »Wanneer er wanorde is, neemt de kerk de nauwkeurigheid der kanons niet in acht, zooals gij

weet en kunt vernemen. Welke nauwkeurigheid heeft de wegens zijne vroomheid gedenkwaardige en heilige martelaar Eusebius, bisschop van Samosata, in acht genomen, in dat wat hij deed, toen de Arianen de kerken in hunne macht hadden, of Athanasius, de Groote, of anderen, die hun gelijk waren?" Zij zeggen tot hem: »Stil met deze dingen die u niet baten. Hoor ook nu nog naar den Heer patriarch en hij zal alles oplossen en vergeven, en gij zult met eer en lof naar uwen zetel gaan." Hij zegt tot hen: »Wiên hebt gij dan gehoord, dat ik ben? Gij behoordet te gaan weenen over uwe zonden. Weeklaagt niet over mij, niemand slaat zijn hand aan het ploegijzer, en ziet achterwaarts, en is geschikt voor het koninkrijk Gods (Luc. 9 : 62), volgens het onderwijs van onzen Ver-
59 losser. En hij zegt verder tot ons: Gedenkt der vrouw van Lot (Luc. 19 : 32) en ook staat in den profeet Ezechiël geschreven: Wanneer de volken [1]) des lands voor den Heer inkomen, op den tijd van het feest, zal degeen, die door de noordelijke poort binnengaat om te aanbidden, uitgaan door de zuidelijke poort, en die door de zuidelijke poort is ingegaan, door de noordelijke poort uitgaan en niet terugkeeren door de poort, waardoor hij ingegaan is, maar daar tegenover uitgaan (Ez. 46 : 9)." En toen hij de toepassing daarvan wilde zeggen, krachtens het doel, dat door hem gesteld was om te zeggen, hetgeen hij ook tegen hun wil tot hun zeide: Het betaamt hun, die door Christus onderwezen zijn, en zijne levendmakende geboden op zich hebben genomen, niet achterwaarts om te keeren, en te denken aan de dingen die op aarde en niet

1) De Pesch. heeft: het volk.

die in de hemelen zijn, en met de tijden te veranderen, en zich te wenden naar elken wind, en te steunen op elk hout, en langs elken weg te gaan, en te drinken van alle wateren, daar de wijsheid tot schande wordt gemaakt door hen, die daarin verkeeren, maar het betaamt den sterken vast te houden aan hunne waarheid en hunne levenswijze, ieder in zijn rang, die behoort tot de rangen der Christenen, toen zeide een van hen namelijk Asylus, bisschop van Risch'aina (Rhesina) [1]: »Dat wat gij boven gezegd hebt, staat niet in het boek van Ezechiël. En de **60**
zalige zeide tot hem: »Waarlijk, men moet ook tot u zeggen: Daarom dwaalt gij, omdat gij de schriften niet kent, noch de kracht Gods (Mth. 22: 29). En hij zeide tot hen: »Ook indien gij meerdere dingen dan deze zegt of door aandrang of door bedreiging, ik ben niet als de polyp, van wien geschreven staat, dat als hij wil schaden, opdat hij die spijze vinden moge, het hem natuurlijk is zich te veranderen in de kleur van alles, wat hij nadert [2]." En allen werden toornig en stonden op en gingen heen. En den volgenden dag vergaderden zij zich in het winter-secretarium [3]) der kerk en lieten hem roepen en spraken hetzelfde tot hem, terwijl zij hem verleider en beroerder der kerk noemden. En hij zeide tot hen: »Wie beroert

---

1) Greg. Bar Hebr. Chr. Eccl. I. p. 205 heeft i. p. v. ܐܣܘܠ, ܐܣܟܠ, Ascolius gelezen. Dat het echter ܐܣܘܠ wezen moet blijkt uit Zach. Mit. p. 289. 6 (Anecd. Syr. t. III).

2) De vergelijking van den veranderlijke met een polyp vindt men reeds Ps. Phocylides 45. Verder wordt deze eigenaardigheid der polypen vermeld Physiologus Leidensis (Anecd. Syr. IV) c. 75 en Basilius Hom. VII de Hexaëmero (opera ed Garnier 1721 t. I. p. 65).

3) Het secretarium of diaconicum magnum is de sacristij, zie Bingham Origines s. Antiquitates Ecclesiasticae VIII 6, 22 en 7, 7 Moll. Gesch. v. h. kerkelijk leven der Christenen, IIde uitg. Leyden 1855, 57 II. bl. 47.

de kerk Gods, ik, of zij die groote legerscharen van Gothen met zich voeren, en met geweld het volk Gods dwingen, dat het door alle kwellingen onderdanig zal zijn

. . . .

. . . . [1])

Wanneer hebt gij gezien of gehoord dat de menschen door zwaarden en stokken de kerk binnengingen. Wien heb ik
61 verleid, zooals gij zegt, daar ik de bergen en woestijnen niet dan enkele malen heb verlaten. Gij hebt goud, gij hebt vrijheid van spreken, van u is om zoo te zeggen de geheele aarde. En gij geeft hooge ambten, en ook belooft gij beloften en ofschoon dit zoo is, ontvluchten u de menschen als vijanden. En gij zegt dat ik de wereld verleid hebt, terwijl ik niet een ding bezit van hetgeen gij hebt. Want het betaamde dat zij u gehoorzaam waren, die dit alles bezit, en niet mij, een armen man. Indien iemand bij mij komt, en mij vraagt om de waarheid, wilt gij dat ik zal liegen. Dat ik de waarheid zeg, misleid ik daarin?" En daarna sprak tot hem Christophorus, de choorbisschop van Amid na eenigen tijd: »Door uwe haren pij, en uwe zwarte kleederen, en uwen langen baard verleidt gij de wereld." De zalige zeide tot hem: »Dit is taal van kinderen, die niet onderwezen zijn. Derhalve is ieder die in haar gekleed is of zich kleedt als de oude heiligen, die ons dit voorbeeld van nederigheid gegeven hebben, en zijn die anderen, van wie de Heilige Schriften getuigen dat zij in dat nederig gewaad Gode welgevallig
62 waren, naar uw woord, verleiders. Ook gij zijt in eene

---

1) De beteekenis dezer woorden versta ik niet. Letterlijk zou men kunnen vertalen: en die zich aansluit bij de waarheid, maakt uit tituli wereldsche bezittingen, als in de dagen der heidenen.

haren pij gekleed, en niemand zou u te recht een verleider noemen." Zoo begonnen zij hun gesprek tot hem en zoo eindigden zij het.

Er waren nu in deze stad Risch'aina menschen in niet geringen getale verzameld, uit dorpen en andere steden En ook waren velen door de zorg van eenige menschen toegerust om valsche beschuldigers te worden. Maar de Heer legde hun allen het zwijgen op. Zij getuigden namelijk behalve vele andere zaken, dat hij veel geld uit de handopleggingen bijeengebracht had. En daarin werd weder hunne leugenachtigheid in het aangezicht geslagen, en overwon de waarheid. Want dit werd met ijver onderzocht, doch er werd niet ontdekt dat hij van iemand iets genomen had, noch hij, noch zij die met hem waren, zelfs niet eene mnâ.

En toen de patriarch Ephraïm met het groote leger, dat bij hem was, aankwam, ontvingen zij hem met groote praal, met spannen, en wagens, en opgetuigde muilezels. En den dag nadat hij zijne intocht had gedaan, in den avond, liet hij den heilige komen van de plaats, waar hij opgesloten was, terwijl voor en achter hem vele Romeinen gingen, stokken dragende. Er was nu om zoo te zeggen, geene plek, waar iemand eene schrede kon zetten of gaan wegens de menschen, die tot dit schouwspel vergaderd waren. En de Romeinen die hem geleidden kliefden de groote menigte, en konden ternauwernood hem 63
tusschen zich er door brengen, terwijl allen, die geloovig waren zeiden: Dien gij van uwe jeugd tot uwen ouderdom gediend hebt, Die zij met u. En hij trad voor Ephraïm, waar hij toegerust gezeten was in het secretarium der kerk, en hier en daar zaten bisschoppen en veel

van hun volk stond voor hen. Men zeide tot Ephraïm: »Spreek niet met hem voor het volk, want voor dat uwe vroomheid hier kwam, spraken wij vele dingen tot hem, opdat hij zich zou laten overtuigen. En hij antwoordde ons dit en dat [1]), en bijna zou er daardoor een oproer ontstaan zijn." En Ephraïm stond dadelijk op en voerde hem mede, en ging het doophuis binnen met eenigen van de zijnen en anderen uit de aanzienlijke wereldlingen en Rufinus zijn scholasticus [2]). Eenigen dan van onder degenen die stonden, riepen en zeiden: »Deze moet verbrand worden. Deze moet gesteenigd worden."

Er terwijl al het volk buiten wachtte om te zien, welk einde de zaak zou nemen, begon Ephraïm tot Johannes aldus te spreken: »Zulk eene eer bedeel ik u toe, dat ik niet met u wil spreken, terwijl ik zit en gij staat, maar laten wij in liefde en vrede samenspreken. En ten eerste bid ik God, dat indien ik de waarheid tot u spreek, hij uw hart moge openen om naar mijne woorden te hooren,
64 indien gij het echter voor dwaling houdt en niet wilt overtuigd worden, laten wij u los." Johannes nu zeide hierop. »Ik begeer bij u niets te zeggen, en indien ik al sprak, zou het mij niet baten, zooals het velen niet gebaat heeft, die beter zijn dan ik, welke met u vele malen gesproken hebben. Kan een arme als ik met een patriarch in deze wanorde spreken, terwijl de patriarchen en metropolitanen, om niet te zeggen het geheele concilie behoorde vergaderd te worden over deze zaak, opdat dat, waarover strijd bestaat, beslecht worde, zooals het de ge-

1) Dit schijnt de zin te zijn van ܕܐܦܢܬܗܘܢ.

2) Scholasticus is een wereldlijk defensor der kerk, Moll. Gesch. v. h. kerk. leven. I. 244.

woonte is der heilige kerk." Ephraïm zeide: Ieder mag over het geloof spreken, en niemand let op de waardigheid, noch op iets anders, maar het is ieder geoorloofd over het geloof te spreken wat hij verlangt. Want niet wijzen of sophisten hebben ons geloof ontdekt, maar schoenmakers, en visschers, en andere mannen. Zeg ons dan: Waarom meent gij dat wij iets onbehoorlijks zeggen. Want het betaamt niemand, indien hij een wangeloof heeft, zijn geloof te rekken en den Joden en Samaritanen te gelijken, van wie ieder weet dat zij een slecht geloof hebben, en welke beschaamd worden door die andere Joden [1]), en voor welke het goed is, dat zij, omdat zij slecht gelooven, sterven. Het betaamt ons dan, ons van het kwade tot het goede te bekeeren." Johannes zeide: »Gij hebt 65
goed gesproken, de woorden zijn juist, ik zal [echter] nu niet met u spreken, daar er geen waarheidlievende tusschenpersonen zijn, om de zaak te onderzoeken en den overwinnaar voor overwinnaar, en den overwonnene voor overwonnen te verklaren. Er is hier geen tusschenpersoon, die zonder aanneming des persoons oordeelt." Ephraïm zeide: »Omdat dit u behaagt, zal ik zwijgen. Er zijn hier leeken. Spreek met hen wat gij wilt." En terstond naderde de scholasticus Rufinus, en pakte zich met alle ruwheid samen onder den baard van den zalige, terwijl hij met de oogen staarde en zijn mond bij het spreken verwrong. Want zoo was hij gewoon te spreken. En hij sprak tot hem op een harden en toornigen toon aldus: »De geloovige Kerk leert: Een uit de drieëenheid, het woord Gods heeft zich belichaamd en is mensch geworden,

1) Welke andere Joden dit zijn, weet ik niet.

(en als Moeder Gods belijdt en verkondigt zij Vrouw Maria), in zijne wonderen en zijn lijden [één] [1]). Zeg voor de geheele stad: Waarin berispt gij de Heilige Kerk?" Johannes zeide: »Gij zult mij geen schrik aanjagen door uw geschreeuw. Of meent gij dat gij mij bevreesd zult maken? Laten wij tijd nemen tot redeneering. Ik dan verkondig nu, en alle dagen mijns levens, ééne natuur en hypostase van God het woord, die zich belichaamd heeft, zooals de Heilige Vaderen, en de zalige Cyrillus, die grooten strijd heeft gevoerd tegen diegenen, welke na de éénwording twee naturen leerden." Rufinus zegt: »Het woord Gods, dat zich belichaamd heeft, is toch niet ééne natuur, gij leert toch niet ééne natuur van God het Woord en
66 het lichaam?" Johannes zegt: »Niet aldus." Rufinus zegt: »Derhalve is de natuur van het Woord eene andere dan de natuur van het lichaam." Johannes zegt: »Gij zijt goed begonnen, maar verkeerd geeindigd. Ik leer niets nieuws, zooals gij zeidet. Veel, noch weinig wenschte ik u te antwoorden. Want hij, die met u spreekt, vecht met de lucht. Ik leer, zooals door de Heilige Vaderen geleerd is, zooals ik boven gezegd heb: ééne natuur en hypostase van God het Woord, die zich belichaamd heeft, zonder verwarring en zonder verandering, en twee na de éénwording leer ik niet, uit twee naturen ken ik den eenen Christus. Zij dan die leeren: twee na de éénwording staan tegenover de Vaderen. Rufinus zegt: »Die twee naturen staan vast. Men mag ze niet dooreen warren. Johannes zegt: Vraag niet de dingen die u voor den mond komen.

---

1) Dit laatste woord staat wel niet in den tekst, maar moet in gedachte gesuppleerd worden, daar de gewone formule is: ܕܬܗܪ̈ܐ ܘܚܫܐ ܕܚܕ.

Hoor naar den zaligen Cyrillus die in zijne verhande-
ling: dat Christus één is, aldus gesproken heeft: Wie
is er die zoo waanzinnig en ongeleerd is, dat hij zou
meenen dat of de natuur van het woord veranderd is
in dat wat zij niet is, of dat het vleesch bij wijze van
verandering in die van het Woord is verkeerd. Want dat
is onmogelijk. Wij leeren dus dat hij één Zoon is, en éene 67
zijne natuur, ook al wordt het erkend, dat hij geworden is
door de aanneming van vleesch, dat eene intellectueele ziel be-
zat [1]). Open wederom uw oor en luister naar dit uit zijn brief
aan Acacius, hetwelk is: Daarom dus terwijl wij dat, waar-
uit die eene en eenige Zoon en Heer Jezus Christus be-
staat, als in gedachten aannemen, zeggen wij wel dat twee
naturen één zijn geworden, maar na de éénwording, daar
reeds de scheiding in tweeën heeft opgehouden, gelooven
wij de natuur van den Zoon als die van eenen, maar mensch
en vleesch gewordene [2])." Rufinus zegt: »Is dat wat gij
met uwe gedachte ziet iets of niets, of heeft eene van haar
de andere verslonden?" Johannes zegt: »Wederom is door
den zaligen Cyrillus gezegd: Wanneer derhalve de wijze
der menschwording wordt onderzocht, ziet bestendig het

1) Cyrilli opera (ed Aubert) Tom V. pars I. Quod unus sit Christus p. 735. Εἶτα τὶς οὕτως ἐμβρόντητός τε καὶ ἀμαθὴς εἴη ἂν ὡς ἢ τὴν θείαν οἴεσθαι τοῦ λόγου τετράφθαι φύσιν εἰς ὅπερ οὐκ ἦν, ἢ μεταχωρῆσαι τὴν σάρκα κατά γε τὸν τῆς ἀλλοιώσεως τρόπον, εἰς τὴν αὐτοῦ τοῦ λόγου; ἀμήχανον γάρ· ἕνα γε μὴν υἱὸν, καὶ μίαν αὐτοῦ φύσιν εἶναι φαμέν, κἂν εἰ ἐν προσλήψει γενέσθαι σαρκὸς, ψυχὴν ἐχούσης τὴν νοεράν. De woorden κἂν εἰ ἐν προσλήψει γενεσθαι zijn niet in orde.

2) Cyrilli opera (ed. Aubert) t. V pars. II. Ep. ad Acacium (p. 115 der brieven). Ταύτῃ τοι τὰ, ἐξ ὧν ὁ εἷς, καὶ μόνος υἱὸς καὶ κύριος Ιησοῦς Χριστὸς, ὡς ἐν ἐννοίαις δεχόμενοι, δύο μὲν φύσεις ἡνῶσθαι φαμέν, μετά δέ γε τὴν ἕνωσιν, ὡς ἀνῃρημένης ἤδη τῆς εἰς δύο διατομῆς μίαν εἶναι πιστεύομεν τὴν τοῦ υἱοῦ φύσιν, ὡς ἑνὸς, πλὴν ἐνανθρωπήσαντος καὶ σεσαρκωμένου.

menschelijk verstand twee die met elkander op onuitsprekelijke en onverklaarbare wijze .... [1])." En meteen brak Rufinus het woord van Johannes af, en stond hem niet toe dit citaat te voltooien, en zeide schreeuwend: »Zie gij hebt gezegd: twee die het menschelijk verstand ziet, en hij riep met beide armen ten hemel uitgebreid, en voor Johannes staande tusschen hem en Ephraïm, zeggende: »Chris-
68 tus heeft overwonnen, de kerk heeft overwonnen! God is eenig. Door een leek [2]) is hij beschaamd geworden, zoodat hij rechtzinnig belijdt." En zij riepen allen met geschreeuw en lieten Johannes niet toe te spreken. Want zij wisten wat hij op het punt stond van te zeggen. En terstond ging Ephraïm uit tot het volk en liet Rufinus en de anderen al disputeerende bij hem achter. En hij ging uit en zeide tot het volk: »Ziet, gij hebt gezien, met welk eene eer ik hem ontvangen heb, en ik vroeg hem binnen hoe hij geloofde, en wat wij belijden, belijdt ook hij, en ook hij heeft gezegd: Twee naturen aan den Christus. Nu is hij beschaamd gemaakt zoodat hij met ons communie moet houden." En terstond riepen allen die, zooals geschreven staat, door handvollen gerst en stukken brood gehuurd waren (Ez. 13 : 19), omdat hun hoop alleen dit was, wat hunne vleeschelijke oogen zagen, en hun God hun buik was, en hun roem hunne schande (Phil. 3 : 19) en zij, zoo als geschreven staat, niet onzen Heer Jezus Christus dien-

1) De plaats heb ik in Cyrillus' werken niet kunnen wedervinden. Eene dergelijke uitspraak vindt men in de Ep. ad Succensum I (Aubert V p. II p. 137 der brieven). Ἐννοοῦντες τοίνυν, ὡς ἔφην, τῆς ἐνανθρωπήσεως τὸν τρόπον, ὁρῶμεν ὅτι δύο φύσεις συνῆλθον ἀλλήλαις καθ' ἕνωσιν ἀδιάσπαστον ἀσυγχύτως καὶ ἀτρέπτως.

2) De uitdrukking in den tekst herinnert aan het jong Hebreeuwsche עם הארץ, waaronder ook een individu wordt verstaan.

den, maar hun buik (Rom. 16 : 18) wier gedachte geheel en al op de aarde was (Phil. 3 : 19) terwijl zij het toekomstig oordeel der goddeloosheid niet zagen, dat de rechter, zonder verdraaien uit zal brengen, [terstond riepen die, zeg ik], met ééne stem, het geweld van den goddelooze aldus prijzend: »Vele jaren [levens] den waren leeraar Mar Ephraïm! Vele jaren den verkondiger der waarheid! Wie niet met u instemt is een sectaris,'' behalve andere onreine dingen, die zij riepen. En terstond werd er eene akte gemaakt, en daarin schreven zij valschelijk dat Johannes twee 69
naturen van Christus geleerd had. En terwijl de dag zich ten ondergang neigde, disputeerden Rufinus en zijne gezellen met hem, terwijl de zalige in al die koude in het doophuis opgesloten was, en terwijl zij bij afwisseling spraken tegen hem, in wien, om zoo te zeggen, weinig leven was overgebleven. Het was namelijk vastentijd. En door de vermoeienis van het vasten en de groote koude drong ternauwernood zijne stem naar buiten door. En daarna brachten zij hem naar de plaats, waar hij vertoefde, en sloten hem in het binnenste van het huis op, en van binnen bij hem en buiten de grendels stelden zij wachters. En den volgenden dag kwam de verzoeker Rufinus en begon met hem te disputeeren, terwijl zijne knieën naast de knieën van den zalige geplaatst waren en sprak hij met geschreeuw, terwijl hij zijn mond en hoofd als een waanzinnige draaide volgens de klemtoonen [1]), die hij bij het spreken legde, en noemde hem een Manichaeër. En de zalige zeide tot hem: »Gij spreekt altijd door, en geeft mij geene gelegenheid om te spreken. Zoo hebt gij ook gisteren met mij gedaan voor uwen pa-

---

1) ܛܘܢܘܣ schijnt het Gr. woord *τόνος* te zijn.

triarch, dat gij mijn woord hebt afgebroken, door het slot waarvan gijlieden niet weinig verbitterd waart. Dit is niet het kenteeken van Scholastici. De houding uwer wijsheid is niet goed. Zoo [1]) onderwijst gij de wereld. Zoo is ook
70 Mondhir, de Arabier, met geweld onderwezen. En Rufinus zegt: »Acephaal [2]) wie is uw hoofd. Wien volgt gij?" Johannes zegt: »Ons hoofd is Christus, en na Christus de patriarch Mar Severus en de patriarch Mar Theodosius, met alle overige orthodoxe bisschoppen, die vervolgd zijn om der waarheid wille." En dadelijk sprong de driftige Rufinus overeind, en stortte smaad uit over den heiligen Johannes, en over die, wier namen hij vermeld had, met groot geschreeuw, zooals zij, die bezocht zijn door booze geesten en niet weten wat zij zeggen, en niet bemerken of zij de martelaren bespotten, of dat zij hen prijzen. En hij ging van hem weg met al dien daemonischen toorn.

En zoo deden ook die anderen, van dezelfde partij, die tot den zalige kwamen. Vooral Basiliscus, de notarius [3]) van Ephraïm bespotte hem openlijk. En toen zij zagen dat zij door die ruwheden, wat zij dachten, niet tot stand brachten, veranderden zij deze taktiek, en begonnen met een andere nl. met vriendelijke vermaningen. En zij lieten hem brengen naar de plaats, waar Ephraïm en de zijnen vergaderd waren, in den avond. En hij sprak tot hem met vriendelijkheid met vele woorden, opdat hij door hen zich zou laten overreden, en gedurende langen tijd naar

---

1) Verkeerde interpunctie.

2) Naam aan eene sekte der Monophysieten gegeven, en ook wel op allen toegepast.

3) Het Ms. heeft: bewaker. Notarii secretarissen. Bingham Antt. Eccless. III. 13. 5. Moll. Kerkelijk leven. I. blz. 247.

zijne plaats zou gaan. En toen zij zagen dat hij ook hierdoor zich niet door hen liet overreden, werden zij nog meer geschokt dan zij reeds waren. 71

En Bar Chili van Amid, bracht hem naar een huis, en stelde hem verder dezelfde vriendelijke vermaningen voor. En toen hij zag, dat hij zich door hunne listen niet liet overreden, riep hij en zeide tot den heilige: »Geef een woord [1]), dat gij niet vlucht. Gij zijt een leugenaar en niemand bevestigt uw woord." Johannes zegt: »Wijze rechter [2])! Eene verklaring of een eed is hetzelfde. Indien gij geloof slaat aan eeden, waarom maakt gij eene akte. Ik beloof dat ik niet vlucht. Ook niet indien de keizer tot mij zeide, dat ik moest vluchten, zou ik vluchten. Doet wat gij kunt."

En na dit alles en meer dan dit, dat zij met hem deden, zonden zij hem met vele soldaten, die aangesteld waren om hem over te brengen, naar Antiochië. En zijne reis duurde van dat zij hem uit Nisibis weggevoerd hadden, totdat zij hem Antiochië binnen brachten dertig dagen, terwijl hij van stad tot stad met zorg gevoerd werd, opdat zij hem ook aan de wereld zouden vertoonen: »Dit is die Johannes die deze dingen aan hen, ziet vele jaren, deed," opdat de handen van diegenen slap zouden worden, die naast God op hem vertrouwden, dat door hem in orde gebracht zou worden, wat door het afdalen van Ephraïm naar het Oosten bedorven en ontworteld was. Toen nu de zalige in Charan gekomen was, terwijl hij naar Antiochië opging, sloot hem Cometes, die hem geleidde in een huis 72

---

1) Misschien met eene kleine verandering in de lezing: Geef antwoord.

2) Eigenl.: Een wijze van een rechter, vergel. het Hebr. נסיכי אדם. Micha V: 4. Dit is in den tekst natuurlijk ironisch.

op, in den hof van een man, van wien gezegd werd, dat hij een Heiden was, terwijl hij zorgvuldig bewaakt werd.

Vele kwade dingen dan deed deze Cometes den geloovi-
gen, die hij uit Charan greep, en in de dorpen en steden
die zij binnengingen, verduren. Aldus deed hij ook aan
zijne partijgenooten. En indien hem op den weg iemand
ontmoette hetzij een arme man, hetzij een rijke, hetzij eene
vrouw, dan deed hij hun veel smaadheid aan om [verschil-
lende] redenen, want hij meende dat om al die booshe-
den, die hij deed, hem als loon en vergelding daarvoor een
plaats als Dux zou gegeven worden. Want wegens deze
verwachting en deze belofte wierp hij zich in al deze boos-
heden. Op zekeren dag nu in Charan greep hij een ortho-
dox diaken benevens anderen, en bond hem met een touw
de handen op den rug, en hing hem gedurende langen tijd
van den grond af aan de balken van een afdak. En hij,
door benauwdheid gedreven riep en zeide: »Christus, Zoon
Gods, help mij!" [Toen] uitte de drieste Cometes eene
Godslastering, die voor ons niet gemakkelijk is om op te
schrijven, opdat niet de hoorders in hun hart ontzet zou-
den worden. Hij werd dan genoodzaakt het avondmaal te
73 nemen, of eenige darîken te geven. Want deze ellendige
was een Godslasteraar en trotschaard.

En wat ik van dezen man verhaald heb, dient opdat gij zien zoudt aan welk een misdadig dier deze heilige Johannes overgeleverd was door hen, die zich herders der Kerk noemden. Hoevele vriendelijke vermaningen, hoevele woorden van onderwijzing der Godsvrucht hoorde deze ellendige niet van dien gevangene, dien hij geleidde, ter verlossing zijner ziel, en geen enkel daarvan verteederde zijn harde hart. En toen deze den heilige Johannes had ge-

bracht [1]) en zij kwamen aan de Gigelikê [2]) bij de poort van Antiochië, vonden zij in het klooster dat van Comes Manasse heet, de choorbisschoppen der kerk van Antiochië en de oeconomi, en de defensoren der kerk van de stad en hunne notarii, en vele anderen, vergaderd, behalve de kloosterlingen van het klooster zelf en van die daarom heen, in alle onmenschelijkheid. En toen de vermoeide en terneêrgeslagene arbeider binnenkwam, en de soldaten die hem voerden, en hij onder hen stond, ontvingen zij hem naar hun voornemen. Het volgende is voldoende om die welke het hooren te doen weten, wat hunne hartstocht in dien tijd medebracht. Want de een stortte vloeken over hem uit, de ander goot spot uit, weder een ander schudde zijn [Johannes'] hoofd [3]), weder een ander trapte op zijne voeten, weder een ander sloeg zijne handen tegen elkander, want er was eene vreeselijke verwarring, en een hinderlijk gewoel. Het was namelijk het toppunt [4]) van dronkenschap. En zij spraken tot hem na hunne 74
kwetsende woorden: »Wij hebben van Mijnheer den Patriarch bevel ontvangen in dezen brief, dien hij ons zond, dat gij in dit klooster moet opgesloten worden en zorgvuldig bewaakt. Zie hier degenen, die wij aangesteld hebben om u te bewaken, en hen die met u zijn. Geef hunne namen aan den defensor op, en verklaart voor hem dat

---

1) Eigenl. het Gr. ἀνάγειν.

2) Het Ms. heeft het woord ܓܝܓܠܝܩܐ. Waarschijnlijk wordt daarmede eene voorstad van, of een dorp bij Antiochië bedoeld.

3) Het woord ܟܝܢܘܢ beantwoordt aan het Grieksche κινῶν zie Wright, Apocryphal Acts of the Apostles. Translation, p. 162, 202.

4) ܦܢܝܐ wending, keerpunt, van daar de tijd na 12 uur ܦܢܝܐ ܕܪܡܫܐ.

gij niet vlucht opdat wij eene akte maken die in rechten dienen kan. Hij zeide: »Elken dag vordert men van mij eene akte. Indien ik goed bewaakt word, waarom mij dan eene akte opgelegd." Allen echter riepen luid en zeide: »Gij maakt haar, en wordt ook bewaakt, opdat gij niet vlucht." En hij zeide: »Ik heb vele malen gezegd, en nu zeg ik ik het wederom, dat indien de keizer tot mij zeide, dat ik vluchten moest, ik niet zou vluchten, want ik ben niemand iets schuldig, en niemand is door mij eenig kwaad gedaan." En daarna schreeuwden zij allen vele dingen. En hij zeide tot hen: »Doet wat u bevolen is, en vermeerdert niet de bedreigingen, evenals uwe ambtgenooten. Wat gij echter vermoogt, neemt en doet dat."

En zij sloten hem in een kleine cel op, die binnen een huis was, hem en vier menschen van de zijnen. En zij plaatsten een grendel voor hen. Degenen nu, die aangesteld waren om hem te bewaken, waren zeven in getal, lecticarii [1]) en monniken en wakers [2]). Een nu van die wakers noemden zij
75 Barabbas, om zijne booze werken, die hem aanbevalen, zoodat hij waker werd in het huis [3]) van Mar Julianus, den martelaar. Hij sleepte namelijk mannen en vrouwen weg, en mishandelde hen en gaf hen aan de gevangenis over, omdat zij geen deel wilden hebben aan de dyophysietische haeresie. Ook de huizen der geloovigen waagde

1) De lecticarii of copiaten waren doodgravers en behoorden tot de geestelijken van den minsten rang zie Bingham, Ant. Eccl. III, 8. Moll. Kerkelleven, I, blz. 241.

2) Wie met deze wakers bedoeld worden, de ostiarii of deurwachters, of de parabolani weet ik niet. Zie over de eersten Bingham, l. l. III, 6. Moll. a. w. I, 234, 235. Over de laatsten Bingham, l. l. III, 9. Moll. a. w. I, 239, 240.

3) Wschl. eene kapel.

hij om dezelfde reden binnen te dringen, en dat hij zich ook met moord had ingelaten, zooals velen zeiden [en] ook zijne makkers die den heiligen Johannes bewaakten, behalve vele andere dingen, die door hem gedaan waren. Ziet deze werken bevalen hem aan en hij werd geestelijke. En omdat hij zoo schrander was, werd hij aangesteld om dezen heilige te bewaken. Welke boosheden nu hij hem deed verduren, is te veel om te beschrijven. Want hij tergde door veel lichtzinnig gelach, en door verwenschingen van lichtekooien [1]), en door scheldwoorden, en door verhalen van dansers, en ook door zotteklap zonder eind, en dat ik zeggen zou, hetgeen nog leelijker was, nl. de lichtzinnige en losbandige werken die hij deed, dat zou den hoorders de blos der schaamte naar het aangezicht jagen. En nadat hij dit deed, hetgeen geween en zuchten verdient, werd van allen een onafgebroken gelach gehoord. In den nacht dan vernachtte deze Barabbas in die kleine en enge cel bij den heilige en die met hem waren, met een zijner kameraden, binnen den drempel der deur, en zijne andere kameraden die buiten waren, legden een grendel 76
voor hen die binnen waren, en legden zich op den drempel van buiten neder. En wanneer de zalige opstond om naar buiten te gaan voor eene natuurlijke behoefte, openden zij die buiten waren den grendel, en ging hij naar buiten, en wanneer hij weder binnen was gegaan deden zij den grendel weder op zijn verblijf, en niemand van die met hem waren, durfde met den heilige spreken, anders dan steelsgewijze en met inachtneming van den tijd. Des daags dan openden zij den grendel, en ging hij naar buiten, als

1) Men zou eer aan loszinnige woorden dan aan verwenschingen denken.

hij wilde, naar dat buitenste huis, terwijl deuren en vensters bewaakt werden, en des nachts werd hij op zijne plaats opgesloten. Maar een [1]) van degenen die met den heilige waren. die hem overal aankleefde, en ook in vele dingen door hem gehoord werd om der wille van onzen Heer, dien liet Ephraïm van hem wegvoeren en sloot hem in eene andere plaats op, die twee mijlen van hem verwijderd was, omdat hij aangaande hem meende, dat hij hem aanspoorde niet met hem (Ephraïm) in te stemmen. En twee van degenen, die van de zijnen bij hem gebleven waren, werden in hun gemoed beklemd en verlieten hem en verwijderden zich. En daarom werden zij die hem bewaakten nog zorgvuldiger.

Voortdurend werden tot den zalige velen gezonden, en zij disputeerden met hem, en vorderden van hem, dat hij op schrift zou brengen, hoe hij geloofde. En dit [deden zij] opdat zij woorden zouden vinden, die aanleiding gaven tot eene aanklacht, en hem daarin zouden vangen, en over hem hun mond zouden kunnen open doen. Hij nu deed het zonder vrees en zond het hun. Twee dagen voor-
77 dat de inwijding zou plaats hebben der kerk van Antiochië, die Ephraïm voor de tweede maal opgebouwd had, wegens de tweede verwoesting, die daar in zijne dagen was [2]), en vele bisschoppen en choorbisschoppen, pe-

---

1) Hiermede wordt waarschijnlijk de schrijver van dit leven bedoeld.

2) Deze inwijding wordt door Zach. Mit. p. 322 (Anecd. III) in de 1ste indictie (Sept. 537—ultimo Aug. 538) gesteld. De 6de verwoesting (de 2de onder Ephraïm, uitvoerig beschreven door Joh. v. Ephesus (Anecd. Syr. II p. 301—303) wordt daar door Dion. Telmahar. op 29 November 851 (532) gesteld. Theophanes A° 6021 heeft 29 November 528. Blijkens de voorafgaande feiten stelt Malalas de verwoesting ± 534 (ed. Bonn. p. 442). Johannes van Eph. p. 301 schrijft dat de 6de, 2 jaar na de 5de (526) plaats had.

riodeuten [1]), geestelijken [2]) en monniken uit het gebied van Antiochië verzameld waren, en om zoo te zeggen tallooze menschen, die allen op bevel wegens het feest verzameld waren, kwam bij Ephraïm de abt van het klooster van Comes Manasse, waar de zalige opgesloten was. Deze abt nu trachtte aan Ephraïm als aan Christus te behagen en zeide tot hem: »Johannes, die in mijn klooster opgesloten is, wil bij u komen en met u instemmen. Hij heeft mij tot u gezonden." En dit gerucht ging dadelijk uit in de geheele stad. En dadelijk stond Ephraïm haastig op en ging tot hem uit, terwijl hij sommige bisschoppen en vele anderen met zich voerde. En hij liet hem roepen, en de heilige daalde tot hem af in een hof van het klooster, met alle gemoedigdheid. En hij zeide tot hem: »Ik heb gehoord, dat gij bij mij wilt komen, en ik zeide: dat is onjuist, hij zal niet gaan, ik zal tot hem gaan. Wat doet gij? Wat zijt gij voornemens? Stemt gij overeen met de Heilige Kerk? Ik wil niet dat gij bij uwen wil volhardt." Johannes antwoordde en zeide
tot hem: »Wanneer heb ik gevraagd tot u te gaan? Valt 78
het ulieden niet licht alles wat gij bedenkt te zeggen? Waarlijk niet. Het is mijne begeerte niet geweest en er is door mij niet aan gedacht u te zien, noch ook de poorten dezer stad binnen te gaan. Gij hebt met mij afgedaan, ik ben geen klein kind dat men mij zou kunnen paaien." En hij greep de punt van zijn baard en zeide: »Verre zij het van deze mijne grijze haren, dat zij de

1) Over de periodeuten, geestelijken die de dorpen rondreizen zie men Bingham Ant. Eccl. II 14, 12. Moll. Kerkel. Leven I. blz. 165, 166.

2) De beteekenis van ܒܥܠܕ̈ܪܐ schijnt etymologisch: feestvierders te zijn, waarschijnlijk worden echter geestelijken, kerkelijken (ܒܥܕ̈ܬܐ Anecd. II, p. 290, 4) bedoeld.

Kerk van Christus zouden te schande maken. Dit is evenals gijlieden mij in Risch'aina hebt geplaagd, en gezegd en geschreven over mij, dat ik twee naturen had geleerd! Voorwaar zeg ik u: Indien Mar Severus, mijn patriarch, tot mij was gekomen en tot mij gezegd had dat ik van Christus na de éénwording twee naturen zou leeren, ik zou mijn beide handen op zijn hoofd gelegd hebben en hem hebben vervloekt. Waarom hebt gij mijn woord in Risch'aina afgesneden en mij niet toegestaan het te voltooien. Er werd namelijk door ulieden eene verdediging der waarheid gevorderd, en gij zeidet: Het is onmogelijk dat gij niet twee naturen na de éénwording leert, en ik begon voor u aan te halen, zooals door Cyrillus geleerd is: Wanneer de wijze der vleeschwording onderzocht wordt, ziet bestendig het menschelijk verstand twee die met elkander op onuitsprekelijke en onverklaarbare wijze één zijn geworden. Vandaar hebt gijlieden tegen mij geschreeuwd en gezegd dat ik twee naturen leerde, en gij hebt weggelaten dat ik er dit andere bij zou gevoegd hebben, als volgt, dat gij bij uw onderzoek onderdrukt hebt: Wanneer hij dan één geworden is, scheidt
79 men hem in het geheel niet, maar gelooft men en neemt men voor vast aan, dat hij een uit twee, en God en Zoon en Christus en Heer is. Schijn ik u daarin toe twee naturen te leeren na de éénwording, of in iets van hetgeen ik was veranderd te zijn, en nu in mijn leven, en indien het mogelijk was nog na mijn dood, zou ik ieder vervloeken die anders denkt, dan zooals geleerd is door de heilige vaderen, door wie wij onderwezen en verlicht zijn."

En Ephraïm zag den abt aan en zeide: »Wees niet bedroefd heer abt, deze is gewoon te liegen." En hij stond

dadelijk op en ging heen. En bij Johannes bleven diegenen welke smaders en bespotters waren, en smaadden hem, en toen hij het zag, antwoordde hij hun en zeide: »Ook wij hebben een mond, en als wij willen, kunnen wij smaden zoo goed als gij. Maar verre zij het van ons, dat wij de bepaling van Christus zouden overtreden en smaden en vervloeken (Mth. 5 : 44, 45). Zoo hebben wij het niet geleerd." En een uit hen antwoordde en zeide: »Wij weten dat gij een mond hebt, die kameel en woudezel eet," met nog vele andere dingen die zij naar hunne gewoonte zeiden. En hij verliet hen, terwijl zij als volgens een afspraak opstonden en ging naar zijne plaats.

En toen de inwijding had plaats gehad, vertrokken zij, die bijeengekomen waren, naar hunne streken. En Ephraïm ging naar Constantinopel, en gaf toen hij opging, bevel, dat hij, die van Johannes gescheiden was, opdat hij op eene andere plaats zou bewaakt worden, zou ontboden **80**
worden, opdat hij bij Johannes zou komen.

En twee maanden voor dat Johannes ontsliep, kondigde hij de nabijheid van zijn dood openlijk aan, en verhaalde hij ook een gezicht dat hij gezien had, dat hij [den hoorders] bezwoer, niet bekend te maken. Hij was dan vaardig en ijverig in vele gebeden en tranen, nacht en dag, en werd daarvan niet verzadigd en hield er niet mede op. En zoodra hij, wat hij gezien had, in den morgenstond verhaald had, kwam met het wenden van dien zelfden dag een heilige zalige tot hem, die voortreffelijk in levenswijze en een wonderdoener was, zooals wij met eigen oogen een der wonderen zagen, die hij deed, en zijn naam was Heliodorus. Hij was namelijk abt van een der kloosters op het gebergte van Antiochië. Deze was eveneens

in het klooster van Comes Manasse ter wille van het geloof opgesloten. Deze grijsaard ging drie dagen voor zijnen dood tot den bisschop Johannes op de plaats waar hij opgesloten was en smeekte hem en bezwoer hem en zeide tot hem: »Bij het gebed van onzen geestelijken vader en waren herder Mar Severus, den patriarch. Niemand zal specerijen op mijn lijk leggen, als ik dood ben, dan gij alleen. Want in deze dagen sterf ik; maar ook gij wees niet bedroefd, maar stel u gerust, want gij zult mij spoedig volgen. En na drie dagen ontsliep die groote grijsaard. En zooals ons velen mededeelden, was, van den tijd af dat deze zalige de tonsuur ontving, en zooals wij ook met eigen oogen zagen, gedurende dien kleinen tijd, dat wij in zijn gezelschap waren, een van zijne bestendige
81 werken dit. Hij had zich een lederen schort gemaakt dat van zijn gordel naar beneden afhing en hij nam zijne pij van zich weg, wanneer hij dat schort aanhad, en stond den ganschen dag in de zon, in dienst en gebed. En zijne huid was door de hitte der zon verbrand als door branding met vuur. En op zekeren dag toen wij allen van boven op hem nederzagen, brachten eenige menschen voor hem, een jongen, die door een boozen geest bezocht was, terwijl hij met katoenen touwen gebonden was, en wierpen hem voor hem, terwijl die kloeke heilige in de zon stond, en hij bad voor hem en zalfde hem met de olie des gebeds, en binnen drie dagen, ging hij, die hem kwelde, van hem uit, en was hij ordelijk en bedaard. En velen prezen God, die de stem zijner vereerders hoort en den wil doet van hen, die hem vreezen.

Deze heilige nu stierf dertig dagen voordat onze geestelijke vader ontsliep. En in de 1ste indictie, welke is

het jaar 849 volgens de jaartelling van Alexander, op den 6[den] Schebat (Februari) op Zaterdagmiddag, verliet deze wereld die geestelijke herder, die bestendig den dood voor zijne oogen stelde, en zonder dwaling de rust van zijn sterven aanzag. En zij brachten hem uit de cel waarin hij opgesloten was, en legden hem in het buitengebouw, omdat de broeders van het klooster door hem gesticht waren, en hij in hunne oogen geeerd was, om- 82
dat zij zijn geduld en nederigheid zagen, en zijne standvastige zeden. En omdat hun abt geen ledigen tijd had, toen de zalige ontsliep, gingen allen ijverig op, en brachten hem naar beneden van de plaats waar hij was en legden hem op eene baar in het Martyrium, en maakten dit aan de geestelijken bekend, en zonden om den defensor der kerk, opdat hij zou komen zien wat God aan den heilige gedaan had. En de woorden die deze man, welke ontboden was, wiens naam Parthenius was, sprak over het lijk van dezen heilige, vergeve hem onze Heer. De dag nu was ondergegaan en het was donker geworden. Toen gaven zij, die in de kerk het bestuur hadden, bevel, en stelden zorgvuldig wachters, opdat niemand bemerken zou, dat hij ontslapen was, en er een oproer zou ontstaan, en de stad in beroering zou komen, en men brandend door ijver zou doen, wat voor de hand kwam. En deze heilige werd daar te middernacht met het aanbreken van den Zondag begraven.

De geheele tijd zijner gevangenschap duurde een jaar [1])

1) De tekst heeft ܥܕܢ ܒܥܕܢ. Castellus geeft als beteekenissen: één jaar, maar ook, twee jaren op. Het eerste schijnt de ware beteekenis te zijn, daar volgens Zach. Mit. (Anecd. Syr. III) p. 314. 21 de reis van Ephraïm in 537 plaats had. De uitdrukking beteekent een tijd op een tijd, een tijd die weder op hetzelfde punt komt.

en zes dagen. Hij bleef dan vijf en vijftig jaar in leven. En voor dat hij stierf en vooral in de ure zijns doods bad hij ijverig voor den vrede der Heilige Kerk en voor hen, die hem zoozeer hadden mishandeld.

En zijne vermoeienis kwam tot rust, en zijn scheepje bereikte de haven, omdat hij den goeden strijd gestreden en den loop volbracht, en zijn geloof bewaard had (II Tim. 4 : 8). En zijn talent bracht winsten op, en hij droeg
83 de kroon der overwinning weg, omdat hij ook den last des daags en zijne hitte verdragen had (Mth. 20 : 12), en reeds lang den rijkdom der zaligheden bezat, welke onze Heer tot heiligen, zooals hij, heeft uitgesproken: Zalig zijn de hongerigen, want zij zullen verzadigd worden (Mth. 5 : 6), en: Zalig zijt gij die nu weent, want gij zult lachen (Lc. 6 : 21) en: Zalig zijt gij, als zij u smaden, en vervolgen (Matth. 5 : 11), en uwen naam als slecht wegwerpen, om der wille van den Zoon des Menschen. Verblijdt en verheugt u in dien dag, want uw loon is groot in de hemelen (Lc. 6 : 22). Want daar is de plaats, die Christus hun in zijn Evangelie beloofd heeft: Waar ik ben, daar zal ook mijn dienaar zijn (Joh. 12 : 26). Hem zij lof en eer tot in eeuwigheid Amen.

De geschiedenis van den vromen en volzaligen belijder en vrijwilligen martelaar Johannes, bisschop der stad Tella, is geeindigd. Zijn gebed helpe ons en door zijne smeekingen geschiede ons allen verzoening.

REGISTER.

Abgarus, een monnik[1]), 16.
Acacius, 67.
Achudemes, v.
Anastasius, kr., 27.
Antiochië, 10, 48, 71, 73, 77, 80.
Arabieren, 43.
Arianen, 58.
Ascolius, LXVII.
Assemani, VI—VIII.
Asylus, b. v. Rhesina, 59.
Athanasius de Groote, 58.

Baptisterium, 63.
Bar Chili (Abraham) b. v. Amid. 71.
Bar Hebraeüs, IV.
Barabbas, 74, 75.
Barbalissus, LVI.
Basiliscus, notarius v. Ephraïm, 70.
Batnae, XXXIX.
Beth Balasch, 48.
Birtha, XXXIX.

Cadischeërs, 47.
Callinicus, 12, XXXIX.
Chalcedon (Syn. v.), 9, 27, 34, 36.
Channina, v.
Charan, 48, 71, 72, XXXIX.
Chorepiscopi, 73, 77.
Chosroës, XXVII.
Christophorus, Choorbissch. v. Amid. 61.
Circesium, XXXIX.
Collatio Cath. et Severian., VIII, XXIV, XL.
Cometes, 48, 51, 72.
Constantina, XXXIX.
Curatores, 39.
Curcus, X.
Cursus, X.
Cyriacus, X.
Cyrillus, 65, 66, 67, 78.

Damianus, monnik, 31.
Dansers, 35.
Dara, 57.
Defensores, 73, 82.
Dionysia, XLVI.
Diptycha, 34.
Ducatus, 72.
Dyophysitisme, 40, 43, 46, 75.

Edessa, 31, XXXIX, XLVI.

1) Daar de bladzijden van den tekst bij de vertaling zijn aangegeven, wijs ik hier slechts de plaats in den tekst aan.

Edessenum (Chronicon), II.
Elias, de schrijver v. h. leven, 1, v, VI.
Elias van Dara, IX.
Ephraïm, patr. v. Antiochië, 9, 10, 46, 47, 48, 53, 57, 63, 64, 65, 68, 70, 71, 76, 77, 79, VI.
Euphraat, 36.
Euphrasius, VI.
Eusebius, b. v. Samosata, 58.

Gigelikê, 73.
Gothen, 60.

Heidenen, 9, 34, 41, 72.
Heliodorus, abt. 80.
Hirath Mondhir, 43.
Hofmeesters (Oeconomi), 73.
Homeritae (Martyrium), II, III.

Jacobus b. v. Batnan (de Sarug), 31, 32, v.
Jacobus Baradaeüs, v, VI.
Joden, 64.
Johannes van Ephesus, II, kerkgeschiedenis III-V, zaligenlevens IV, v, leven v. Joh. v. Tella, VIII, IX.
Johannes, b. v. Tella, v, bericht over hem van Assemani, VI—VIII, van Zacharias, VIII, van Joh. v. Eph. VIII, IX, leven door Elias, IX—XI, geloofsbelijdenis van Joh. v. Tella, XI, brief XI, uittreksels, XI, verklaring van het Trishagion, XI, canones, XII, genoemd 8, opvoeding 14, verloving 15, bedenkingen tegen het huwelijk 15, ascese 18—20, wordt monnik 21, op de synode 27, bezwaren tegen het bisschopsambt 28—31, vlucht 31, bisschop v. Tella 32—35, afgezet 36, in de woestijn 37, priesterwijdingen 38, in Constantinopel 38—40, wijding v. Pers. bissch. 40—42, tegen Julianus 42, 43, vermaningen tot de priesters 44, 45, gevangen genomen 46—48, in Nisibis 53, in Dara 57, in Risch'aina 58, dispuut met Rufinus 65—70, in Charan 71—73, in het kl. v. Comes Manasse 73—82, dood 80—83.
Johannes bar Aphthonius, v.
Johannes, monnik, 22.
Josua Stylites, (Chroniek van) I.
Julianisten, v.
Julianus, martelaar, 75.
Julianus b. van Halicarnassus, 43.
Justinianus, 8, 38, 39, 40, 56, 57.
Justinus, 33, 34.

Katholieke kerk, 34.

Lecticarii, 74.
Leo (brief van), 34.

Magiërs, 9, 52, 53, 56.
Mamas, b. v. Dara, 57.
Manasse (kl. v. Comes), 73, 77, 80.
Manicheën, 43, 69.
Marcopolis, XXXIX.
Marion, b. v. Sura, 41, x, XI.
Marzbân, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 56.
Mehardedan, 47.
Michaël Magnus, IV.
Mihrdâdeh, 47.
Mondhir, 69.

Nestorius, 9, 40, 42.
Nisibis, 47, 48, 51, 52, x, 53, 57, 71.
Nonnus, b. van Circesium 41, x, xi, 12.
Notarius, LXXVII.

Osrhoëne, XXVII, XXXIX.

Parthenius, defensor, 82.
Paulus, 1, IX.
Paulus, inw. van Tella, 34.
Paulus Judaeüs, VI.
Periodeutes, 77.
Perzen, 9, 47, 48, 52, 53, 57.
Perzen, (comes der), 50.
Perzië, 9, 40—42.
Petrus, b. van Theodosiopolis (Rhesina), XI, IL.
Philoxenus b. van Dulichium, IL.
Philoxenus van Mabbug, V.
Praetorium, 14.

Risch'aina (Rhesina), 10, 57, 62, 78, XI.
Romeinen (soldaten), 10, 47. 48, 49, 57, 58, 62.
Romeinsch gebied, 55.
Rufinus, scholasticus, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70.

Samaritanen, 64.
Schebat, 51, 81.
Schigar (Singara), 47, x.
Scholasticus, LXX, 63, 69.
Secretarium, 60, 63.
Sectarissen. 29, 34, 36, 37, 41.
Sergius, priester, XII.
Sergius, 1, IX.
Sergivs b. v. Cyrus, 41, x, XI, IL.
Severus, 38, 70, 78, V.
Simeon van Beth Arscham, III.
Singara (Schigar), 47, x.
Sophronius, b. v. Tella, 34.
Sura, IX, 15.

Tekla, 17, 18.
Tella, 27, 33, XXXIX.
Theodosiopolis, XXXIX.
Theodosius, patr. v. Alexandrië, 70.
Thomas, b. v. Dara, 40, x, XI.
Thomas, b. v. Germanicia, XI, 14.

Vervolging onder Justinus, 35.

Zaccai (kl. v. Mar) te Callinicus, 21, x.
Zacharias Mitylensis, I, II, VIII.
Ze'ora, II.

CORRIGENDA.

Blz.
XV r. 1, schrap de punt achter ܡܕܝܢܐ en plaats die voor ܘܩܘܪ̈ܝܐ r. 2.
XXVI r. 7, alle l. alles.
XXXII r. 10, daarvoor l. daarover.
XLII r. 22, waar, l. maar.
XLVI r. 29, Dionysiaca l. Dionysia.
LXIII r. 5, arm l. arm man.
LXXIX r. 2, dat l. dat dat.

Blz. 3 r. 1, A. 152 v. a. l. A. 152 r. a.
» 11 r. 13, ܗܢܐ l. ܗܕܐ.
» 12 r. 5, ܕܣܒܕ l. ܕܣܒܪ.
» 22 r. 9, ܒܦܫܝܩܘܬܐ l. ܒܦܫܝܩܘ̈ܬܐ.
» 46 r. 15, ܢܬܠܒܫ l. ܢܬܠܒܟ.
» 62 r. 17, schrap de punt achter ܡܢ.
» 63 r. 1, ܡܫܒܚܝܢ l. ܡܫܬܒܚܝܢ.
» 64 r. 10, ܠ̈ܒܪܬܐ l. ܠܒܪܬܐ.
» 77 r. 8, ܪܙܪܝܪ̈ܝܐ l. ܪܙܪܕܝܪ̈ܝܐ.

ADDENDA.

Blz. 29 r. 7, ܢܦܩܐ. Prof. Land gist ܢܦܩܪ.
» 64 r. 12 is wellicht te lezen ܘܡܬܢܒܝܢ ܠܗܠܝܢ.

Drukfouten van minder beteekenis zij men zoo goed zelf te verbeteren.

—

XXV.

Jez. 9 : 18 verbinde men מִבְלִיגִיתִי met het voorgaande vers na schrapping van נאם יהוה, en leze men voor dit woord: מִבְּלִי גֵהָה.

XXVI.

Masudy t. I. p. 13.2 herstelle men volgens Ms. Lugd. 537*a* من بعده i. p. v. من هذه طريقته.

XXVII.

Schahrestany p. 55.14 leze men: المنح i. p. v. المنع, p. 173 : 12 والبلينارسية, p. 178 : 10 بليناس.

XXVIII.

Sprenger's verklaring van het optreden van Mohammed is niet beter dan die zijner voorgangers.

XXIX.

De Turksche sultan is geen Kalief.

XXX.

Niet krachtens, maar ondanks den Islam is het Kaliefaat in despotisme ontaard.

XXXI.

Het is niet uit te maken of Mohammed lezen en schrijven kon.

—

XVII.

De aanteekening van Wellhausen, Geschichte Israels. S. 434, 435 is onjuist.

XVIII.

Van den naam Esseërs is nog geene goede verklaring gegeven.

XIX.

Hillel was geen reformator.

XX.

De richting van Mozes Maimonides is onjoodsch.

XXI.

Jes. 1 : 6 leze men i. p. v. het laatste זרים, סְדֹם.

XXII.

Jes. 65 : 20 leze men: עול יָמוּת i. p. v. עול ימים.

XXIII.

Ex. 2 : 25 leze men: וַיִּוָּדַע לָהֶם i. p. v. וידע אלהים.

XXIV.

Ps. 4 : 3 leze men: בני־איש עד־מה כבֵדי לב למה תאהבון וגו׳.

—

X.

l. l. III. p. 184.7 voege men achter ܒܡܕ̈ܝܢܬܐ, ܐܬܦܠܓܘ in.

XI.

l. l. III. p. 229.9 leze men: ܡܗܝܡܢ i. p. v. ܡܗ̈ܝܡܢܐ.

XII.

Ephraïm Syrus, cett (ed. Overbeck) leze men p. 225.7: ܠܒܘܬ i. p. v. ܠܘܬ.

XIII.

l. l. p. 232.23 leze men: ܕܚܠܡ i. p. v. ܕܐܚܠܡ.

XIV.

Ten onrechte vertaalt Schönfelder (Kirchengesch. d. Joh. v. Eph. S. 96) ܓܘܪܐ door het Latijnsche torus.

XV.

Evenzoo is de vertaling van ܪܘܓܐ S. 100 door »Spiel" of „Scherz" verkeerd.

XVI.

Joh. Eph. H. E. (Cureton) p. 225. l. 1 verklare men: ܒܢܫܘܡܬܗ door »zijne ademshaling".

—

maar voor den naam van een feest of feestdag te houden, die echter uit den Syrischen tekst niet meer te herkennen valt.

V.

Anecd. Syr. II. p. 44,2 leze men: ܡܬܝܢܘ i. p. v. ܡܬܝܢܐ.

VI.

l. l. II. p. 48.10 leze men: ܡܬܚܣܢ i. p. v. ܡܬܚܣܐ, l. 12 ܕܢܝܣܡܢ i. p. v. ܕܢܝܫܡܢ, en vatte men l. 14 ܬܡܢܘܬܐ als »sterkbevolkt" op.

VII.

l. l. II, p. 128.6 a. i. leze men: ܘܦܠܓܓܐ i. p. v. ܘܦܠܓܐ.

VIII.

l. l. III. p. 315. l. 11—15, herstelle men aldus: ܐܬܦܠܓܘܢ ܡܢ ܠܘܩܪܐ ܕܠܝܬ ܒܗ ܦܘܫܐ. ܘܗܝܡܢ ܐܦܣ ܡܫܝܚܐ ܕܬܠܬܐ ܡܢ ܐܢܫ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܘܡܫܟܢܐ ܘܐܬܝܪܐ ܒܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܒܪ ܡܬܐܠܝ. ܘܗܝܡܢܘܬܗ ܠܐ ܢܠܒ ܘܗܘܐ ܒܝܬܪܐ ܒܪܬܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܣܦܝܪܐ (?) ܘܒܡܫܒܘܚܬܐ ܪܡܬܗ ܣܓܝ.

IX.

l. l. III. p. 245. l. 4 leze men: ܕܣܘܓܝܬ i. p. v. ܣܘܝܬ, ܐܬܒܝܬ i. p. v. ܐܬܒܝܬܬ. L. 6 is ܐܦ ܕܡܢܘܢܘܢ corrupt, en moet in plaats daarvan een ambtstitel gelezen worden.

STELLINGEN.

I.

De brief van Simeon van Beth Arschâm de martyribus Homeritis is echt.

II.

Het bekende klooster van Johannes bar Aphthonius te Kennesrîn wordt ten onrechte door Assemani (Diss. de Monoph. IX sub Seleucia) nabij Seleucobelus geplaatst. De ware naam is ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ، ܬܐܘܡܐ ܕܣܠܘܩܝܐ (Anecd. Syr. III. p. 245.4.)

III.

De beteekenis van ܢܦܩ ܒܘܬܐ is in den Thesaurus goed opgegeven. Men vertale *niet* met Nöldeke. Kurzgef. Syr. Gr. S. 168 »eine Nacht zubringen".

IV.

In de Chroniek van Josua Stylites (ed. Wright, p. 22.10) is ܠܐܪܕܡܪܡ niet voor een persoons- noch een plaatsnaam,

STELLINGEN.

ܬܫܥܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܬܠܐ

ܕܥܒܕ ܐܠܝܐ ܗܘ ܕܒܬܪܗ ܕܡܕܒܪܢܐ ܘܪܒܢܐ

ܕܝܪܝܐ ܒܩܪ

A. 152 v.a. ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܡܠܟܐ ܠܦܪ̈ܘܩܐ: ܘܥܠܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܬܠܬܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܕܗܝ ܗܕܐ ܐܢܛ̈ܝܡ ܦܪ̈ܘܒܐ ܐܦܝܣܩܘܣ: ܒܡܦܝܠܘܬܐ ܦܓܝܥܬܐ. ܠܐܢܫܐ ܕܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܘܒܝܢܐ ܡܕܒܢܐ ܒܡܪܝ. ܕܬܬܬܒܣ ܠܒܘܕܪܢܐ ܕܦ̈ܠܓܢܐ ܡܫܒܚܘܬܗ ܕܒܪ̈ܝܐ.

ܠܐܚ̈ܢܐ ܕܪ̈ܘܚܢܐ ܘܪ̈ܘܚܢܝ ܒܥܠܡܝܢ ܠܡܫܝܚܐ: ܡܪܝ ܦܪܓܣ ܘܡܪܝ، ܦܘܠܐ ܒܢ̈ܝ ܚܐܪ̈ܐ ܒܚܐܪ̈ܐ. ܐܠܐ ܦܓܘܪܒܘܢ ܒܡܪܢ ܫܠܡ ⁘ ܐܘ ܦܠܛ̈ܝܐ ܕܒܥܘ̈ܢܬܐ ܘܪ̈ܘܚܢܝ ܒܥܠܡܝܢ ܠܡܫܝܚܐ. ܒܟܪܝܘܬܐ ܕܪܘܒܬܐ ܐܝܬܝ، ܘܒܟܘܬܐ: ܕܐܝܟ ܕܢܦܘܩ ܐܢܬܘܢ ܘܡܬܬܚܝܒ ܠܟܘܢ ܐܓܪ̈ܘܬܠ ܠܟܘܢ ܒܠܒܠ ܩܘܠܣܐ ܡܛܠ ܦܓܥܘܬܐ ܗܠܝܢ ܕܩܕܡ ܡܢܟܬܡ ܐܢܬܘܢ ܘܒܗܝܢ ܠܐܠܗܐ ܡܫܝܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ⁝ ܘܐܢܬܘܢ ܒܠܒ ܒܠ ܡܬܪ̈ܝܢ ܠܢ̈ܦܫܟܘܢ. ܡܬܪܐܝܬ ܕܢܬܠܝܪ ܒܦܫ̈ܝܬܘܬܟܘܢ ܒܗܕ̈ܢܐ ܘܒܕܒܪ̈ܢܐ ܡܬܪ̈ܢܐ ܕܐܟ̈ܗܢܬܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܘܡ̈ܫܡܫܢܐ. ܘܗܕܐ ܡܛܠ ܕܒܕܒܪܬܘܢ ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܟ ܕܐܬܪܣܝܬܘܢ. ܡܢ ܦܢܝܢܐ ܕܒܬ̈ܟܐ ܩܕܝܫܐ ܕܬܬܒܪܟܘܢ ܕܐܝܟ ܒܟ̈ܝܢܘܬܗܘܢ. ܕܟ̈ܐܢܐ ܘܕܟ̈ܝܐ: ܕܐܝܟܢܐ ܗܠܝܢ ܚܦ̈ܝܛܝܢ ܗܘܘ ܗܕܝܡ ܘܫܒ̈ܝܩܝܢ: ܠܡܫܝܚ ܒܦܬ̈ܟܗܘܢ ܕܟ̈ܢܐ ܪ̈ܘܚܢܐ ܡܢ ܒܘܪ̈ܟܬܐ ܕܐܟ̈ܗܢܝܗܘܢ ⁂ ܒܗܿ، ܕܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܫܪܝܪܐܝܬ. ܕܪ̈ܝܫܝ ܠܟ̈ܗܢܐ ܕܐܟ̈ܗܢܝܗܘܢ ܒܬܪܐ ܘܠܟ̈ܪܐ ܐ̈ܠܗܝܐ ܡܫܒܚܝܢ ܠܡܬܒܠ ܠܗܘܢ ⁝

ܒܗ̇ ܕܕܠܒܠ ܡܬܕܪܒܝܢ ܗܘܘ ܘܠܐ (¹ ܒܐܪܒܐ. ܡܕܝܢ
ܫܦܝܪ ܡܟܬܒ ܠܗܘܢ ܗܢ ܕܦܘܠܘܣ ܠܡܕܐ. ܕܡܬܪܬܘܢ
ܡܗܕܐ (² ܐܢܫܐ ܒܟܢܫܐ ܘܕܡܝܢܐ. ܒܐܝܣܘܦ ܘܒܢܚܘܫ
ܘܒܝܘܣܦ ܘܒܐܠܝܫܥ ܘܒܕܐܒܘܬܗܘܢ: ܕܐܬܪܬܘܢ
ܒܪܘܚ܀ ܘܐܦ ܡܢ ܒܘܪܟܬܗ ܕܗܢܐ ܐܒܐ ܪܘܚܢܐ. A. 152 r.b.
ܬܬܪܬܝܢ ܕܠܐ ܕܒܥܝܬ ܡܢ ܠܒܗܘܢ: ܠܡܘܪܬܐ
ܕܪܘܚܢܘܬܗ ܕܡܕܝܢܐ ܘܡܕܒܪܢܐ ܒܚܝܪܐ ܒܚܠܦܗ ܗܢܐ
ܕܒܢܐ ܕܐܬܬܚܫܒ ܒܪܘܚܐ ܒܐܪܐ ܠܒܚܝܪܐ. ܐܠܐ
ܐܝܟ ܬܘܪܬܐ ܫܪܝܪܐ ܕܫܪܪܐ. ܬܬܪܐܝܬ ܢܬܪܫܘܢܗ̇
ܒܪܘܚܬܐ. ܫܦܝܪ ܡܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܒܗܘܢ ܘܡܬܬܕܝܢ
ܡܢ ܐܬܪܘܬܗܘܢ ܒܝܬܐ ܘܬܠܡܝܕܐ. ܕܐܫܬܘܠܦܘ ܒܗ
ܘܒܢܐ ܡܢ ܦܠܘܚܐ ܠܗܘܢ ܗܘ ܕܕܠܡܘܒܠܐ: ܡܛܠ ܪܘܚܬܐ
ܪܡܝܢܘܬܐ ܘܫܘܒܚܐ ܚܪܝܦܐ. ܢܦܠܘ (³ ܡܢ ܡܘܕܝܐ
ܬܪܥܝܬܐ ܒܚܘܒܐ ܘܒܪܓܝܓܬܐ (⁴ ܚܫܡܠܬܐ (⁵ ܕܚܒܠܝܢ
ܘܡܚܪܒܝܢ: ܘܡܠܦܝܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܒܚܒܠܐ: ܘܒܐܒܕܢܐ
ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܘܢܦܫܗܘܢ: ܐܝܠܘ ܠܕܘܒܪܐ ܦܓܪܢܝܐ
ܘܐܝܟ ܕܗܢ ܠܡܬܠܘܢ: ܐܝܟ ܕܒܟܐܦܐ ܡܬܪܬܐ ܒܝܬ
ܥܘܫܢܬܐ ܕܠܗܘܢ ܡܕܘܪܬܐ ܘܡܦܩܢܐ ܪܓܫܗ ܠܦܓܪܝ̈
ܠܓܒܬܗܘܢ. ܘܠܗܠܝܢ ܕܥܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠܝ ܢܦܫܬܗܘܢ
ܠܬܒܢܘܬܗܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܘܠܬܒܝܢܘܗܝ. ܒܗ̇ ܕܢܫܬܦܪܘܢ

1) lege: ܕܒܐܪܥܐ cf. Col. 3:2. 2) leg. ܒܗܕܐ. 3) leg. ܘܢܦܠܘ. 4) leg. ܘܒܪܓܝܓܬܐ cf. I Tim. 6:9. 5) I Tim. 6:9 ܚܫܡܠܬܐ.

ܒܗܠܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܗܘܢ ܐܬܟܫܦܘ. ܘܫܒܩܘ ܕܐܘܪܒܘ ܐܝܟ ܗܪܟܐ ܒܚܠܡܐ ܗܘܝܐ ܚܒܘܪܐ ܘܒܬ̈ܪܝܬ ܗܠܝܢ ܕܩ̈ܘܕܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܘܐܦ ܕܐܬܒܘܬܒܘ :. ܕܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܬܒܐ ܘܡܢܝܢ [1] ܒܝܕ ܐܢܫܝܬ ܘܒܝܬܘܬܗ. ܕܐܬܘܪܒܘ ܒܪܢܫܐ ܘܡܢܫܐ. ܠܒܘܫܐ [2] ܘܠܠܒܝܡ ܘܠܣܦܘܬ [3]

B. 1 r. a * ܘܠܟܠܝܢ ܕܐܬܚܒܘ ܒܝܕ ܬܘܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܗܘܐ ܠܗܘ [4] ܫܘܪܝܐ: ܕܝ ܡܢܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝܪܐ ܗܘܐ ܒܫܘܒܐ ܘܡܫܡܫܢܐ: ܒܝܘܡܬ ܠܗܦ ܗܘܝܢ ܬ̈ܘܝܬ ܒܫܪܪܐ [5] ܚܣܝܢܘܬܗ ܒܫܡܫܘܬܗ :. ܒܝ ܫܪܫܐ ܫܬܐܫܬܘ. ܘܠܐ ܥܒܝܪܘܬܗ ܡܢ ܕܣܒܠܐ ܠܘܬ ܗܘ ܕܕܠܘܒܠܐ [6]. ܘܠܦܪܘܬܗ ܫܪܪܗ ܕܐܘܪܟܠܝܘ: ܒܗܘ ܕܐܬܒܝܬܘܬܗ [7] ܟܠ ܫܬܐܫܬܐ ܕܥܠܝܐ ܘܕܒܝܢܐ. ܘܐܬܡܪܫܘܬܗ ܟܠ ܟܠ [8] ܡܫܪܘܩܘ: ܕܒܗ ܒܘܒܐ [9]

A. 152 v.a. ܕܢܩܝܢܐ. ܫܘܦܠܒܢܐ ܡܚܝܢܐ *ܗܘܐ ܠܗܘ ܠܢܘܬܪܢܐ ܕܩ̈ܠܝܢܐ: ܕܠܘ ܒܠܫܘܕ ܫܒܗ ܕܡܘܫܐ ܗܘܝܐ ܢܬܒܬܒ ܠܗܘܪܢܐ ܡܬܘܪܬܐ ܕܠܝ ܘܗܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܒܪܬܐ :. ܐܠܐ ܕܐܦ ܐܒܪܬܘܢ ܕܕܘܒܪܘܗܝ، ܘܕܒܫܠܘܗܝ، ܗܠܝܢ

B. 1 r. b. ܕܐܝܟ ܕܡܒܥܝܢܐ * ܬܪܫܘܡ ܐܝܟ ܒܝܪܬܗ، ܐܝܟ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ: ܘܐܦܝܢܐ ܗܘ ܕܒܗ ܥܠܡ ܫܡܘܗܝ، ܘܫܘܠ

---

1) A ins ܐܡܪ. 2) A ܠܒܘܫܝܢ. 3) Initium Add. 14622 (B). 4) B ܕܠܗܘ ܗܘܐ. 5) A ins. ܘܦܠܓ. 6) A om ܕ. 7) B ܕܒܢܝܢ ܐܝܬܘܗܝ. 8) A om ܟܠ. 9) A ܒܘܪܐ.

ܟܠܝܠܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ⁽¹⁾ .܀ ⁽²⁾ܕܡܕܒܪܢܘܬܗ ܥܠ ܒܢܝ̈ ܩܘܪܝܬܗ، ܕܕܡܝܐ⁽³⁾ ܐܝܟ ܒܥܠܝܠܐ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ ܠܡܦܪܣ: ܘܕܡܕܒܪ̈ܢܘܬܐ ܐܫܠܡ ܒܡܗܝܢܐ ܕܒܫ̈ܠܡܘܗܝ، ܕܟܒܪܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢܐ ܘܪܒܐ ܪܘܚܢܐ⁽⁴⁾: ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܦܠܛܘܬܗ ܘܡܕܒܪܢܐ ܕܦܪܝܫ ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܢ: ܡܕܒܪܐ ܐܢܐ ܕܠܐ ܦܩܕ ܐܢܐ ܐܟܡܢܐ ܕܦܠܓܐ. ܡܕܒܪܢ ܐܢܫܘܗܝ ܡܢ ܐܘ ܐܢܫܐ ܪܘܚܢܐ. ܕܐܢܫܘܬܐ ܦܓܪܢܝܬܐ ܡܠܦܘܬܢܐ ܘܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܗܝ، ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ. ܘܡܕܒܪܢ ܐܢܫܘܗܝ ܠܗ ܕܐܝܟܢܐ ܠܡܒܪܝܘ ܬܘܩܢܘܬܐ ܗܘܐ ܕܬܬܒ ܥܡܐ ܕܡܠܟܐ ܒܢܘܗܝ ܐܘ ܥܒܕܘܬܐ ܗܘܝܢ: ܐܘ * ܕܡܫܡܫܝܢ ܬܘܒ ܐܘ ܒܠܝܠܝܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܦܘܠܚܢܐ ܕܡܠܟܐ. B. l. v. a.
ܘܡܬܒܪܝܢ⁽⁵⁾ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܬܘܕܝܬܐ ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܕܫܒܐ ܕܡܕܝܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܕܐܝܟܢܐ ܫܡܫܐ ܕܥܠܝܬܐ ܘܪ̈ܘܚܢܝܢ ܘܡܫܡܫܢܝܢ ܘܡܫܡܫܢܝܢ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ⁽⁶⁾ ܫܒܝܚܘܬܗ ܡܪ̈ܢܝܢ ܠܗ. ܕܗܟܢ ܗܝ. ܐܘ ܡܫܠܡ. ܐܘ ܟܠܗܝܢ: ܘܡܠܟܐ ܠܬܘܕܝܬܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܫܐ ܢܣܒܬ ܠܡܫܡܫܢܐ ܕܢ ܘܠܐ ܗܘܐ. ܕܢܗܘܐ⁽⁷⁾ ܕܡܫܡܫܢܐ ܗܘ ܒܠܝܠܝܐ ܡܫܡܫ ܠܬܘܕܝܬܗܘܢ ܘܠܬܫܡܫܬܗܘܢ. ܘܗܘܐ ܐܡܪܬ ܠܢܦܫܬ ܐܠܗܐ ܕܝܗܒ ܗܘ. ܡܢ ܗܝ، ܕܠܐ ܦܩܕ ܐܝܟ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܥܠܝܢ: ܕܠܐ ܐܡܪܬ ܐܝܟ ܕܡܢ ܒܫܠܡܘܬܐ، *ܘܝܗܒܬ، ⁽⁸⁾ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܠܬܫܡܫܬܗ ܡܫܡܫܢܘܬܐ B. l. v. b.

---

1) B ܕܡܕܒܪܢܘܬܗ. 2) B praef. ܘ. 3) B ܕܕܡܝܐ. 4) A ܪܘܚܢܐ. 5) B om ܘ. 6) B ܡܢ. 7) A ܠܡܕܒܪ. 8) B ܐܘ.

ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ ܕܬܕܒܪܘܬܐ ¹) ܒܗ̇ ܚܣܝܪܐ ܐܢ̄ܬܝ،
A. 152 v.b. * ܒܠܗܘܢ ܕܐܬܝܬܘܢ ܫ̈ܒܝܚܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܘܒܬ̈ܪܝ،
ܒܝܕܥܬܐ ܬܬܦܪܘܢ ܗܕܐ ܡܬܝܪܐܝܬ ܒܗ̇، ܕܒܬܪ ܡܕܝܢܬܗ
ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ ܐܬܝܬܘܢ : ܕܬܬܢܬܘܢ ܒܪ̈ܘܚܢܐ :
ܕܒܠܒܢܐ ܚܕ̇ܬܐ ܐܦ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗ̇، ܕܐܙܠ ܠܗ̇ ܐܒܘܢ
ܕܠܗܘܢ ܩ̈ܕܝܫܐ ܡܕܝܢ̈ܝ. ܬܐܙܠܘܢ ܘܐܡܪܬܘܢ ܠܗ̇:
ܕܐܦܢ ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܬ ܡܕܡܝܢ ܡܢ ܕܡܬܪ̈ܘܗܝ: ܘܠܟܠ
ܡܢ ܗܘ̇ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ ܒܬܘܒ. ܢܬܝܪܐܝܬ ܒܗ̇،
ܕܒܓܝܪܬ ܒܗܘ ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ ܘܒܢܐ ܡܕܝܢܐ. ܘܡܢܝܬ
ܒܒܝܢܢ ܐܝܟ ܕܡܫܝܚܐ ܡܬܝܪܬܗ ܐܠܗ̈ܝܬܐ. ܘܐܢܐ
B. 2 r. a. ܒܗ̇ * ܫܢ̈ܝܬ ܒܝܬ ܠܡܫܬܘܕܥܘܬܗܘܢ ܘܫܐܠܬܗܘܢ
ܗܕܐ ܪܬܘܬܐ. ܕܠܐ ܐܝܟܢܐ ܡ̇ܚܘܐ ܠܝ ܒܝܬܗܘܢ ܗܢܐ
ܡ̇ܪܐ ܠܬܘܩܢܬܐ ܕܐܝܟ ܕܠܬܘܪܬܐ ܕܦ̈ܠܓܘܬܐ ܐܬܝܗ̇
ܗ̇، ²) ܒܥܪ̈ܐ: ܐܘܦ ܒܫܠܝܐ ³) ܡ̇ܢܐ ܗܘܝܬ ܐܡܒܢܐ ⁴)
ܕܦܠܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܠܟܠ ܐܡ̈ܪܬ: ܗܫܐ ܐܝܟ ܚ̇ܙܐ
ܒܡܕܝܢܐ ܕܦܘܠ̈ܓܘܬܐ ܡܬܚܙܝܐ ܐܢܐ ܘܡܬܥܒܪܐ ܐܝܟ
ܒܗ̇ ܡܢܗܘܢ ܐܢܐ ܠܟܠܗܝܢ ܕܦܠܓ ܒܗܠܝܢ ܕܡܢ ܠܦܘܬ
ܡܬ̈ܬܒܢ ܒܥܘܒܕܐ ܗܢܐ ܕܠܐ ܢܘܗܪܐ ܘܢܘܗܪ ܒܒ̈ܠܐ
ܦܘ̈ܠܓܬܐ ܐܘ ܩ̈ܢܝܢ ܒܗ ܩ̈ܢܝܢ ܒܗܘܢ ܕܗܘܝܢ ⁵) ܡܬܬܢܝܢ
ܠܦܘܬ ܗ̇، ܕܡܬܒ̈ܢܝܐ. ܘܡܫܠܡܝܢ ܬܘ̈ܪܥܐ ܡܬܪ̈ܥܐ

---

1) B ܡܬܕ̈ܒܪܢܘܬܐ ܦܫ̣ܛܐ. 2) B ܗܕܐ. 3) B ܒܫܠܝܗ. 4) B ܐܝܟ ܡܢܐ. 5) A ܕܘܒܐ ܒܕܘܒܐ.

ܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܒܠܚܘܗܝܢ. ܠܗܢ ܕܒܣܘܟܐ ܘܠܐ ܒܝܫܘܬܐ
ܦܪܐ. ܡܫܪܪܐ ܐܝܟܐ ܕܝܢ ܕܐܡܪ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܩܦܘܣܝܢ. * B. 2 r. b.
ܕܐܦ ܡܢ ܐܝܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܬܝܘܗܝ، ܗܘܐ ܗܘ ܗܢܐ
ܘܕܝܪܐ ܢܘܣܝܢ. ܕܒܦܠܚܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܬܘ، ܠܡܗܘܐ [1]
ܐܦܣܩܘܦܐ ܒܬܠܬܐ [2] ܡܕܝܢܬܐ. ܘܗܘ ܓܝܪ ܠܡܐܡܪ
ܕܐܝܕܐ [3] ܒܠܬܐ ܦܘܪܬܗ ܕܢܘܗܪܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܕܒܪ ܒܗܢܐ
ܥܡܝܢ ܐܝܬܘܗܝ، ܗܘܐ ܒܗ ܐܬܬܠܡܕ. ܘܕ[4] ܐܝܠܝܢ ܦܫܝܪ
ܗܘܐ ܡܦܠܚܢܐܝܬ ܡܕܡ ܕܢܦܫܬܗܘܢ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ.
ܗ̇ܝ، ܕܒܫܪܪܐ ܢܣܒܬ ܠܡܫܝܚܐ. ܘܡܡܠܠ ܗܢܐ ܫܡܥܐ
ܕܐܠܗܐ ܐܬܕܒܪܬ [5] ܒܬܫܡܫܬܗ ܘܒܐܝܕܝܐ ܕܗܢܐ ܒܚܝܪ.
ܘܐܝܟ ܐܝܢܐ [6] ܐܝܟܐ ܪܘܚܢܐ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܒܐܝܠܝܢ
* A. 153 r.a. ܒܝ̈ܘܡܬܐ ܓܝܪ، ܡܫܝܚܐ ܕܐܬܩܦܪ ܘܡܕܝܢܬܐ ܠܦܘܠܘܣܐ
B. 2 v. a. ܕܫ̈ܘܠܗ، ܕܠܐ ܦܘܫܐ ܘܕܠܐ ܬܘܪܦܬܐ [7]. *ܘܕܒܐܝܕܐ
ܘܟܢܐ ܐܝܬܘ، ܠܕܪܓܐ ܕܐܦܣܩܘܦܘܬܐ ܒܬܠܬܐ [8] ܡܕܝܢܬܐ
ܘܐܝܠܝܢ ܐܚܪ̈ܢܐ ܒܒܢܘ ܒܠܚܘܕ، ܡܫܝܚܐ ܕܗܘܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ. ܘܒܐܝܕܐ ܠܝܚܘܬ ܐܦܝ̈ܐ ܗܦܟ [9] ܡܢ
ܡܕܝܢܬ ܡܠܟܘܬܐ ܒܗ ܐܬܟܪܙ، ܒܗ ܥܒܕܐ ܫܒܪܗ،
ܐܦܣܩܘܦܐ ܡܢ ܒܗܠܝܐ ܘܕܒܝܪܐ ܡܠܟܐ. ܡܢ ܒܬܪ

---

1) B add. ܐܦ. 2) B ܒܬܠܬܐ. 3) A om ܘܗܘ ܓܝܪ ܠܡܐܡܪ et habet ܘܐܝܕܐ. 4) B om ܕ. 5) A ܐܬܕܒܪܬ. 6) B ܘܕܐܝܟܢܐ. 7) A ܕܠܐ ܦܘܫܐ ܘܕܠܐ ܬܘܪܦܬܐ. B ܕܠܐ ܡܐܢܘܬܐ ܐܘ ܩܘܠܣ ܪܒܝܢܐ. 8) B ܒܬܠܬܐ. 9) B ins. ܘܐܦ.

ܕܐܬܦܪܫܘ [1] ܡܢ ܒܘܣܛܪܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܚܪ̈ܢܐ
ܕܩܒܠ ܕܘܟ [2]: ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܢܦܩܘ ܕܐܬܒܒܠ ܣܘܢܗܕܘܣ
ܕܟܠܩܕܘܢܝܐ ܐܝܟ ܕܗܢ ܠܬܘܗܘܢ ܠܒܕܝܬܐ: ܘܕܐܝܠܝܢ
ܦܪܘ ܗܘܐ ܘܕܝܢܐ ܗܘܐ: ܒܗ ܚܝܐ ܕܡܫܬܒܚܝܢ ܒ̈ܗ
ܐܢ̈ܫܐ ܡܦܪܫܐܝܬ ܕܢܘܕܘܢ ܐܝܟ ܬܫܘܒܚܐ ܒܕܝܠܗ ܐܠܗܐ ܕܠܗ̇
ܕܝܘܕܘܢܘܣ. ܘܬܘܒ ܕܐܝܟܢܐ ܐܬܓܠܝܘ ܒܢܝ̈ܢܝܐ ܥ̈ܠܦܐ
B. 2 v. b. ܦܢ̈ܛܣܝܐ * ܡܢ ܒܝܫܬܐ ܕܦܠܓܘܬ ܒܢܝܫܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܪ̈ܝܐ ܒܟܠܒܬܗ ܒܐܪܥܐ ܕܦܪܘܣ: ܗ̇ܝ ܕܡܫܒܚܬ
ܗܘܬ ܠܗ̇ ܐܝܟ ܕܗܢ ܕܢܪ ܒܡܫܒܚܬ ܦܬܓܡ̈ܐ.
ܒܡܠܦܢܘܬܗ ܪܒܝܬܐ ܕܡܬܦܪܣܢܘܣ ܦܠܝܣ ܠܒܪܢܫܐ.
ܘܕܐܝܠܝܢ ܦܘܪ̈ܣܐ ܘܡܫ̈ܐܢܐ ܒܡܠܦܢܝܐ ܗܘܘ.
ܘܐܦ ܡܢ ܐܦܪܝܡ [3] ܗ̇ܘ ܕܐܢܛܘܟܝܐ [4] ܕܢܬܠܟܢ
ܘܕܝܢܐ ܗܘܐ: ܕܬܘܒ ܠܐ ܢܗܘܪ ܐܝܠܝܢ ܕܦܪ
ܗܘܐ ܠܒܢܝܢܐ ܕܒܕܝܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܘܕܐܝܟܢܐ ܗܢܐ
ܫܪܝ ܠܗܘܬ ܦܪ̈ܣܝܐ ܬܘܒܢܐ: ܘܥܒܕ ܐܢܘܢ
ܒܬܫ̈ܒܚܬܐ ܘܐܟܚܕܐ ܐܢܘܢ ܘܫܬܝܬ ܐܢܘܢ ܒܕ̈ܝܢܐ
ܕܢܝܘܕܘܢܘܣ ܠܟܒܪܐ ܗܢܐ ܕܐܠܗܐ: ܡܢ ܦܘܪ̈ܐ
B. 3 r. a. ܘܡܟܕܒܪܐ ܕܒܗܘܢ ܡܕܝܪ ܗܘܐ. * ܘܒܢ̈ܝܢܬ ܩܕܝܫܐ
ܕܒܗܘܢ ܚܒܝܫܝܢ ܗܘܘ. ܘܕܐܝܟܢܐ ܐܬܠܒܟ ܘܕܒܐܝܢܐ
ܒܕܝܢܐ ܘܕܒܗܢܐ ܐܬ̈ܒܪܬܐ ܐܦܝܣܘܗܝ ܫܘܦܝܐ ܘܡܠܟܘܬ̈ܐ
ܘܡܕܒܪܢܘܬܗܘܢ. ܗ̇ܢܘܢ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܠܟܠܗܘܢ: ܘܕܐܝܠܝܢ

1) B ܕܐܬܦܠܠܘ. 2) A ܕܒܟܠܩܕܘܢܝܐ. 3) A ܐܦ ܐܦܪܝܡ ܗ̇ܘ.
4) B ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ.

ܡܫܬܐܠ ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ. ܒܗ̇، ܕܢܗܘܘܢ ܦܪ̈ܝܢ ܗܘܘ ܠܗ̇[1]
ܠܟܝܢܗܘܢ ܗܝܢܘܢ: ܗܢܘ ܕܝܢ ܒܟܝܢܐ ܕܐ̈ܘܪܗܝܐ ܦܠ̈ܓܐ.
ܘܕܐܝܟܢܐ ܐܓܠܝܗ *[2] ܡܕܒܪܢܘܬܗ، ܐܦܪܝܡ ܒܪܝܫܢܝܐ: A. 153 r.b.
ܘܕܐܝܠܝܢ ܗ̇ܦܟܕ ܗܘܐ ܠܗ ܕܢܐܡܪ ܒܕܪ̈ܝܫܐ[3] ܗ̇ܘ ܒܠܠܝܐ
ܘܠܐ ܡܬܦܠܣܐ ܘܡܫܬܡܠܝܢܐ: ܘܡܫܬܡܠܝܢܐ ܡܢ ܒܗ̇ܠܝܢ
ܦܘܠܚܢܐ ܕܥܠܡܐ. ܘܡܟܒܕ[4] ܡܢ ܟܠܗ ܘܠܝܬܐ.
ܘܕܐܝܠܝܢ ܦܘܫ ܟܠܗܘܢ، ܕܢܫܒ: ܟܕ ܣܓܝ ܕܠܐ ܡܬܬܦܫܩܢ
ܠܡܠܦܢܘܬܗ ܘܡܘܒܠܢܐ: * ܘܕܐܝܟܢܐ ܥܕܪܗ ܒܫܝܠܐ B. 3 r. b.
ܦܠ̈ܓܐ ܕܐ̈ܘܪܗܝܐ: ܘܕܐܝܟܢܐ ܢܒܘܥܐ ܠܒܘܪܐ ܘܐܠܝܦܐ
ܢܒ̈ܥܘܗܝ،[5] ܒܐܘܠܦܢܐ ܘܠܗܠܝܢ ܕܒܥܘܗ. ܘܕܐܝܠܝܢ ܦܩܕܝܢ
ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܕܐܬܬܣܝܡܘ ܕܢܦܪܘܫܘܢ. ܘܕܐܝܟܢܐ ܗ̣ܘ
ܡܕܝܢܐ ܐܬܦܢܝܬ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܕܠܐ ܕܢܝܠܐ
ܡ̈ܠܐ ܢܟܝ̈ܦܬܐ ܡܫܟܠܠ ܗܘܐ ܠܬܘܗܘܢ[6] ܐܡܝܢܐܝܬ[7]
ܠܗܠܝܢ ܕܕܪܫܝܢ ܥܡܗ ܒܠܒܘܫܐ. ܘܕܐܝܟܢܐ ܫܘܠܡܐ
ܦܠܚܐ ܗܘܐ ܠܫܒ̈ܝܚܘܗܝ: ܒܗ ܒܥܘܒܕܘܗܝ. ܘܕܐܝܟܢܐ
ܒܕܝܢܐ ܐܬܬܢܝܚ. ܘܕܐܝܟܢܐ ܡܒܪܐ[8] ܐܬܡܨܪ ܡܢ
ܡܟܒܕܢܘܬܐ ܕܢܦܫܗ ܕܒܟܠ ܕܒܟܘܗ، ܗܠܝܢ ܕܠܐ
ܡܫܒܚ ܘܐܬܪܘܝܒ ܐܦ ܥܠܠ ܡܢ ܫܒܝܩܘܬܗ ܕܟܠܗܘܢ.
ܘܐܦ ܠܐ ܟܕ * ܚܝ ܫܠܡܗ ܕܡܫܝܚܐ ܡܕܡ ܒܢܝ̈ܫܘܗܝ. B. 3 v. a.

---

1) A om ܠܗ̇. 2) B add. ܒܬܪܝܡ. 3) A om ܒܕܪ̈ܝܫܐ. Leg. ܒܕܪ̈ܫܐ. 4) leg. ܡܟܒܕ. 5) A ܢܒܥܘܗ̇. 6) B ܠܗܘܢ. 7) A ܢܟܝܦܐܝܬ. 8) B om ܡܒܪܐ.

ܘܕܐܝܟܢܐ ܒܦܪܨܘܦܐ ܚܕܪܘ ܒܠܒܪ̈ܒܒܘܗܝ܆ ܡܢ ܒܬܪ ܕܡܝܬ:
ܕܠܐ ܬ̇ܪܥܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܬܪܬܝܢ ܒܠܒܢܐ: ܘܬܝܒܫܒܘܚܗܝ܆ [1]
ܠܦܓܪܗ ܐܘ ܬܘܩܪܐ ܡܕܡ ܐܚܪܝܢ ܥܒܝܕܐܝܬ. ܘܕܐܝܟܢܐ
ܡܬܝܠܐ ܗܘܐ ܒܒܕܝܢܐ ܕܡܠܘܬܗ ܥܠ ܥܠܡܐ ܘܠܗ ܒܢ̈ܝܗ
ܕܓܕܫܬܐ ܘܕܝܫܬܐ. ܘܬܪܐܝܬ ܥܠ ܐܠܝܢ ܕܗܢܐ ܥܠܗ
ܗܢܐܝܘܗܝ܆ ܢ̇ܦܩ ܗܢܐܬܐ ܡܢܬܘܠܬܐ. ܀ ܡܢ ܩܕܡ ܕܝܢ
ܕܐܬܪܐ܆ ܕܐܝܟܢ ܬܪܥܝܬܐ ܕܪܘܚܐ ܬܒܣܡ ܥܘܪܢܐ
ܘܫܘܠܡܐ ܕܗܠܝܢ ܥܠܡܝܢ ܕܐܬܚܕܘܬ ܕܐܬܪܝܢܐ ܘܕܡܒܥܘ:
B. 3 v b. ܐܘ ܐܝܟܢ ܒܠܚܘܕ ܠܡܫܝܚܐ܆ * ܠܐ ܐܬܬܗܝܒ ܒܟܕܠܝܐ.
ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܠܗܠܝܢ ܕܡܬܬܩ̈ܢܝܢ: ܐܝܟܢ ܕܒܡ̈ܕܝܢܬܐ
ܘܠܐ ܡܫܬ̈ܟܠܝܢ ܒܡܠܠܘܬܐ ܘܒܦܫܝܩܘܬܐ. ܘܕܗܕܐ ܡܕܡ
A.153 v.a. ܗ̇ܝ܆ ܕܝܢ ܗܘܐ ܠܡ ܕܬܬܓܠܐ: ܐܘ ܗܕܐ ܗܘܐ ܡܕܡ ܗ̇ܝ܆:
*ܐܘ ܗܢܐ ܐܚܪܢܝܬ. ܐܘ ܥܠ ܗܕܐ ܠܐ ܐܬܠܝܐ ܗܘܬ:
ܐܘ ܗܟܢܐ ܦܠܐ ܗܘܐ: ܐܘ ܡܢ ܐܝܟܐ ܢܕܥ ܗܘܐ ܗܢܐ
ܕܒܬܒ ܥܠܡܝܢ ܗܠܝܢ. ܕܡܢ ܙܒܢܐ ܦܠܓܝܐ ܫ̈ܢܝ܆ ܕܢܬܢܐ
ܥܠܘܗܝ܆ ܕܡܕܝܢܐ ܗܢܐ܆ ܒܗ ܠܐ ܒܕܒܝܠ ܡܦܩ ܗܘܐ
ܗܘ ܒܟܬܒܐ. ܚܡܕܝܢ ܐܢܫܘ ܠܒܪ ܕܡܢܗ ܕܫܘܪܝܐ
ܐܡܪܬ: ܕܠܐ ܦܩܕ ܐܢܐ ܠܗܕܐ ܥܠܗ ܕܬܬܒܥܘ
ܒܐܝ̈ܕܝ ܕܐܦܣܩܘܪ. ܘܐܦ ܗ̇ܢܝܢ ܗܠܝܢ ܕܡܬܦܬܘܕܐ ܐܝܢܐ
B. 4 r. a. ܕܐܫܬܠܡ ܒܬܫܒܘܚܬܐ ܗܕܐ܆ ܡܬܚܙܝܢ * ܒܟܬ̈ܒܐ ܚܝܠܬ
ܘܡܬܝܗܒܝܢ ܡܢ ܡܬܪ̈ܒܝܢܘܗܝ܆ [2] ܫܡܥܬ: ܘܡܬܝܗܒܝܢ ܒܢܝܕܐ

1) leg. ܘܬܫܒܘܚܗܝ܆. 2) A ܡܬܪ̈ܒܝܢܘܗܝ܆.

ܚܕܐ (1 ܡܢ ܡ̈ܠܠܝܢ ܡܢ ܦܘܡܗ ܫܡܥܬ. ܟܕ ܡܬܬܕܪ
ܗܘܐ ܒܙܒܢܐ ܕܦܠܛ. ܗܘܐ ܒܗ ܢܣܝܘܢܐ: ܠܢܘܚܐ
ܘܠܥܠܝܐ ܕܟܡܪ ܗܘܐ ܒܗ ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܬܬܠܡܕ. ܘܡܢܗܘܢ
ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܬܗ ܫܡܥܬ ܘܐܘܠܨܢܗܘܢ (2 ܕܐܝܬ ܒܟ̈ܢܫܐ ܫܪܝܬ ܐܝܟ
ܕܐܡܪܬ ܡܢܠܒܠ. ܐܠܝܐ ܕܡܢ ܐܝܟ ܕܣܒܪ ܐܢܐ:
ܕܠܘܩܒܠ ܐܡܪ ܕܗܢ ܐܒܕܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ.
ܡܛܠ ܩ̈ܢܘܡܐ ܕܠܐ ܢܕܥܝܢ ܘܟܠܗܘܢ ܕܢܐܠܦܘܢ ܠܗܕܐ.:.
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘܐ ܡܕܒܪܐ ܡܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܢܒܝܗ
ܘܠܫܝܚܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܬܘܒ ܐܦ ܗܕܐ ܕܐܢܫ̈ܐ ܡܕܒܪ̈ܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܗܕܐ ܫ̈ܘܦܐ ܠܡ̈ܣܟܢܐ
*ܕܐܠܗܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܒܪ ܢܫܐ ܟ̈ܢܫܐ. ܡܕܒܪ̈ܢܐ. B 4 r. b.
ܢܒܝܐ. ܫ̈ܠܝܚܐ. ܡܕܒܪ̈. ܡ̈ܠܟܘܬܐ. ܢܫܐ ܐܦܣܩܘܦܐ.
ܥ̈ܒܕܐ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ. ܢܫܐ ܡܠܟܐ ܕܡܘܬ. ܘܐܝܟ
ܗܘ ܕܡܢ ܚܕ ܐܒܐ ܘܚܕܐ ܐܡܐ ܝܠܝܕܝܢ ܗܘܘ: ܘܐܦܩܐ
ܕܒܗ ܚܒܝܒܝܢ ܗܘܘ: ܘܡܬܝܚܕܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܠܚܕ. ܘܐܝܟܢܐ
ܕܢܦܩܬ ܐܚܝܢ ܘܐܢܬܬܐ: ܕܐܝܟ ܗܢܘܢ ܡܬܓܕܠܝܢ ܗܘܘ
ܐܚܝܢ ܡܢ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ: ܠܡܥܢܐ ܕܠܥܠܡ
ܒܟܢܫܘܬ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ: ܢܫܬܢ ܐܝܟ ܡܗܝܡܢܐ ܠܡܫܝܚܐ
ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܠܗܘܬܐ. ܕܠܗ ܕܝܠܗ ܠܡ ܡܪܗ ܕܪܐ ܠܗ.
ܘܡܫܡܠܝܐ ܠܡܫܝܚ ܐܠܗܐ ܕܒܗ ܢܦܫܐ *ܒܗܘܢ. ܘܐܦ A. 153 v.b.
ܕܠܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܢܫܘܬܗ ܗܘ ܕܒܗ ܡܬܝܕܥܐ ܟܠܢܫ.

1) B om alt. ܚܕܐ. 2) B ܘܐܘܠܨܢܐܗܘܢ.

ܗܘܝܬܘܢ ܠܗܘܢ ܢܘܟܪ̈ܝܐ ܘܠܐ ܒܢ̈ܝܐ. ܘܬܘܒ ܕܕܝܢ
ܡܪܝܐ ܒܢܒ̈ܝܐ * ܘܠܐ ܒܪܘܓܙܐ ܕܠܒܐ ܬܬܚܪܘܢ[1] B. 4 v. a.
ܘܬܘܒ. ܕܫܒܩܬܘܢ ܘܣܛܝܬܘܢ ܗ̇ܘܢ ܒܐܝܕܝܢ ܘܬܘܒ.
ܦܘܩܕܢܘܗܝ, ܠܒܪܢܫܐ ܕܬܪܥܝܘܗܝ, ܐܢܬ ܡܪܝܐ. ܕܝܢܘܗܝ, ܟܕ
ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ ܬܗܘܡܐ ܙܒܢܐ. ܘܫܒܩ ܕܢܫܐ ܒܐܝܕܗ
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ ܚܒܪ ܐܢܬ. ܡܬܐܠܨܝܢ ܐܢܘܢ[2] ܟܕ
ܕܕ̈ܝܢܐ ܘܐܦ ܡܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܚܛ̈ܗܝܐ. ܢܬܒܥܘܢܗ̇[3] ܠܢܒܝܐ
ܟܕ ܐܡܪ ܘܠܘܬ[4] ܐܘܪܫܠܡ. ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܪܘܚܐ ܕܡܡܠܠ
ܗܘܐ ܒܗ: ܕܐܫܡܛ[5] ܠܗ ܣܝܦܝ,[6] ܡܢ ܬܠܝܬܗ:
ܘܐܘܒܕ ܡܢܟܝ ܙܕܝܩܐ ܘܚܛܝܐ. ܗܦܟ ܗܠܝܢ ܠܘܩܒܠ ܐܝܠܝܢ
ܕܡܫܬܪܗܒܝܢ ܠܡܦܩܘ[7] ܩܛܠܐ ܕܠܐ ܚܘܣܪܢ. ܘܕܠܐ
ܒܙܕܩܘܬܐ. ܘܦܪܥܢ * ܠܗܘܢ[8] ܕܒܙܕܝܩܘܬܗܘܢ B. 4 v. b.
ܐܫܬܘܕܝܘ. ܡܢ ܡܛܠ ܒܪܫܥܐ ܕܐܬܬܐ ܒܙܕܝܩܐ ܥܠ
ܐܚܪ̈ܢܐ. ܢܦܪܘܥ ܗܘ ܕܝܢ[9] ܡܢ ܐܝܡܬܝ: ܕܐܬܦܩܕܢ. ܡܕܝܢ
ܡܢ ܗܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܠܟܠ ܐܡܪܝܢ. ܐܝܬܘܗܝ,
ܗܘܐ ܡܕܝܢܐ ܗܢܐ. ܘܡܢ ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܕܡܢܗ̇. ܘܒܪ ܬܪܬܝܢ
ܫܢ̈ܝܢ ܘܦܠܓܗ̇ ܐܝܬܘܗܝ, ܗܘܐ ܒܪ ܐܫܬܝܢ ܡܢ ܐܒܘܗܝ,
ܒܝܬܡܘܬܐ ܘܡܬܒܥܬ ܐܡܗ ܒܐܪܡܠܘܬܐ ܫܒܥܝܢ ܫܢ̈ܝܢ.
ܗܘܬ ܕܝܢ ܒܗ ܒܟܠܗ̇: ܬܠܬ ܫܢ̈ܝܢ ܘܦܠܓܗ̇. ܘܡܢ ܒܬܪ

1) B ܬܐܚܪܘܢ. 2) B ܐܢܬܘܢ. 3) leg. ܢܬܒܥܘܢܗܝ. 4) A ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܘܬ. 5) Ezech. 21 : 3 ܐܦܩ. 6) B ܣܝܦܐ. 7) A ܠܡܦܩܘ. 8) A ins. ܗܘܢ. 9) B ܡܕܝܢ.

ܕܡܫܚܬ ܟܠܗ̇. ܦܠܚܐ ܗܘܬ ܠܐܠܗܐ ܒܐܝܡܡܐ
ܘܒܠܠܝܐ. ܒܨܘܡܐ ܘܒܨܠܘܬܐ ܘܒܫܗܪܘܬܐ ܬܕܝܪܬܐ.
ܘܒܙܕܩ̈ܐ ܘܒܚܢܢܐ. ܡܬܪܒܝܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܒܪܗ̇
ܗܢܐ ܡܢܗ̇: ܘܡܢ ܡܫܝ̈ܚܘܬܗ ¹) ܐܝܟ ܕܗܘ̣ ܡܪܒܝܢܐ ܗܘܐ
ܗܠܝܢ. *ܒܟܠܗ̇ ܢܗܝܪܘܬܐ ܘܚܣܝܘܬܐ ܘܒܟܠܗ̇ ܒܫܡܠܝܘܬܐ B. 5 r. a.
ܕܟܠ ܢܦܫܗ ܘܟܠ ܦܓܪܗ. ܘܐܪܕܝ ܠܗ ܒܣܦܪܐ ܘܒܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܕܬܘܕܝܐ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܪ ܫ̈ܢܝܢ ܚ̈ܡܫ: ܐܫܠܡܘܗܝ
ܒܦܪܘܣܝܢ ܕܕܘܟܐ ܕܠܗ̇ ܕܡܕܝܢܬܐ: ܕܢܬܕܪܫ ܠܗ
ܘܢܬܦܢܩ. ܘܠܟܢܫ ²) ܗܘܐ ܡܫ̈ܝܢܐ ܕ̈ܛܠܝܐ ܐܝܟ ܠܦܘܫܐ
ܕܦܠܣܘܦܘܬܗ. ܘܡܫܟ̈ܠܬܐ *ܡܫܬ̈ܠܘܬܐ ܬܩ̈ܢܬ ܗ̇ܘ̈ܝ ܠܗ A. 154 r.a.
ܟܠܗ ³) ܒܫܠܝܘܬܐ. ܘܠܐ ܒܪ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܐܦ ܐܬܠܒܒ.
ܘܐܬܒܠܗܒ ⁴) ܠܗ ܠܒ̇ܗ ܦܕܐܓܘܓܐ ܫܪ ܠܡܪܕܝܢܘܬܗ ܐܝܢܐ
ܕܡܫܪܪܐ ܕܢܦܠ ܗܘܐ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܘܗ̣ܝ، ܐܝܟܢܗ ܚܘܝܬ
ܠܟܘܪܟܬܐ: ܒܪ ܚܡܫܐ ܕܟܠܡܕܡ ܘܟܠ ܦܘܪ̈ܣܗ
ܬܪܒܝܬܗ، ܠܒܪܗ̇ *ܘܬܗ̇ܕܪܝܗ ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܠܗ ܚܠܦܬܐ B. 5 r. b.
ܕܬܘܠܝܢܐ ܒܡܕܡ. ܘܠܐ ܬܬܚܫܒ ܠܗ ܚܠܦܬܐ ܕܝ̈ܘܣܦܬܐ
ܡܢ ܡܕܒܪܢܘܬܗ ܕܗ̇ܘ ܕܠܘܩܒܠܐ: ܘܬܘܚܝܐ ܘܬܘܚܕܐ
ܟܠܗܝܢ ܠܫ̈ܒܬܐ. ܗܠܝܢ ܕܟܐܢܐܝܬ ܕܝܢ ⁵) ܘܢܡܘܣܐܝܬ
ܡܕܡ ܠܡܦܪܥ ܐܚ̈ܪܢܐ ܬܩܢܐ ܠܚ̈ܝܠܘܗܝ. ܒܠܫܪܐ ܡܢ
ܬܩ̈ܢܬܐ ܒܝܒܢܗ̇ ܐܝܟ ܢ̈ܦܫܬܐ ܫܦܝܪܐ ܕܗܘܢ ܟܪ̈ܘܒܐ

1) A ܡܫܝܚܘ̈ܬܗ. 2) A ܠܟܢܫ. 3) B add. ܕܝܢ. 4) A ܘܐܬܠܗܒ.
5) A om. ܕܝܢ.

ܒܒܝܢܐ: ܘܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܒܠ ܡܢ ܡܠܟܐ ܘܕܝ̈ܢܐ:
ܗ̇ܝ ܕܐܬܬܣܝܡܬ ܕܠܐ ܒܥܠܝ: ܡܥܒܪܬ ܠܗ ܐܦ ܐܢܬܬܐ.
ܘܐܬܬܠܝܒܬ ܕܬܬܒܥ ܠܗ ܒܚܕܘܬ ܠܒܗ ܡܫܬܘܕܝܢܘܬܐ ܢ̈ܓܪܬܐ
ܒܬ̈ܩܦܘܬܐ ܦܘܪ̈ܢܣܝܬܐ. ܘܥܒܕ ܠܦܘܪ̈ܥܢܐ ܠܗܕܐ ܬܗܡܝܢ [1]
B. 5. v.a. ܗܘܘ: ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܡ ܟܠܗܝܢ * ܡܗ̇ܠܟܐ
ܗܘܬ ܒܫܐܠܬ [2]. ܘܫܒܩܐ ܗܘܬ ܕܢܣܬܒ̈ܪܢ ܗܠܝܢ:
ܕܬܬܝܗܒ ܠܝܪܬܐ ܠܒܝܢ ܦܘܪ̈ܢܣܐ. ܕܡܢ ܛܠܝܘܬܗ ܒܠܟܐ
ܗܘܬ ܒܗ̇ ܪܚܡܬܗ̇ ܕܡܫܝܚܐ ܢܛܪܬ ܡܢ ܪܚܡܬܗ̇
ܕܒܠܟܐ ܗܢܐ. ܘܣܡ [3] ܩܕܡ ܒܢܘܗܝ ܬܪ̈ܬܝܢ. ܐܝܟ
ܕܒܡܫܐܠܬܐ. ܘܦܩܕ ܚܕܐ ܥܡ ܚܒܪܬܗ. ܘܟܠ
ܒܒܘܝܢܐ [4] ܟܐܒ̈ܠܘܢܐ ܗܢܐ ܥܡ ܫܘ̈ܒܚܗ: ܕܐܝܢܐ
ܡܢ ܫܘܦܪܐ ܘܚ̈ܝܠܐ ܡܬܚܪ ܕܠܐ ܫܘܠܡܐ ܘܕܠܐ
ܣܟܠܐ. ܐܠܗܐ ܐܘ ܐܢܫܐ. ܗ̇ܘ ܒܒܘܪܐ ܐܘ ܗ̇ܘ
ܕܠܐ ܚܒܪ. ܡܫܝܚܐ ܘܡܬܘܪܐ ܫܦܝܪ̈ܐ ܐܘ ܗ̇ܠܝܢ ܕܬܪܝܢ:
ܕܥܡ ܚܕܢܐ ܘܐܝܟ ܚܕܢܐ ܚܒܪ̈ܐ. ܘܐܦ ܚܕܢܐ ܚܡܪܐ
B. 5 v. b. ܡܬܚܪ̈ܝܢ: ܘܟܕ ܝܕܥ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ * ܐܝܟ ܕܛܠܠܐ [5] ܡܬ̈ܛܠܠ
ܘܐܝܟ ܚܠܡܐ ܦܪ̈ܚܝܢ. ܘܡܛܠ ܕܪܘܚ ܗܘܐ ܕܚܙܝܗ̇ ܒܪܘܚ:
ܘܡܦܩܐ ܗܘܬ ܒܢܦܫܗ ܠܢܘܪܐ ܗ̇ܝ ܕܐܪܒܥ ܦܪ̈ܘܩܝܢ
ܒܠܟܐ: ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇، ܣܠܩܐ ܕܢܦܫܗ ܐܘ ܐܬܬܚܬܬ
A. 154 r.b. ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܢܬܬܐ ܘܕܒ̈ܢܝܐ * ܘܕܩ̈ܢܝܢܐ ܕܒܠܟܐ ܗܢܐ.

---

1) A ܬܕܒܡܝܢ. 2) B ܗܘܬ ܡܗܠܟܐ ܒܫܐܠܬ. 3) B ܘܣܐܡ. 4) B ܒܒܘܢܝܐ. 5) leg. ܛܠܠܐ.

ܘܠܐ ܚܠܦ ܒܗ ܣܒܪܗܘܢ ܘܒܡܘܕܝܢܘܬܗܘܢ [1] ܬܘܪ ܡܢ ܪܢܝܐ ܕܒܐܠܗܐ. ܘܡܒ̈ܠܒܢܐ ܗܠܝܢ ܕܒܬ̈ܪܐ ܘܫ̈ܢܝܐ ܥ̈ܕܪܐ ܕܒܗ. ܘܕܝ̈ܢܘܗܝ ܕܫ̈ܠܝܐ ܘܡܫܥܡܨ ܒܪܫܐ ܕܡܫ̈ܩܠܢܐ ܘܬܒܥܬܐ ܕܗܘܢܐ ܘܓܘܕܠܐ [2] ܕܢܘܪܐ ܡܢ ܚܒ̈ܪܘܗܝ ܒܫ̈ܥܬܐ. ܘܥܬܝܕ ܗܘܐ ܘܫܠܝܐ. ܟܕ ܡܬܚܙܐ ܐܦܝܐ ܐܡܝܢܗ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܟܠ ܡܬܝܪܬܐ. ܟܕ ܟܪܙ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܒܗ ܫܘܥܒܕܗܘܢ، ܕܢܟ̈ܠܝܢ [3] ܘܡܟܪܙܝܢ ܕܐܝܬܝܐ ܡܫܝܚܐ ܘܗܘ ܢܫܠܡܘܗ̇ [4] B. 6 r. a. ܠܝܗܘܕܝܬܐ * ܗ̇ܝ ܕܫܠܡܘܗ̇ ܚܬܡ. ܘܦܪܐ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܠܒܪܘܝܗ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ. ܕܫܘܒܚ ܐܘܪܚܟ ܕܐܝܠ ܒܗ̇. ܘܬܘܒ ܕܒܡܫܝܚܐ ܡܫܕܪܐ ܠܐܠܗܐ ܐܘܪܚܗ [5] ܕܒܠܬ ܒܦܘܪܩܢܟ. ܘܠܘܒܐ ܡܗܘܬ ܒܢܝܢ ܢܒܝܐ ܘܡܕܝܢܐ: ܠܟܠ ܡܢ ܕܥܡܠ ܢܝ̈ܚܝܢ ܒܠܠܘܬܗ. ܘܗܟܢ ܒܪܝܫܗ ܗܢܐ ܫܘܒܚܐ ܘܐܡܪ ܕܐ̱ ܟܬܒܢܘܬ ܠܐ ܒܥܘ ܐܢܐ ܡܢ ܒܠܥܕܝܟ. ܠܐ ܟܡܕܐ ܐܢܐ ܡܢ ܥܒ̈ܕܬܐ. ܘܡܫܬܒܐ ܒܥܘ ܠܗ ܬܘܒ ܠܘܒܝܐ ܚܕ ܕܟܡܪ ܗܘܐ ܒܫܘܒܚܐ ܒܠ ܠܟܠ ܠܦܘܪܐ ܡܢ ܫܘܪܐ ܕܪ̈ܘܡܐ: ܕܫܡܥܗ ܗܘܐ ܐܡܪ: ܒܢܪܐ ܘܡܕܝܐ ܘܕܝܡܐ ܘܒܒ̈ܠܐ ܪ̈ܘܒܐ ܘܐܠܗ̈ܐ: ܐܝܟ ܕܬܒܥܢ B. 6 r. b. ܡܫܒܚܗ. ܘܕܗܘܐ ܒܫܝܢܗ: ܘܒܕܝܢܗܘܢ، [6] * ܒܫܐܝܬ ܒܫܝܢܗ. ܘܟܕ ܠܦܠܬ ܐܡܗ ܕܐܠܝܫܒܥ ܐܝܠ ܗܘܐ. ܦܬܚܬ

---

1) B ܘܒܡܘܕܝܢܗܘܢ. 2) B ܘܓܘܕܠܐ. leg. ܒܓܘܕܠܐ. cf. II Thess. 1:8. 3) leg. fort. ܕܢܟ̈ܠܗܘܢ. 4) B ܢܫܠܘܗ̇. 5) B om. 6) B ܘܒܕܝܢܗ.

ܡܗܝܪܐܝܬ ܒܡ ܓܠܝ̈ܢܘܗܝ ܘܓܠܝ̈ܢܘܬܗ: ܘܟܕ ܥܒܕ ܗܘܝܘ ܟܠ ܕܐܬܒܕ ܒܪܗ ܡܠܟ ܗܘ ܡܕܡ ܒܝ̈ܬܗ. ܘܟܕ[1] ܐܝܬܝܬܗ ܘܐܬܬ ܠܒܝܬܗ: ܡܫܬܒܚܐ ܗܘܐ ܠܗ ܗܘ ܡܕܝܢܐ ܠܐܒܘܗ ܕܡܪܝܐܝܬ ܘܐܦ ܫܒܝܚܐܝܬ. ܟܕ ܢܦܩ ܗܘܐ: ܕܕܠܐ ܒܡܘܬܐ ܢܬܒܥܘܢܗ ܘܫܢܩܐ ܠܟܘܡܪ̈ܐ ܕܕܝ̈ܪܐ[2]. ܘܗܕܐ ܦܩܕ ܗܘܐ ܓ̈ܢܒܐ ܢ̈ܟܣܐ. ܘܟܕ ܐܟܘܪ̈ܐ ܗܘܬ ܠܗ ܐܟܘܬܗ. ܕܡܫܒܚܝܢ ܐܝܬ ܗܘ ܕܬܬܦܪܥ ܠܐܠܗܐ ܐܦ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܒܥܠܡ̈ܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܦܠܚ ܘܦܠܚ. ܥܒܕܘ[3] ܠܗ: ܘܟܕ ܝܗܒ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܥܠܡܐ ܗܢ̈ܝ, ܡܗ̈ܝܡܢܐ: ܐܡܪ[4] ܗܘܐ ܠܗ. ܕܫܘ̈ܠܛܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܕܐ

B. 6 v. a. ܐܘ ܐܚܝ: ܕܒܬܪ̈ܝܗܘܢ * ܢܬܒܥܘܢ ܫܠܝܐ ܠܒܥܠܝܢ[5]

A. 154 v. a. ܒܐܝܢܐܝܬ ܕܠܐ ܒܕܠ. ܟܕ ܢܗܒܝܢ * ܗܠܝܢ ܕܡܘܒܪ ܠܡܘܪ

ܘܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܢܗܪܘܢ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ[6] ܐܝܟܢ ܐܟܘܬܗ ܒܐ̈ܢܫܐ ܘܐܝܟܢ ܐ̈ܢܫܐ ܕܕ̈ܗܘܝܐ ܗܠܝܢ ܕܐܬܕܪܬ ܠܗ ܫܒ̈ܝܚܘܬܗܘܢ: ܘܐ̈ܢܫܐ ܠܐ ܡܫܒܚܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐ̈ܫܒܪ ܠܐܠܗܐ. ܟܕ ܡܬܒܥܐ[7] ܐܝܟܢܐ ܕܒܝ̈ܬܘܬܗ ܕܒܥܠܡܐ.܀ ܘܟܕ ܫܡܥ ܗܘ ܡܗܝܡܢ[8] ܥܠ ܟܬܒܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܕܦܘܠܣܝܢܘܬܐ ܬܠܡܝܕܬܐ: ܗܝ ܕܐܬܬܠܡܕܬ ܠܫܠܝܚܐ ܦܘܠܘܣ. ܘܦܪܐ ܗܘܐ ܒܗ ܘܡܟܠ ܕܡܐܢܐ ܗܘܐ ܟܒܝܢܐ ܘܠܐ ܒܠܝܢ.

---

1) B ܘܟܕ bis. 2) B ܕܕܝ̈ܪܐ. 3) A ܥܒܪ. 4) A ܟܕ. 5) A ܠܒܥܠܝܘ. 6) A ܗܢܐ. 7) A ܡܬܦܢܥܠ. 8) B ܚܘ̈ܒܬܐ.

ܗܘܐ ܠܗ ܟܠܐܪ̈ܘܗܝ ܣܩ̈ܘܒܠܐ ܕܟܢܫܐ. ܐܝܟ ܫܪܒܐ ܕܦܠ̈ܓܐ. ܒܢ̈ܝ ܫܪ̈ܒܘܗܝ: ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܦܩܕܘ ܡܪܕܘܬܐ: ܘܠܐ ܡܦܩܕܢ ܗܘܐ ܒܪ̈ܓܝܓܬܐ ܕܥܠܡܐ ܒܗ̇. ܕܐܬܒܛܠ̈ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܐܠܗܐ: *ܘܗܪܣܘܬܐ ܕܡܪ̈ܩܝܘܢܘܗܝ: ܒܪ̇ܬ B. 6 v. b.
ܒܠܦܫܗ ܒܪܬܝܢܐ[1] ܝܕܥܬܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܘܫܡܠ ܡܫܝܚܐ ܠܫܠܝܚܐ ܦܘܠܘܣ. ܘܦܐܪܐ ܗܘܐ ܒܗ ܚܦܝܛܐܝܬ. ܘܒܙ ܡܢ ܒܙܘ ܐܬܬܠܡܕ ܠܗ ܒܥܪܪܐ. ܠܗ ܠܫܠܝܚܐ ܦܘܠܘܣ ܐܝܟ ܦܘܠܚܢܘܬܐ ܬܘܠܬܐ: ܒܢܐ ܠܗ ܟܠܗ ܕܪܬܗ ܚܠܝܬܐ ܚܕܐ ܠܒܘܪ̈ܬܐ ܘܐܬܒܝܢ ܗܘܐ ܒܗ̇. ܗ̇ܘ ܘܦܕܐܓܘܓܗ ܒܠܚܘܕ. ܘܡܫܡܫ ܬܘܒ، ܒܝܢ̈ܬܗܘܢ. ܕܠܐ ܬܕܒܪ ܐܚܪܢܐ ܫܘܒܚܗ ܘܡܘܗ̈ܒܬܐ ܕܦܩܕ. ܘܚܣܠ ܢܦܫܗ ܡܢ ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܒܣܪ̈ܐ ܘܡܢ ܫܬܝܬܐ ܕܚܡܪܐ. ܘܬܘܩ̈ܢܐ ܕܨܘܡܝܢ ܗܘܘ ܠܗ: ܐ̇ܟܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܗ̇ܘ ܦܕܐܓܘܓܘܗ. ܘܡܢ ܪܡܫܐ ܠܪܡܫܐ ܒܨܘܡܐ. ܐ̇ܟܠ ܗܘܐ ܠܚܡܐ ܘܡܠܚܐ ܒܠܚܘܕ.
ܘܒܬܪܟܢ ܫܢ̈ܝܐ * ܠܬ̈ܠܬܝܢ ܝܘܡܝܢ ܠܚܕ ܗܘܐ: ܟܕ ܐܢܫ B. 7 r. a
ܒܕܒܝܠ ܠܐ ܐܪܓܫ ܒܗ ܒܢ̈ܝܐ ܕܗܘܐ ܒܝܢ̈ܬܗܘܢ. ܘܡܛܐ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܗ̇ܘ ܕܢܬܟܬܫ ܗܘܐ: ܡܢ ܬܘܩ̈ܢܐ ܗܠܝܢ ܕܥܠܝܡ ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܘܢܐ ܠܒܢ̈ܝ ܪ̈ܡܫܐ: ܐܝܟ ܕܡܬܬܢܐ ܗܘܐ ܗܘ ܦܕܐܓܘܓܐ ܘܒܡܕܡ: ܘܡܢ ܗܘܐ ܗ̇ܘ ܦܘܠܚܢܐ ܘܡܬܓܠܝܗ: ܟܕ ܒܟܒܐ ܐܝܟ ܒܪܘܠܐ[2] ܘܐܪ̈ܘܗܝ، ܒܒܢ̈ܝ ܠܒܣܬܪܗ: ܘܡܟܪܐ ܕܪܫܗ ܥܕܡܐ ܥܠ

---

1) B ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ. ܒܪܬ ܝܕܥܬܐ 2) B ܒܠܘܪܐ.

ܐ : ܐ. ܘܡܬܚܫܒ ܗܘܐ ܗܘܢܐ: ܒܕܡܘܬܐ ܠܬܕܡܘܪܬܐ

A.154 v.b. ܒܚܘܫܐ. ܘܡܬܕܡܐ ܦܪܕܐ ܗܘܐ ܢܦܫܗ ܠܒܠ *ܐܪܒܥܐ

ܘܪܕܝܢ ܡܠܠ. ܘܐܬܠܟ ܘܐܬܐ ܡܢܣܝܘܢܐ ܡܫܪܝܐܬ:

ܘܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܬܪܝܢܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܐܬܐ ܗܘ ܦܪܓܠܝܢ

B. 7 r. b. ܒܡܗܐܡܠܟ ܐܢܘܢ * ܠܡܣܡܘܪܐ ܘܒܪ ܚܝܬ ܐܡܗ ܕܥܘܬ

ܠܒܝܪܘܬܐ: ܕܓܘܢܐ ܕܐܦܘܗܝ، ܕܒܪܗ ܘܢܘܐ ܕܦܠܛܘܬܗ

ܐܪܬܚܠܟ: ܥܒܕܐ ܗܘܬ ܠܦܪܓܠܝܢ. ܕܡܢܝܐ ܗܘ

ܢܝܪܐ ܗܢܐ ܕܚܝܐ ܐܢܐ ܒܒܪ. ܕܒܠܗ ܗܢܐ ܐܬܘܗܝ

ܒܡܫܝܪܘܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܝܟ ܕܢܫܝܫܘܗܝ ܒܡܠܬܐ [1].

ܕܡܛܠ ܕܫܡܪ ܒܡܪܝܢܐ ܦܓܪ. ܘܥܒܕܐ ܗܘܬ ܒܗ ܒܡܕܪܐ.

ܡܛܠ ܠܟ ܕܢܬܪܪ ܒܡܪܝܢܐ ܕܒܪܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܗܘ

ܕܟܪܝܐ ܢܝܓܦ ܗܘܐ ܒܠܫܘܪ. ܒܠܠܝܐ ܕܝܢ ܠܐܝܐ [2] ܗܘܐ

ܡܒܝܢܐ: ܘܒܐܡܫܡܫܐ ܝܐܒ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܢܫܐ ܦܠܓܢܐ

ܕܡܒܥܝܢ ܗܘܘ ܚܪܝܢܗ ܕܡܪܕܝܬܐ: ܘܒܠܫܪ ܡܕܝܢܘܗܝ

ܘܬܪܥܐ ܪܘܚܢܐ ܪ̈ܒ ܗܘܐ ܟܠܗ ܠܒܗ. ܘܒܫܪ ܡܢ

B. 7 v. a. ܘܡ̈ܫܡܝܢ ܐܡܪܐ * ܠܗ ܚܕ ܡܕܝܢܘܗܝ. ܘܚܝܢ: ܐܬܪܒܪ ܕܡܫܘܬܐ

ܐܢܬ. ܠܐ ܒܒܢܝܬ ܕܬܗܘܐ ܐܝܟ ܥܪܒܐ ܕܦܠܛܐ ܡܦܩ̈ܢܐ [3]

ܘܦܠܛܪܐ ܘܦܠܓܪ̈ܐ: ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܕܒܪܝܢ ܕܠܒܠܐ

ܘܠܬܘܠܒܐ ܗܘܐ ܠܦܘܡܬܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܡܕܝܢܐ.

ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܡܪܝ: ܐܡܪ ܠܗ. ܦܩܘܪ ܘܗܘ̣ܝ، ܕܥܝܪܐ. ܘܒܪܘܫ

---

1) A ܒܡܠܬܐ. 2) B ܒܫܠܠ. Leg. ܠܐܝ. 3) B ܡܢܦܩܐ.

ܡܢ ܒܠܥܕ ܒܪ ܠܐ ܢܦܩ ܠܗ ܒܡܘܬܐ. ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܒܗ ܒܥܠܡܐ: ܪܓܬܐ ܗܘ ܕܦܓܪܐ ܘܪܓܬܐ ܕܥܝ̈ܢܐ ܘܫܘܒܗܪܐ ܕܥܠܡܐ. ܘܥܒܪ ܥܠܡܐ ܗܘ ܘܪܓܬܗ:· ܗܠܝܢ ܗ̇ܘ ܕܪܓܬܐ ܡܥ̈ܝܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܕܡܝܢ:· ܘܡܦܩ ܐܢܘܢ ܠܗܠܝܢ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܡܘܕܝܢܐ ܗ̇ܘ. ܐܝܟ ܐܪܒܥܐ ܝܘܡܬܐ. ܘܡܠܦܢܘܬܐ ܕܒܒܥܐ ܡܢ̈ܐ. ܫܡܥܗ ܓܝܪ ܠܫܠܝܚܐ ܦܘܠܘܣ * ܘܦܠܘܣ ܗܘ̇ ܕܐܬܝܬܪ ܡܢ B. 7 v. b. ܒܠܥܕܝܗ ܐܡܪ ܠܡܪܗ. ܕܐܡܪ ܒܡ ܣܓܝܐܬܐ ܗܠܝܢ:· ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ ܐܚ̈ܝ ܕܬܩܝܡܘܢ ܦܓܪ̈ܝܟܘܢ ܕܒܚܬܐ ܚܝܬܐ ܘܩܕܝܫܬܐ ܘܡܫܦܪܬܐ ܠܐܠܗܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܡܠܝܠܬܐ. ܘܠܐ ܬܬܕܡܘܢ ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܐܠܐ ܐܫܬܚܠܦܘ ܒܚܘܕܬܐ [1] ܕܪ̈ܥܝܢܝܟܘܢ. ܘܬܒܘܥ ܕܠܐ ܐܢܫ ܦܠܚ ܘܡܬܦܫܪ ܒܪ̈ܚܡܬܐ ܕܥܠܡܐ ܕܫܒܩ ܠܗ̇ܘ ܡܢ ܪ̈ܚܡܝܗ:· ܘܬܘܒ ܒܪ ܢܐܬ [2] ܒܒܝܠܘܬܐ ܘܗܠܝܢ ܕܠܘܬ ܦܢܛܐܣܝܐܣ * ܐܫܬܠܚ [3]: ܕܡܢ ܒܠܗܝܢ ܠܗܘܢ ܐܪ̈ܓܠܬܐ A. 155 r.a. ܕܦܠܛܘܬܐ ܒܪܘܡ. ܘܬܘܒ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܫܝܚܝܐ ܐܢܘܢ:· ܒܣܪܗܘܢ ܙܩܦܘ ܥܡ ܚܫܘ̈ܗܝ ܒܐܦ̈ܝܗ ܘܪ̈ܓܬܗ. ܡܬܠܒܒ ܗܘܐ ܒܗܠܝܢ * ܕܢܣܒܒ ܗܘܐ ܡܢ ܦܓܪܐ B. 8 r. a. ܕܟ̈ܬܒܐ [4] ܩ̈ܕܝܫܐ ܘܚܕܝܐ ܗܘܐ ܘܪܘܐ. ܘܬܝܪܐܝܬ ܡܫܬܘܫܛ ܗܘܐ ܠܡܕܒܪܢܘܬܗ ܘܡܫܒܠ ܦ̇ܐܝܡ [5] ܗܘܐ

---

1) B ܒܪ̈ܥܝܢܘܬܐ. 2) A ܬܢ. 3) B ܘܐܫܬܠܚ. 4) B om. 5) A ܣܝܡ.

ܢܦܫܗ ܕܡܫܬܦܪ: ܘܢܗܘܐ ܕܢܝܪܐ. ܘܟܕ ܝܕܥܬ ܐܠܗܗ ܟܡܠܝܢ: ܘܐܚܕܗ ¹) ܠܒܘܫܐ ܐܝܟ ܐܬܬܐ ܐܪܡܠܬܐ: ܕܡܥܪܪܐ ܡܪܡܠܐ ܡܢ ܟܒܪܐ ܘܡܢ ܫܢܬܐ: ܡܢ ܒܪܗ ܕܝܢ ܕܗܘ ܘܐܬܘܗܝ، ܒܐܒܗ ²) ܘܢܘܗܪܐ ܕܒܢܝܢ. ܒܡܠܦܘܪܣܝܢ ܡܛܠ ܠܓܪܐ ܗܘܬ ³): ܕܬܫܠܡܘܬܗ، ܡܢ ܝܒܝܫܐ ܗܘܐ ܠܒܪܐ ⁴). ܘܗܠܝܢ ܐܝܟ ܕܠܟܘܫܪܗ ܡܫܬܒܚ̈ܢ ܗܘ̈ܝ، ܡܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܠܢܘܗܪܐ ܕܐܫܬܪܐ ܦܘܠܓܐ: ܐܝܠܝܢ ܕܡܠܐܟܘܬܐ ܫܢܝܢ ܡܢ ܥܒ̈ܕܘܬܐ ܕܐ̈ܠܗܐ.

B. 8 r. b. ܘܗܘ ܒܪܗ ܗܘܐ ܠܗܘܬ ܦ̈ܪܨܘܦܐ ܕܒܪܗܘܢ ܕܗܘܢ: * ܘܒܪܫܐ ܗܘܐ ܡܚܒܘܗܝ ܡܬ̈ܪܬܝܘܬܐ ܘܢܨ̈ܚܢܐ ܕܕܚܝܠܬ ܐܠܗܐ. ܐܬܘܗܝ، ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܗܘܢܐ ܙܒܢܐ ܕܗܠܝܢ ⁵) ܦܓܪ ܗܘܐ. ܒܪ ܒܣܪ̈ܝܢ ܘܣܝܒܪ ܥ̈ܒܕܝܢ. ܘܕܠܐ ܬܘܗܝ̈ܐ ܒܪܗ ܗܘܐ ܠܕܝܪܐ ܘܕܝܪܬܐ ܕܠܒܗ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ. ܕܡܬܦܪܢܣܐ ܕܒܢܬ ܡܪܝ، ܘܟܕ. ܘܬܡܢ ܐܫܬܦܪ ܘܟܕ ܫܡܥܬ ܐܡܗ ܘܐܦ ܒܗܕܐ: ܡܕܪܬ ܗܘ̇ ܡܕܡ ܕܡܕܒ̈ܪ ܗܠܝܢ ܕܡܬܟܪ̈ܝܢ ܡܢ ܒܢ̈ܝܐ ܬܦܢܝܐ ܕܐܝܟ ܗܢܐ: ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܒܒܢܝܐ ܘܐܒܠܐ ܘܡܪ̈ܘܕܘܬܐ ⁶) ܘܠܣܪ̈ܬܐ ܕܠܒܗܘܢ ⁷): ܒܝܕ ܠܒܥܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܡܫܪܬܗ̇ ܘܐܦ ܠܗ̇: ܒܗ̇، ܕܒܢ̈ܪܐ ܐܪܡܠܬܐ ܗܘܬ: ܘܟܠ ܡܕܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܢܬܒܥܐ ܗܘܬ ⁸). ܥܠܝܗ

1) leg. ܘܐܚܕܗ. 2) A ܒܐܒܘܗܝ. 3) A add. ܠܒܪ. 4) B om ܠܒܪܐ. 5) B ܒܗܘܢܐ ܗܠܝܢ. 7) A ܘܡܪ̈ܘܕܬܐ. 8) B ܘܠܐܫܪܬ ܒܠܗܘܢ. 9) A om ܗܘܬ – ܘܟܠ.

ܓܒܝܢܗ̇ ܠܓܒܝܢܗ ܕܒܪܗ̇ ܒܠܚܘܕ. ܘܒܫܘܫܛܬ ܓܒܝܢܐ B. 8 v. a.
ܫܪܪܘ * ܒܢ̈ܝܗܘܢ ܘܐܡ̈ܗܬܗܘܢ ܠܟܠܗܘܢ܆ ܘܦܠܓܘ ܡܕܡ ܕܝܗܒܘ ܗܘ ܡܢ ܩܢܝܢܗܘܢ ܠܡܣ̈ܟܢܐ ܘܠܝ̈ܬܡܐ ܘܠܐܪ̈ܡܠܬܐ: ܐܝܟ ܕܐܦ ܪܘܚܐ ܕܗܘܐ ܠܗ: ܫܡܥܗ ܗܘܐ ܢܘܚܡ. ܘܡܕܒܪܝܢ ܠܗ ܠܗܢܐ ܡܕܝܢܐ. ܘܩܠܝܠܐ ܕܗܘܘ ܒܚܝܠܗ: ܕܒܟܡܐ ܫܘܦܪܐ ܪܘܚܢܐ ܡܓܠܝܬ ܗܘܐ ܘܒܬܪ ܒܕܝܠܬ ܐܠܗܐ ܗܒܐ ܗܘܐ. ܡܬܐܪܬܐ A. 155 r.b.
ܒܡܟܝܢܘܬܐ * ܘܢܟܦܘܬܐ. ܢܫܝܒܐ ܗܘܬ ܓܒܪ ܟܠ ܦܪܨܘܦܗ: ܟܠܗ ܦܐܝܘܬܐ ܕܒܬܘܠܘܬܐ. ܘܒܩܕܝܫܘܬܐ ܐܡܪ[1]: ܟܕ ܗܘ ܒܝܬ ܗܘܐ ܒܚܠܡ ܫ̈ܢܬܐ ܕܐܬܐ: ܡܠܬܐ ܗܘܐ ܠܚܠܡܐ. ܚܕ ܗܘܐ ܕܐܝܟ ܟܠܝܘܕ ܠܐܠܗܐ. ܘܕܠܐ B. 8 v. b.
ܦܩܘܕ ܐܢܐ ܠܬܫܡܫܬܗ ܕܗܢܐ * ܡܒܟܝܢܐ. ܒܪܡ ܐܢܐ ܠܘܬ ܗ̇ܝ، ܕܬܠܡܝܕܗ ܗܘܐ ܕܡܫܝܚܗ[2] ܕܘܒܠܗ ܠܗܢܐ[3] ܡܕܝܢܐ ܘܦܩܪܗ ܐܦܝܣܗ ܕܢܬܠ ܠܗ ܒܗ̇ ܒܪܬܐ ܒܘܪܟܐ ܚܕ ܝܒܘܪܐ. ܕܒܥܠܝܐ ܢܗܘܐ ܒܗ ܒܢ̈ܝܐ ܕܢܫܬܡܥ ܠܗ ܠܥܠܝܐ. ܘܡܛܠ ܕܡܕܝܢ[4] ܗܒܐ ܗܘܐ ܬܫܡܫܬܐ: ܕܢܫܐܠܬܗ ܕܬܠܡܝܕܐ ܠܐܠܗܐ ܡܫܝܚܐ. ܢܗܒ ܠܗ̇ ܐܝܟ ܕܢܫܐܠ. ܘܐܡܝܢ ܗܘܐ ܒܗ ܒܦܘܠܚܢܐ ܕܡܬܝܪܘܬܐ. ܒܦܘܪܢܐ ܕܟ̈ܬܒܐ ܩ̈ܕܝܫܐ. ܒܬܫܡܫܬܐ ܐܡܝܢܬܐ ܒܫܗܪܐ ܘܨܠܘܬܐ. ܒܒܥܘܬܐ ܘܒܕܡ̈ܥܐ ܘܚܣܟ ܢܦܫܗ ܡܢ ܠܚܡܐ

---

1) B ܘܐܝܟ ܕܒܩܕ̈ܝܫܘܬܐ ܠܡܐܡܪ. 2) A ܕܡܫܝܚܐ.
3) leg. ܗܢܐ. 4) B ܕܐܡܕܝܢ.

ܘܡܢ ܚܡܪܐ ܘܡܢ ܡܫܚܐ. ܘܗܠܝܢ ܐܟܠ ܗܘܐ ܒܠܚܘܕ܀
ܕܗܘܐ ܡܒܫܠܐ ܘܡ̈ܬܩܢܐ ܒܝܕܝܢ ܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܕܚܫܝܫܝܢ
* ܠܬܝܡܢܐ. ܟܕ ܢܦܩ ܗܘܐ ܒܦ̈ܩܬܐ ܘܒܬܠܝܬ̈ܐ ܘܒܪ̈ܝܒܢܐ. B. 9 r. a.
ܘܐܝܬ ܐܡܪܝ، ܕܐܦ ܛܠܝܐ. ܘܐܝܬܝ، ܗܘܐ[1] ܠܗ ܪ̈ܒܘܬܐ
ܚܕ ܠܒܘܪܐ: ܕܐܚܝܕ ܗܘܐ ܐܝܟ ܬܪ̈ܝܢ ܚ̈ܡܫܐ ܠܒܘܪܐ.
ܘܗܢܐ ܒܠܚܘܕ ܡܫܬܟܚ ܗܘܐ ܐܘ ܐܘܢܘܢܝܐ[2] ܚܕܐ
ܕܐܒܐ[3] ܡܢܝܢܐ ܐܡܪܬ، ܕܡܢ ܒܡܫܠܐ ܗܘ ܟܠܐ ܗܘܐ.
ܘܡܫܬܟܚܐ ܬܘܒ ܕܩ̈ܢܐ ܐܘ ܕܦܘܣܡܐ ܒܚܝܠܐ ܠܚܘܪܐ.
ܘܡܛܠ ܕܚܫܝܫܗ ܕܡܫܬܚܫܢܐ ܦܫܝܛ ܗܘܐ ܡܕܡ ܒܢܘܗܝ،
ܐܡܝܢܐܝܬ: ܐܦ ܠܐ ܡܣܝܒܘܬܐ ܕܦܠܓܡܘܬܗ ܕܥܠܝܗ
ܕܡܐܟܘܠܬܐ ܡܬܦܠܓܡܢܐ ܗܘܬ ܠܗ܂ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ܕܐܝܢ
ܡܬܗܢܝܢܐ ܠܝ ܗܕܐ܆ ܡܢ ܗ̇ܝ ܕܫܪܝܐ[4] ܠܡܐܟܠ[5] ܩܫܝܫܝܢ
ܗܘܝܢ ܒܗ ܠܟܠܝܐ ܡܢܐ ܕܦܠܓܡ * ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܠܩܘܬܪܝܢ܆ B. 9 r. b.
ܕܦܢ̈ܝܬܐ ܩܘܠܐ̈ܬܐ ܫܪܝܢ ܗܘܝܢ ܠܗ܆ ܕܒܗ ܦܫܛ ܪ̈ܓܠܘܗܝ
ܥܠ ܟܘܪ̈ܗܢܘܗܝ: ܗܢܐ ܟܒܪ ܐܬܬܘܗܝ، ܗܘܐ ܦܬܘܪܗ
ܐܝܟ ܕܒܣܘܓܐܐ: ܒܟܒܐ ܡܟܒܒ. ܗܘܐ ܠܗ ܠܗ ܠܟܠܗ
ܡܐܟܘܠܬܗ ܘܗܕܐ ܦܫܛ ܗܘ̣ܐ ܐܡܪܬ، ܕܠܫܘܕܥܗܘܢ،
ܗܘ[6] ܦܠܓܡ ܗܘܐ. ܘܐܝܬ ܐܡܪܬ، ܕܡܢ ܕܥܒܕ ܠܗ
ܠܡܐܟܘܠܬܐ[7] ܗ̇ܝ، ܠܚܘܪܬܐ ܘܦܐܡ * ܗܘܐ. ܘܗܘܒܢܐ A. 155 v.a.
ܘܠܠܐܬ ܦܐܡ ܗܘܐ ܡܢ ܦܬܘܪܐ ܕܒܪ ܩܕܡ ܗܘܢ

---

1) B om ܗܘܐ. 2) A ܐܘܢܘܢܐ. 3) A ܕܐܒܐ ܚܕܐ. 4) A om. 5) A ܕܡܐܟܠ. 6) B om ܗܘ. 7) B ܠܡܐܟܘܠܬܗ.

ܕܒܗܢ ܒܒ̈ܬܝܢ ܗܘܘ ܕܢܫܪܘܢ ܡ̈ܫܪܝܐ ܒܡܐܟܘܠܬܗܘܢ. ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܗܢܐ ܟܠܗ ܘܐܡܬܝ، ܕܢܬܢܚܡ ܠܘܬܗ ܐܟܡܢܐ ܐܢ̈ܫܐ ܩ̈ܕܝܫܐ ܒܟܠܗ ¹) ܒܬܪܝܨܘܬܐ ܘܒܫܦܝܘܬ ܒܝܬܐ ܕܟܢܝܫ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܥܠ ܦܬܘܪܗ ܘܐܝܟ ܗܘ̇ ܕܒܢ̈ܘܗܝ ܗܟܢܐ ܗܘܐ: ܗܘ ܕܝܢ ܗܘܐ ܠܗ ܡܠܒܫܢܗܘܢ ܘܡܕܒܪܢܗܘܢ. B. 9 v. a. *ܘܒܬܪ ܥܠ ܩ̈ܕܝܫܐ ܘܕܝܪ̈ܝܐ ܢܟܦ̈ܐ ܘܒܬܘ̈ܠܬܐ ܘܟܢ̈ܘܫܐ ²) ܘܐܟܣ̈ܢܝܐ: ܒܗ̇ ܕܐܟܣܢܝܘܬ ܦܪܐ ܗܘܐ ܒܪ̈ܚܡܘܗܝ: ܫܦܝ̈ܪܐ ܕܐܒܪܗܡ ܘܫܒܝ̈ܪܐ ܘܣܘܪ̈ܐ ܗܘ ܕܠܗܘܢ ܦܩܕ ܗܘܐ ܕܡܫܬܐܠܝܬ ܒܪܥܝܢܗ.. ܘܗܟܢ ܒܬܪ ܬܘܒ ܕܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܐ. ܒܫ̈ܠܝܐ ܥܠ ܒܬ̈ܠܡܘܗܝ، ܩ̈ܕܡܝܐ ܐܘܣܦ ܠܗ. ܗܘ ܦܠܓܗ ܕܝܢ ܕܠܠܝܐ ܒܥܒܕܐ ܕܥܒܕܐ ܕܢܦܩܐ. ܒܢܠܘܬܐ ܘܒܒܥܘܬܐ ܒܨܠܝܐ ³) ܘܒܥܢܘܝܘܬܐ ⁴) ܘܒܕܡ̈ܥܐ ܗܘ̇ܐ ܗܘ̣ܐ. ܒܗ ܐܝܟ ܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܠܡܒܥܝܗ ⁵) ܘܡܢܐ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܘܡܫܡܫܢܝܢ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܢܣܘܪ ܒܗ: ܐܝܟ ܕܐܬܢܒܝ ܘܐܡܪ ܒܗܕܐ ܗܝ ܦܠܚܝܗ: ܢ̇ܪܐ ܗܘܐ ܠܗܝܢ ܠܒ̈ܢܬܗ: ܕܒܫܟܐ ܦܠܓܐܐ ܢ̈ܘܪ ܗܘܘ ܒܥܕ̈ܬܐ. ܒܕ ܡܦܠܓ̈ܝܢ *ܕܒܫܒܬܐ B 9 v. b. ܥܦܠܝܬ. ܬܫܥܝܬܗ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ. ܐܪܒܐ ܘܡܫܪ̈ܬܐ. ܘܦܪ̈ܘܫܬܐ ܘܡܠܚܝܪ̈ܐ ⁶) ܚܕ ܠܐܚܪ̈ܢܘܗܝ..

---

1) B om ܟܠܗ - ܘܐܡܬܝ. 2) B ܘܢܟܪ̈ܝܐ. 3) B ܨܠܝܐ.
4) B ܘܢܦܦܐ. 5) A ܠܡܒܥܝܘܬܗ. 6) B ܘܠܒܘܫܐ. Leg. ܘܠܒܘܫܝܐ?

ܠܒܘܫܗ[1] ܕܝܢ ܕܡܣܒܪܐ ܘܐܣܪ ܚܨ̈ܘܗܝ، ܒܣܩܐ ܕܡܣܒܪܐ[2].
ܘܡܐܘܢܗ ܡܬܪ̈ܠܐ. ܘܟܠܐ ܬܫܡܫܬܗ ܘܐܦ ܒܡܣܒܪܢܘܬܐ
ܒܡܘܬܪܢܐ ܗܘ ܕܪܘܚܢܐ ܠܐ ܡܬܒܥܪܐ ܗܘܐ[3] .: ܡܢ
ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܦܪܐ ܒܕܡܐ ܕܗܘ̈ܝܢ ܗܘ̈ܝ، ܬܠܬ ܫ̈ܢܝܢ
ܕܐܝܡܡܐ: ܒܗ ܕܝܢ ܒܗ ܒܝܘܡܬܐ ܡܠܝܬ ܫܢܐ ܐܝܬܘܗܝ،
ܗܘܐ. ܘܟܬܪܝܢ ܒܡܪܝܐ ܕܒܬ̈ܠܐ ܩ̈ܕܝܫܐ ܐܘ ܕܐܒ̈ܗܬܐ
ܪ̈ܘܚܢܐ. ܘܡܐ ܕܫܡܫ ܘܫܠܡ ܬܫܡܫܬܐ ܕܦܠܚܘܬܗ
ܕܝܘܡܐ. ܒܗ ܕܝܢ ܒܗ ܒܝܘܡܬܐ ܐܡܝܢ[4] ܗܘܐ ܒܕܡܐ
ܠܒܕܝܢܐ[5] ܕܬܫܒ ܫ̈ܢܝܢ. ܘܬܘܒ ܒܗ ܒܡܪܝܐ ܩܕܝܫܐ
B. 10 r. a. ܡܬܒܢܝܐ[6] ܗܘܐ. ܐܝܟܢܐ *ܕܠܐ ܬܬܒܥܪ ܡܢܗ ܐܦ ܠܐ
A. 155 v.b. ܫܒܬܐ ܚܕܐ[7] * ܒܐܠܦܝܬ[9] ܒܠܒܗܝܢ ܕܝܢ ܢܦܩ ܗܘܐ
ܘܡܠܦܗ: ܘܗ̈ܘܝܢ ܡ̈ܠܬܗ ܘܦܘ̈ܩܕܢܘܗܝ ܐܝܟ ܕܒܡܫܝܚܘܬܐ
ܡܠ̈ܦܢ ܗ̈ܘܝ، ܘܗܝ، ܚܝܘܬܗ ܕܢܝܚܬܐ ܘܡܫܡܥܬܗ ܘܚܝܐ
ܕܐܦ̈ܘܗܝ، ܠܐ ܡܬܦ̈ܬܟܪܢܐ ܗܘܘ ܠܚܙܝܗܘܢ،. ܠܐ ܕܝܢ
ܐܢܫ ܢܟܝܣ ܒܠ ܕܐܡܪܬ ܘܐܦ ܫܒܪܗ ܦܓܪ̈ܢܐ ܒܪ ܗܘ
ܪ̈ܘܚܢܐ. ܐܦ ܕܠܬ̈ܒܠܐ ܩ̈ܕܝܫܐ ܡܫܡܫܝܢ ܗܘ ܕܬܘܒ
ܫܘܦܪܗܘܢ ܦ̈ܓܪܢܐ ܕܐܢ̈ܫܐ ܕܕ̈ܘܝܐ ܘܕܗܠܝܢ ܐܚܪ̈ܢܐ:
ܐܝܟ ܗ̇، ܕܐܡܪܝܢܐ ܒܠ ܕܘܟ ܡܢ ܪܘܚܐ ܡܕܝܢܐ: ܘܗܦܟ
ܠܡ ܡܣܒܪ،. ܘܫܦܪ̈ ܒܪ̈ܘܗܝ، ܘܫܦܪ ܚܝܘܗ ܘܡܬܪܐ

---

1) A ܘܠܒܘܫܗ. 2) A om ܕܡܣܒܪܐ. 3) A om ܗܘܐ — ܘܐܦ.
4) A ܡܢܝܠܐ. 5) A om ܕ ܠܒܕܝܢܐ. 6) A ܡܬܐܡܢ. 7) B
ܫܒܬܐ ܚܕܐ. 8) B ܒܐܠܦܝܬ.

ܒܫܡܗ. ܘܐܦ ܠܐ ܡܘܫܐ ܢܒܝܐ ܪܒܐ. ܟܬܝܒ ܗܟܢܐ.
ܘܚܣܘ ܠܗ ܐܦ ܐܒܗ̈ܘܗܝ, ܕܢܩܦܘܢ ܗܘܐ ܦܠܓܝܐ. ܘܬܘܒ ܗ̇ܘ *
ܠܗܕܐ ܫܠܝܚܐ ܦܘܠܘܣ ܒܐܓܪܬܗ ܗ̇ܝ, ܕܠܘܬ ܥܒܪ̈ܝܐ. B. 10 r. b.
ܐܦ ܕܐܚܪ̈ܢܐ ܩ̈ܦܠܐܐ ܡܥܒܕܝܢ ܒܬ̈ܐ ܘܕܝܢ̈ܐ
ܘܡܠܠܗܘܢ ܘܥܘܦܪ̈ܐ ܕܦܓ̈ܪܝܗܘܢ. ܡܠܬܗ ܕܝܢ ܡܚܒܒܐ
ܗܘܬ ܘܟܣܝܡܐ: ܘܟܕ ܠܒ ܐܝܬܘܗܝ, ܗܘܐ ܪܒܐ ܪܘܚܢܐ
ܘܡܫܪܝܢܐ ܕܒܪܝܬܐ ܘܡܬܚܙܝܢܘܬܐ. ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ ܣܓܝ ܗܘܐ
ܕܡܐܠܦ ܘܢܫܐܠ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܠܝ̈ܨܝܢ ܗ̇ܘܝ[1] ܕܢܬ̈ܐܠܦ. ܘܟܕ
ܩܪܐ ܗܘܐ ܒܟ̈ܬܒܐ ܘܡܕܪܫܐ: ܒܫܥܐ ܪܒܐ ܘܒܐܝܕܝܬܐ[2]
ܩܪܐ ܗܘܐ. ܟܕ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܒܫܘܪܗ[3] ܘܦܓܪ̈ܝ ܡܢ
ܒܥ̈ܠܬܐ: ܕܒܪܘܝܐ ܕܟܠܗܘܢ ܥܒܕ̈ܬܐ ܕܓܪ̈ܡܘܗܝ, ܡܬܬ̈ܢܝܢ
ܗ̇ܘܝ. ܘܐܦ ܐܚܪܢ ܫ̈ܘܓܝܗܝ, ܠܡܚܣܝܢ ܡܬܒܥܠܐ ܗܘܐ
ܒܫܪ̈ܘܬܗ. ܘܟܕ ܡܕܝܪ ܗܘܐ ܒܡܕܒܪ̈ܐ * ܘܒܦܘܪ̈ܐ[4]. B. 10 v. a.
ܘܒܡܕܒܪ̈ܐ ܠܘܬ ܡܕܝ̈ܪܐ ܕܒܗܘܢ ܒܡܕܪܝܢ ܗܘܘ: ܡܕܡ
ܒܝܬܘܬܗ ܕܫܘܡܥܐ ܚܘܫܒܐ ܡܒܝܢܐ ܗܘܐ: ܘܡܕܡ
ܡܦܪ̈ܣܘܬܐ ܕܦܘܪܫܢܐ ܒܡܫܟܚܢܘܬܐ ܦܓܢܐܝܬܐ.
ܫܘܪܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܘܚܫܝܒܐ ܐܒܪܗܡ ܗܘܐ ܠܒܢ̈ܘܗܝ.
ܕܐܦ ܟܕ ܠܘܬ ܬ̈ܓܠܘܗܝ, ܬ̈ܠܘܒ ܗ̇ܘ, ܬ̈ܫܝܐ ܢܦ̈ܫܬܐ
ܕܢܥܡܟܡ, ܗ̇ܘ, ܡܠܬܗ ܡܠܘܬ ܡܘܬܪ̈ܬܐ: ܠܐ ܫ̇ܐܪ ܗܘܐ
ܒܦܪ̈ܘܥܗ, ܕܚܕܐ * ܡܢܗܘܢ. ܐܠܐ ܟܕ ܚܘܪܗ ܡܬܪܒܝܢ A. 156 r.a.
ܠܚܝܬ: ܘܢ̇ܐܪ ܒܐܪܥܐ ܘܒܡܕܒܪ̈ܢܘܗܝ, ܕܒܝܫܐ

---

1) B om ܗ̇ܘܝ. 2) A ܘܒܝ̇. 3) A ܒܫܘܪܗ ܕܝܢ. 4) A ܒܦܘܪ̈ܐ ܘܒܡܕܒܪ̈ܐ.

ܘܡܢ̈ܝܢܘܬܗ: ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܗܪ̈ܝܢ ܠܫ̈ܢܝܗܝܢ ܡܛܠ ܗܘܐ
ܠܗ̈ܝܢ: ܘܐܡܪܬ݀، ܕܢܫܬܒܩ ܗܘܐ ܡܢ ܐܢܫ ܥܠ ܚܛܗܐ
B. 10 v. b. ܕܩ̈ܕܝܫܐ ܘܡܬܘܪ̈ܬܐ ܕܕܘܒ̈ܪܝܗܘܢ ܫܒܩܠܐ * ܗܘܬ
ܢܣܒܗ ܕܢܣܒܐ ܐܢܘܢ ܘܢܬܟܪܟ ܒܪܘܚܗܘܢ[1] ܘܢܬܓܪܐ
ܒܕܘܒܪ̈ܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܐܬܚܝܒܘ ܗܘܘ ܒܡܫܟܢܘܬܐ
ܒܥܒܘܕܘܬܐ. ܕܠܐ ܒܪܚܡܐ ܡܢܘܪ ܗܘܐ ܘܡܘܬܪ ܘܡܣܒܒ
ܘܦܠܓ܆ ܒܐܒܢܐ ܕܝܢ ܗܘ[2] ܕܗܘܐ[2] ܐܦܣܩܘܦܐ ܐܪܕܘܦܐ
ܦܠܐܛܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܥܠ ܟܢܘܫܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܡܢ[3] ܐܝܠܝܢ
ܕܐܡܠܟܘ ܒܬܪ ܡܘܬܗ ܕܠܘܩܝܐ ܐܢܛܝܦܣ܆ ܗܢܘܢ
ܬܚܝܢ ܗܘܘ ܠܥܡܐ[4] ܒܠܘܕܝܩܐ: ܕܢܬܠܘܢ ܠܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ
ܕܟܠܡܘܕܝܢܐ ܘܠܬܪܘܢܘܣܗ ܘܠܦܘܣܩܢܘܬܐ ܕܗܘܬ ܒܗ
ܠܡܘܟܠ ܫܪܪܐ. ܒܗ ܒܗܢܐ ܙܒܢܐ ܘܫܢܝܐ ܐܬܬܚܝܕ
ܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܬܠܬܐ ܡܕܝܢ̇ܬܐ ܘܐܬܬܪܝ، ܗܘ ܗܘܐ ܘܗ̣
B. 11 v. a. ܗܢܐ * ܘܕܡܝܐ ܡܢ ܦܘܠܘܣ ܕܐܦܣ̈ܩܘܦܐ ܩ̈ܕܡܝܐ
ܕܠܘܬܗ ܕܗܘܦܪܟܝܐ[5]. ܡܛܠ ܗ̇ܘ، ܕܡܬܚܒܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠ
ܡܫܝܚܘܬܗ[6] ܘܕܘܒܪ̈ܘܗܝ،[7] ܕܠܗ ܕܓܒܪܐ. ܘܟܕ ܚܙܐ
ܕܡܣܒܐ ܢܣܒܗܘܢ ܠܢܒܘܕܘܗܝ، ܐܦܣܩܘܦܐ܆ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܕܢܣܒܘܢܗܝ، ܘܟܕ ܚܙܐ ܕܠܐ ܡܬܦܠܓܝܢ ܠܗ̇܆ ܠܗ:
ܐܡܪ ܒܦܣܩܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܗܘ ܠܝ ܡܛܠ. ܡܦܩ ܐܢܐ
ܠܒܢܝ. ܕܠܡܣܒܝܢ ܡܫܒܕ ܠܡܒܪܡ ܐܝܢܐ ܕܗܘܐ ܪܥܝܐ

---

1) A ܘܢܬܟܪܟ ܒܪܘܚܗܘܢ ante ܠܐܝܠܝܢ. 2) B ܕܗܘܐ ܗܘܐ. 3) A ܡܢܘ. 4) B ܘܒܬܠܡܝܢ. 5) A ܕܐܦܪܟܝܐ. 6) B ܡܫܝܚܘܬܐ. 7) B om ܘ praef.

ܠܦܝ̈ܠܣܘܦܐ ܡܢ ܚܕ. ܡܢ ܗܠܝܢ ܦ̈ܢܝܐ ܒܢ̈ܝܐ ܐܘ ܡܢ ܡܒܕ̈ܩܢܘܬܗܘܢ: ܐܢ ܫܠܡܘܬܐ ܒܐܪ̈ܙܐ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܬܐܪܝܬ ܡܢ ܥܒܘܕܐ ܦܪܘܫܐ: ܗܢܐ ܕܦܫܛ ܠܗ ܕܐܢܫܐ ܡܬܬܚܝܕ ܒܗ ܢܣܒܠ ܢܦܫܗ ܒܡ̈ܠܦܢܐ ܘܠܦܘܪܫܗ ܒܥܕ. ܡܢ ܡܬ̈ܘܬܝܢ ܝܘܢ̈ܝܐ ܕܡܢ ܒܡܠܬ̈ܒܒܐ ܐܘ ܚܕ. B. 11 r. b. ܐܦ ܕܢܬܦܪܫ ܠܗܠܝܢ ܕܬܚܘܬ ܡܕܒܪܢܘܬܗ: ܕܐܝܟ ܝܨܝܦܘܬܗܘܢ ܢܣܒܪ ܒܟܠ ܚܕ. ܗܠܝܢ ܕܠܗܘܢ ܫܦ̈ܝܪܢ [1] ܠܐܠܗܐ ܕܝܢ ܡܬ̈ܩܪܒܝܢ: ܘܬܘܒ [2] *ܠܘܩܒܠ ܢܡܘܣܝܗܘܢ, A. 156 r. b. ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܩ̈ܕܡܝ: ܟܕ. ܚܕ ܕܠܐ ܢܬܦܠܓܘܢ ܡܢܗܘܢ: ܡܛܠ ܕܟܠܗ ܒܡܫܡܫܘܬܐ ܒܥܒܕܬܐ ܕܥܒܘܕܐ ܦܪܘܫܐ. ܐܘ ܟܕ. ܡܬܐܡܪܝܢ ܠܗܘܬܗ ܥܠ̈ܝܬܐ ܘܥܒܘܕܘ̈ܬܐ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܘܡܢܘܬܐ ܡܢܗܝܢ ܠܗܘܬܗ: ܐܝܟ ܗܘܝܢ ܣܠܩܘ̈ܗܝ, ܟܕ. ܒܪܐ ܠܗܘܢ ܠܟ ܒܠܗܘܢ: ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ: ܕܠܐ ܡܬܒܥܝܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܗܢܐ ܥܒܕܐ ܘܡܠܟܐ ܘܗܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ: ܕܠܗܘܬ ܐܠܗܝܢ ܕܝܗܒ *ܘܚܝܘܬܢ ܕܒܥܒܕܘܗܝ [3] ܒܗ B. 11 v. a. ܢܬܝܠܦܘܢ ܘܫܬܘܬܦܘܬܗܘܢ, ܡܕܒܪܢܘܬܐ [4] ܡܢ ܩܘܠܣܗ ܘܒܢܘܬܗ. ܘܒܬܪ ܗܕܐ. ܡܫܡܫܝܢ ܦܘܪ̈ܣܝܐ ܕܢܫܡܫܘܢ ܠܟ ܒܠ ܡܕܘ̈ܠܬܐ ܕܒܪ̈ܝܬܐ ܕܡܬܦܪܢܣܝܢ ܒܥܐܠܬ. ܕܗܢ ܗܕܐ ܢܒܥܘ̈ܢܘܗܝ: ܕܢܗܘܐ ܣܒܝܪܬܐ ܘܪܘܠܘܬܐ ܘܢܚܫܐ. ܘܠܐ ܡܫܢܝܐ ܘܫܡܫܘܬܐ. ܘܪܚܩ ܒܣܘܦܐ

---

1) B ܫܦ̈ܝܪܢ. 2) B om ܘܬܘܒ. 3) A ܢܫܬܘܢ. 4) A ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ.

ܘܦܠܓܐ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ. ܐܘ ܣܠܝܓܐ ܕܠܐ ܡܘܪܒܝܢ ܘܕܠܐ ܒܗܘܢ: ܘܪܓܙܐ ܘܚܫܫܐ: ܘܪܘܫܡ¹) ܫ̈ܢܐ¹) ܦܘܪ̈ܫܢܐ¹): ܘܪܘܫܡ ܦܘܪܫܗ ܫܬܝܪ ܡܢ ܢܦܫܗ: ܘܡܥܒܠܠ ܚ̈ܒܪܐ ܕܗܘܬܪ̈ܢܐ ܕܪܘܫ: ܒܟܠܬ ܫܘܒܚ̈ܪܐ ܕܗܘܕ̈ܥܐ²) ܘܦܩ̈ܕܢܐ ܘܐܘ̈ܟܠܐ³): ܘܗܘ ܗܕܐ ܢܦܠ ܒܡܘܬܐ ܒܡܘܬܗܘܢ ܗ̇ܝ ܕܠܝܬ ܗܘ ܒܝܬ ܡܘܗܒܐ. ܕܗܕ ܫܦܪ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܐܦ⁴) ܢܦܘܩ ܡܪܒܐ

B. 11 v. b. ܕܐܦܘܣܛܐ ܒܚܕܬܐ⁴) *ܢܦܫܐ ܒܪܝܫܐ ܕܡܘܒܠܢܘܬܗ⁵) ܘܦܘܫ ܠܗ ܠܦܢ ܕܗܒܐ ܩܕܡ. ܐܠܐ ܠܐ ܐܬܝܠܕ ܘܠܐ ܓܠܐ ܠܗ ܠܒܪܢܫܐ ܒܠܚܘܕ: ܕܐܝܠܝܢ ܬܘܟܠܐ ܘܫܘܫܛܢܐ ܐܬܬܓܪ ܠܡܘܬܗ. ܘܐܝܢܐ ܕܗܘܐ ܪܫܝܐ ܫܪܝܬܐ ܒܟܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܘܫ ܘܕܠܐ ܪܚܝܡ ܘܕܡ ܠܗ ܕܢܘܗܪܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܐܝܟ ܪܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܬܪ ܕܢܝܠ ܘܫܒܝܢܐ ܕܡܪܒܝܬܗ: ܒܘܡܐ ܕܬܒܥ ܐܠܗܐ ܒܦܩܝܬܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ ܘܕܐܝܟ ܡ̈ܠܬܗ ܕܠܗ ܕܐܠܗܐ ܢܗܠܟ. ܘܕܐܝܟ ܕܗܘܐ ܗ̇ܘ ܒܠܚܡܐ ܢܗܘܐ. ܘܫܡܥ ܠܫܠܝܚܐ ܠܦܘܠܘܣ ܕܐܡܪ ܕܐܬܕܡܘ ܒܗ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܒܡܫܝܚܐ. ܘܗܠܝܢ ܕܗ̇ܘܝܢ ܪ̈ܘܚܐ ܘܒܪ̈ܝܬܐ ܕܒܕܬܐ⁶)

A. 156 v.a. B. 12 r. a. ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܒܡܘܕܐ⁷) ܕܒܘܪܐ ܘܕܡ *ܕܒܘܗܘ ܘ :.

---

1) A om. 2) B ܕܗܘ̈ܕܥܐ. 3) leg. ܡܐܟ̈ܠܐ. 4) B ܐܦ ܢܦܘܩ ܡܪܒܐ ܕܗܦܛܪܐ ܒܚܕܬܐ ܕܗܦܘܣܛܐ. ܗܘ ܐܝܟ. 5) B ins. ܢܦܘܩ. 6) B ܠܒܕܬܐ. 7) B ..... ܐ fort. ܐܬܘܢܐ.

ܕܠܐ ܢܬܬܒܥ ܒܝܕ ܡܢ ܕܡܕܒܪ̈ܢܘܗܝ ܫܘܒܩܢܐ ܐܘ ܟܠܠܐ ܡܕܡ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܡܪ̈ܝܐ ܕܡܪܕܝܬܐ. ܕܢܗܘܘܢ ܕܡܫܬܘܬܐ ܥܒܝܪܬܐ̇ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝ ܥܕܬܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܟ ܠܡܫܝܚܝ̈ܐ ܕܢܫܝܡܘܢ ܢܦܫܗܘܢ ܚܠܦܘܗܝ ܠܡܘܬܐ̇. ܘܢܣܝܒܪܘܢ ܒܕܡܐ ܠܢܟܦܘܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܒܐܘܠܨ̈ܢܐ ܕܫܠܝ̈ܚܘܗܝ ܐܝܟ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܫܠܡ̣ ܢܦܫܗ ܚܠܦܝܢ ܠܡܘܬܐ ܒܨܒܝܢܐ. ܘܕܢܗܘܘܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܬ̈ܠܝܛܐ ܗܠܝܢ ܕܒܥ̈ܕܢ ܡܩܒܠܐ ܠܗܘܒܠ ܢܦܫܐ. ܘܕܢܗܘܐ ܢܒܥ ܘܡܠܦܢܐ. ܘܒܐ̈ ܘܡܠܟ̣ ܘܡܠܦܢܐ ܪܘܫܗ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܫܒܝܩ̣. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܚܙܝ ܥܠ ܫܡܪܐ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܗ ܕܫܠܝܚܐ ܦܘܠܘܣ[1] ܘܢܗܘܐ ܕܒܢܐ ܘܡܟܢܐ *ܘܡܬܟܠ ܠܗ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܢܗܘܐ B. 12 r. b. ܚܟܝܡܐ. ܘܠܒܝܫ ܢܦܫܗ ܡܢ ܬ̈ܠܝܛܬܐ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܢܟܪܝ ܒܡܕܡ ܠܦܘܩ̈ܕܢܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܕܥܕܬܐ: ܘܠܡܠܦܢܘܬܗ ܕܫܠܝܚܐ ܦܘܠܘܣ[1]: ܗ̇ܝ ܕܠܘܬ ܛܛܘܣ ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܗܠܝܢ ܕܟܬܝܒܐ ܚ̇ܘܝܢ ܗܘܘ ܠܡܗܝܡܢܘܬܐ ܗܕܐ ܟܬܒܐ. ܕܡ̇ܢ ܕܬܬܠ ܥܠ ܢܦܫܗ ܕܦܫܩ ܠܗܘܢ܄. ܦܓܥܬ ܡܬܬܪܒ ܠܪ̈ܓܐ ܗܢܐ ܕܐܦܣܩܘܦܘܬܐ. ܢܦܫ̈ܬܐ ܓܝܪ ܡܬܓ̈ܥܠܢ ܠܗ ܕܙܒܝ̈ܢ ܒܕܡܐ ܕܐܠܗܐ. ܠܘ ܒܟܣܦܐ ܕܚ̇ܠܦ. ܘܠܐ ܣܢ̈ܝܬܐ ܚܪ̈ܫܬܐ ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܡܫܒ̈ܚܘܗܝ[2] ܘܡܪܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ[3] ܦܪ̈ܘܩܢ. ܡܕܝܢܐ[4] ܐܝܬ ܠܗ ܕܢܦܪܘܥ ܠܐܠܗܐ ܪܒܐ ܕܡܦܠ ܟܠܗܘܢ، ܡܪ̈ܕܝܬܐ ܗܕܐ

1) A om. 2) A ܕܡܫܒ̈ܚܐ. 3) A om. 4) B ܕܡܕܝܢܐ.

B. 12 v. a. * ܐܦ ܢܒܝܘܗܝ, (1 ܚܙܐ ܡܢ ܩܢܘܡܗ, ܕܚܠܡܐ ܗܢܐ: ܘܡܢ ܟܠܗ ܡܫܡܫܢܘܬܗ ܬܫܒܕ ܢܦܫܐ ܚܙܐ ܡܢ ܟܝܢܐ ܕܡܪܟܒܬܗ܀ ܘܟܕ ܚܙܐ ܐܢܝܢ ܠܗܠܝܢ ܘܠܪ̈ܩܝܥܐ ܕܡܢܗܝܢ: ܘܥܡ ܐܢܝܢ ܢܗܝܪܐܝܬ ܘܒܬܪ ܒܢ̈ܝܐ ܕܠܒܫܗ: ܘܐܬܒܗܪ, ܒܪܘܒܬܗܘܢ ܕܗܠܝܢ ܥܒܝ̈ܕܬܐ: ܘܫܘܠܡܐ ܪܒܐ. ܘܒܢܝ̈ ܒܪܐ: ܘܒܡܫܡܫ ܒܪܝܫܐ ܕܐܬܪܐ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܪܘܚܢܐ ܦܘ̈ܪܫܢܐ

A. 156 v. b. ܠܒ ܡܢ ܡܫܠܡܢ̈ܐ ܠܬ̈ܕܪܐ: ܘܡܢ ܡܫܝܚܐ * ܘܗܘ ܡܕܝܢܐ ܗܢܐ ܘܫܡܥܐ ܚܙ(2 ܒܪ ܥܠܬܗ ܕܫܡܫܗ ܗܘܐ ܕܡܫܝܚܐ(3: ܐܝܟܢܐ ܕܒܫܪ̈ܪܐ ܢܘܪܐ ܗܘܐ ܕܒܪ ܒܡܕܪܗ ܢܘܗܪܐ.

B. 12 v. b. ܘܒܬܪܘܢ ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܡܢ * ܒܝܬ(4 ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܗܘܢ ܕܐܘܪܗܝ, ܒܡܘܪܐ ܬܘܪܓܠܐ. ܒܪ ܡܬܦܠܓ ܗܘܐ ܡܢ ܬܠܬܐ ܐܦܝܣܩ̈ܘܦܐ ܒܝܕ ܫܠܝܚܘܬܐ ܚܕ(5 ܘܫܡ ܚܕܒܫܒܐ: ܕܒܗ ܐܝܟ ܘܢܘܢܐ ܒܕܒܪܬܐ ܗ̇ܘܐ ܗ̇ܘ ܕܗ̇ܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܟܕ ܐܬܟܢܫ ܘܚܙܘ ܕܒܝܫ ܠܗ ܠܟܪܝܐ ܗܢܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ, ܠܟܢܫܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܕܫܝܢܝܐ ܠܟ̈ܢܫܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܘܘ ܒܠܗܘܢ ܡܕ̈ܝܪܐ ܐܦܝܣܩ̈ܘܦܐ ܕܬܡܢ ܒܢܫܝܢ ܗܘܘ: ܘܡܫܡܫܝܢ ܕܢܬܡܫܡܫܘܢ ܒܫܕܘܬܐ ܗܕܐ: ܒܚܡܝܬܐ ܘܒܟܪܝܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܡܪ ܚܕ ܡܢܗܘܢ

B. 13 r. a. ܕܩ̈ܕܝܫܐ ܗܠܝܢ: ܕܐܝܬܘܗܝ, (6 * ܒܣܡܐ ܟܘܟܒ ܡܠܦܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܠܦܝܢ. ܠܐ ܬܬܥܝܩܘܢ ܐܚ̈ܝ: ܐܢܐ ܢܦܩ

---

1) B ܢܒܝܘܬܗܝ. 2) B ins. ܡܕܝܢܐ. 3) A ܕܘܡܫܝܚܐ. 4) B bis ܒܝܬ. 5) B bis ܘܫܡ ܚܕ. 6) B ins. ܫܡܝܐ ܘܡܕܝܢܐ.

ܐܢܐ ܒܒܒܬܗ. ܘܡܫܡܫܢ ܐܢܐ ܒܐܠܗܐ: ܕܐܦ ܐܢܬ ܠܗ ܢܣܒܐ ܘܡܓܒܝܢܐ ܕܢܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ ܕܓܒܬ ܫܡܫܘܬܗܘܢ ܡܫܒܚ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܟܕ ܡܫܝܕܐ ܘܡܠܟ [1]. ܘܢܦܩ ܬܪܥܝܬܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܢܦܩ ܒܗ̇ ܡܕܝܢܬܐ ܢܘܣܝܡ ܘܗ̇ܘ ܕܒܬܪܗ: ܘܐܬܒܣܝܡ ܥܠ ܡܠܟܐ ܚܕ ܡܬܝܪ ܫܡܥܝ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܐ ܒܢܝܬ ܬܪ̈ܝܢ ܘܐܬܬ̈ܪܝܢ [2]. ܗ̇ܘ ܗܘ ܕܝܢ ܢܘܣܝܡ. ܡܫܡܫ ܗܘܐ ܠܗ ܒܡܫܡܠܝܬܐ ܕܒ ܐܚܪܢ ܕܒܒܐ ܐܢܐ ܡܢܝ ܡܪܝ، ܐܬܪܘܡ ܥܠ. ܒܡ ܩܠܝܐܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܕܢܣܝܡ ܗܘ̣، ܠܡܫܬܐܠܘܬܗ. ܐܡܪ *ܠܗ ܗ̇ܘ ܢܫܡܐ B. 13 r. b.
ܡܠܘܒ ܐܦܣܩܘܦܐ ܒܗܢܐ ܘܒܢܐ ܕܡܬܪܥܐ ܠܥܕܬܐ ܡܕܝܢܬܐ: ܘܡܬܒܒܝܢ [3] ܠܓܒܪ̈ܐ ܕܢܘܣܝܡ ܠܡܪܟܐ ܕܠܘܩܒܠ ܒܠܕܒܒܝܗ̇: ܢܣܘܦܘܢ ܡܫܬܥܝܢܗ̇ [4] ܗܦܟܘܬܐ ܘܢܬܪܘܦܘܢ: ܐܦ ܠܟܘܬܐ ܗ̣ܝ، ܠܡܢܐ ܬܘܒ ܡܢܗ: ܘܐܦ ܒܫܥܬܐ ܗ̣ܝ، ܐܡܪ ܠܝ ܘܐܦ ܚܕ ܢܟܘܣ ܐܒܘܬܟ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܗ̣ܘ ܡܕܝܢܬܐ ܒܠܗ ܡܢܒܝܘܬܐ ܒܕ ܒܒܐ.. ܡܪܝ، *ܡܠܦܢܐ A. 156 r.a.
ܥܒܘܕܝ ܐܝܟ ܕܐܦܣܩܘܦܘܬܟ. ܕܫܠܝܛܐ [5] ܕܐܒܘܬܘܢ ܐܬܝܬܝܗ̇ ܬܬܥܒܕܬܐ ܗܕܐ. ܘܒܕ ܡܡܠܠ ܚܕ ܒܡ ܚܕ: ܐܬܘ ܦ̈ܠܓܝܐ ܫܦܝܘܗܝ: ܘܐܒܠܘܗܝ، ܠܥܕܬܐ. ܘܒܕ ܐܦܝܣܘܗܝ، ܠܘܬܗ. ܘܐܪܬܝܘܗܝ، ܘܠܒܒܘܗܝ، ܘܠܒܒܘܗܝ، *ܒܦ̈ܠܓܝܐܬܐ. B. 13 v. a.
ܡܪܒܘܗܝ، ܠܟܘܪܣܝܐ ܐܝܕܐ ܕܐܦܣܩܘܦܘܬܐ. ܘܒܬܪܟܢ.

---

1) B ܡܠܟ. 2) B ܘܬܪ̈ܝܢ. 3) B ܘܡܒܒܒܝܢ. 4) B ܡܫܬܥܝܢܗ̇.
5) B ܕܕܫܠܝܛܐ.

ܕܒܪܘܗܝ ܘܐܝܬܘܬܗ، ܠܬܠܬܐ: ܠܐܠܗܐ ܕܡܫܪܬܗ[1] ܠܝܠܝܕܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܐܬܬܒܘܗܝ، ܥܠ ܒܘܪܣܝܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܬܡܢ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܦܫܘ ܒܠܚܘܕ ܡܢܗܘܢ ܕܠܗܘܢ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܠܕܘܒܬܗ[2]: ܒܝܕ ܗ̇ܘ ܡܕܝܢܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ ܥܕܬܐ: ܘܠܟܠܗ ܩܠܝܪܘܣ ܡܗܝܡܢܐ ܕܒܝܕܬܐ: ܘܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܡ̈ܠܐ ܕܡܪܬܝܢܘܬܐ ܘܕܐܘܠܝܘܬܐ ܘܕܝܠܝܕܘܬܐ ܒܢܝܢܝܐ[3]. ܒܕܡܘܬ ܐܠܦܐ ܒܪ ܕܡܕܒܪܢܐ ܠܗ̇ ܘܠܒܐ ܡܢ ܚܐܦܐ ܕܪ̈ܘܚܐ[4] ܡܢ̈ܬܐ ܒܓܘ ܝܡܐ: ܐܬܬܚܡܢ ܗܘ̈ܝ ܗܕܝܢ ܚܒ̈ܝܬܐ ܡܕܢ̈ܚܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܫܡܥ ܗܘܐ ܠܐܢ̈ܫܝܢ ܕܐܡܪܝܢ: ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܝܪܝܢ ܒܦܠܚܘܬܐ: *ܘܒܥܝܢ ܠܗܘܢ ܘܫܡܥܝܢ ܗܠܝܢ ܪ̈ܘܫܡܬܐ. ܕܐܢ ܢܐܬܐ ܘܐܦ ܠܗܪܟܐ ܦܘܩܕܢܐ ܕܢܦܩ ܠܫܡܠܝܘܬܗ ܕܠܡܝܕܘܢܐ ܒܥܓܠ ܡܦܝܣ ܠܗ ܠܗܢܐ ܕܢܦܩ ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܕܡ ܗ̇ܝ، ܗܕܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܫܒܚ ܐܢܐ ܐܝܟ ܠܡܦܩ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ. ܗ̇ܘ ܕܝܢ ܡܢܗ ܕܫܪܝܐ ܗܘ، ܠܗܘܢ ܒܢܝܢܗ ܘܫܠܝܛܘܬܐ ܕܢܦܫܗ ܘܐܡܪ. ܬܘܗܐ ܠܗܘܢ ܚܕܐ ܢܦܫ ܘܚܕ ܪ̈ܥܝܢ. ܘܗܘܘ ܡܠ̈ܟܐ ܘܬܫܒܚܬܐ ܕܦܫܝܛܘ ܐܘܠܨ̈ܢܐ ܚܠܦ ܡܫܝܚܐ. ܘܕܠܐ ܬܘܒܐ ܠܗܘܢ ܒܗܘܢ ܒܐܘܠܨ̈ܢܐ. ܒܝܕ ܡܕܡ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܫܪ̈ܟܐ ܘܐܘܠܨ̈ܢܐ:

B 13 v. b.

---

1) B ܕܐܬܡܪܝ، ܡܢ. 2) B ܠܡܕܒܪܢܘܬܗ. 3) B ܘܕܝܠܝܕܘܬ ܒܢܝܢܐ. 4) B ܪ̈ܘܚܐ.

ܘܪ̈ܘܕܦܝܐ ܘܡܪ̈ܕܘܬܐ ܡܫ̈ܬܠܚܝܐ: ܡܫܠܛ(1 ܒܕܘܟܬܐ ܘܬܘܠܡܝܐ.
B. 14 r. a. ܡܕܡܟܬ(2 ܡܢ ܚܛܦܐ. ܘܒܬܪܟܢ ܡܢ * ܗܪ̈ܛܝܩܘ ܩܛ̈ܝܠܐ.
ܘܟܕ ܥܫܢܘ ܒܠܗܘܢ ܘܐܘܕܝܘ ܠܐܠܗܐ: ܕܠܐܝܢܐ ܪܒܐ
ܥܒܕ ܠܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܐܦ(3 ܬܫܒܘܚܬܐ ܒܠܗ̇
A.157 r.b. ܕܫܘܒܚܘܗܝ ܕܒܠܥܕܘܗܝ: ܘܟܕ ܒܕܠܘܗ̇ * ܘܠܬܫܒܘܚܬܗ̇
ܘܠܬܫܒܘܚܬܗ̇: ܘܠܬܫܡܫܬܐ ܪ̈ܚܝܡܬܐ ܕܠܐܘܢ ܕܪ̈ܘܚܢܝܐ(4:
ܘܢܫܩܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܢܐ ܒܟܠܗ ܦܢܝܘ ܠܡܪܢܐ. ܒܬܪܟܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܬܘ ܠܝ ܕܡܫܝܚܐ. ܘܐܬܬܘ ܠܗ. ܘܟܕ
ܐܫܟܚ ܒܗܘܢ ܫܡܗ ܕܡܩܦܪܢܘܣ(5 ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܠܗ̇
ܕܡܕܝܢܬܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ، ܗܘܐ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܡܩܕܘܢܝܘܣ
ܕܒܠܥܕܘܬܐ: ܦܩܕ ܕܢܬܠܝܐ ܫܡܗ ܕܗܘܢܐ ܘܕܐܚܪ̈ܢܐ
ܕܒܫܡܗ ܒܢ̈ܝ ܫܠܝܚܘܬܗ. ܘܫܠܚ ܡܫܝܚܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
B. 14 r. b. ܗܘܘ ܡܢ ܝܒܝܢܐ ܒܒܝܬܐ * ܘܗܠܝܢ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܒܠܝܢ
ܠܢܝܫܐ ܦܬ̈ܓܡܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܚܐܪ̈ܐ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܥܠ ܡܠܬܐ: ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܦܘܠܐ. ܠܘ ܪܒܢܐ ܗܘ ܡܪܝ،
ܐܦܝܣܩܘܦܐ: ܡ̇ܠܟܐ ܐܢܬ. ܘܒܦܘܩܕܢܗ ܒܠܥܕ ܗܕܐ
ܡܩܕܘܢܝܘܣ ܠܐ ܕܝܢ ܕܒܐ ܗܘܐ ܝܒܝܢܗ ܕܗܘܢܐ: ܘܫܪ(6
ܒܗ ܕܒܟܐܝܬ ܗܘ ܡܕܝܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܫܒܩܬ
ܠܗܠܝܢ ܒܠܗܘܢ ܕܐܬܬܡܪ(7 ܒܕܡܥܐ ܠܗܢܐ. ܘܦܩܕ
ܕܢܦܘܩܘܢ، ܡܢ ܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܕܐ ܟܕ ܒܝܬ ܕܢܒܝܫ

---

1) B ܕܡܫܠܛ. 2) A ܡܕܡܟܝܬ. 3) B ܘܐܦ. 4) A ܕܪ̈ܘܚܢܝܢ.
5) B ܕܡܩܦܪܘܢ 6) B ܘܫܐܪ. 7) B ܕܐܬܡܪܬ.

ܠܐܠܗܐ ܘܢܣܬܒܪ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ: ܐܝܬܘܢ ܕܠܗܘܢ ܘܠܗܘܢ ܕܗܘܝܘ ܕܠܐ ܡܣܬܟܠ. ܒܟ̈ܝܢܐ ܦܠܐ ܕܢܬܒܪܘܢ ܒܠ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܡܕ̈ܢܚܐ ܫܡ̈ܫܝܗܘܢ ܕܗܠܝܢ ܕܗܕܪܘ ܒܟ̈ܠܐ ܘܒܟܘ̈ܟܒܐ

B. 14 v. a * ܠܗܠܝܢ ܕܐܬܝܗܒ ܡܕܒܪܢܗܘܢ: ܠܐܠܗܐ ܦܠܐ ܠܡܬܦܠܣܦܘ

ܬܘܪ ܡܢ ܕܠܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܘܡܚܘܝܐ ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܐܬܠܒܫܘ[1]. ܒܝ ܡܫܟܠܐ ܦܝܠܣܘܦܘܬܗ̇ ܥܠܝܗ ܒܕܪܬܐ. ܒܗ ܐܣܝܪܢܬܐ ܦܬܓ̈ܡܐ ܕܢܦܩܪ ܗܘܐ ܕܠܐ ܕܚܠܬܐ: ܘܐܝܟ ܕܠܥܢܝܗ̇ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܢܡ̈ܘܣܝܗ̇: ܘܕܠܐ ܬܗܘܐ ܐܠܝܠܬܐ: ܘܕܬܗܘܐ ܒܢܟܦܘܬܐ ܘܡܬܦܠܣܦܘܬܐ. ܕܒܗ ܒܗܘ ܐܒܢܐ: ܦܩܪܬ ܗܘܬ ܠܗ ܘܐܫܬܡܫܬ[2]. ܒܚܝܠܬܐ ܐܠܝܠܬܐ ܕܐܘܪ̈ܝܒܣܦܠܐ[3]. ܘܣܓܝܪ ܘܠܝܠ ܒܕܡܝܐ ܠܡܘܬܐ[4] ܢܩܦ ܗܘܐ: ܟܠ ܕܒܟܐ ܕܢܦܩܘ ܡܢܗܘܢ ܠܒܘܪܗܢܐ ܒܢܝܐ ܕܦܘܪܩܢܬܐ ܗ̇ܝ. ܘܡܕܒܪ̈ܢܐ ܕܐܠܗܐ ܘܠܝܠܐܬ ܕܒܟܘܢ̇ ܠܡܕܒܪܬܐ ܗܝ

B. 14 v. b. ܕܐܡܨ[5] *ܒܗܘܢ ܦܠܓܐ. ܘܒܕ ܐܝܟ ܕܠܡܐܡܪ ܢܦܩ

A. 157 v. a. * ܐܘܢ ܡܬܪܗܘܢ: ܘܡܒܘܣ[6] ܕܢܠܦ ܦܘܪܩܢܐ ܕܢܦܫܗܘܢ

ܠܐܝܟ ܗܘܐ ܘܡܬܒܬܒ ܐܘܪܚܐ ܘܥܒܝܕܘ[7] ܠܐܠܗܐ: ܕܦܩܕ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝ ܐܚܝܐ ܕܡܫܒܚ ܠܗܘܢ ܦܝܠܣܘܦܘܬܗ. ܕܒܥܠ ܚܝܪ ܒܗ ܗܠܝܢ ܕܠܗܘܢ ܡܫܡܫ̈ܢܝܢ ܗ̇ܘܝ: ܠܐ ܚܝܪ ܗܘܐ ܐܘܪܩܝܢܐ ܕܒ̈ܢܝܬܐ ܡܢ[8] ܡܕܒܪܢܐ[8]

---

1) A ܐܬܫܠܘ. 2) B ܘܐܫܬܒܡܫܬ. 3) B ܕܐܘܪ̈ܝܒܣܦܠܐ. 4) B ܠܡܘܬܒܐ. 5) B ܕܐܡܨܐ. 6) B ܐܚܣܢܘ? 7) B ܘܥܒܕܝܢ. 8) A om.

ܠܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܒܪܬ[1]. ܘܟܕ ܡܠܟ ܘܒܢܐ ܕܬܬܪܡ ܚܕܝܢ ܡܬܪ ܚܡܫܪ ܒܠ ܒܘܪܫܗ: ܐܫܬܕܪ ܗܘܐ ܒܟܘܪܝܐ ܐܦ ܠܗܪܟܐ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܕܢܬܬܕܘ ܡܢ ܒܘܪܫܘܬܗܘܢ. ܐܦܣܩܘܦܐ ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܦܩܠܝܢ ܕܬܬܕܒܪ ܒܟܪ̈ܕܘܬܗܘܢ ܫܘܕܝܗܘܢ ܕܒܠܘܕܝܐ. ܘܕܠܐ ܬܗܘܐ ܥܠ ܐܘܦ *ܘܕܝܫܐ B. 15 r. a.
ܗܢܐ ܡܢ ܕܒܬܗ: ܒܪ ܚܝܐ ܕܠܐ ܡܫܡܫܢܐ ܐܫܪܟܝܬ ܕܢܦܘܫ: ܐ ܠܗܪܐ ܕܐܬܦܫܕܬ ܠܐ ܥܠܡ. ܘܠܒܝܐ ܠܗ ܐܝܟ ܗ̇ܝ ܕܒܬܝܒܐ ܒܠ ܡܘܫܐ: ܕܒܐܘܠܝܢܐ ܒܡ ܒܗܡ ܕܐܠܗܐ ܢܗܘܐ: ܘܠܐ ܕܒܝܡ ܘܟܘܪ ܢܬܒܣܡ[2] ܒܣܦܝܬܐ[2] ܘܡܦܠܠ[3] ܪܘܚܬ ܪܘܫܥܬܐ: ܢܗܘܐ ܫܘܬܦܐ ܒܫܪ̈ܟܐ ܕܡܬܚܪ̈ܡܝܢ ܚ̇ܒܝܠܐ[4] ܡܢ[4] ܐܒܗ̈ܬܐ ܩ̈ܕܝܫܐ: ܐܝܟ ܕܫܒܩܘ ܐܢܫܝܢ ܪ̈ܘܚܐ ܐܪ̈ܛܝܩܝܬܐ ܦܠ ܡܢ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܥܒܕ ܒܗ ܡܕܡ ܦܪܝܫܐ ܡܢܗ̇ ܕܡܕܝܢܬܐ ܠܐ ܢܦܩ. ܘܟܠ ܐܚܪܢܐ ܕܕܠܘܩܠܐ ܠܕܒܬܗ. ܘܗܟܢܐ ܡܟܝܠ ܒܫܘܠܚܢܗܘܢ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܣܬܒܪ[5]: ܕܒܠܗ *ܐܚܪ̈ܢܐ B. 15 r. b.
ܣܠܩ ܐܚܪ̈ܢܐ: ܕܟܠܗ ܣܠܩ ܥܕܪ̈ܐ. ܘܣܦܩܘܦܐ ܣܠܩ ܡܥܡ̈ܕܐ. ܗܪܦܘܩܘ ܣܠܩ ܡܡܫ̈ܡܫܢܐ. ܘܟܕܡܘܬ ܚܩ̈ܝܬܐ ܫܠ̈ܝܬܐ ܕܠܐ ܪ̈ܘܚܐ ܢܣܠܩ ܒܗ̇ ܒܡܕܒܪܢܘܬܗ ܕܡܫܝܚܐ: ܘܟܠ ܐܘܠܨ̈ܢܝܢ ܘܟܠ ܥܕ̈ܬܐ. ܥܒܕܐܦ ܠܗܘܦܐܗ̇ ܕܐܢܫܘܬܐ ܦܠܫܬܐ ܠܡܫܝܚܘܬܗ. ܘܗܢ ܒܠ ܦܘ̈ܡܝܢ

---

1) A ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܒܪ. 2) A om. 3) A ܡܦܠܠ.
4) B legi non potest. 5) B ܘܐܣܬܒܪ.

ܘܗܝܕܝܢ ܟܠ ܦܢܝܢ: ܡܠܐ ܕܐܘܠܨܢܐ ܡܫܬܡܫ ܗܘܐ.
ܘܢܟܣܐ ܘܩܢܝܢܐ ܕܕܝܠܗ ܐܬܒܙܙܘ(¹ ܡܬܒܙܝܢ(². ܘܬܟܢܘܬܐ
ܕܡܬܬܚܝܢ ܒܡܦܩܢܐ ܘܒܡܘܒܠܐ ܠܘܬܗ܂ ܗ̇ܝ ܕܕܠܡܘܟܠܐ.
A. 157 v.b. ܘܒܦܘܪܐ ܘܒܡܒܪܐ ܘܒܡܥܒܪܐ ܘܒܦܘܪܩܢܗ̇ * ܕܐܪܥܐ:
ܐܬܦܫܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܘܠܨܢܗܘܢ: ܘܒܐܫܬܘܕܝܘ
B. 15 v. a. ܘܒܒܝܬ * ܣܓܝܐܐ ܢܫܘܒܐ ܘܫܘܠܛܢܐ: ܥܠܘ ܣܝܡܗܘܢ
ܗܪܦܘܗܝ: ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܣܬܡܟܝܢ ܒܢܪܘܗܝ. ܘܠܐ ܐܬܦܫܘ
ܠܫܒܒܘܗܝ ܡܢܘܪܐ ܘܦܪܘܣܐ. ܘܗܟܢ ܥܒܕܐ ܒܗ
ܠܐ ܒܚܛܗܝܢ ܐܠܐ ܕܓܢܒܐ ܐܝܬܝܗܘܢ: ܡܢ ܕܫܠܝܘܬܐ
ܕܙܘܦܐ. ܒܗ ܙܒܢܐ ܕܩܒܥܬܐ ܦܠܚܘܬܐ ܕܒܒܝܬ
ܠܬܠܡܝܕܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܗܘܘ܆ ܘܒܝܬ ܗܠܝܢ
ܥܒܝܕܐ܆ ܒܥܠܝܐ ܐܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܒܪܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ
ܒܡܢ ܡܢ ܡܕܒܪܐ܆ ܡܢ ܟܠܗ ܕܒܝܬ ܗܘܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ:
B. 15 v. b. ܒܫܢܐ ܘܒܩܠܘܢܝܬܐ ܕܚܝܕܗ ܘܒܗ ܫܡܫܐ ܗܘܬ * ܘܩܕܡ
ܚܝܘܗܝ܆ ܬܫܡܫܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܚܝܬ ܕܬܫܡܫܬܗ ܘܫܒܥܝܢܐ
ܕܪܒܘܬܗ(³ ܗܘ ܕܐܠܟܠ(⁴ ܠܗ܀ ܦܩܕ(⁵ ܘܐܡܪ(⁶ ܒܒܪܒܐ
ܬܫܡܫܬܐ. ܒܗ ܕܝܢ ܗܘܐ ܬܘܒ ܒܗ̇܆ ܕܐܬܦܩܕܬ
ܠܗ ܡܢ ܡܪܝ ܒܗ ܫܡܥܘܢ. ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܪܝ ܘܐܡܪܝ܆
ܘܢܦܘܩ܆ ܘܗܠܝܢ ܕܡܢ ܠܘܬ ܚܠܝܨܐ ܦܢܘܢܐ ܠܘܬ(⁷
ܦܠܘܣܛܘܢܐ. ܕܫܘܠܛ ܠܗ ܒܢܝܢܐ ܐܢ ܐܘܠܨܢܗ

1) B ܐܫܬܡܠܝ. 2) B ܡܬܒܙܝܢ. 3) B ܕܪܒܘܬܐ. 4) B ܕܐܬܠܟܠ. 5) B ܘܦܩܕ. 6) B add. ܡܫܝܚܐ. 7) B ܕܠܘܬ.

ܒܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܡܫܕܪ ܒܢ̈ܫܬܐ ܐܝܟ ܦܠܝܫܐ ܠܓܒܐ ܕܫܘܒ. ܡܫܝܚܐ. ܘܬܘܒ ܠܗ̇ ܐܬܓܠܝ ܠܗ: ܕܬܘܡܐ ܢܦܫܗ ܠܓܢܒܪܐܝܬ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܦܠܝܫܐ ܕܠܐ *ܒܗܬܬܐ: B. 16 r. a ܕܡܕܝܢ ܬܘܪܓܡܐܝܬ ܡܠܬܐ ܕܫܪܪܐ. ܘܬܘܒ ܕܒܟܪܐ ܒܪܐ ܠܡ ܟܒܝܪ ܕܡܫܒܚܢܝܐ ܀ [1]) ܘܗܘ ܗܢܐ ܡܕܡܪܐ ܕܗܘܝܢ ܐܬܠܒܒ. ܒܗܠܝܢ. ܘܡܢ ܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܚܣܪ ܟܠ ܢܦܫܗ ܘܟܠ ܓܘܫܡܐ ܕܡܠܟܐ ܘܠܫܘܡܠܝܐ ܕܪ̈ܡܝܢܐ. ܘܟܒܫ ܒܫܪ̈ܪܐ ܕܒܟܪܐ ܕܡܫܒܚܢܝܐ ܐܝܟ ܕܐܬܬܡܪܬ [2]) ܡܢ ܠܟܠ: ܘܟܕ ܚܙܘ ܦܓܠܣܐ ܚܠܝܨܘܬܐ ܕܢܦܫܗ ܘܓܒܝܢܘܬܗ ܕܓܢܒܪܐ ܪܗܛܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܟܠ ܦܢܝܢ. ܡܢ ܩܘ̈ܪܝܐ ܘܡܢ ܡܕ̈ܝܢܬܐ. ܠܡܕܒܪܐ ܠܘܬ [3]) ܕܐܝܬܘܗܝ. ܗܘܐ ܒܗ ܒܝܘܡܗ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܚܙܝܢ ܠܟܪ̈ܝܗܐ ܘܠܡܫ̈ܪܝܬܐ ܒܟܠܗ ܒܘܚܕܢܐ ܘܚܬܝܬܘܬܐ ܘܫܠܛܢܐ. ܒܕ ܕܡܟܠ * ܗܘܐ ܐܓܪܬܐ B. 16 r. b. ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ: ܡܢ ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܦܪ̈ܝܫܬܐ * ܐܬܘܪܐ: ܘܡܢ A. 158 r.a. ܡܛܪ̈ܘܦܘܠܝܛܐ [4]) ܘܐܦܣܩܘ̈ܦܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝ ܗܘܘ ܠܐܬܝܬܘ̈ܬܐ ܪ̈ܝܫܢܐ: ܘܐܦܣܩܘ̈ܦܐ ܠܗ ܒܫܡ̈ܗܘܢ ܒܐܓܪ̈ܬܗܘܢ ܩܕ̈ܝܫܬܐ ܗܠܝܢ: ܕܢܟܕܒ ܚܘ̈ܒܐ ܒܡܕ̈ܝܢܬܗܘܢ ܘܒܟܒܘ̈ܪܗ ܕܠܗܘܢ. ܘܦܝܣ ܠܩܠܝ̈ܪܝܩܐ ܡܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܗܪ̈ܛܝܩܘ ܀ ܘܟܕ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܒܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ: ܫܕܪ ܒܬܪܗ ܘܒܬܪ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܐܦܣܩܘ̈ܦܐ ܚܒܪ̈ܘܗܝ: ܕܗܘܝܢ ܗܘܘ ܒܡܢܝܢܐ ܬܡܢܝܐ.

---

1) B ins. ܘܬܘܒ. 2) A ܕܐܬܬܡܪܬ. 3) B ܒܪ. 4) B ins. ܗܘܐ ܕܝܢ.

ܗܠܝܢ ܕܐܬܦܩܕܘ ܕܢܗܘܘܢ ܕܢܫܐܠ ܐܝܟܢ ܡܦܠܛ ܗܘ̇ ܡܫܝܚܘܬܐ. ܘܒܗ̇ ܕܐܡܪ ܐܝܟܢ ܕܡܫܪܪܐܝܬ ܡܢܝܢ ܕܒܝܠܗܘܢ: ܗ̇ܘ ܕܝܢ ܒܡܫܝܚܘܬܐ ܕܫܪܪܐ: ܘܠܗ̇ ܕܝܠܗ

B. 16 v. a. ܠܐ * ܡܫܬܡܥܝܢ: ܒܗ̇ ܕܒܠܚܘܕ ܦܠܚܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܠܗܘܢ ܟܕ ܡܚܘܐ ܠܗܘܢ.: ܕܠܐ ܢܫܬܪܘܢ ܡܕܡ ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܒܡܫܝܚܘܬܐ: ܠܘܬ ܗ̇ܘ ܕܫܠܝܛܝܢ ܠܗ (1 ⁘ ܘܐܦܢ ܗܘܐ ܠܗ ܗ̇ܘ ܡܕܒܪܢܐ ܕܟܝܢܝܬܐ ܩܢܘܡܝܬܐ: ܕܐܠܗܘܬܐ ܘܠܐ ܕܡܬܦܠܓܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܠܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ. ܘܬܘܒ ܫܘܠܛܢܐ ܪܒܐ ܗܘܐ (2 ܠܬܪ̈ܝܢܘܢ ܡܠܟ̈ܐ ܟܕ ܘܐܪܣܛܘܐܪܘܣ (3 ܕܝܠܗܘܢ ܕܒܒܒܘܢܝܗܘܢ، ܕܢܣܒ ܡܢܗܘܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܡܕܡ ܘܠܐ ܐܬܦܠܓܘ ܠܗܘܢ ⁘ ܟܕ ܐܡ̇ܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܦܓܪܢܝܬܐ: ܟܕ ܗ̣ܘܝܘ ܠܐ ܝܗܒܘ ܠܡܫܕ ܡܢ

B. 16 v. b. ܠܗ̇ * ܫܪܝܪܬܐ ܘܪܘܚܢܝܬܐ. ܘܐܝܟ ܕܒܫܡܝܢ̈ܬܐ ܠܡܐܡܪ. ܘܠܐ ܡܢ ܡܠܟ̈ܐ: ܘܠܐ ܡܢ ܐܢܫ ܐܚܪܝܢ ܥܒܕ ܡܕܡ ܕܐܝܟ ܗܢܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܡܕܡ ܠܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗܢܐ ܕܡܫܒܚ ܠܗ ܐܝܟܢܐ ܒܗ ܦܠܓ ܫܢܐ (4 ܗܘܐ ܡܫܡܫܢܘܬܐ: ܗܘ̣ ܘܗܠܝܢ ܕܒܡܫܗ ܒܢ̈ܝ ܠܘܬܗ. ܟܕ ܫ̇ܠܡ ܗܘܐ ܒܚܝܢܘܗܝ ܒܗܕܐ ܠܕܝܠܗ. ܐܦ ܠܐ ܡܢ ܒܠܡܢ ܕܗܘ ܥܒܕ ܡܕܡ ܕܢܫܐ ܐܘ ܕܡܫܐܠܐ ܐܘ ܕܒܥܕܢܐ

1) leg. ܕܠܐ ܫܠܝܛܝܢ ܠܗܘܢ. 2) B bis ܗܘܐ. 3) B ܘܪܣܛܘܪܘܣ. 4) B ܐܢܫ.

ܕܡ̈ܬܚܡܝܢ [1] ܗܘܘ [1] ܠܗ [1] ܠܐ ܒܡ̈ܫܪܝܘܬܗ، ܘܠܐ ܒܪ ܐܢܫ ܐܚܪ̈ܝܢ. ܠܐ ܒܦܫܝܩܘܬܐ ܘܠܐ ܒܠܫܢܝܘܬܐ. ܘܕܐܫܬܒܩ [2] ܩ̈ܠܝܐܬܐ ܕܐܬܚܫܒ̈ܢ ܡܢܗ ܕܡܠܟܐ ܠܠܗܘܬܗܘܢ. ܒܪ ܐ̈ܢܫ ܗܘܐ ܕܢܣܒ ܐܢܘܢ ܠܠܗܘܬܗ: ܘܒܬܪܟܢ [3] * ܒܪܐ B. 17 r. a.
ܐܢܘܢ. ܘܗܦܟܘ * ܠܘܬ ܐܬܪ̈ܘܬܗܘܢ ܘܠܒܝ̈ܬܘܬܗܘܢ [4] A. 158 r.b.
ܕܒܡܪ̈ܝܢ ܗܘܘ ܒܗܝܢ ܀ ܗ̇ܘ ܕܝܢ ܗܢܐ ܡܕܢܚܐ ܘܗܘܝܢ ܬܐܪ̈ܝܬ ܐܘܣܦ ܡܢ ܕܐܬܐ: ܥܠ ܥܘܠܦܢܐ ܕܒܢܝܢܗ ܕܒܪܝܬܐ ܘܦܘܩܕܢܗ [5] ܡܢ ܡܪܘܡܐ ܕܬܪ̈ܝܢ ܬ̈ܚܘܡܐ ܀ ܥܒܕ ܗܘܐ [6] ܓܒܐ ܟܠ ܟܢܘܫܬܗ ܘܟܠ ܝܘ̈ܡܘܗܝ. ܐܝܟ ܐܢ̈ܫܝܢ ܡܗܝܡ̈ܢܐ ܕܒܐܪܥܐ ܕܦܪ̈ܣܐ: ܕܐܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܠܠ ܒܡܫܝܚܐ. ܘܗܘܐ ܠܗܘܢ ܫܘܥܒܕܐ ܕܢܫܬܪܘܢ ܠܗܘܬܗ: ܘܠܘܬ ܦܘܠܚܢܐ ܘܫܪܘܐ ܠܕܘܒܪܢܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ [7] ܡܪܝ، [8] ܬܐܘܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܕܪܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗ̇ܘ ܒܬܪ ܗܘܐ ܒܫܘܦܪܐ ܐܠܗ̈ܝܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ: ܘܣܒܝܣ ܗܘܐ ܘܪܕܐ ܓܒܝ [9] * ܒܐܠܗܘܬܐ ܘܒܗܠܝܢ ܕܒܠܗܐ. ܘܒܟܘ B. 17 r. b.
ܡܢܗܘܢ ܕܢܫܪܘܢ ܠܗܘܢ ܐܦܣܩܘ̈ܦܐ: ܕܡܢܝܢ ܕܬܬܒܥܘܢ [10] ܢܠܝ̈ܐܬܐ ܢܠܦ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܕܫܪܪܐ: ܕܕܒܒܬ ܗܘܬ ܠܗ̇ ܐܝܟ ܕܡܢ ܒܪܘ ܬܡܢ: ܡܢ ܟܠܬ ܦܢܝܬܗ ܕܐܦܪܝܩܝ ܕܐܝܬ ܠܗ ܦܠܝܓ ܠܒܪܝܬܐ. ܘܗܕܐ

1) B legi non potest. 2) B ܘܟܕ ܐܫܬܒܩ. 3) A ins. ܘ ܐܡܪ. 4) B ܠܒܝ̈ܬܘܬܐ. 5) B ܦܩܕܗ. 6) leg. ܗܘܘ ܫܒܝܥܘ. 7) B om. 8) B ܠܟܒܐ ܚܣܝܐ ܐܒܘܣ ܡܪܝ،. 9) B om. 10) B ܬܬܒܥܘܢ.

ܐܣܬܬܒܪܬ ܒܥܒܕܐ: ܘܐܦ ܕܢܗܘܘܢ ܘܕܝ̈ܪܐ ܗܠܝܢ ܠܡܕܝܢܬ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܟܕ ܐܡܝܢܘ ܕܢܚܙܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܗܢܐ. ܡܟܝܠ ܘܚܣܝܢܐܝܬ. ܘܐܬܥܬܪܘ ܐܝܠܝܢ ܕܢܚܝܫܝܢ[1] ܡܢ ܐܬܪܐ ܗܘ. ܘܐܝܟ ܚܫ̈ܒܢܐ[2] ܘܫܠܡܘܬܐ ܕܗܠܝܢ ܬܪ̈ܝܢ ܣܦ̈ܝܢܐ ܘܦ̈ܪܝܫܐ: ܡܠܘܢ ܕܝܢ * B. 17 v. a. ܕܢܣܡܢܐ ܐܡܟܣ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܕܩܘܪܩܘܣ. ܘܡܪܝ ܡܪܘܬܐ ܕܫܘܪܐ ܕܬܘܪ̈ܡܐ ܘܐܒܘܣ ܡܪܝ ܢܘܢܐ ܕܦܘܪܘܣܢ: ܘܗܘܘ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܥܬܪܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢܗܘܢ ܕܠܗܘܢ ܕܢܫ̈ܝܢܐ ܕܡܕܝܢܬ ܐܡܝܕܝܢ[3] ܘܗܦܟܘ[4] ܠܐܬܪ̈ܘܬܗܘܢ ܒܫܝܢܘܬܐ. ܘܐܦܢܝܘ[5] ܒܡ̈ܕܢܚܐ ܩ̈ܛܠܐ. ܘܡܕܝܢܬܗܘܢ. ܕܐܠܗܘܢ ܕܗܠܝܢ ܡܪ̈ܝܐ ܕܗܘܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܐܬܪܐ ܗܘ: ܒܣܗܕܘܬܐ ܕܫܠܡ ܡܫܝܚܐ ܡܢܝܢܗ: ܡܢ ܡܒܕܒܕܢܘܬܐ ܕܗܪ̈ܛܝܩܘ ܘܡܢ ܕܢܦܩܐ. ܘܡܢܗܘܢ ܒܕ ܠܟܢ ܫܠܘܗܝ ܕܥܪ̈ܪܐ. ܫܠܡܘ ܚܝ̈ܝܗܘܢ ܒܐܬܪ̈ܘܬܐ ܢ̈ܘܟܪܝܐ. ܘܬܘܒ ܡܢ ܒܬܪ ܘܒܢܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܥܒܕܘ ܗܠܝܢ * B. 17 v. b. ܡܪ̈ܝܐ ܕܥܕ̈ܬܗܘܢ ܒܬܪܟܢ ܡܬܟܠܠ: ܘܗܠܝܢ ܕܗܘܘ ܒܐܬܪܐ ܗܘ: ܕܐܠܗܐ ܐ̱ ܘܒܬܪ̈ܐ ܠܐ ܦܫܘ ܡܕܝܢܬܗܘܢ. ܘܡܕܝܢܬܗܘܢ ܚܒܝܫܝܢ * A. 158 v.a. ܗܘܘ ܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܥܪ̈ܒܐ: ܐܬܘ ܘܬܒܘ ܠܘܬܗ

1) B ܕܢܫܝܫܝܢ. 2) A ܘܚܫܒ. 3) Sec. B. A ܘܚܒܝܫܝܢܐ ܘܫܠܡܘܬܐ ܕܗܠܝܢ ܬܪ̈ܝܢ ܩܕܝܫܐ ܘܣܦ̈ܝܢܐ ܘܕܢܫܡܫܘܢܐ ܡܪܝ, ܫܡܥܘܢ ܕܩܘܪܩܘܣ. ܘܡܪܝ, ܡܪܐܝܘ ܕܫܘܪܐ ܘܡܪܝ, ܢܘܢܐ ܕܦܘܪܘܣܢ: ܘܗܘܘ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܥܬܪܘ.
5) B ܘܗܦܟܘ. 5) A ܘܐܬܦܢܝܘ.

ܕܗܘܐ ܢܘܚܡ: ܒܪ ܐܬܘܗܝ، ܟܕ ܡܢ ܓܘܪܐ ܠܘܬ
ܐܚܝ̈ܕܢܐ ܕܡܕ̇ܝܢ ܒܗܘܢ: ܡܢܗܘܢ ܕܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ
ܕܐܬܥܡܕܘ⁽¹⁾ ܒܗ ܒܐܬܪܐ ܗܘ̇ ܕܡܕܝܢܬܐ: ܕܐܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܐܪ̈ܬܕܘܟܣܘ: ܒܪ ܕܟܘ̇ܪ ⁽²⁾ ܒܥܡܗܘܢ ܐܦ ܐܢܫ̈ܝܢܐ
ܕܡܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܕܢܗܘܘܢ ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ
ܢܠܦ ܗܠܝܢ ܕܟܬܒܘ ܒܣܗܕܘܬܐ ܕܢܠܦ ܡܫܝܚܐ. ܘܟܕ
ܗܘܘ ܒܠܗܘܢ ܟܕ ܢܘܨܒܐ: ܒܠ ܗܕܐ ܡܢܗ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܐܬܘ * ܠܕܘܟܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ. ܘܗܠܝܢ ܒܠܗܝܢ B. 18. r. a.
ܕܬܢܝܢ: ܘܐܬܬ ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܗܕܐ ܫܪ̈ܒܗܘܢ ܕܗܠܝܢ
ܡܪ̈ܫܐ: ܕܐܬܘ ܡܢ ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܐܚܪ̈ܢܝܐ ܬܪ̈ܬܝܢ ܘܬܠܬ
ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܗܢܐ ܢܘܚܡ: ܘܡܒܪܘ ܠܗ̇، ܕܐܬܬܗ̇ ܕܒܢܝܐ
ܕܒܪܬܐ: ܕܐܚܘܢܐ ܕܐܠܝܢ ܬܕܡܪ̈ܬܐ ܥܒܕ ܐܠܗܐ
ܒܐܝܕܘܗܝ، ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ ܘܒܐܬ̈ܘܬܐ ܕܢܫ̈ܝܐ: ܘܫܟܢܘ
ܒܗܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܡܗ̈ܝܡܢܐ: ܘܐܬܦܢܝܬ ܠܘܩܒܠ
ܒܡܥ̈ܒܕܢܘܬܗ: ܘܗܘܐ ܡܒܝܢܐ ܡܥܒܕܝܢ ܠܐܠܗܐ
ܐܠܦ̈ܐ ⁽³⁾ ܕܐ̈ܢܫܐ ܦ̈ܠܚܐ: ܗܠܝܢ ܕܦܠܚܘ ܡܢ ܦܘܠܚܢܗ
ܕܢܘܒܐ ܢܗܝܪܐ ܠܘܩܒܠ ܕܢܝܐ: ܥܒܕܐܝܬ
ܘܡܗܝܡܢܐܝܬ. ܘܒܬܪ ܗܘ ܠ ܓܢ ܘܒܢܐ ܕܐܬܪ ܐܝܠܝܢ
ܐܓܘܢܐ ܗܘܘ ܠܗ: ܡܢ ܒܠܥܕ ܦܘܪܫܐ ܕܗܘܐ ܡܢ
ܗܠܝܢ * ܕܐܬܬܚܕܘ ܒܬܪܒܝܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܕܥܠܝܢܘܬܐ ⁽⁴⁾ B. 18 r. b.

1) B et A prima manus. ܕܐܬܥܡܕܘܢ. 2) B ܕܡܚܪܝܢ. 3) B ܐܠܦܐ. 4) B ܕܥܠܝܘܬܐ.

ܘܗܘ ܕܡܢ ܦܪܨܘܦ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܒܪ ܟܬܒ ܗܘܐ ܠܟܠ ܕܘܟ ¹) ܐܡܝܢܐܝܬ: ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܣܒܪܬܐ ܘܡܠܦ ܡܢ ܟܬܒ̈ܐ ܩܕ̈ܝܫܐ: ܘܡܢ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܬܪ̈ܘܨܢܐ ܗ̇ܢܘܢ ܕܗܘܘ ܒܕܝܢ ܘܐܦ ܡܗܝܡܢ ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܪܐ ܕܒܕܬܐ ܘܡܫܝܚܬܐ ²): ܕܗܝܡܢܘܢ ܡܢ ܫܠܝܚܘܬܗ: ܕܡܫܡܫܢܐ ܘܡܠܝܠܐ ܘܡܢ ܡܠܦܢܗ ܢܒܝ̈ܐ: ܘܫܠܝ̈ܚܐ ܐܚܪ̈ܝ، ܒܕܪ̈ܘܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܫܠܝܚܘܬܗ ܕܗܢܐ ܕܗܘܢܐ ܀ ܬܘܒ ܘܕܐܠܝܢ ܐܓܪ̈ܬܐ ܡܫܕܪ ³) ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ̇ ܕܫܪܒܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܠܟܠ ܟܪ ܕܪܗ̇ܛܐ ܗܘܬ ܡܛܠܬܗ ⁴) ܐܘܟܝܬ ⁵) ܡܫܘܬܗ ܕܗܢܐ ܦܠܣܛܣܛܐ: ܡܠܘ̇ܢ ܕܡܢ ⁶) ܠܘܬ ⁷) ܡܫܕܪܘ ⁷) ܘܠܡܕܝܢܬܐ ⁷)

B. 18 v. a. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ⁸) ܐܬܬܚܫܒܬ * ܒܠܝܠܬܗ ܒܫܢܬܐ ܕܗܢܐ

A.158 v.b. ܠܘܠܒܐ ܕܫܓ̈ܫܐ ܙܘ̈ܥܐ ܘܚܪ̈ܝܢܐ * ܘܫܪ̈ܝܐ ܘܦܘܪ̈ܫܢܐ ܘܠܐ ܒܪ̈ܢܫܐ ܕܒܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܘܐܠܗ̇ܝ ܫܒܩ ܡܫܝܚܐ ܀ ܬܡܢ ܕܝܢ ܐܬܬܚܫܒܬ ܘܐܬܕܠܚܬ ܘܟܪܝܬ ܠܠܫܒܘ̈ܬܗܘܢ ܕܠܫ̈ܪܟܐ ⁹): ܗܪܣܝܣ ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܗܢܐ ܒܟܠܕܘܟܐ ܕܦܪܘܩܢ ܘܡܠܟܢܘܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕ̈ܝܫܐ. ܗܠܝܢ ܘܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܦܘܪ̈ܫܢܐ ܦܫܝܛ ܗܘܬ ܡܫܕܪܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܀ ܗܘ ܕܡܢ ܒܝܬܐ ܗܘ ܐܠܐ ܐ̄ ܠܒܘܪ̈ܐ ܠܐ ܦܫܘ ܠܘܬ ܗܠܝܢ ܬܪ̈ܝܢ ܟܢܝ̈ܐ ܒܗܝ، ܕܡܫܒܚܢܐ ܗܘܬ

1) B ܕܘܟܐ. 2) A om ܗ̇ܢܘܢ – ܘܡܫܝܚܬܐ. 3) A ܡܫܬܕܪ. 4) B om. 5) B om. 6) A om ܡܠܘ̇ܢ ܕܡܢ. 7) A ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܡܫܬܕܪ̈ܝ. Legendum ut vid. ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܡܫܕܪ̈ܝ. 8) B om ܐܦ. 9) leg. ܠܫ̈ܪܟܐ.

ܒܥܕܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܪܒܢܐ ܘܦܠܚܢܐ ܒܫܠܝܘܬܐ ܬܪܝܨܘܬܐ ܐܝܟ ܕܗܟܢ ܥܒܕܐ ܠܡܪܗ ܩܪܝܒܐ ܒܪܘܚ ܗܘܐ ܗܕܝܢ ܐܝܟܢܐ *ܗܘ ܫܘܒܚܗܘܢ (¹ ܕܐܠ̈ܗܝܐ ܒܗ̇ܝ ܕܢܚܝܢ B. 18 v. b. ܗܘܘ ܠܗܘܢܐ ܪܒܐ ܫܪܝܪܐ ܕܡܛܠ ܕܢܒܕܪ ܒܥܪܪܐ ܚܫܫܝܢ ܗܘܐ ܗܘܢܐ ܒܠܗ ܘܡܕܡ ܢܣܝܘܢܐ ܩ̈ܠܝܣܐ܀ ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕ̈ܠܐ ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܬܩܢܘܬܐ ܟܠܗ ܗܘܐ ܠܗܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܬܘܗ ܕܢܗܘܘܢ ܒܗ̈ܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܗܘܬ ܕܝܢ ܕܢܬܒܬ̈ܢ܀ ܡܠܘܢ ܕܝܢ ܠܬܘܪܥܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܢܫܡܥܘܢ ܐܢܝܢ ܒܫܘܒܚܐ ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܠܐ ܬܬܒܥ ܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܗܕܐ ܣܘܥ̈ܪܢܐ ܦܠܓܢܐ ܘܢܐܡܪܘܢ ܗܘ ܕܦܫܛ ܠܗ ܕܬܫܡܫܬܐ (² ܠܗ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܒܘܪܟܬܐ ܡܢ ܦܠܓܘܬܐ ܗܠܝܢ ܕܢܦܫܟ ܗܘܐ ܡܕܒܪܘܬܐ ܠܡܬܪܐ ܡܢ ܡܠܒܘܬܗ ܕܫܠܝܚܐ ܠܦܘܠܘܣ ܕܐܬܬܗܘܢ * ܗܠܝܢ܀ B. 19 r. a. ܗܘܝܬܘܢ ܚܠܝܡܝܢ ܠܡ ܠܡܪܝܐ (³. ܗܘܝܬܘܢ (⁴ ܪܬܝܚܝܢ ܒܪܘܚ. ܗܘܝܬܘܢ ܐܡܝܢܝܢ ܒܨܠܘܬܐ. ܗܘܝܬܘܢ ܡܫܡܫܝܢ ܐܘܠܨ̈ܢܝܟܘܢ. ܗܘܝܬܘܢ ܦܫܝܩܝܢ ܠܥܢ̈ܝܘܬܐ ܘܡܬܢܩܦܝܢ ܠܫ̈ܒܬܐ. ܘܠܐ ܬܐܡܪܘܢ ܕܒܫܪܟܘܢ ܠܪ̈ܓܝܓܬܐ. ܒܡܐܠܗܐ ܠܒܪ ܦܠܚܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܡܐ ܒܡܕܡ ܬܬܠܘܢ ܠܐܢܫ ܒܠܐ ܬܘܠܚܘܬܐ. ܕܠܐ ܢܘܗܐ ܡܘܡܐ ܒܬܫܡܫܬܢ. ܒܠ ܡܠܐ ܣܢܝܐ ܡܢ ܦܘܡܟܘܢ ܠܐ ܬܦܘܩ (⁵. ܐܠܐ

---

1) B ܫܘܒܚ̈ܗܘܢ. 2) A ܕܬܐܡܪܝܢ. 3) B ܠܡܪ̈ܝܟܘܢ. 4) B ܗܘܝܬܘܢ. 5) Eph. 4:29 ܬܦܘܩ.

ܐܝܟ ܕܫܦܝܪܐ ܘܢܨܝܚܐ ܠܒܢܝܢܐ. ܘܡܬܕܡܪ ܒܚܙܝܢܐ
ܐܘ ܒܬܚܪܝܢܘܬܐ ܕܝܢ ܣܪܝܩܘܬܐ[1] ܠܐ ܬܬܚܪܘܢ: ܐܠܐ
A. 159 r.a. * ܗܘܘ ܕܡܘܬܐ ܠܡܗܝܡܢܐ. ܒܡܠܬܐ ܘܒܕܘܒܪܐ:
B. 19 r. b. ܒܚܘܒܐ ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ ܒܡ * ܟܠܗ ܕܒܕܟܝܘܬܐ.[2] ܒܟܠܗܝܢ
ܗܘܘ ܢܨܝܚܝܢ ܕܡܫܬܡܫܢܝܢ ܐܝܟܘܬܢ ܕܡܫܝܚܐ ܘܫ̈ܠܝܚܐ
ܫܪ̈ܝܪܐ: ܘܐܝܟ ܗ̇ܘ ܕܡܟܪܙ ܓܝܪ ܘܐܡܪ ܚ̈ܒܝܒܝ ܐܚ̈ܝ ܫܘܥܒ
ܡܫܝܚܐ ܕܒ ܙܘܓ. ܘܐܝܟ ܦܘܠܘܣ ܕܫܠܝܚܐ ܠܦܘܠܘܣ:
ܗܘܘ ܡܚܝܠ ܘܠܗܠ ܒܟܘܡܪܐ ܗܘܐ ܕܐܒܘܢܐ: ܗܟܢܐ
ܕܗܘ̇ܝܢ ܐܝܟܘܬܢ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ ܫ̈ܪܕܬܐ ܘܦܠ̈ܚܐ ܕܐܫܟܘܒ
ܡܫܝܚܐ. ܠܐ ܒܪܘܚܘܬܐ ܘܠܐ ܒܡܕܪܐ. ܘܠܐ ܒܡܕܒܪܢܐ
ܠܦܝܐ. ܘܠܐ ܒܠܒܒܘܬܐ[3] ܕܡܐܟܘ̈ܠܬܐ: ܡܡܘܪ̈ܝܢܘܬܐ
ܕܢܦܫܐ ܘܕܦܓܪܐ ܘܕܗܘܢܐ. ܘܡܫܡܫܝܢ ܒܘܠܦܢܐ
ܕܐܠܗܘܬܐ. ܘܒܫܘܕܥܐ ܐܠܗ̈ܝܐ ܕܐܬܝܕܥܘܬܗܘܢ ܘܕܡܝܢ:
ܘܡܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܕܫ̈ܦܝܪܐ ܡܬܕܡܝܢ: ܘܡܬܕܡܪ
B. 19 v. a. ܕܢܨܝܚ *ܐܝܟ ܠܫܡܥ ܐܝܟ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܬܬܐܡܪܝܢ
ܗ̈ܘܝ، ܠܗܘܢ ܡܫܝܚܐ ܀ ܬܘܒ ܕܝܢ ܬܗܪ ܗܘܐ ܒܗ ܐܝܟ
ܘܡܬܕܡܪ ܘܐܡܪ، ܕܠܚܘܕܘܗܝ، ܡܩܪܒ ܗܘܐ ܘܡܥܒܪܢܐ
ܐܡܝܢܐܝܬ ܕܝܢ ܦܩܕ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܕܪܐ. ܕܒܕܝܪܐ ܦܠܓܐ
ܢܬܪ ܢܦܫܗ ܕܐܒܪܗܡ ܢܚܡ ܘܐܝܬ ܐܡܬܗ، ܕܒܝܬܪܐ.
ܡܠܟܝ ܗܘܐ ܒܝܠܕܬܐ ܘܒܫܘܢܝܬܐ ܘܒܟܪ̈ܘܬܐ ܘܒܡܚܫܐ

1) Phil. 2:3 ܫܘܒܚܐ ܣܪܝܩܐ. 2) I Tim. 4:12 ܘܒܕܟܝܘܬܐ.
3) B ܠܒܒܘܬܐ.

ܘܒܕ̈ܒܪܐ ܦ̈ܠܓܐܝܬܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܗ܆ ܕܡܕܒܪܢܐ ܘܡܕܝܢܐ ܘܡܕܒܪ̈ܢܘܗܝ ܕܐܪ̈ܐ ܘܪ̈ܘܚܢܐ ܒܕܡܐ ܕܡܬܓܠܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܕܠܡܐܡܪ ܫܡ̈ܠܝܘܗܝ܆ ܕܡܕܒܪܢܐ ܡܢ ܕܫ̈ܡܫܘܗܝ܆ ܒܪ ܠܗܘܢ ܘܡܦܩܕ ܐܝܟ ܒܪܗ. ܟܠ ܗܢܐ ܒܙܢܐ ܒܥܠܝܐ ܦܠܓܝܐܐ [1] * ܘܡܬܐܪܟ ܡܫܬܠܛܢܐ ܗܘܐ ܐܝܟ [2] B. 19 v. b.
ܘܡܘܢܐ [2] ܗ̇ܝ܆ [2] ܕܫܦܝܪܐ [2] ܘܐܡܪܬ܆ ܬܘܒ [3] ܕܡܫܪܒ ܗܘܐ ܡܕܝܪ [4] ܒܡܐ ܗܒܪ ܗܘܐ ܠܗ̇܆ ܕܢܫܟܚܐ ܠܗ ܠܕܝܢܐ ܡܕܝܢܐ ܐܝܟ ܕܙܕܩ܀ ܘܒܪ ܗܠܝܢ ܕܐܬܬܣܝܡ ܕܟܢܝܫܐ ܘܕܬܘܪ̈ܬܐ ܕܒܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܡܬܬܩܢ̈ܝܢ ܗ̇ܘܝ܆ ܒܐܝܕܘܗܝ܆ ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ: ܘܒܪ ܚܕܐ ܕܝܢ ܐܦܝܣܩܦ ܗ̇ܘ ܕܐܢܛܘܟܝܐ ܬܗܘܡܝܬܗ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ: ܐܬܬܣܝܡ [5]. ܒܐܠܦܐ ܠܡܬܦܠܛܘܬܗܘܢ. ܘܒܪ ܚܕܐ ܕܐܬܚܙܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܡܬܦܪܫ ܗܘܐ ܕܢܐܐ ܠܗܠܝܢ ܕܡܬܪܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܫܘܒܒܗ ܘܦܠܝܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ *ܡܢ ܗܘ ܦܘܪܫܢܐ ܕܠܗ ܕܡܬܪܘܬܐ ܒ̈ܢܝܐ: A. 159 r.b.
ܐܠܐ ܒܪ ܬܠܡܝܕܐ ܗܢܐ ܡܕܝܢܐ: ܘܬܘܒ ܢܦܩ [6] * ܘܐܫܬܬܦ B. 20 r. a.
ܒܥܘܒܕܐ ܐܘ ܒܐܦܣܩܘܪܐ ܬܫܒܘܚܬܐ: ܘܡܛܠ ܗܘ ܡܥܒܕܢ ܘܡܪ̈ܟܐ ܒܥܠܡܐ ܠܒܝܬܘܗܝ ܘܠܡܬܝܠܘ ܠܡܠܬܐ ܕܐܝܟ ܗܕܐ: ܐܠܐ ܒܪ ܗܘ ܢܫܘܬ ܘܢܫܒܘܩ ܐܝܟ ܕܒܥܝܢܗ: ܒܟܐ ܡܢ ܡܠܟܐ ܒܪ ܐܠܗܐ ܟܠܗ ܠܗ ܒܥܝܢܘܬܗ: ܘܡܕܝܪ ܕܡܠܟܐ ܕܢܫܡܥ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܘܡܛܠ ܠܗ ܥܘܠܒܢܐ

1) B ins. ܗܘܐ ܡܬܪܐ. 2) A ܘܡܘܢܐܝܬ. 3) A om. 4) B ܡܕܝܪ. 5) B ܐܬܬܣܝܡ. 6) B ܘܢܦܩ.

ܕܟܒܐ ܘܫܠܝܐ ܕܗ̈ܘܡܢܐ ܘܢܒܬ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܦܠܛܪܐܝܬ ܒܡܠܠ ܡܫܘܚܬܐ ܡܢ ܐܢܫܐ ܦܘܠܚܢܬܐ ܥܒܕ ܠܦܘ̈ܠܚܢܐ ܠܝܚܝܕܗ. ܘܕܡܫܡܠܝܐܝܬ ܢܫܡܪܘܢܗ̇ [1] ܠܡܥܡܘܕܝܐ ܕܒܘܬ̈ܪܐ: ܐܬܦܪܥ ܘܐܬܚܫܚ ܠܐܢܫܐ ܕܡܫܡܫܝܢ
B. 20 r. b. ܠܝܚܝܕܗ: ܘܫܕܪ [2] ܐܢܘܢ * ܠܘܬ ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܕܠܝܡܝܢ ܕܦܪ̈ܘܫܐ. ܘܐܦܩܗ ܒܐܝ̈ܕܝܗܘܢ. ܟܕ ܡܢܝ ܠܗ [3] ܥܘܫܢܐ ܕܠܐ ܒܘܕܘܪ. ܕܒܠܝܠܐܝܬ ܢܥܕܪ ܦ̈ܠܚܐ ܡܢ ܕܠܗ ܘܗ̈ܘܡܢܐ ܒܡܘܗܝ. ܘܢܬܠܒܟ ܦܘܠܚܢܐ ܗܢܐ ܢ̈ܝܫ ܒܪ̈ܘܬܐ ܕܪܘܚ: ܡܢ ܦܘܪܐ ܕܡܬܘܪܐ ܕܥܝܢ̈ܢ [4]. ܠܬܡܢ ܢܦܪܝ [5] ܓܝܪ ܗܘܐ ܘܕܝܢܐ ܗܢܐ: ܡܛܠ ܦܘ̈ܠܚܢܬܐ ܕܬܥܝܢ ܗ̈ܘ܆ ܒܝܒܐ ܗܘ ܘܟܝܐ. ܐܢܫ ܠܗ ܢܦܪ ܠܡܪܘܒܐ ܗܘ ܣܦܩܐ ܗܠܝܢ ܕܐܬܥܪܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܐܦܪܝܡ: ܦܘ̈ܠܚܢܬܐ ܕ̈ܢܟܠܬܐ ܒܠܘܗܝ܆ ܕܢܦܪܐ. ܘܐܫܬܪܘܗܝ [6] ܕܕܗܒܐ ܦܘ̈ܠܚܢܐ ܡܥܒܕ ܠܗ. ܘܒܗܕܐ ܢܦܪܬܐ ܐܬܥܠܗܒ
B. 20 v. a. * ܣܦܩܐ ܗܘ. ܥܡܗ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܢܦܪܐ ܗܢܐ ܡܗܪܪ̈ܐ ܘܫܕܪ ܠܘܬܗ܆ ܦܪ̈ܫܐ ܦܘ̈ܠܚܢܐ. ܟܡ ܡܛܣ ܚܕ ܡܢ ܕܝܠܗ: ܕܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘܐ ܐܦ ܗܘ ܣܦܩܐ. ܘܡܟܒܕ ܗܘܘ [7] ܠܗ ܠܦܘܪܐ ܦܪ̈ܫܐ ܘܦ̈ܫܝܐ [8] ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܕܗܘ̈ܡܢܐ. ܟܕ ܕܒܝܪܝܢ ܒܡܗܘܢ ܐܦ ܠܦ̈ܫܐ: ܡܢ

---

1) B ܗܕܒܘܢ. 2) B ܘܫܕܪ. 3) A ܒܡܗܘܢ. 4) B ܥܢܝܢ.
5) A om. 6) B ܘܐܬܠܒܟܘܗܝ܆ ܟܕ ܡܫܒܪ. 7) B ܘܡܒܢ.
8) B legi non potest.

ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܘܡܢ ܦܪ̈ܣܝܐ ܕܝܕܝܥܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܒܠܬܐ. ܘܬܘܒ
ܘܐܦ ܗܘ ܕܐܫܬܪܪ ܒܗܠܝܢ ܕܐܦܪܝܡ: ܕܢܫܡܫܘܢܗ ܠܗܢܐ
ܘܡܕܒܪܢܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ، ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬ ܒܠܐ ܡܣܬܪܩܘܢ:
ܘܒܫܢܝ̈ܢ(1 ܗܘܐ ܒܝܬ ܐܘܠܦܢ̈ܐ ܗܘ̇ ܕܡܬܩܪܐ ܬܡܢ * A. 159 v.a.
ܫܡܗ ܕܠܦ̈ܬܓܡܐ(2: ܕܢܫܡܗ ܗܘܐ ܡܣܦܠܐ: ܗܢܐ ܕܦܪܫܗ
ܒܪ̈ܝ * ܘܒܗܢܐ ܚܠܡܝܐ ܘܠܠܠ ܡܢ ܦܩܕ ܐܝܟ ܚܒܪ̈ܘܗܝ: ܗ̣ܘ ܘ B. 20 v. b.
ܗܢܐ ܒܫܘܪܝܐ ܡܕܡ ܕܢܣܘܬ ܠܢܝܫܝܢ ܢܣܒ ܗܘܐ ܠܒܪ:
ܘܫܐܠ ܘܒܠ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܡܬܐܡܪ ܗܘܐ ܒܠܗܘܝ، ܕܗܘܐ
ܒܡܕܪܫܐ. ܘܗ̇ܘ ܐܠܗܐ (3 ܝ̇ܕ̇ܥ ܡܢܝܐ ܫܒܪ ܬܡܢ ܗܢܐ
ܡܣܦܠܐ. ܘܐܒܕ ܒܝܫܗ ܠܒܪܗ ܕܗܢܐ ܕܡܬܐܡܪ ܗܘܐ
ܒܡܕܪܫܐ ܒܐܣܟܘܠܐ ܠܗܝ ܕܐܘܪܗܝܐ. ܗ̣ܘ ܗܢܐ ܚܒܪܐ
ܡܢ ܥ̈ܠܠܝܢ ܐܡܝܪ ܠܗ. ܕܬܘܪܐ ܡܠܝܢ ܒܒܝܬܢ ܡܕܡ
ܕܐܝܬܝܐ ܠܘܬܗܘܢ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܗ ܠܦܘܪܐ ܐܬܪ
ܕܢܦܩ ܗܘܐ ܡܕܝܢܐ ܗܘ̇: ܗ̣ܘ ܘܗܠܟܝܢ ܒܠܗܘܢ
ܕܐܫܬܕܪܘ ܪ̈ܘܡܝܐ (4 ܘܦܪ̈ܣܝܐ: * ܫܐܠܘ ܘܐܙܠܘ ܠܘܬ B. 21 r. a.
ܠܒܪܐ ܕܢܗܪܐ ܕܚ̇ܕܪ ܗܘܐ ܠܒܪ ܡܢ ܦܘܪܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ(5
ܗܘܐ ܡܢ ܬܪܡܝܬܐ ܕܗܠܝܢ ܗ̈ܠܠܝܐ ܕܒܝܬ ܣܠܘܩܝܐ(6.
ܘܐܫܟܚܘܗܝ(7 ܕܡܫܬܐܠܝܬ ܐܝܬܘܗܝ، ܕܠܘܩܒܠܐ. ܘܟܠܗ
ܠܗ ܪܗܘܡܘܢ. ܘܐܫܬܘܕܥܘ ܠܗ ܐܦ ܒܡܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܗ̇ܘ
ܐܝܬ، ܐܝܟ ܠܒܪ ܕܚܒܪܗ ܗܘܐ ܗܘ̇ ܡܕܝܢܐ ܠܗ ܠܦܘܪܐ

---

1) leg. ܘܒܫ̇ܢ̈ܝܢ. 2) leg. ܠܦܬܓ̈ܡܐ. 3) B ܘܐܠܗܐ. 4) B ܪ̈ܗܘܡܝܐ. 5) B ܘܐܝܬܘܗܝ. 6) B add. ܠܝܠܐ. 7) B ܐܫܟܚܘܗܝ.

ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ. ܘܫܪܝ ܐܝܟ ܒܡܪܥܐ ܠܒܘܪܐ ܕܒܣܪ ܗܘܐ ܒܗ ܗܘ ܐܬܠܦܗ ܕܡܫܝܚܐ ܘܥܒܪ ܘܗܘܝܢ ܢܝܚܘܬ ܠܘܬܗ، ܒܕܡܘܬ ܫܥ̈ܬܐ ܒܕܪ̈ܝܫܬܐ: ܒܪ ܥܡܠܝܢ ܦܓ̈ܥܘܗܝ ܘܩ̈ܠܝܢ ܡܬܬ̈ܘܗܝ ܐܬܬܪܐܣܬ. ܬܠܓܐ ܕܝܢ B. 21 r. b. ܘܓܠܝܕܐ ܐܝܬ ܗܘܐ * ܬܡܢ. ܘܒܫܘ̈ܩܐ ܙܥܘܪܐ ܕܐܓܠܝܕܐ ܘܓܠܝܕܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܒܟܘܫܐ ܗܘ ܕܒܫܪ ܗܘܐ ܬܫܡܫܬܗ، ܕܪܘܚܐ ܗܢܐ. ܘܕܒܫܥܬܐ ܗܟܢ ܐܝܟ ܗܪܟܐ ܕܠܐ ܢܬܒܣܝܢܘܗܝ، ܡܫܕܐ ܐܠܘ ܓܝܪ ܡܫܕܐ ܕܗܘܩܒܘ ܐܬܒܣܝܘܗܝ، ܘܡܣܬܦܩܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܒܗ ܒܠܠܝܐ ܡܫܚܐ ܡܫܟܚܬ ܗܘܐ ܡܢ ܒܪܝܐ ܫܠܝܐܐ. ܠܒܬܘ ܕܝܢ ܠܐܢܫܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘ ܕܗܢܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܠܒܝܬܗ: ܘܙܪܒܘ A. 159 v. b ܐܝܟ ܕܠܐ ܢܫܘܕܘܢ ܕܢܕܥܘܢ ܐܝܢܐ ܗܘ ܡܢܝܚܢܘܢ * ܗܘ̇ ܕܠܗ ܒܟܠܝܘܡ ܗܘܘ ܘܕܐܝܟܢܐ ܗܘ̇. ܒܕܐܫܒܪ ܐܢܘܢ ܒܝܢܬܗܘܢ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬܠܒܒܘ: ܕܗܘܝܘ ܕܡܬܟܒܐ B. 21 v. a. ܡܢܝܚܢܘܢ. ܘܠܒܫ * ܡܛܠ ܦܘܪܫܢܐ ܐܒ ܫܡܥܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܢܘܚܝܢ ܫܡܥܝ[1]. ܕܛܠܝ ܡܛܠ ܠܗ ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ ܗܕܐ ܡܢ ܐܚܪ̈ܢܝܗܘܢ ܕܐܠܩ̈ܝܐ: ܘܬܘܒ ܒܪ ܒܠܗ ܠܠܝܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܗܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ: ܒܗ̇، ܕܠܐ ܐܫܬܘܕܥܘ ܠܗܘܢ ܕܫܡܥܝ. ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܛܠ ܐܬܬ̈ܗܘܢ ܘܢܝܚܘܬܗ ܒܐܝܬܘܬܐ ܐܝܟ ܡܢ ܕܢܘܕܘܢ ܡܬܕܒܪܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܚܕ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܠܒܒܘ ܘܒܠܒܝܢ ܗܘܘ ܡܢ

---

1) leg. ܫܡܥܝ ?

ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܒܩܘܫܐ ܡܫܬܪ̈ܒܐ ܘܒܝܠܝ̈ܕܐ ܐܝܟ ܕܠܫܘܪ̈ܢܝܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܐܢܫ ܡܕܡܝܢ ܐܫܬܘܕܝ، ܕܐܬܐܡܪ ܗܘ. ܘܗ̣ܘ ܕܝܢ ܡܢ ܒܪܘܫܗ ܠܬܪܘܢ ܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ. ܒܗ̇ܘ، * ܕܡܢ B. 21 v. b. ܥܠ ܢܦܫܗ ܒܠܚܘܗܝ، ܘܒܬ ܢܗܪ ܐܬܒܥܝܘܗܝ، ܘܐܫܟܚܘܗܝ. ܘܒܬ ܚܝܘܗܝ، ܗ̇ܘ ܘܡܚܡ ܕܦܪ̈ܫܝܐ ܫܡܥܝܢ ܚܝ̈ܠܘܗܝ 1) ܒܐܪ̈ܒܐ ܘܐܘܡܢܘܬܗ ܡܕܒܪܢܘܬܗ، ܠܦܘܠܚܢܐ ܘܫܪܝ، ܕܢܡܠܠ ܥܡܗ، ܘܒܥܐܝܬ ܥܡ ܡܬܪܚܡܢܐ ܕܝ ܐܡ̇ܪ ܗܘܢܐ ∴ ܐܘ ܓܘܐ ܠܡܫܬܘܬܐ ܒܢܝܐ ܡܢ ܒܒܗ ܐܝܬ ܗܘܒܐ ܘܐܠܘܠܐ ܕܓܒܪܐ ܐܝܬ ܒܢܫܐ. ܒܦܘܪܐ ܚܪ̈ܒܐ ܘܕܫ̈ܠܝܐ ܘܒܢܝܬ ܐܪ̈ܘܬܐ ܘܣܝܪ̈ܝ، ܒܪܐ ܠܐ ܒܥܒܪ ܗܘܝܬ ܠܡܒܢܐ ܡܕܝܢܬ ܐܝܬ ܟܠ ܡܕ̈ܝܢ. ܠܟܠܗ ܗܢܐ ܦܘܪܐ ܡܚܘܡ ܐܢܐ: ܘܡܫܠܡ 2) ܐܢܐ 1) ܠܗܠܝܢ ܕܒܡܕ̈ܝܢ ܒܗ ܘܗܝܕܝܢ ܐܙܠ. 3) ܦ̈ܠܚܐܝܬܐ ܕܝܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܒܥܡܗ ܒܥܒܗܪܐ ܐܬܘܪܝܐ ܗܘ. ܘܥܒܪ، ܗ̣ܘ ܦܘܠܚܢܐ ܢܡܠܠ ܐܝܟ ܚܒܪܗ ܕܝ ܘܐܝܟ ܡܕܒܪܢܘܬܗ، ܒܟܠܗ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܦܫ ܐܢܬ ܠܝ ܐܡܠܠ ܐܘ ܐܫܐܠܐ ܘܬܒܥܐ ܡܢܗܘܢ ܕܝܓܠܐ ܐܢܬ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܠ ܚܝܠܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܕܐܡܪܬ ܠܗ: ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܬܘܗܝ ܘܚܝܢ. ܘܚܝ̣؛ ܕܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܬ ܒܠܝ: ܠܐ ܥܪ̈ܝܢ ܠܘܩܒܠ ܪܒܘܬܟ. ܐܦ ܒܒܝܢ ܕܒܐܡܪܝܢ ܦܪܝܣܐܝܬ ܐܦ ܗܠܝܢ ܕܐܬܘܬܟ: ܕܠܐ ܐܬܝ، ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ. ܘܠܐ ܗܠܝܢ ܩ̈ܕܝܫܐ ܕܗܘܐ ܥ̈ܒܝܕܐ ܦ̈ܠܚܐܝܬܐ

1) B .... ܚܝ 2) B ܘܡܫܠܠ. 3) Desunt in cod. B folia duo.

A. 160 r.a. ܒܡܪܝܡ ܒܗܢܐ ܠܦܘܪܐ * ܘܡܫܪܐ ܡܪܒ ܘܡܫܠܡܬܐ ܕܗܘܐ. ܘܢܨܚܘ ܥܠ ܪܫܗ ܠܗܘ ܘܡܫܡܫ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܫܝܢܟ ܡܪܝ. ܦܩܘܕ ܠܗ ܢܦܩ ܠܐ ܓܒܪ ܐܬܬܢܝܚܘ ܠܗܬܠܗ ܗܠܝܢ. ܘܡܫܪܐ ܥܡܠܦ ܫܘܩܗ ܗܘ ܘܡܫܡܫ ܘܡܢ ܐܝܟ ܕܢܡܫܩܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܕܦܘܐܬ. ܘܐܡܕܢܐ ܕܓܠܝܬܘܢ ܒܢ: ܘܐܡܪܬܘܢ ܡܕܡ ܡܪܘܒܢܐ ܦܓܠܝܐܬܐ ܒܠܗܘܢ ܕܓܒܪܐ. ܘܡܫܪܐ ܦܘܕ ܠܗܠܝܢ ܕܒܡܫܗ. ܘܐܬܒܢܝ ܒܠܗ ܒܘܪܚܐ ܗܘ ܕܟܡܪ ܗܘܐ ܒܗ ܗܘ ܠܦܘܒܢܐ. ܘܡܕܡ ܡܢ ܡܕܡ ܕܫܒܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܐܫܟܚܘ. ܘܡܩܡܨ ܡܫܪܐ ܡܫܬܒܗܪܐܝܬ. ܘܕܒܪܘܗܝ ܐܚܝܬܘܗܝ ܡܢ ܠܦܘܪܐ ܗܘ ܘܐܪܒܒܘܗܝ ܥܠ ܒܒܝܪܐ ܚܕܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܡܫܘܗ. ܐܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ ܢܘܡܫܐ ܕܫܒܠ. ܘܗܘܘ ܦܪܕܝܢ ܒܪܫܐ ܡܢ ܬܠܬ ܫ̈ܒܝܢ ܒܢܘܡܐ ܒܕܡܐ ܠܥܠܡܗ ܕܠܠܝܐ ܒܬܘܫܐ ܕܠܐ ܐܘܪܚܐ. ܒܠܠܝܐ ܘܓܠܝܐ ܒܕ ܡܕܡ ܠܐ ܦܓܥ ܗܘܐ ܠܗ ܒܡܕܫܐ[1]. ܘܒܕ ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܐܘܪܚܐ ܕܒܐܠܐ ܠܢܝܡܝܢ. ܒܕ ܢܦܩ ܗܘܐ ܐܢܘܢ ܫܡܘܒܐ ܘܒܡܦܠܓܐ ܕܠܠܝܐ. ܠܢܝܡܝܢ ܦܘܕ ܡܪܘܒܢܐ ܕܢܠܘܫܘܗܝ ܠܓܒܪܐ ܐܝܟ ܡܓܒܢܐ ܒܕܡܐ ܕܫܠܘ ܡܕܡ ܕܐܬܦܢܝ ܠܗ. ܘܡܠܝܠܗܕܐ ܐܠܝܨܝܢ ܗܘܘ ܕܢܫܒܩܘܢ ܒܡܕܒܪܐ ܐܘܪܚܐ ܗܝ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ. ܘܢܦܬܘ ܡܢ ܬ̈ܪܥܐ ܒܪܝܫ ܡܪܦܬܐ ܚܕܐ: ܘܡܫܡܫܘܗܝ

1) leg. ܠܡܕܫܐ.

ܒܡܟܝܟܘܬܐ ܠܐܠܝܨܐ. ܘܒܪ̈ܚܡܘܗܝ، ܕܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܒܘܬܐ ܒܪ ܛܘܒܝܢ. ܘܪ̈ܚܡܘܗܝ ܐܣܝܪܝܢ ܒܩܕܠܐ ܕܪ̈ܚܡܘܗܝ: ܠܠܐ ܓܝܪ ܗܘܐ ܡܕܒܪܢܐ ܠܠܐ ܗ̇ܘ: ܕܟܗܢܘܬܐ ܘܕܪܒܢܘܬܐ ܘܕܡܘܪܒܐ. ܘܠܫܠܝܛܝܢ ܗܘܘ ܗ̇ܢܘܢ ܦ̈ܪܘܫܝܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܬܠܒܒܘ ܒܗܘܢ. ܘܡܬܬܪܐܡܬ ܒܪ ܠܐ ܐܬܒܥܘ ܡܢ ܕܐܬܒܚܪܘ: ܘܒܪ ܡܢܗ ܒܝܦܪܐ: ܘܫܢܝܢ ܗܘܘ ܕܢܦܩܘܢ ܠܒܪܐ ܒܩܦ̈ܘܬܐ[1] ܘܒܪܘܡܗ: ܘܡܕܡ ܠܐ ܦܠܚܝܢ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܒܪ ܠܒܒܘܗܝ: ܘܐܝܟ ܕܠܡܐܡܪ ܡܠܠ ܡܢܗܐ ܗܘܬ ܒܗ ܢܦܫܐ: ܘܠܒܗ ܦܢܝܢ * A. 160 r.b. ܩ̈ܕܡܝܬܐ ܡܢ ܐܝܢܐ ܕܒܝܬܗ ܐܣܝܪ ܗܘܐ: ܕܡܦܫܩ ܗܘܐ ܡܠܠ ܠܠܘܬ ܕܠܒܢܝܗܘܢ: ܕܡܠܠ ܐ̇ܝܕܐ ܕܠܬܐ ܐܬܠܒܟܝܢ: ܘܕܟܠܗ ܡܢܗ ܕܓܒܪܐ. ܕܠܐ ܢܠܦ ܐܢܘܢ ܘܡܘܪܘ ܩܕܡ ܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܘܒܪ ܡܢܗܘ ܠܢܒܝܐ ܠܡܘܡܐ ܐܡܝܢܐ: ܘܦܠܘ ܠܡܪܬܐ ܫܡܐ ܕܒܡܘܬܗܘܢ: ܘܡܫܒܚܘܗܝ، ܒܒܝܬܐ ܫܪ ܕܡܫܒܚܝܢ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܢܬܠܦܪ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܐܘܬܐ ܕܠܒܬ ܒܠܗ ܗܠܝܢ ܬ̈ܪܝܢ ܡܩ̈ܕܡܢ ܕܒܪܒܘ ܠܬܡܢ ܘܒܪ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܒܗܘ ܕܠܗ ܐܘܠܝܢܐ ܕܢܫܘܬܗ̇: ܡܒܠܒܠܐ ܗܘܬ ܒܠ ܒܪܢܫܗ ܘܡܬܩܦܬܗ ܕܡܕܝܢܬܐ: ܐܝܬܬܐ ܠܒܝܪ ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܗܘܬ. ܠܒܒܪܐ ܕܐܦܠܐ ܒܐܦܝܗ̇ ܕܐܡܪܗ ܡܒܪܢܫ ܗܘܐ ܕܢܫܘܪ ܡܬܠܦܐܝܬ: ܒܡ ܐܝܬܝܬܐ ܫܝܬܐ ܐܒܪܝܗܘܢ، ܒܪ ܡܬܠܦܪ ܘܗܪܐܝܬ. ܘܒܪ ܐܚܠܗܘܢ، ܠܢܝܚܝܢ: ܦܢܐ ܡܪܕܝܢܐ

---

1) leg. ܒܩܦ̈ܘܬܗ.

ܘܚܒܫܘܗܝ، ܒܡܫܘܕܥܘܬܗܝܢ. ܘܐܫܬܡܥ ܠܗ ܠܒ̈ܪܐ ܡܓܘܫ̈ܐ ܕܢܦܪܩܘܢܗ،، ܘܒܣܡ ܒܗ ܒܒܝܬܐ ܕܚܒܘܫܝܗ: ܕܚܙܝܢ ܒܠܗܘܢ ܡܢ ܠܒܪ. ܘܐܡܪܬ، ܕܢܦܩ ܗܘܐ ܠܒ̈ܢܝ ܬ̈ܠܡܝܕܘܗܝ، ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܒܫܡܗ ܡܟܝܢܘܢ. ܘܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܘܐܡܝܢܐܝܬ. ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܢ ܕܒܝܬܗ. ܠܐ ܡܒܛܠܐ ܗܘܬ: ܐܦܠܐ ܐܦ ܡܚܡܣܢ ܗܘܘ ܫ̈ܘܦܐ ܗܠܝܢ ܐܘ ܚܫܚܝܢ܀ ܒܬܪ ܕܝܢ ܡܫ̈ܡܫܢܘܬܐ ܗܠܝܢ: ܚܙܐ ܡܪ̈ܘܒܝܐ ܕܐܘܚܕܪ ܗܘ ܕܐܬܠ ܕܢܐܡܪ ܠܐܦܪܝܡ ܘܢܫܟܪܗ: ܕܐܬܠܒܟ ܢܘܚܢ ܘܗܘ ܫܒܝܩ ܒܠܒܝܢ ܘܦܬܓܠ ܒܡܐܡܪܬ ܒܒܠܒܠܘܬܐ ܕܡܪܢܐ ܫܦܝܪ ܠܒܪܐ ܗܘܢܐ ܕܐܬܦܠܣܦ ܡܢ ܬ̈ܘܠܡܝܐ ܘܥܕܪܘ ܠܒܟܘܗܝ، ܘܫܒܩܘܗܝ، ܐܝܟ ܚܒܪ ܫܒ̈ܝܬܐ. ܘܟܕ ܐܬܠܒ ܕܬ̈ܫܠܘܬܐ ܐܬܬ̈ܗܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܬܡ̈ܗ ܒܠܗܘܢ: ܦܩܕ ܡܫܝܚܐ ܘܐܬܩܒܠܘ ܠܬܘܗ ܒܠܗܘܢ ܬ̈ܘܪܒܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ: ܘܒܠܗܘܢ ܬ̈ܪܝܢ ܫ̈ܠܡܘܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ̇ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܫ̈ܕܪ ܕܒܢܘܗ ܡܢ ܒܪ ܕܢܒܝܐ ܗܘܐ ܘܐܒܠܗ ܡܕܡܘܗ̇: ܘܟܕ ܒܐܠ ܘܐܬܝܬܝܢ ܒܠܗܘܢ
A 160 v.a. ܕܒܝܫܝܢ ܒܠ ܐܪܒܐ ܡܕܡܘܗ̇، ܕܒܪ̈ܐ: ܚܙܐ *ܦܪ̈ܓܘܣܗ ܘܦܐܝܘܬܗ ܘܡܘܕܝܬܗ. ܘܡܫܬܒܠܢܘܬܗ ܘܢܟܦܘܬܗ ܘܡܘܒܠܠܗ ܪܘܚܢܐ. ܘܦܠܓ ܐܝܟܗ ܠܘܬ ܬ̈ܪܘܢܘܗܝ: ܘܪ̈ܡܢ ܠܗܘܢ ܒܗ̇. ܟܕ ܐܢܐ ܓܪ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܕܪܫܐ ܠܦ̈ܪܣܝܐ ܘܬܝܪܘܬܐ ܠܬ̈ܓܘܫܐ: ܕܐܝܟܢܐ ܕܒܒܝܢ ܕܢܘܕܥܘܢ ܚܕ ܚܕ[1] ܒܕ ܥܬܝܕܝܢ ܘܠܐ ܡܦܠܠܝܢ

1) leg. ܠܚܕ.

ܡܕܡ ܕܡܬܚܫܒܝܢ: ܕܠܐܠܗܘܬܐ ܡܩܪܒܝܢ ܒܝܕ ܪܡܙܐ
ܕܢܟ̈ܣܬܗܘܢ. ܗܢܐ ܡܕܡ(1 ܚܘ، ܒܝܕ ܪܡܙܐ ܕܢܟ̈ܣܬܗ:
ܕܗܢܐ ܠܗ ܠܒܪܐ ܒܪ ܚܐܪ̈ܐ ܗܘ. ܘܠܐ ܠܥܒܕܐ ܗܘ.
ܘܢܦܫܐ ܗܘ. ܘܠܐ ܥܒܕ ܒܢܚ̈ܬܐ ܗ݀ܘ. ܘܡܛܠ ܚܕ ܡܢ
ܬ̈ܘܪܒܐ ܕܐܬܝܒܝܢ: ܕܐܝܬܘܗܝ، ܗܘܐ ܒܪܫܦܝܢܐ ܘܐܡܪ̈
ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܪܝ: ܐ̱ ܒܐܠ ܗܢܐ ܡܕܡ ܦܫܪ: ܡܫܝܚܐ
ܦܐܡ ܡܢ ܡܕܒܚܗ، ܘܡܛܠ(2 ܢܡܘܣܐ ܕܒܪ̈ܫܦܝܢܐ.
ܐܝܟ ܕܠܘܬ ܠܒܪ ܐܦܣܩܘܦܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܟܕ ܫܡܥ
ܗܕܐ *ܡܪܝܒܢܐ ܦܩܕ ܡܫܡܫܢܐ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܡܕܒܚܗ، ܥܠ B. 22 r. a.
ܐܪܥܐ. ܘܡܛܠ ܒܥܡܗ ܒܝܕ ܡܬܪܓܡܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ
ܗ݁ܘ ܘܢܟܝܬ. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܬ ܠܒܪܐ ܕܐܦܣܩܘܦܝ:
ܕܬܒܥܪ ܠܐܬܪ̱ ܡܢ ܟܠܒܕܝܢ. ܠܐ ܢܕܒ ܐܢܬ ܕܦܘܠܚܢܐ
ܗ݁ܝ، ܗܕܐ ܐܫܪܝܬܐ: ܦܘܩܕܢܐ ܡܛܠ ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܝܕ
ܡܬܪܓܡܢܐ ܘܢܟܝܬ. ܠܘ ܕܫܪܝܬܝܢ ܚܒܪܬ ܠܗܕܐ
ܐܪܥܐ. ܗܕܐ ܕܒܢܝܬܐ ܕܬܠܬ ܗ، ܕܥܒܪ ܐܢܐ: ܕܐܝܟܠܐ
ܠܘܬ ܩܕܝܫܐ ܗܠܝܢ: ܕܗܘܐ ܙ̈ܒܢܐ ܦ̈ܠܓܐܬܐ ܒܡܕܝܢ
ܒܦܪܐ ܗ݁ܘ ܕܠܥܒܕܘܬܢ، ܡܢܗ ܐܝܟ ܕܠܥܒܕ ܒܢܚ̈ܬܐ.
ܘܡܛܠܗ ܠܒܪ ܐܝܬ، ܐܢܐ: ܕܬܕܒ ܗܘܬ ܒܝ ܪܒܘܬܟܘܢ
ܘܗܕܝܢ ܚܒܪ ܗ݁ܘܬ *ܡܣܩܒܠܢܐ (3 ܐܝܬ، ܐܝܟ ܕܫ̈ܘܝܢ B. 22 r. b.
ܐܢܬܘ̱ ܠܝ. ܘܡܘܡܢܐ ܕܐܝܬ ܗܢܐ ܠܒܗ ܫܢܝܐ ܒܝܢܬ
ܬܪ̈ܬܝܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܠܦܢ̈ܘܬܐ: ܠܐ ܢܕܒ ܐܢܐ ܦܘܠܚܢܐ

1) leg. ܡܕܝܢ. 2) leg. ܡܛܠ. 3) A ܡܣܒܠܢܐ.

ܘܦܘܠܛܝܩܐ[1] ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܠܒܪ ܡ̈ܠܟܐ ܐܢ̈ܫܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܫܘܒܚܐ. ܘܐܦ ܗܪܟܐ ܐܡܝܬ، ܒܝܬ ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܦܩܕ

A. 160 v.b. ܐܢܐ ܠܝ ܕܐܡܝܬ. ܘܐܦ ܒܝܬ * ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܐܡܝܬ: ܗܪܟܐ ܐܡܝܬ، ܡܛܠܬܗ ܕܥܢܝܐ܀ ܡܪܝܒܝܐ ܐܡܪ ܐܝܒܝܐ ܐܡܪ ܐܝܬ ܕܡܫܡܫܢܝܐ ܐܝܬ: ܟܕ ܕܗܘܒܐ ܦܠܚܢܐ ܡܛܒܥ ܠܟ[2] ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܟ. ܡܗܘܕܝܢܐ ܐܡܪ܀ ܗܘ ܡܢ ܥܠ ܠܒܒܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܥܕܪܘܬܗܘܢ. ܢܐܡܪܘܢ ܡܢܐ ܐܢܐ ܐܫܟܚܘ

B. 22 v. a. ܠܝ ܟܕ ܠܒܒܘܢ ܘܡܢܐܝܘܢ[3]. * ܬܘܒ ܡܦܫܩ ܐܢܐ: ܕܐܦ ܦܫܘ ܬܪ̈ܝܢ ܕܟܘܬܒܘܢ، ܟܕ ܡܚܘܐ ܐܢܐ ܗܪܟܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܥܕܪ̈ܐ. ܘܬܘܕܝܬܗܘܢ ܒܟܠܗ ܐܬܪ̈ܘܢ ܘܫܐܠܘܢ ܘܠܒܥܠܕܒܒܐ ܐܝܠܝܢ ܕܗܦܪ̈ܢܣܘܢ ܘܠܬ̈ܫܡܫܬܗܘܢ. ܘܫܘܘܚܘܢ. ܕܥܡܠ ܠܝ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܡܢ ܚܕܐ ܘܐܦ ܡܫܬܒܚܝܢ ܡܢ ܚܕܐ ܒܬܪ، ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܡܬܦܪܓ ܐܢܐ ܒܗܘܢ: ܐܘܪܘܦܐ ܡܨܥܬ ܗܕܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܗ̇ܘ ܕܐܡܝܬ ܗܘܐ ܠܝ ܡܢ ܐܒ̈ܗܝ، ܡ̇ܚܣܢܘܬܗ ܘܡܢ ܕܐܣܝ̈ܪܢܐ ܢܣܒ ܗ̇ܘܬ: ܡܪܝܒܝܐ ܐܡܪ܀ ܡܢܐ ܐܢܐ ܡܪ̈ܝܢ ܐܝܬ ܥܠ ܦܣܩ ܘܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܥܠܝܠܝܢ ܒܐܪܥܗ. ܠܐ ܝܗܒ

B. 22 v. b. ܐܝܬ ܕܒܢܝܐܝܬ ܟܕ *ܐܝܠܝܢ ܕܡܕܒܪ ܥܠ ܡܪ̈ܘܗܝ، ܟ̇ܕ ܒܝܬ ܗܪܟܐ ܐܢܐ ܠܟ ܠܪ̈ܗܘܡܝܐ ܘܒܥܒܕܬ ܠܗܘܢ ܨܒܝܢܐ: ܘܫܐܢܐ ܐܝܬ ܒܝܫܐ ܘܒܝܫܢܐ. ܦܠܚܘܬܐ ܐܡܪ܀ ܐܢܐ ܥܠ ܡܠܝܢ ܕܒܝܐ ܘܡܫܝܢܐ ܘܪܫܡ ܒ̈ܢܝ ܐܢܫܐ ܠܐ ܡܪ̈ܝܢ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܒ̈ܢܘܬܝ، ܐܝܟ ܕܐܦ ܡܬܚܫܒܝܢ

---

1) B om ܘܦܘܠܛܝܩܐ. 2) B om ܠܟ. 3) B ܘܒܡܝܘܢ.

ܣܝܡ ܡܫܥܒܕܘ ܐܢܬ܆ ܐܝܟ ܕܒܥܠܡܐ. ܘܡܛܠܐ ܐܢܐ
ܟܠܗܘܢ܆ ܕܐܝܟ ܓܢܣܗ ܕܐܠܗܐ ܢܬܒܪ ܡܠܟܘܬܗ܆ ܘܒܬܪ
ܫܒܩ ܕܡܫܥܒܕ ܠܡܠܟܐ ܗܢܐ ܟܠܗ܆ ܡܢܐ ܘܐܡܪ ܐܝܟ
ܕܡܫܬܡܥ ܠܡܫܥܒܕܘ ܒܪܗ ܕܡܠܟ ܡ̈ܠܟܐ ܢܗܘܐ ܒܡܟܝܟ
ܗ̇ܘ ܕܦܫܛ ܒܐܠܗܐ ܘܐܡܪ *ܠܘܬ ܪ̈ܘܒܢܘܗܝ. ܬܫܡܫܘ܀ B. 23 r a.
ܐܘ ܗ̇ܘܢܘ ܕܡܬܓܪܘܗܝ܆ ܒܡܐ ܦܘܪܬܘܗܝ܆ ܘܕܡ̈ܚܝܢ܆ ܐܘ ܗܢܐ
ܒܡܐ ܡܫܥܒܕ [1]) ܐܝܟܢ ܘܡܫܡܫܐ ܕܪܚܡ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ
ܗ̇ܘ ܠܦܘܒܠܝܐ܀ ܬܐܠܦ ܪܒܘܬܘܢ܆ ܕܠܘ ܡܛܠ ܡܕܡ
ܐܚܪܝܢ ܪܕܦܝܢ ܠܝ. ܐܠܐ ܒܠ ܕܠܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܗܝܡܢܘܬܝ܆
ܗ̇ܝ ܕܠܡܫܝܚܐ ܒܗ܆ ܘܗܢܘܢ ܫܪ̈ܝܐ܆ [2]) ܘܡܫܬܥܒܕ ܐܢܐ
ܠܐܚܪ̈ܢܝܬܐ܆ ܗ̇ܝ ܕܐܦ ܗܢܘܢ *ܡܢ ܩܕܝܡ ܐܒܘܬܝ܆ A. 161 r.a.
ܡܫܡܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀ ܡܫܪ̈ܒܢܝܐ ܐܡܪ܀ ܐܢܐ ܡܛܘܫܐ
ܐܢܬ܆ ܘܐܡܬܝ ܠܝ ܬܬܡ̈ ܒܢܝܢܐ. ܐܠܘ ܐܡܪ ܠܝ ܡܪܢ
ܡܠܟܝܢ ܡ̈ܠܟܐ ܕܐܠܗܐ ܡܫܝܠܐ ܐܢܬ ܡܕܡ ܕܐܚܝܕ ܐܢܬ
ܘܡܫܡܠܬ ܡܕܡ *ܐܚܪܢܐ܆ ܬܫܪ̈ܝܘܗܝ ܒܢ̈ܝܢ ܢܦܫ ܐܢܐ B. 23 v. b.
ܡܕܡܝܢ܆ ܡܫܡܠ ܗܘܝܬ ܒܠ ܕܢܬܪܘܢ ܠܝ ܒܦܘܡܝ ܡܢ
ܕܡܐ ܕܬܫܪ̈ܝܘܢ܆ ܘܠܐ ܐܫܝܠ ܡܕܡ ܕܐܚܝܕ ܐܢܐ܆
ܠܘܬ̇ ܒܪ ܕܕ̈ܝܠܬܐ ܚ̈ܝܐ ܐܠܝܢ ܕܐܬܐܡܪ̈ ܒܠܝܢ.
ܘܒܬܪ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܦ̈ܠܓܘܬܐ ܕܫܐܠܗ ܠܡܕܫܐ܆ ܘܐܬܬܒܗ
ܦܬܓܡܐ ܐܝܟ ܕܙܪܥ ܗܘܐ. ܫܕܪܗ ܠܒܪ ܕܢܣܒܝܢ ܗܘܐ.
ܘܒܪ ܗܘܐ ܠܒܪ ܕܫܘܕܝܐ ܡܬܬܒܥ ܠܗ ܡܢܗ. ܘܐܬܦ̇ܬ

1) B ܫܥܒܕ. 2) B ܐܝܟ ܦܐܝܢ.

ܐܢܫ ܗܘ ܕܝܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܟ ܡܕܡ ܕܬܬܠ: ܒܗ̇، ܕܢܕܒܝܢ ܚܝܝ ܕܫܐܠܐܝܬ ܐܬܠܒܒܬ: ܡܙܦܝܢ ܠܝ ܘܒܥܘܬ ∴ ܐܡܪ ܠܗ ܛܘܒܢܐ ∴ ܠܐ ܫܪܝܪܐܝܬ¹) B. 23 v. a. ܐܠܐ ܐܬܐ ܡܠܟܐ ܕܝܠܢ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ: *ܘܠܟܒܝܢ ܘܐܡܪ ܠܗ ܕܐܬܒܪܘܟ ܠܐ ܬܪܘܬ. ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܢ ܐܢܫܐ: ܘܠܐ ܗܘ ܐܢܫ ܕܢܦܠ ܐܢܫܐ ܒܚܘܕܪܢܐ ܕܐܠܗܐ ∴ ܘܟܕ ܡܠܠ ܬܘܒ ܒܗ ܒܠܒܒܝܢ ܩ̈ܛܡܬܐ ܬܠܬܐ ܫܢܝ̈ ܐܦܪܝܡ ܡܕܡ²) ܕܡܢ ܠܦܪ̈ܨܘܦܐ ܘܗܘܝܘ ܒܚܫܐ ܕܫܘܠܐ ܦܘܕ³) ܘܐܫܬܠܡ⁴) ܠܪ̈ܗܘܡܝܐ: ܘܕܒܪܘܗܝ، ܘܐܟܠܘܗܝ، ܠܕܪܐ ܒܚܝܠܐ ܫܓܝܐܐ ܕܩܒܠܗ ܗܘܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܘܐܬܚܒܫ ܬܡܢ ܩ̈ܛܡܬܐ ܣܓ̈ܝܐܐ. ܘܒܬܪ ܗܘܐ ܒܗ ܫܓܝܐܐܝܬ ܡܟܐܒܐ ܐܦܣܘܣܦܐ ܕܕܪܐ ∴ ܘܒܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܡܫܬܦܪܝܢ ܠܒ̈ܢܝ ܐܢܫܐ ܘܠܐ ܠܐܠܗܐ: ܕܢܬܛܦܣ ܠܗܘܢ ܘܢܫܠܡ ܠܗܘܢ B. 23 v. b. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܒܬܪ ܬܫܥܝܬܐ ܫܓܝܐܬܐ ܕܫܘܝ، ܐܚ̈ܝ : ܕܒܫܢܐܝܬ ܐܠܝܨܝܢ ܡܬܝܪܐܝܬ ܠܒ̈ܢܝ ܐܢܫܐ: ܕܕܠܐ ܒܝܕܝܢܗܘܢ ܢܬܛܦܣܘܢ ܠܡܕܡ ܕܠܐ ܫܘܝ. ܕܢܫܒܩܘܢ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܕܒܕܝܢ ܐܢܘܢ ܕܬܫܦܪܘܢ ܠܒ̈ܢܝܢܫܐ ܘܠܐ ܠܐܠܗܐ. ܠܐܦܪܝܡ ܘܠܐ ܠܫܪܪܐ. ܘܡܛܠ ܕܠܝܫܒܢܝܐ ܒܬܪ ܗܘܐ ܕܐܢܬܬܐ ܐܦܪܝܡ: ܘܬܡܢ ܐܝܟ ܕܡܫܡܫ ܗܘܐ ܠܗ: ܡܛܦܪ⁵) ܠܗ ܒܝܫ̈ܘܬܗ، ܠܡܕܝܢܬܐ

1) B ܫܪܝܪܐ. 2) B bis ܡܕܡ. 3) leg. ܘܦܘܕ. 4) A ܘܐܫܬܬܠܡ. 5) B ܡܛܦܪܠ.

ܘܩܕܝܫ ܐܝܟ ܕܠܩ̈ܠܝܐܐ. ܫܪܪܘ ܒܟܬܒܗ ܒܪ ܐܬܬܐ
A. 161 r.b. ܘܐܘܒܠܘܗܝ، ܠܬܚܡ ܒܢ̈ܗܘܡܝܐ *ܩ̈ܠܝܐܐ ܘܗܕ ܒܠ:
B. 24 r. a. ܐܬܒܢܝܘ ܒܠܘܗܝ، ܐܦܣܩܘܦܐ *ܕܢܝܩܘܣܝܢ ܗܘܘ ܬܡܢ:
ܘܡܢܘܢ ܗܘܘ ܠܡܐܬܝܬܐ ܕܪܝܫܐ ܕܥܠܡܐ: ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܠܡܢܐ ܠܟ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܠܡܢܐ ܗܢܐ ܟܠܗ ܕܠܫܬܗ̇
ܠܕܪܬܐ. ܠܡܢܐ ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܘܬ ܢܦܫܟ ܐܝܟ ܫܒ̈ܩܝܟ:
ܐܝܟܢܐ ܘܢܗܘܐ ܡܫܡܫ ܕܬܒܒܪ ܗܢܐ ܡܕܡ ܕܒܒܪ ܗܘܬ.
ܐ̇ܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܕܐܝܬ ܐܦܣܩܘܦܐ[1]: ܠܐ ܢܦܪܐ
ܒܕܪܬܐ ܐܘܪ̈ܚܬܐ ܕܦ̈ܠܘܚܐ. ܐܝܟ ܕܒܢܝܢ ܐܢܫܘܬܗܘܢ
ܘܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܬܠܘܢ. ܐ̇ܢܫܐ ܐܘܪ̈ܚܬܐ ܢܦ̈ܩܢ ܓ̇ܘܐ
ܠܕܘܒܪܐ ܕܢܦܫܘܬܐ ܘܫܘܕܪܐ ܘܕܒܐ: ܐܘܣܒܘܣ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܒܝܪܘܬ: ܒܗܠܝܢ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܒܪ ܐܝܬܝܢ
B. 24 r. b. ܗܘܘ *ܐܪ̈ܡܢܝܦܐ ܠܕܪ̈ܬܐ: ܐܘ ܐܬܦܫܘܩܘ ܦܪܢܐ: ܐܘ
ܐܝ̈ܬܝܐ ܕܐܒܘܬܗܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܥܠ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܠܐ
ܡܬܕ̈ܪܢ ܠܟ. ܐܦ ܗܢܐ ܐܬܦܫܩ ܠܡܪܝ، ܦܛܪܝܪܟܐ.
ܘܫܪܐ ܘܓ̇ܒܡ ܒܠܗܘܢ. ܘܐܙܠܬ ܒܐܘܪܚܐ ܘܡܬܒܥܝܢܘܬܐ
ܠܡܘܪܦܝܢ. ܐ̇ܡܪ ܠܗܘܢ. ܟ̇ܕ ܕܝܢ ܫܡܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ:
ܘܐܝܬܝܟܘܢ ܢܒܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܘܐܙܠܝܢ ܚ̇ܝܝܢ ܒܠ ܫܦܠܘܬܟܘܢ.
ܒ، ܠܐ ܬܬܠܘܢ. ܠܐ ܐܝܟ ܐ̇ܡܪܐ ܐܢܫܗ ܠ ܒܠ ܫܪܒܐ
ܕܦܪܢܐ ܘܫܐܪ ܠܡܬܕܪܗ: ܘܫܒܩ ܠܡܒܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܐܝܟ ܡܠܟܘܬܐ ܕܦܘܪܥܢ ܘܗܘ̈ ܬܘܒ. ܐ̇ܡܪ ܠܗ ܕܐܬܕܒܪܘ

---

2) B ܐܦܘܣܦܐ.

B. 24 v. a. ܠܐܝܬܘܬܗ ܕܠܘܩܒܠ ܀ * ܘܬܘܒ ܒܚܙܩܝܐܝܠ ܢܒܝܐ ܟܬܝܒ: ܕܗܢܐ ܕܥܐܠܝܢ ܒܥܐܕܐ(¹ ܕܐܪܥܐ ܘܩܡ ܡܪܝܐ ܒܢܝܢܐ ܕܒܥܐܕܐ.(² ܡܢ ܕܥܐܠ ܒܬܪܥܐ ܓܪܒܝܝܐ ܠܡܣܓܕ. ܢܦܘܩ ܠܗ ܒܬܪܥܐ ܬܝܡܢܝܐ. ܘܡܢ ܕܥܐܠ ܒܬܪܥܐ ܬܝܡܢܝܐ ܢܦܘܩ ܠܗ ܒܬܪܥܐ ܓܪܒܝܝܐ ܘܠܐ ܢܗܦܘܟ ܒܬܪܥܐ ܕܥܐܠ ܒܗ ܐܠܐ ܠܩܘܒܠܗ ܢܦܘܩ ܀ ܘܒܗ ܗܢܐ ܗܘܐ ܕܢܐܡܪ ܬܐܘܪܝܐ ܕܠܗ ܕܗܘܐ: ܠܦܘܬ ܢܦܫܐ ܕܗܘܝܐ ܗܘܐ ܠܗ ܕܢܐܡܪ: ܗ̇ܝ ܕܐܦ ܒܗ ܠܐ ܢܗܦܘܟ ܐܡܪ̈ܝܢ ܠܗܘܢ܆ ܕܠܐ ܗ̇ܘܐ ܠܗܘܢ ܠܐܠܗܝܢ ܕܐܬܬܠܡܝܕܘ ܠܡܫܝܚܐ: ܘܐܚܝܕܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܦܘܩ̈ܕܢܘܗܝ ܡܫܝ̈ܚܝܐ:

A. 161 v.a. B. 24 v. b. * ܕܢܬܗܦܟܘܢ ܠܦܬܘܪܗܘܢ ܘܢܬܪܒܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܐܪܥܐ ܘܠܐ ܕܒܫܡܝܐ: ܘܒܗ ܙܒ̈ܢܐ: ܢܬܚܠܦܘܢ ܘܢܬܓܠܘܢ ܠܟܠ ܦܢܝ ܘܢܫܬܘܫܛܘܢ ܒܟܠ ܟܠ ܗܘ ܘܢܪܕܘܢ ܠܟܠ ܥܒܝܕ: ܘܢܬܕܒܪܘܢ ܡܢ ܟܠ ܦ̈ܢܝܢ.(³ ܐܝܟ ܕܡܫܬܡܥܐ ܢܒܝܡܬܐ ܠܐܠܗܝܢ ܕܒܗܠܝܢ ܡܬܗܦܟܝܢ: ܐܠܐ ܕܗܢ ܠܬܠ̈ܡܝܕܐ ܕܫܡܥܘܢ ܒܬܪ̈ܗܘܢ ܘܒܕܘܒܪ̈ܘܗܝ ܒܠܚܘܕ ܒܦܣܣܗ(⁴. ܗ̇ܢ ܕܐܝܬܘܗܝ، ܡܢ ܬܘܬܒܐ ܕܒܪܝܦܣܝܢܐ: ܘܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܫܬܠ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ. ܠܘܬ ܗ̇ܘ ܕܐܡܪܬ ܡܢ ܠܥܠ ܒܟܬܒܐ

1) Ez. 46:9 ܒܥܐܕܐ. 2) B ܕܒܥܐܕܐ. 3) B ܡ̈ܬܝܢ. 4) B ܒܦܣܗ.

ܕܚܣܝܐܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܦܘܠܒܝܢܐ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܕܝܢ
ܠܡܐܡܪ ܘܠܬܠܡܝܕܘܗܝ: *ܕܡܛܠ ܗܕܐ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. B. 25 r. a.
ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܬ̈ܒܐ ܘܠܐ ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܘܐܦ ܕܦ̈ܓܪܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܐܡܪܘܢ ܠܝ:
ܐܘ ܒܫܓܫܐ ܐܘ ܒܓܝܪܡܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܐ ܐܡܝܢ
ܦܠܝܦܘܣ[1]: ܗܘ ܕܡܬܚܫܒ ܒܠܘܗܝ، ܕܐܝܡܬܝ، ܕܢܦܩܐ
ܕܢܐܟܐ[2] ܐܡܝܢ ܕܢܟܣܢ ܠܗ، ܡܫܒܪܬܐ. ܒܠ ܢܦܩܘ
ܕܦܪܩ[3] ܠܐܘܬܗ ܒܐܢܫܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܗܕܐ ܕܐܡܝܢ
ܒܝܘܡ ܕܢܘܚܡܐ ܘܐܬܚܕܬܘ. ܒܠܗܘܢ ܘܗܘܝܘ ܥܡܗ ∴
ܘܠܡܗܝܡܢܐ ܐܢܫܐ ܐܬܒܥܝܘ ܒܦܘܪܦܝܪ[4] ܦܬܘܟܐ
ܕܒܕܬܐ. ܘܫܕܪܘ ܘܦܪܐܘܗ، ܘܗܝܡܢ ܒܗ ܗܝܡܢ *ܡܚܠܠܝܢ B. 25 r. b.
ܘܗܘܐ ܠܗ. ܒܗ ܦܩܕ ܠܗ ܡܦܠܣܢܐ ܘܕܠܘܚܐ ܕܒܕܬܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܕܠܝ ܒܕܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܢܐ: ܐܘ
ܐܢܫܝܢ ܕܕܒܪܝܢ[5] ܫܠܘܬܐ ܦ̈ܓܪܐ ܕܙ̈ܢܘܬܐ: ܘܦܠܦܪܐܝܬ
ܐܢܫܝܢ ܠܒܡܐ ܕܐܠܗܐ ܕܢܬܥܒܕ ܒܟܠ ܥܕܢܝܢ: ܘܕܠܘ[6]
ܠܡܪܐ ܡܢ ܦܦܠܘܣ[7] ܚܒܪ ܡܪܗܦܐ ܕܒܠܗܐ ܐܡܝܢ
ܕܒܢ̈ܝܢܗ ܚ̈ܝܒܐ. ܐܡܪܬ، ܫܝܢܬܘ ܐܘ ܥܡܪܒܬܘ:.
ܕܒ̈ܥܘܒܐ ܘܒܫܘܦܪܐ. ܒܐܠܝܢ ܒ̈ܢܝܫܐ ܠܒܕܬܐ. ܠܡܢܘ

---

1) B ܦܐܘܠܘܣ. Leg. ܦܘܦܘܠܘܣ. 2) A ܕܢܒܐ. 3) B ܕܗܦܪܩ. 4) B ܒܦܘܪܦܝܪ. 5) B ܕܕܒܪܝܢ. 6) B ܘܕܐܠܘ. 7) B ܐܦܘܠܦܝܪܦ.

ܐܬܠܒܫܬ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬܘܢ. ܕܡܢ ܠܦܘܪܐ ܘܡܢ ܡܕܒܪܐ
ܠܐ ܚܠܠܐ ܠܗ ܐܠܐ ܐܢ ܚܙܐ[1] ܠܥܡܐ. ܠܗܘܢ ܓܝܪ[2]
ܕܥܡܐ. ܠܗܘܢ ܦܪܗܣܝܐ ܕܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܠܡܐܡܪ
B. 25 v. a. A. 161 v.b. * ܥܠܘܗܝ ܐܪܥܐ. ܘܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫ̈ܘܥܝܬܐ * ܘܐܦ[3]
ܡܫܬܘܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܫܘܕܪ̈ܐ ܘܟܕ ܠܒ ܗܘܝ: ܐܝܟ ܕܡܢ
ܒܠܕܒ̈ܒܐ ܒܪܡܫ ܒܢ̈ܝܫܐ ܡܢܗܘܢ. ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܐܬܠܒܫܬܗ ܠܒܠܡܐ: ܒܗ ܠܝܬ ܠܗܬ، ܘܠܐ ܚܙܐ ܡܢ
ܗܠܝܢ ܕܠܗܘܢ: ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܠܐ ܗܘܐ ܕܢܬܠܒܫܘܢ
ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܒܠܗܘܢ: ܘܠܐ ܠܗ ܠܡܣܒܪܢܐ. ܐܢ
ܐܬܬܐ ܐܝܟ ܠܗܬ، ܘܡܫܟܚܐ ܠܗ ܡܛܠ ܥܙܪܐ: ܐܙܓܠ ܒܟܡ
ܐܢܬܘܢ. ܗ̇ܝ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܥܙܝܙܐ ܡܠܟܘ[4] ܡܠܟܐ ܐܢܐ:
ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܒܪܫܦܛܘܪܘܣ ܒܪܐܦܣܩܘܦܐ
ܕܐܡܪ ܒܬܪ ܒܕܝܢܐ: ܒܒܬܘܟܝܢ[5] ܕܡܕܒܪܐ.
B. 25 v b. ܘܒܡܬ̈ܝܢ *ܐܘܟܡ̈ܐ. ܒܕܘܟܝܢ ܕܐܪ̈ܝܢ ܬ̈ܠܒܟܐ ܐܝܬ
ܠܗ ܠܒܠܡܐ: ܐܡܪ ܠܗ ܗ̣ܘ ܦܘܠܘܢܐ: ܗܘܢܐ ܡܫܠܠܐ
ܕܠܠܬ̈ܐ ܗܘ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܪܕܝܢ ܒܠܗܝ ܡܕܡ ܕܠܒܝܫ ܕܗܡܕܪܐ
ܐܘ ܕܠܒܫ ܐܝܟ ܦ̈ܕܝܫܐ ܘܕ̈ܒܪܐ ܕܢܣܘܒ ܠܝ ܗܘܢܐ ܢܫܝܐ
ܕܡܣܒܒܐ. ܘܗܠܝܢ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܐܣܗܕܘ[6] ܒܠܗܘܢ
ܒܬ̈ܟܐ ܦ̈ܕܝܫܐ ܕܪܒܘܢ ܠܐܠܗܐ ܒܗ ܒܗܘܢܐ ܠܒܘܫܐ
ܡܒܝܒܐ ܡ̈ܠܟܝܢܐ ܐܬܒܗܘܢ ܐܝܟ ܡܠܬܟ: ܐܦ ܠܟ

1) B om. 2) A om. 3) B ܘ. 4) B ܡܠܟܐ. 5) B ܒܬܘܟܢ.
6) B ܕܐܣܗܕ.

ܠܒܝܫܐ ܗܘ̣ ܠܗ ܒܡܘܬܒܐ[1] ܕܩܕܝܫܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܒܐܟܣܢܝܐܝܬ ܦܪܐ ܗܘܐ ܠܗ: ܗܕܝܢ ܡܫܒܚܢܐ. ܗܕܐ ܕܡܪ̈ܝܢ ܗܘܘ ܒܡܡܠܠܘܗܝ ܕܠܘܬܗ: ܘܗܕܐ ܡܫܠܡܝܢ ܗܘܘ ܀ ܡܕܒܪܝܢ[2] ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܗܕܐ ܕܐܣܟܝܡܐ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܠܐ ܕܒܪ̈ܝܐ ܒܡܫܝܚܐ. ܡܢ ܩܘܪ̈ܝܐ ܘܡܢ ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܘܡܬܢܝܚܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܢ̈ܫܝܢ ܐܦ ܫܠܝܐ: ܕܢܝܚܘܗܝ ܡܦܪ̈ܢܣܢܐ ܕܥܠܡܐ. ܘܫܬܩܘ ܡܢ ܦܪܐ ܠܚܠܡܘܗܝ. ܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܗ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܫܠܝܐܝܬܐ: ܕܒܫܦܐ ܠܗ ܫܠܝܐܐ ܡܚܦܝܢ ܗܘܐ ܡܢ ܒܢ̈ܘܦܠܘܣ. ܘܒܗܕܐ ܬܘܒ ܐܬܬܩܝܡܬ ܕܟܠܬܗܘܢ: ܘܒܠܐ ܥܕܪܐ. ܘܐܬܬܬܒܬ ܕܝܢ ܗܕܐ ܒܫܘܠܡܢܐ: ܘܠܐ ܐܫܬܒܩ. ܕܢܫܠܛ ܠܗ ܡܕܡ ܡܢ ܒܝܫܐ. ܠܐ ܠܗ ܘܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ ܗܘܘ: ܐܦ ܠܐ ܚܕ ܚܫ̈ܝܢܐ ܀ ܘܒܚܕ ܐܬܼܐ ܐܦܝܣܩܘ ܦܠܪ̈ܝܒܐ ܒܗ ܚܝܠܐ ܫܠܝܐܐ ܕܒܗ: ܘܒܠܘܗܝ, ܕܝܘܢܐ ܫܠܝܐܐ. ܒܪ̈ܘܓܙܐ ܘܩܘܪ̈ܒܐ ܘܡܕ̈ܒܪܢܘܬܐ ܕܒܝܕܝܢ: ܘܒܬܪ ܗܟܢܐ ܗܘ̇ ܕܒܠ ܒܗ. ܠܒܪ ܡܢ ܦܪܐ: ܫܕܪ ܘܐܝܬܝܗ̇ * ܠܩܕܝܫܐ A. 162 r.a.
ܡܢ * ܒܪ ܕܝܘܡܐ ܗܘܐ. ܒܕ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܗܘܢ, ܘܡܢ. ܒܫܬܪܗ ܪ̈ܘܚܐ ܫܠܝܐܐ: ܒܪ ܠܒܝܫܝܢ ܗܘܦܪܐ. ܐܬܪܐ ܕܝܢ ܠܘܬ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܠܡܐܡܪ. ܕܢܗܪܐ ܐܝܟ ܦܫܝܛܬܐ ܕܪ̈ܓܠܗ ܘܢܫܩܘܗ: ܡܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܕܒܝܫܝܢ ܗܘܘ ܠܫܝܢܬܐ ܗܕܐ. ܘܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܘܚܐ ܗܠܝܢ ܕܕܒܝܩܝܢ ܗܘܘ ܠܗ

1) B ܒܬܘܢܐ.   2) Desunt in cod. B folia duo.

ܠܐܟܠܘܗ ܫܘܒܩܢܐ. ܘܠܚܘܫܒܢ ܡܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܕܢܒܕܪܘܢܝܗܝ ܒܝܬܗܘܢ. ܒܪ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܗ̇ܝܡܢܐ ܐ̇ܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܗ̇ܘ ܕܥܠܬܗ، ܡܢ ܠܘܬܟ ܠܫܒܘܚܬܟ. ܗ̇ܘ ܢܗܘܐ ܒܥܢܝ. ܘܥܠ ܡܕܡܘܗܝ ܕܐܦܪܝܡ: ܐܬܪ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܡܬܓܒܝܐܝܬ ܒܡܣܬܪ̈ܬܝܢ ܕܒܪ̈ܝܬܐ. ܘܬܒܥܝܢ ܡܒܥܐ ܘܡܒܥܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ: ܘܒܥܐ ܡܒܥܐ ܫܘܒܩܢܐ ܡܢ ܕܠܗܘܢ ܡܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܕܡܝܢܘܢ: ܘܐܬܬܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܒܪ ܠܐܦܝܣ ܡܢܗܘܢ. ܕܠܐ ܬܬܠܠ ܒܥܡܗ ܡܕܡ ܒܥܕܢܐ: ܕܡܕܡ ܕܐܬܐܬܐ ܢܣܘܒܬܟ ܠܗܪܒܐ: ܡܠܠܝܢ ܒܥܡܗ ܦ̈ܠܓܘܬܐ ܐܝܟ ܕܢܬܬܦܝܣ ܘܐܬܢܝܚ. ܠܝ ܗ̣ܘ ܐܒܘܬܗܘܢ. ܘܐܠܘܠܐ ܥܠܠ ܪܘܚܐ ܫܘܒܩܢܐ ܗ̇ܘܐ ܗܘ̣ܐ ܡܢ ܗܕܐ. ܘܡܕܡ ܡܣܟܐ ܐܦܪܝܡ ܘܕܒܪܗ. ܘܥܠ ܠܒܝܬ ܡܕܡܕܘܬܐ. ܘܠܐܢ̈ܫܐ ܡܢ ܕܠܗ. ܘܠܐܚܪܢܐ ܡܢ ܡܕ̈ܥܐ ܒܢ̈ܝ ܒܠܚܘܕܐ. ܘܠܪܘܦܝܢܐ ܫܘܒܠܐ ܘܫܦܝܘܬܗ. ܦܬܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܒܝܢܬ ܗܠܝܢ ܕܦܬܓܡܝܢ: ܘܐܡܪܝܢ ܕܗܢܐ ܢܐܡܪ ܦ̇ܠܐ ܠܗ. ܗܢܐ ܢܬܪܥܡ ܦ̇ܠܐ ܠܗ ܠܗ ܘܟܕ ܟܠܗ ܒܥܕܐ ܠܒܪ ܡܬܦ̇ܟܐ ܗܘܐ: ܕܢܣܒ ܐܢܫܐ ܐܢܫܐ ܡܦܣܢܐ ܗܘܐ ܠܡܦܫܪܢܐ: ܒܪ̇ ܕܢܐܡܪ ܐܦܪܝܡ ܠܢܘܣܝܢ ܐܦܣܩܘܦܐ. ܗܟܢܐ. ܕܕܐܝܟ ܗܢܐ ܐܢܫܐ ܦܠܓ ܐܢܬ ܠܝ. ܕܠܐ ܢܓܥܐ ܐܢܐ ܕܐܡܠܠ ܒܥܡܟ. ܒܪ ܡܬܒ. ܐܢܐ ܘܐܢܬ ܡܐܡ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܢܫܠܘܡ ܒܡ ܫ̈ܕܪܐ ܒܫܘܒܢܐ ܘܒܥܝܢܐ. ܘܡܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܚܝܠܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ: ܕܐܢ ܥܪ̈ܪܐ ܐܡ̇ܪ ܐܢܐ ܠܝ: ܢܦܬܚ ܠܟܝ ܕܬܥܒܕ ܟ̇ܠ:

ܐܢ ܕܝܢ ܠܬܠܡܝܕܘܬܐ ܡܣܬܒܪ ܐܢܬ. ܘܐܢ ܠܐ ܨܒܝܬ
ܕܬܬܠܡܕܘܢ ܥܒܕܝܢ ܠܟ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܘܢܕ ܗܕܐ ܡܫܝܚ:
ܕܐܢܫܐ * ܒܝܕܥܬܗܘܢ ܡܕܡ ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܫܐ ܕܐܡܪ. ܘܠܐ A. 162 r.b.
ܐܢ ܐܡܪ ܐܢܫܐ ܡܫܘܬܪ ܐܢܫܐ. ܐܝܟ ܕܠܐ ܐܘܬܪܘ
ܩ̈ܛܝܓܐ ܕܠܒܝܢ ܡܢܝ. ܕܡܠܠܘ ܒܡܕܒܘܢ ܘܩ̈ܢܝܢ ܩ̈ܛܝܓܐ.
ܡܫܡܥܢܐ ܕܐܒܘܬܐ.. ܒܡ ܦܝ̈ܠܣܘܦܐ ܒܗܕܐ ܐܘܠܩܠܩܠܐ[1]
ܡܫܟܚ ܕܢܕܪܘܫ.. ܕܦܝ̈ܠܣܘܦܐ ܘܡܦܝ̈ܠܣܘܦܘܬܐ: ܠܐ
ܐܡܪ ܕܟܠܗ ܦܘܣܝܕܘܢܘܣ ܕܝܕܡ ܗܘܐ ܕܬܬܒܥ ܥܠ ܒܥܬܐ
ܗܕܐ. ܗܘ̇ ܕܐܝܬ ܒܠܗܘܢ ܫܪ̈ܝܢܐ ܬܬܬܪܝܢ: ܐܝܟ ܕܐܝܬ
ܒܝܕܐ ܠܒܕܬܐ ܘܡܕܫܬܐ. ܐܦܪܘܡ ܐܡܪ. ܦܣܝܠܘܣ ܠܟܠܢܫ
ܫܠܝܛ ܕܢܐܡܪ ܘܠܐ ܐܢܫ ܒܐܒܗܘܬܐ ܚܐܪ. ܘܠܐ
ܒܡܕܡ ܐܚܪܢ. ܐܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟܠܢܫ ܕܢܐܡܪ
ܡܛܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܕܡ ܕܨܒܝܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܨ̈ܒܝܢܐ
ܘܠܐ ܦܘܩܕ̈ܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܦܣܝܠܘܣ ܕܠܘܬ ܐܠܐ ܐܢ
ܐܫܬܦܐ ܘܡ̈ܕܝܢܐ ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܠܒܪ̈ܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ.
ܒܐܝܕܐ ܗܟܝܠ ܐܢܬ ܕܐܡܪܝܢ ܡܕܡ ܕܢܗܘܐ.. ܠܐ ܓܝܪ
ܘ̇ܠܐ ܠܗ ܠܐܢܫ ܕܐܢ ܒܫܐܝܬ ܡܗܝܡܢ: ܕܢܓܪ ܢܦܫܗ
ܒܦܣܝܠܘܣ ܕܟܠܗ: ܘܠܬܕܡܪܐ ܠܝ̈ܕܥܐ ܘܠܫܒ̈ܝܚܐ. ܗܠܝܢ
ܕܟܠܢܫ ܢܕܒ ܕܒܫܐܝܬ ܡܗܝܡܢܝܢ. ܘܡܬܒܥܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܕܗ̈ܕܐ ܐܚܪ̈ܢܐ. ܘܫܦܪ ܠܗܘܢ ܕܒܕ ܒܫܐܝܬ ܡܗܝܡܢܝܢ
ܢܗܘܘܢ: ܘ̇ܠܐ ܠܝ ܓܝܪ ܕܡܢ ܒܫ̈ܐܝܬܐ ܠܛ̈ܒܬܐ ܢܗܦܟܘܢ ܀

---

1 leg. ܐܘܠܩܠܩܝܐ.

ܢܘܚܡ ܐܡܪ: ܦܠܐܢܝܬ ܐܡܪܬܘܢ: ܫܦܝܪ ܡ̈ܠܐ: ܘܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܒܡܕܡ ܗܢܐ: ܕܠܝܬ ܡܢ ܚܢ̈ܢܐ ܫܪܝܪܐ ܕܟܡܢ ܠܣܘܟܠܐ: ܘܡܬܕܡܝܢ ܠܕܒܝܐ ܘܡܫܬܚܝܢ ܠܚܝܘܬܐ. ܠܝܬ ܗܢܐ ܡܢ ܝܚܢܐ ܕܕܐ ܕܠܐ ܡܬܐܡܪ ܒܟܘܦܐ ܀ ܐܦܪܝܡ ܐܡܪ: ܡܛܠ ܕܗܕܐ ܫܦܪܬ ܠܟ: ܐܢܐ ܐܢܐ ܓܠܐ ܐܢܐ ܠܟ. ܐܝܬ ܗܘܕܐ ܒܠܘܟܐ. ܡܠܠ ܒܡܡܘܢ ܡܘܢ ܕܟܒܐ ܐܝܬ ܀ ܘܥܦܪ ܡܫܝܚܐ ܙܘܦܝܢܐ ܣܩܘܠܣܛܝܩܘܣܐ ܘܡܛܠ ܢܦܫܗ ܛܝܒܘܬ ܕܥܠܡ ܕܦܠܓܬܐ ܒܟܠܗ ܒܒܪ̈ܝܬܐ. ܒܕ ܡܟܝܪ ܒܢ̈ܘܗܝ: ܘܡܫܬܠܛ ܦܘܡܗ ܒܡܡܠܠܗ.

A. 162 v.a. ܗܢܒܠܐ ܓܝܪ ܡܟܐ *ܗܘܐ ܕܢܒܠܠ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܥܠܝܐ ܪܒܬܐ ܘܐܒܝܫܐ ܗܒܝܠܐ ܀ ܒܝܬܐ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܐܡܪܐ. ܚܕ ܡܢ ܬܠܬܝܘܬܐ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܬܓܫܡ ܘܗܘܐ ܒܪܢܫܐ. ܘܠܒܫ ܐܠܗܐ ܠܒܪܢܫܘܬܐ ܡܢܗ، ܡܢ ܡܪܝܡ ܡܒܕܝܐ ܘܡܬܒܪܐ. ܕܝܘܡܝ̈ܘܗܝ، ܘܫܢ̈ܘܗܝ: ܐܡܪ ܕܝܢ ܥܠܘܗܝ ܡܕܢܚܬܐ: ܒܐܢܝܐ ܒܕܠ ܐܝܬ ܠܒܕܬܐ ܘܕܝܢܬܐ ܀ ܐܡܪ ܢܘܚܡ. ܠܐ ܬܪܗܒܢ

B. 26 r. a. ܒܡܬܠܝ: *ܐܘ ܬܗܒܪ ܕܡܒܝܠ ܐܝܬ ܠܟ. ܢܒܒܝ ܒܕܝܢܐ ܠܡܡܠܠܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܘܒܠܗܘܢ ܘܝܘܬ̈ܪܢܐ ܕܝܘܢ: ܚܕ ܒܢܝܐ ܘܡܘܕܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܕܐܬܓܫܡ ܡܟܐ ܪ ܐܢܐ: ܐܝܟ ܐܢ̈ܝܬܐ ܒܕܝܢܐ: ܘܐܝܟ ܦܠܘܓܬܐ ܡܪܢܠܠܗܘܢ: ܗܘ̇ ܕܐܬܓܒܠ ܫܒܩܐ ܒܒܪ: ܠܗܡܛܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܚܕܝܘܬܐ ܬܪ̈ܝܢ ܒܢ̈ܝܢ ܀ ܘܦܘܫܢܐ ܐܡܪ. ܕܠܡܐ ܚܕ ܒܢܝܐ ܗܘ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܓܫܡ. ܠܡܐ ܚܕ ܒܢܝܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ. ܘܓܘܫܡܐ ܐܡܪ

ܐܢܬ ܀ ܘܢܚܡ ܐܡܪ: ܠܐ ܗܘܝܐ. ܘܦܩܕܢܐ ܐܡܪ. ܡܕܡ ܐܣܝܪܐ ܗܘ ܟܝܢܐ ܕܡܠܬܐ ܘܐܣܝܪܐ ܗܘ ܟܝܢܐ *B. 26 r. b. ܕܠܘܫܡܫܐ: ܘܢܚܡ ܐܡܪ. ܫܪܝܬ ܬܡܝܡܐܝܬ ܘܫܠܡܬ ܗܦܟܐܝܬ. ܐܪܐ ܕܝܢ ܡܕܡ ܚܕܬܐ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ. ܠܐ ܓܝܪ ܒܦܘܠܓ ܐܦܠܐ ܒܡܠܝܠ ܫܒܝܬ ܕܐܬܝܒܒܘܢ (1 ܦܬܓܡܐ ܠܐܡܪ ܗܘ ܓܝܪ ܚܬܪܐ. ܗܘ ܕܐܦ ܒܡܡܘܢ ܡܡܠܠ. ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܠܐܠܗܘ̈ܬܐ ܩ̈ܕܝܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܐܝܟ ܕܡܢ ܠܥܠ ܐܡܪܬ. ܚܕ ܟܝܢܐ ܘܦܘܫܩܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܕܐܬܓܫܡ ܕܠܐ ܒܘܠܒܠܐ. ܕܠܐ ܫܘܚܠܦܐ. ܘܬܪ̈ܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܚܕܝܘܬܐ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܡܢ ܬܪ̈ܝܢ ܟܝ̈ܢܐ ܢܦܩ. *ܐܢܐ (2 ܠܡܫܝܚܐ ܚܕ. ܐܝܠܝܢ B. 26 v. a. ܕܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܬܪ̈ܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܚܕܝܘܬܐ ܕܠܘܩܒܠܐ ܕܐܠܗܘ̈ܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܀ ܘܦܩܕܢܐ ܐܡܪ. ܗܠܝܢ ܬܪ̈ܝܢ ܟܝ̈ܢܐ ܡܢܗܝܢ: (3 *ܐܬܟܠܠܘ (4 ܠܗܘܢ ܠܝܬ ܐܢܘܢ ܀ A. 162 v. b. ܘܢܚܡ ܐܡܪ ܠܐ ܬܫܐܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬ̈ܝܢ ܠܦܘܡܟ: ܫܡܥ ܠܦܘܠܚܢܐ ܘܡܪܘܠܠܘܣ ܗܘ ܕܐܡܪ ܒܡܐܡܪܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܕܚܫ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܗܘܢܐ. ܡ̇ܢܘ ܕܐܝܬܘܗܝ، ܗܘܢܐ ܫܦܝܪܐ ܘܠܐ ܠܦܘܠܐ: ܐܡܝܢܐ ܕܢܣܒܪ: ܕܐܘ ܒܢܝܗ ܕܡܠܬܐ ܐܫܬܚܠܦ ܠܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ، ܐܘ ܕܫܒܩ ܒܟܝܢܐ ܕܫܘܬܦܢܐ ܠܗܘ ܕܝܠܗ *ܕܡܠܬܐ. ܠܝܬ B. 26 v. b.

1) B ܕܐܬܓܒܒܘܢ. 2) B ins. ܗܘ. 3) A ins, ܐܘ. 4) A ܠܐܬܟܠܠ. Leg. ܠܡܬܟܠܠܘ.

ܦܘܪܫܐ ܠܒܪ. ܕܝܢ ܗܟܝܠ ܒܬܪ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܐܡܪܝܢ. ܘܝܢ ܒܝܢܐ ܕܠܗ. ܐܦܢ[1]) ܡܬܝܕܥ ܕܗܘܐ[2]) ܒܡܫܒܚܘܬܐ ܕܒܣܪܐ ܕܢܦܫܐ ܐܝܬ ܠܗ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܀ ܦܬܚ ܬܘܒ ܡܫܡܠܝܘܬܟ: ܘܝܗܒܬ ܠܗܠܝܢ ܕܡܢ ܐܦܪܬܐ ܕܠܗ ܕܠܘܬ ܐܘܣܝܐ. ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܠܝܢ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܗܟܝܠ ܟܕ ܠܗܠܝܢ ܕܡܒܝܢܝܢ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘ[3]) ܘܒܠܫܢܗܘܢ܆ ܒܪܐ ܘܡܪܐ ܝܗܒ ܡܫܝܚܐ: ܐܝܟ ܕܡܫܘܕܥܐ ܡܦܠܝܢ: ܕܬܪ̈ܝܢ ܡܢ ܒܢ̈ܝܢܐ ܐܬܝܕܥ ܐܡܪܝܢ. ܡܢ ܒܬܪ ܕܝܢ ܚܕܝܘܬܐ. ܐܝܟ ܡܢ ܕܟܠܠܗ ܠܗ ܡܢ ܟܕܘ ܦܫܘܩܐ ܕܠܬ̈ܪܝܢ.

B. 27 r. a. ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ܆ * ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝܢܗ ܕܒܪܐ ܐܝܟ ܕܝܢ ܒܪܗ ܕܐܬܝܠܕ ܘܡܬܒܪܝܢ ܀ ܪ̈ܘܚܢܐ ܐܚܪ̈ܢ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘ ܡܕܡ ܕܝܠܝܬ ܒܡܫܒܚܝܢ. ܐܘ ܠܐ. ܐܘ ܒܠܒܗ ܚܕ ܡܢܗܘ ܠܚܕܪܗ ܀ ܘܡܢ ܐܚܪ̈ܢ: ܐܡܪܝܢ ܬܘܒ ܠܦܠܓܘܬܐ ܦܘܪܠܠܘܣ ܐܡܪܬ܆ ܗܟܝܠ ܕܝܢܗ ܕܡܬܟܫܪܢܘܬܐ ܡܬܟܢܫ: ܬܪ̈ܝܢ[4]) ܕܠܝ̈ܢܕܐ ܠܐ ܡܬܡܠܠܢܐ ܘܠܐ ܡܬܦܫܩܢܐ ܚܕ ܐܡܬܝܢܐ ܗܘܝܐ ܐܝܟܢܐ ܀ ܘܦܫܝܩܐ ܡܢܕܐ ܪ̈ܘܚܢܐ ܠܡܠܬܗ ܕܢܘܢܝܢ: ܘܠܐ ܝܗܒ ܠܗ ܕܢܡܠܝܗ ܠܟܠܗ ܒܪܘܫܐ ܗܕܐ. ܘܐܡܪ ܟܕ ܦܘܫܐ: ܬܐ

B. 27 r. b. ܬܪ̈ܝܢ *ܐܡܪܬ: ܕܝܢܐ ܗܘܝܐ ܐܢܫܐ. ܘܦܫܐ ܟܕ ܩ̈ܢܘܡܐ ܬܪ̈ܝܢܘܬܗܘܢ ܐܝ̈ܕܘܗܝ܆ ܠܡܫܒܚܢܐ: ܘܐܡܪ ܡܕܡ ܐܩ̈ܘܗܝ܆ ܕܝܢܘܬ ܒܟܬ ܠܗ ܠܐܦܪܡ ܐܚܪ̈ܢ. ܕܐܢ ܡܫܝܚܐ ܕܢܬ

---

1) A ܐܦ. 2) B om ܕܗܘܐ. 3) ins. ܕܝܢ. 4) B ܬܪ̈ܝܢ.

ܒܕܬܐ. ܚܕ ܗܘ ܐܠܗܐ. ܡܢ ܒܪܝܐ ܡܬܚܙܝܢ ܕܢܘܕܐ ܬܪܝܨܘܬ. ܘܐܪܝܒܘ ܒܠܒܗܘܢ ܒܡܒܥܬܐ: ܘܠܐ ܬܘܒ ܥܒܘܕܗ، ܠܢܘܚܡ ܕܢܦܠܠ. *ܘܪ̈ܚܡܝܢ ܗܘܘ ܠܝܢ ܡܢܐ ܕܒܥܬܐ A. 163 r.a. ܠܡܐܡܪ. ܘܡܫܕܐ ܢܦܩ ܐܦܪܝܡ ܠܘܬ ܒܪܝܐ. ܘܥܒܘܗ ܠܦܘܩܕܢܐ ܠܘܬܗ. ܘܠܐܚܪ̈ܢܐ ܒܝ ܕܪܫܡ. ܘܢܦܩ ܘܐܡܪ ܠܒܪܝܐ. ܗܐ ܚܙܝܬܘܢ ܒܐܝܢܐ ܐܝܟܢܐ ܡܠܬܗ: ܘܥܒܐܠܬܗ ܠܟܘ ܕܐܝܢܐ ܡܬܝܗܒܢ: ܘܐܝܟ ܕܡܒܘܕܡܢ *B. 27 v. a. ܐܘܕܝ، ܐܦ ܗܘ. ܘܐܡܪ ܐܦ ܗܘ. ܬܪ̈ܝܢ ܒܢ̈ܝܐ ܐܢܫܐ ܟܠ ܡܫܝܚܐ ܗܢܝܐ ܡܬܚܙܝܢܘ ܡܬܚܙܝܢ ܕܢܫܬܘܬܦ ܠܝ܀ ܘܡܫܕܐ ܒܠܒܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܚܙܝܘ ܗܘܘ ܐܝܟ ܕܒܥܬܐ: ܒܝ̈ܘܦܢܐ ܕܡܒܪܐ ܘܒܩܝܨܐ ܕܠܫܡܐ. ܡܛܠ ܕܫܟܪܗܘܢ ܫܘܐ ܒܠܫܘܢ: ܡܕܝܢ ܕܒܝ̈ܬܝܢ ܒܢ̈ܝܢܝܗܘܢ ܕܒܫܦܪܐ: ܘܐܠܗܗܘܢ ܒܫܡܗܘܢ ܘܬܥܒܝܕܘܬܗܘܢ ܒܡܬܬܗܘܢ ܘܐܝܟ ܕܒܬܒ ܠܐ ܡܥܡܥܝܢ ܠܡܪܢ ܫܘܒ ܡܫܝܚܐ ܐܠܐ ܠܒܫܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܬܪܥܝܬܗܘܢ ܒܠܗ ܒܐܪܥܐ ܗܘ. ܗܠܝܢ ܕܒܗ ܠܐ ܚܝܘ ܕܒܝܬܐ ܕܟܠܠܐ ܕܗܘܐ: ܕܢܦܩ ܕܝܠܐ ܒܗ ܠܐ ܡܚܝܒ. *ܘܒܗ ܒܠܒܗܘܢ ܒܫܕ ܘܠܐ ܒܕ B. 27 v. b. ܡܥܒܕܝܢ ܠܦܠܘܪܐ ܕܒܠܠܐ ܗܒܒܐ: ܥܢ̈ܝܐ ܩܦܠܐܐܬܐ ܠܡܠܠܐ ܥܪ̈ܝܐ ܡܢ، ܐܦܪܝܡ[1] ܥܢ̈ܝܐ ܩܦܠܐܐܬܐ ܠܒܪܘܪܐ ܕܥܪ̈ܪܐ. ܡܢ ܕܠܐ ܓܠܡ ܠܝ. ܐܪܐܦܠܘܣܐ ܗܘ ܒܡ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܕܦܠܒܝܢ ܗܘܘ. ܘܗܘܬ ܦܪܣܘܢ.

1) A om ܐܦܪܝܡ - ܥܢ̈ܝܐ.

ܘܦܠܛܗ ܒܗ̇: ܕܐܡܪ ܘܫܢܝ ܠܗ ܬܘ̈ܪܝܢ ܒܢ̈ܝܐ ܠܡܫܝܚܐ. ܘܟܕ ܘܡܟܐ ܡܚܝܠ ܗ̄ܝ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܩܒܪܘ[1] ܟܕ ܣܓܝ ܗܘܐ ܗ̇ܘ ܦܘܠܚܢܐ ܒܝܬ ܡܩܒܪܢܘܬܐ ܒܗ̇ܘ ܕܠܗ ܘܪܫܐ ܩܫܝ̈ܫܐ ܕܪܫܝܢ ܗܘܘ ܒܡܘܬܗ ܪܘܫܢܐ ܘܫܒܪ̈ܘܗܝ ܘܟܕ ܡܬܬܠܝܢ ܗܘܘ[2] ܟܠܗܘܢ. ܟܠ ܗ̇ܘ ܕܐܝܟܢ ܕܠܡܐܡܪ ܡܠܠ ܦܩܕܐ ܗܘܬ ܒܗ ܢܦܫܐ. ܝܘܡܐ ܗܘܐ ܚܕ. ܘܗܝ ܒܥܠܡܐ ܕܝܢ ܕܓܘܡܐ: ܘܗܝ ܘܪܫܐ ܩܫܝ̈ܫܐ: ܠܡܫܝܚ ܢܦܫܐ ܗܘܬ ܒܪܬ ܩܠܗ. ܘܡܬܪܝܢ ܐܘܟܠܗܘܢ ܠܒܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ: ܘܫܟܝܢܗܘܢ ܒܒܝܬܐ ܠܗܘܐ. ܘܗܝ ܠܓܘ ܠܗܝܟܠܗ ܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܡܘܩ̈ܠܐ: ܐܘܫܡܗ ܢܘܪܐ. ؛ ܘܠܒܘܫܐ ܕܝܢ ܐܫܪܢܐ: ܐܝܬܐ ܡܢܫܢܝܐ ܪܘܚܢܝܐ ܘܫܪܝ ܕܢܬܪܘܫ ܒܚܝܠܗ. ܟܕ ܗܢܝܢ ܒܡܪ̈ܘܡܗ، ܟܠ ܓܒ ܒܡܪ̈ܘܡܗ، *ܕܦܘܠܚܢܐ: ܘܡܬܟܠܠ ܗܘܐ ܒܡܫܬܐ. ܟܕ A. 163 r.b. ܡܬܬܠ ܦܘܡܗ ܘܪܫܗ ܐܝܟ ܥܕܢܐ. ܠܦܘܬ ܦܬܓܡ ܕܐܡܪ ܗܘܐ: ܘܦܪܐ ܗܘܐ ܠܗ ܡܫܝܚܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܦܘܠܚܢܐ ܠܐ ܐܢܬ ܡܬܟܠܠ ܐܢܬ ܘܠܐ ܢܬܒܥ ܐܢܬ ܠܝ ܕܐܬܟܠܠ. ܗܟܢ ܚܕܪܬ ܠܝ ܐܦ ܐܬܟܠܠ ܘܪܥ ܦܓܪܝܟܝܢ. ܕܦܩܘܕܬ ܡܠܬܝ، ܗ̇ܝ ܕܡܢܕܪܘܬܝܢ ܗܘܬ ܘ ܒܗ̇ ܒܫܘܠܡܗ ܕܠܐ ܒܪܒܘܪ. ܗܕܐ ܓܒܘܪܐ ܠܐ ܐܬܚܙܝ ܕܡܩܘܠܦܢܘܬܐ. ܠܐ ܥܒܪ ܗܘܬܘܣܐ ܕܡܥܒܕܢܝܬܐ ܗܕܒܐ. ܡܬܠܒܕܢܝܢ ܐܝܬܘ ܘ ܠܠܡܟܐ: ܗܕܒܐ ܘܡܘܕܪܝܢ ܦܓܪܐ ܡܬܠܒܕ ܗܘܐ

1) B ܠܡܩܒܪܗ. 2) Finis Add. 14622 (B).

ܒܦܠܓܪܐ.܀ ܘܪܘܦܝܢܐ ܐܡܪ. ܕܠܐ ܪܫܐ ܡܢܘ ܪܫܝܢ. ܘܟܬܪ ܡܢܘ ܐܦܠ ܐܢܬ܀ ܘܐܘܣܝܢ ܐܡܪ. ܪܫܝܢ ܕܠܝ ܡܫܝܚܐ ܗܘ. ܘܟܬܪ ܡܫܝܚܐ ܦܠܓܪܪܐ ܡܢ ܗܐܘܪܐ. ܘܦܠܓܪܪܐ ܡܢ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ. ܒܗ ܫܥܬܐ ܕܒܠܥܘܗܝ ܐܦܣܩܘܦܐ ܐܘܪ̈ܬܘܕܘܟܣܘ ܗܠܝܢ ܕܪ̈ܕܦܝܢ ܚܠܦ ܫܪܪܐ܀ ܘܡܫܝܚܐ ܥܒܪ ܘܡܢ ܗ̇ܘ ܣܡܬܐ ܪܘܦܝܢܐ. ܘܐܫܬ ܓܒܪܐ ܒܠܘܗܝ، ܕܡܕܝܚܐ ܘܐܘܣܝܢ. ܘܟܠ ܗܠܝܢ ܕܐܬܕܒܪ ܗܘܐ ܥܡ̈ܗܘܢ ܒܡܕܒܪܐ ܪܒܬܐ: ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܕܡܬܟܬܫܝܢ ܡܢ ܪ̈ܘܚܐ ܒܝ̈ܫܬܐ: ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܡܢܗܘܢ ܡܬܚܠܠܝܢ: ܘܠܐ ܕܡܬܟܪܝܢ ܒܦ̈ܓܪܝܗܘܢ ܢܦܫܗܘܢ: ܘܠܐ ܐܦ ܡܫܒܚܝܢ ܠܗܘܢ. ܘܐܦܠ ܡܢ ܠܬܗܘܢ ܒܠܚܘܕ ܫܡܥܬܐ ܗܕܐ ܥܐܕܢܝܬܐ. ܘܗܝܡܢܘܬ ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ: ܐܦ ܗܠܝܢ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܡܢܗܘܢ ܕܡܬܒܪܬܐ ܒܗ ܡܢܗܘܢ: ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗܘܢ ܕܢܦܩܘܢ ܡܬܬܐܪ ܒܐܣܟܝܡܐ ܢܦܪܐ[1] ܕܠܗ ܕܐܦܝܣܩ. ܡܟܝܠ ܗܘܐ ܒܗ ܒܐܦܝܗ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܕܒܗܠܝܢ ܡܩ̈ܢܝܬܐ ܡܕܡ ܕܫܒܩܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܫܒܩܘ: ܥܠܝܗܘܢ ܠܐܘܡܢܘܬܐ ܗܕܐ. ܘܢܦܩܘ ܒܐܚܪܬܐ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܕܥܦܬܘܬܐ. ܘܥܒܪܘ ܕܟܪܘܗܝ، ܠܒܪ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܐܦܪܝܡ ܘܕܒܢܘܗܝ ܠܒܝܬ ܪܘܡܐ. ܘܡܛܠ ܕܟܡܐ ܗܘܐ ܦܠܓ ܒܝܫܘܬܐ ܕܝܬܬܦܣ ܠܗܘܢ ܒܡܦܩܬܐ. ܘܕܢܒܗܠ ܠܕܒܬܗ ܒܕܢܐ ܦܠܛܐ * ܘܒܕ ܚܙܘ ܕܐܦ ܠܐ ܒܡܕܐ A. 163 v.a.
ܡܬܬܦܝܣ ܠܗܘܢ. ܐܬܕܠܝܘ ܡܬܢܬܝܬ ܥܠ ܡܕܡ ܕܕܠܝܝܢ

1) leg. ܢܦܪܐ.

ܗܘܘ. ܘܒܬܪܗ ܟܕ ܚܒܠ ܗܘ ܕܐܡܪ. ܘܐܟܠܗ ܠܒܝܬܐ ܫܕ. ܘܬܘܒ ܗܘܝܘ̈ ܒܪ ܗܘܝܘ̈ ܬ̈ܘܠܕܬܐ ܡܦܪܫ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܒܪ ܚܢܐ ܕܠܐ ܡܬܬܦܫ ܠܡ̈ܬܒܥܢܘܗܝ: ܦܒܐ ܗܘܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܡܙܝܐ. ܗܒ ܦܘܢܐ (1 ܕܠܐ ܚܪܘܒ ܐܢܬ: ܕܠܐ ܐܢܬ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܪܐ ܠܟ ܀ ܘܡܢܝܢ ܐܡܪܬ. ܫܚܝܢ ܕܢܒܐ. ܡܫܘܡܠܬܐ ܐܘ ܦܪܘܣܘܢ ܐܚܫܕܐ. ܐܝ̈ ܡܥܒܪ ܐܢܬ ܠܡܫ̈ܡܫܬܐ: ܠܡܚܝܐ ܚܒܪ ܐܢܬ ܦܪ̈ܨܘܦܐ. ܡܫܬܘܕܝܐ ܐܢܐ ܕܠܐ ܚܪܘܒ ܐܢܐ: ܐܦܠܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܐܠܘ ܐܡܪ ܠܝ. ܕܬܚܪܘܒ (2 ܠܐ ܚܪܘܒ ܗܘܝܬ. ܡܢ ܗܘ̈ ܕܢܦܦܘܢܐ ܒܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܚܒܝܒܘ ܀ ܘܡܢܬܪ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܘܕܩ̈ܠܝܬܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܡܣܒܪܘ ܠܗܘܢ. ܫܕܪܘܗܝ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܥܡ ܪ̈ܘܡܝܐ ܩ̈ܠܝܩܝܐ ܕܐܬܬܚܫܒܘ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. ܘܫܡܥܬ ܐܘܪܚܗ ܡܢ ܒܪ ܕܒܪܘܗܝ, ܡܢ ܢܘܚܡ ܒܝܬܐ ܕܐܟܠܗ, ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܡܫܬܐ ܬܠܬܝܢ. ܘܒܪ ܡܬܢܒܠ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܐܪܝܘܣ. ܬܘܒ ܕܫܘܒܚܗ, ܠܟܠܡܐ: ܕܗܘܐ ܡܫܝܚ ܗܘ ܕܗܠܝܢ ܦܬܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܗܘܐ ܫܢ̈ܝܐ ܡܕܢ̈ܚܝܐ. ܐܝܟ ܕܬܦܪ̈ܥܠ ܐܢ̈ܫܝܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܒܬܪ ܐܠܗܐ ܟܠܗܘܢ, ܬܟܠܝܢ ܗܘܘ: ܕܬܩ̈ܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܬܚܒܠ ܘܐܬܬܟܪܠ ܒܡܫܝܚܘܬܗ ܕܐܦܪܝܡ ܕܠܡܕܝܢܬܐ. ܒܪ ܕܝܢ ܡܢܢ ܘܡܕܝܢܐ ܗܢܐ ܠܚܪ̈. ܒܪ ܥܠܡ ܗܘܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ; ܫܒܩܗ

1) Leg. fort ܦܘܢܝܐ. 2) leg. ܕܐܚܪܘܒ.

ܘܡܘܟܠܐ ܗܘ ܕܕܒܝܪ ܗܘܐ ܠܗ ܒܗ̇ ܒܚܝ̈ܪܢ ܒܒܝܬܐ. ܒܪܬܐ ܕܓܒܪܐ ܚܕ: ܕܡܬܐܡܪ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ، ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܚܛܝܐ. ܒܗ ܡܬܠܦܪ ܘܡܬܐܪܚܬ. ܒܢܫ̈ܬܐ ܕܝܢ ܦܓܥܬܐ ܐܫܟܚ ܗܘܐ ܗܘ ܗ̇ܢܐ ܡܘܟܠܐ. ܠܐܢܫܐ ܡܗܝ̈ܡܢܐ ܕܠܟܘܢ ܡܢܗ̇ ܕܒܝܪ̈ܢ: ܘܥܠ ܡܘܪ̈ܐ ܘܥܠ ܡܕ̈ܝܢܬܐ [1] ܕܟܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ̇ܘܢ: ܡܚܡܬ ܦܟܪ ܗܘܐ ܘܒܗܠܝܢ ܒܬ̈ܐ ܡܫܬܡܗ. ܘܐܦ ܒܟܐܘܪܚܐ ܐܝܟ ܢܦܫܗ ܗܘܐ ܒܗ: ܐܦ ܡܫܡܫܢܐ ܘܐܦ ܒܬܫܪܐ. ܘܐܦ ܐܟܣܢܝܬܐ: ܒܪܡ ܐܢܫܐ * ܪܒܐ ܚܒܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܬ̈ܠܠܬܐ. A 163 v.b.
ܦܟܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܒܗܠܝܢ ܒܝ̈ܫܬܐ ܥܠܝܗܝܢ ܕܚܒܪ ܗܘܐ: ܐܓܪ̈ܗܝܢ ܘܦܘܪ̈ܥܢܝܗܝܢ ܕܡܦܬܠ ܡܬܬܟܣܝܐ ܗܘܬ ܠܗ ܫܠܝܡܝܢ. ܥܠ ܗܕܐ ܓܝܪ ܣܒܪܐ ܘܥܠ ܗܕܐ ܫܘܕܥܐ ܫܕܐ ܢܦܫܗ ܕܢܦܠ ܒܗܠܝܢ ܥܠܝܗܝܢ ܒܝ̈ܫܬܐ: ܒܝܕ ܗܝ ܢܘܡܝܢ ܕܝܢ ܒܗ ܒܝܪ̈ܝ: ܠܒܢܝ ܡܗܝܡܢܐ ܚܕ. ܐܘܪܬܕܘܟܣܐ ܒܗ ܐܚܪ̈ܢܐ: ܘܫܒܩܗ ܒܝܬܒܠܐ ܠܡܫܬܪܗ: ܘܬܠܝܗ، ܡܢ ܐܪܥܐ ܒܡܪ̈ܬܐ ܕܬܦܠܝ̈ܠܬܐ ܕܒܪܐ ܗܦܝܟܐ. ܘܦܠܐ ܗܘܐ ܗ̇ܘ ܡܢ ܐܘܠܨܢܐ ܘܐܡܪ. ܡܥܝܢܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܥܕܪܢ. ܗܘ ܡܘܟܠܐ ܡܪܝܐ ܦܪܘܩ. ܡܢ ܗܕܐ ܕܠܐ ܐܬܦܫܩ ܠܝ ܕܢܬܒܢܝܘܗܝ: ܕܠܐ ܬܓܘܫܘܢ ܒܠܒܘܢ ܫܘܥܒܕܗܘܢ. ܐܠܝܢ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܕܢܦܩ ܡܘܪܟܢܐ: ܐܘ ܕܢܦܠ ܘܠܝ ܕܪ̈ܒܘܢܐ. ܡܬܒܕܩܢܐ

1) leg. ܡܕ̈ܝܢܬܐ.

ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܗܘܐ ܗܢܐ ܘܫܒܘܪܢܐ. ܘܗܠܝܢ ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ ܕܬܝܠܕ: ܕܬܝܠܕܘܢ ܕܠܐܢܫܐ ܚܝܘܬܐ ܦܪܘܫܬܐ ܐܫܬܠܡ ܗܢܐ ܘܕܝܢܐ ܝܘܚܢܢ: ܟܕ ܐܬ̈ܝ، ܗܘܘ ܕܦܓܪ ܢܦܫܗܘܢ ܕ̈ܝܘܬܐ ܕܒܪܬܐ: ܒܟܢܐ ܐܒܐ ܫܘܒ̈ܩܢܐ. ܒܟܢܐ ܟ̈ܠܐ ܕܡܬܪܥܝܢܘܬܐ ܕܕܝܠܗ ܐܠܗܐ. ܥܒܕ ܗܘܐ ܗܟܢܐ ܕܐܡܝܪܐ ܗܘ ܕܕܒܝܪ ܗܘܐ: ܚܠܦ ܦܘܪܩܢܐ ܕܢܦܫܗ ܕܗܘܐ ܗܢܐ. ܘܠܐ ܢܩܦܬ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܠܗܘ ܡܫܢܐ. ܘܒܬܪ ܐܘܡܢܘܬܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܢܘܚܝܢ: ܘܡܛܘܠ ܠܟܢܘ̈ܫܬܐ ܕܒܠ ܬܪܥܗ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ: ܐܫܟܚܘ ܕܒܢܝܢ ܒܕܝܪܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܩܘܡܘܣ ܡܢܝܫܐ. ܘܒܦܪܘܣܘܦܐ ܕܒܝܬܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܕ̈ܝܪܝܬܐ ܘܐܣ̈ܩܘܦܐ ܕܒܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܢܛܘܪ̈ܝܗܘܢ[1] ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܩ̈ܠܝܪܝܩܐ. ܟܕ ܕܝܪ̈ܐ ܕܠܗ ܕܕܝܪܐ ܘܕܝܪ̈ܝܗ ܒܟܠܗ ܒܪ̈ܝܬܐ. ܘܒܬ ܒܠ ܦܠܓܐ ܠܐܘܪܚܐ ܘܡܫܪܝܐ: ܘܪ̈ܗܛܐ ܗܠܝܢ ܕܕܒܝܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ: ܘܟܕ ܒܝܬܗܘܢ ܘܦܠܚܘܗܝ، ܐܝܟ ܢܘܡܘܣܗܘܢ. ܘܩܦܣܐ ܗܕܐ ܕܬܘܕܝܬ ܠܐܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ: ܐܠܝܢ ܩܒܪ̈ܬ ܒܗܘ ܕܝܢܐ ܫܘܚܬܗܘܢ: ܐܝܬ ܓܝܪ ܕܠܦ̈ܩܬܐ ܐܫܬ ܗܘܐ ܒܠܗܘܢ. ܐܝܬ ܕܡܫܘܚܐ ܢܛܪ ܗܘܐ. ܐܝܬ ܕܪ̈ܫܗ
A. 164 r.a. ܡܫܪ ܗܘܐ. *ܐܝܬ ܕܪ̈ܓܠܘܗܝ، ܡܦܪܥ ܗܘܐ. ܐܝܬ ܕܐܪ̈ܘܗܝ، ܦܫܛ ܗܘܐ ܚܕܐ ܠܚܕܐ ܠܘ̈ܩܒܠ ܓܝܪ ܗܘܐ ܒܠܠܐ ܘܡܠܟܐ ܠܚܕܐ. ܦܠܓܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܪܘܚܬܐ.

---

1) leg ܘܢܛܘܪ̈ܝܗܘܢ.

ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܕܩܛܠܘܗܝ. ܐܬܦܩܕܢ ܡܢ ܡܪܝ، ܦܘܪܥܢܐ ܒܗܕܐ ܐܓܪܬܐ ܕܫܕܪ ܠܝ: ܕܐܬܬܚܝܒ ܒܗܕܐ ܕܝܢܐ ܘܬܬܢܓܕ ܘܢܬܪܐܫ. ܘܗܟܐ ܗܠܝܢ ܕܣܥܪܝܢ ܕܢܓܕܘܢܝ: ܘܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܒܟܦܝ: ܗܒܘ ܫܒܩܘܗܝ ܠܐܣܝܪܘܬܐ. ܘܐܡܪܘ ܩܕܡܘܗܝ، ܕܠܐ ܒܪܘܚ ܐܝܬܘܗܝ: ܕܝܗܒܬ ܦܘܪܥܢܐ ܗܘ ܕܡܬܬܒܥܝܢ ܗܘܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܘܪܥܢܐ ܡܬܬܒܥ ܐܢܐ ܕܐܬܒܥܝ. ܐܢ ܡܬܬܓܪ ܡܬܬܓܪ ܐܢܐ: ܠܡܢܐ ܠܐ ܦܘܪܥܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܡܢ ܐܝܕܝܗ ܠܟܠܗܘܢ، ܘܐܡܪܝܢ ܘܫܒܩܘܗܝ. ܘܡܬܬܢܓܪ ܐܝܬ. ܕܠܐ ܬܬܒܥܘܢ. ܘܐܡܪ. ܐܢܐ ܕܩܛܠܬܐ ܦܓܥܬܐ ܐܡܪܬ: ܘܗܫܐ ܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܕܡܠܟܐ ܐܠܘ ܐܡܪ ܠܝ ܕܐܬܒܥܘܢ ܠܐ ܚܛܝܬ ܚܘܝܬ. ܕܠܘ ܡܕܡ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܐܢܫ. ܘܠܐ ܣܒܪܐ ܠܝ ܒܥܠܬܐ ܠܐܢܫ. ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܡܢܗ ܠܟܠܗܘܢ ܦܓܥܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܒܝܬܗ ܡܕܡ ܕܦܩܕܢ ܐܢܬܘܢ: ܘܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܚܘܒܐ ܐܝܟ ܣܓܝܐܘܬܗܘܢ. ܡܢܗ ܕܝܢ ܕܗܦܟܐ ܒܐܝܕܝܗܘܢ. ܫܒܩ ܒܒܝܬܗ[1]. ܘܫܒܩܘܗܝ، ܒܒܥܘܬܐ ܕܒܥܘܬܗ ܕܐܝܬܘܗܝ، ܠܓܘ ܡܢ ܒܝܬܐ ܚܕ: ܠܗ ܘܠܐܚܪܢܐ ܐܚܝܢ ܡܢ ܕܝܠܗ. ܘܐܡܪܘܗ ܘܫܒܠܐ ܒܐܩܦܘܗܝ. ܗܘܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬܬܫܝܡܘ ܕܢܓܪܘܢܝ ܫܒܝܩܐ. ܠܦܪܢܣܐ ܘܕܝܢܐ ܘܫܦܝܪܐ. ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܕܗܠܝܢ ܫܦܝܪܐ ܦܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܪܐܟܐ: ܡܛܠ ܒܥܒܕܘܗܝ، ܒܢܝܫܐ.

1) leg. ܒܒܝܬܗ.

ܗܠܝܢ ܕܦܪ̈ܒܘܗܝ. ܘܗܘܐ ܫܡܪܐ ܒܝܬ ܡܪܝ، ܝܘܠܝܢܘܣ ܣܗܕܐ. ܡܛܠ ܕܙܪ̈ ܗܘܐ ܚܕܪ ܠܒܪܝܐ ܘܠܒ̈ܪܐ. ܘܡܫܬܝܢ ܒܗܘܢ ܘܡܫܠܡ ܠܒܝܬ ܐܦܝܪ̈ܐ: ܥܠ ܕܠܐ ܡܫܬܘܬܦܝܢ ܗܘܘ ܠܐܪܬܘܕܘܟܣܘ ܬܪܝܨܬ ܫܘ̈ܒܚܐ. ܐܦ ܠܒ̈ܢܬܗܘܢ ܕܡܗܝ̈ܡܢܐ ܡܥܡܕ ܗܘܐ ܘܡܚܐܠ ܡܛܠܠܬܗ ܕܗܕܐ ܘܐܝܟ ܕܐܡܪ̈ (1 ܡܫ̈ܡܫܢܐ: ܐܦ ܚܒܪ̈ܘܗܝ، ܗܠܝܢ ܕܢܛܪܝܢ
A.164 r.b. ܗܘܘ ܠܗ * ܠܡܕܝܢܬܐ ܢܘܚܝܢ: ܕܐܦ ܒܡܦܠܓܐ ܡܫܘܬܦ ܗܘܐ. ܥܡ ܐܝܢܫ̈ܬܐ ܦܠܓܝܐܬܐ ܕܗܒܝܒ̈ܝ (2 ܗ̈ܘܘ، ܠܗ. ܗܘܐ ܗܠܝܢ ܒܒ̈ܢܬܐ ܦܪ̈ܒܘܗܝ، ܘܗܘܐ ܡܠܦܪܘܗܝ. ܘܡܛܠ ܕܗܘܝܐ ܥܠܘܗܝ ܒܥܕܪ ܗܘܐ: ܐܬܬܣܝܡ ܕܢܛܪܘܗܝ، ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܒܒ̈ܢܬܐ ܐܣܟܠܘܗ̇ ܦܠܓܝܐ ܐܝܟ ܕܢܬܚܬܝܢ: ܚܙܪ̈ ܗܘܐ ܚܝܪ ܒܠܚܘܕܝܐ ܡܫܠܠܐ ܘܫܪܝܪܐ ܘܒܬ̈ܠܬܐ ܕܠܘܦ̈ܩܐ (3 ܕܙ̈ܝܢܬܐ. ܘܒܥܕ̈ܪܐ ܘܬܫܒ̈ܚܬܐ ܕܐܘ̈ܪܬܘܕܘܟܣܝܐ ܘܐܦ ܒܦܠܓܐ ܕܠܐ ܫܠܝܐ. ܘܕܐܡܪ ܗܘ، ܕܦܠܓ̣ ܡܫܪܪܐ: ܘܠܒܬ̈ܕܐ ܫܬ̈ܝܢܐ ܘܠܐ ܡܦܠ̈ܓܐ ܕܗܒܒ ܗܘܐ ܬܘܣܦܬܐ ܗ̇ܝ، ܠܫܠ̈ܘܬܗܘܢ. ܘܒܬܪ ܗܕܐ ܕܐܬܝ̇ܗ̇ ܕܒܥܝܐ ܘܕܬܐܘ̈ܢܬܐ ܕܦ̣ܫܪ ܗܘܐ: ܠܘܫܟܐ ܕܠܐ ܦܠܓ ܡܫܬܒܚ ܗܘܐ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܥܠܠܐ ܕܝܢ ܒܗ̇ܘ ܒܘܪܟܐ ܠܒܪܐ ܘܐܠܝܨܐ ܠܬܘܬܗ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܠܘܬ ܗܠܝܢ ܕܒܗܘܢ. ܒܐܬܪ ܗܘܐ ܗܢܐ ܒܐܪܐܒ: ܘܗܘ ܡܢ ܚܒܪ̈ܘܗܝ، ܠܟܠ ܡܢ ܐܣܟܡܘܬܗ ܕܬܪܥܝܬܐ ܘܗܠܝܢ

1) leg. ܕܐܡܪܘ 2) leg. ܕܗܒܝܒ̈ܝܢ. 3) leg. ܕܠܘܦ̈ܩܬܐ.

ܚܒܪ̈ܘܗܝ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܡܢ ܠܒܪ: ܕܪܚܝܡ ܗܘܘ ܘܡܩܒܠܐ ܒܐܦ̈ܝܗܘܢ. ܕܗܠܝܢ ܕܡܢ ܠܓܘ: ܘܡܬܚܙܝܢ ܥܠ ܐܣܟܡܘܬܐ ܡܢ ܠܒܪ. ܘܡܢܐ ܕܦܐܝܣ ܗܘܐ ܠܡܒܥܐ ܕܢܦܘܩ ܠܒ̈ܪ ܓ̈ܠܠܘܗܝ: ܦܬܝܚܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܠܒܪ ܘܡܩܒܠܐ ܘܢܦܩ ܗܘܐ. ܘܡܢܐ ܕܟܠ ܡܟܠܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܠ ܕܘܒܬܗ: ܘܠܐ ܡܬܬܪܝܣ ܗܘܐ ܐܝܟ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܒܦܘܡܗ ܕܢܡܠܠ ܒܦܘܡܗ ܕܡܙܕܟܐ: ܐܠܐ ܓܒܪ ܘܣܓܪ ܒܕܘܟܐ. ܒܐܝܡܡܐ ܕܝܢ ܦܬܝܚ ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܩܒܠܐ. ܘܢܦܩ ܗܘܐ ܐܝܟ, ܕܒܟܐ ܗܘܐ ܠܗܘ ܒܫܘܐ ܟܪܝܐ: ܒܪ ܡܬܟܬܪܝܢ ܬܪ̈ܥܐ ܘܒܥ̈ܐ: ܘܒܠܠܝܐ ܡܬܚܫܒ ܗܘܐ ܒܕܘܒܬܗ܀ ܐܝܟ ܕܝܢ ܡܢ ܐܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܡܗ ܕܠܡܒܥܐ: ܗܘ ܕܒܟܠ ܕܘܟܐ ܢܦܩ ܗܘܐ ܠܗ: ܘܐܦ ܒܦܓܥܬܐ ܡܫܬܡܥ ܗܘܐ ܠܗ ܡܠܠ ܡܪܢ: ܠܗܢܐ ܓܒܪ ܐܦܪܝܡ ܘܒܪܬܗ ܡܢ ܠܘܬܗ: ܘܩܒܠܗ ܒܕܘܒܬܐ ܐܚܪܬܐ ܕܪܚܝܩܐ ܗܘܬ ܡܢܗ. ܬܪ̈ܝܢ ܡܢܝܢ. ܒܕܐܘܦܪ ܟܠܗܘܢ: ܕܗܘ ܡܟܒܪ * ܠܗ ܠܗ ܕܠܐ ܢܫܠܡ ܠܗ. A. 164 v.a. ܘܬܪ̈ܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܦܫܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܕܠܗ: ܐܬܐܠܝܢ ܒܪ̈ܚܡܝܗܘܢ. ܘܫܡܥܘܗܝ, ܘܥܢܘ. ܘܡܢ ܗܕܐ ܒܠܬܐ ܬܪܬܐ ܐܘܪܗܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܠܘܬܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܒܐܡܘܢܘܬܐ ܕܝܢ ܡܫܬܕܪܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܕܠܡܒܥܐ ܚܘܣܝܢ ܦ̈ܓܥܐ: ܘܕ̈ܝܪܝܢ ܗܘܘ ܒܡܗ: ܘܬܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܢܒܒܪ ܒܬܒܥܬܐ ܐܢܒܝܐ ܡܗܝܡܢ. ܘܗܕܐ ܡܛܠ ܕܢܬܚܣܘܢ ܒܬܪܗ ܬܠ̈ܡܝܕܐ ܘܢܒܕܘܢܝܗܝ, ܒܫ̈ܡܝܢ: ܘܢܬܒܣܘܢ ܒܠܗܘܢ, ܦܘܪ̈ܫܢܝܗܘܢ: ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܕܫܠܝܐ ܒܒܪ ܘܡܕܪ ܠܗܘܢ܀ ܘܡܙܡܪ ܬܪ̈ܝܢ

ܠܩ̈ܕܡܝܢ ܕܬܗܘܐ ܐܘܡܢܐ ܕܒܕܘܬܐ ܕܐܦܠܘܒܝܐ: ܗ̇ܝ
ܕܒܢܝܐ ܐܦܪܝܡ ܘܒܢܝܐ ܕܬܪ̈ܬܝܢ: ܡܢ ܒܠܚܘܕ ܗܦܘܟܐ
ܕܬܪ̈ܝܢ ܕܗܘܐ ܒܡܘܬܪ̈ܗ ܝ̇ܬܗܘܢ: ܘܒܢܝܫܝܢ ܗܘܘ ܐܦܣܩ̈ܘܦܐ
ܩ̈ܠܝܐܐ: ܒܐܪ̈ܘܣܘܦܘܣܐ ܘܦܪ̈ܕܝܣܠܐ ܘܒܕ̈ܪܝܐ
ܘܕܝ̈ܪܝܐ ܕܡܠܠܘܢܐ ܕܐܦܠܘܒܝܢܐ: ܘܐܝܟܢ ܕܠܡܐܡܪ
ܒ̈ܢܝ ܐܢܫܐ ܕܠܐ ܩ̈ܢܝܢ: ܕܒܦܘܪܢܐ ܚܢܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ
ܒܠܗܘܢ ܡܬܠܠܬܗ ܕܒܐܪܐ: ܒܠܒܘ[1] ܝܘܢ ܐܦܪܝܡ
ܪ̈ܥܝܐ ܕܠܗ̇ ܕܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܩܘܡܣܐ ܡܢܫܐ. ܐܝܟܐ
ܕܝܒܫ ܗܘܐ ܗ̇ܘ ܠܦܘܒܢܐ: ܗ̇ܘ ܕܝܢ ܗܘܢܐ ܪ̈ܚܡܝܐ:
ܗܒܢܐ ܡܬܚܦܪ ܠܗ ܠܐܦܪܝܡ ܐܝܟ ܕܠܡܚܙܝܗ̇ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ܕܝܘܚܢ ܗ̇ܘ ܕܝܒܫ ܒܪܝ̈: ܕܢܒܘܠ ܝܘܢܝ ܟ̇ܒܐ
ܘܕܫܠܡ ܠܝ: ܗ̇ܘ ܫܪܝܪ ܠܗܬܝ. ܘܢܦܩ ܡܫܪܐ ܠܦܒܐ
ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܦܩ ܡܫܪܐ ܡܫܪܗܒܐܝܬ
ܐܦܪܝܡ ܘܢܦܩ ܠܗܬܗ: ܒܗ ܕܒܝܪ ܒܡܟܗ ܐܢ̈ܫܝܢ ܡܢ
ܐܦܣܩ̈ܘܦܐ ܘܡܢ ܐܚܪ̈ܢܐ ܩ̈ܠܝܐܐ. ܘܫܪܝ ܘܦܪ̈ܝܗ:
ܘܢܣܒ ܠܗܬܗ ܠܕܪ̈ܬܗ ܕܕܝܪܐ ܗ̇ܘ ܡܫܒܚܐ̇. ܒܟܠܗ
ܠܒܢܒܘܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܡܥܬ. ܕܬܒܘܠ ܝܘܢܝ ܟ̇ܒܐ
ܐܢܬ. ܘܐܡܪܬ ܐܢܐ: ܕܠܐ ܐܦܪܝܡܘܣ ܠܐ ܢܒܘܠ.
ܕܐܢܐ ܢܦܩ ܐܢܐ ܠܗܬܗ. ܗܢܐ ܒܒܪܬ. ܐܢܐ ܐܬܚܫܒܬ.
ܥܠܡ ܐܢܬ ܠܒܪܬܐ ܡܫܒܚܬܐ: ܠܐ ܟ̇ܒܐ ܐܢܐ ܕܬܒܬܪ
ܝ̇ܘܢܝ. ܒܒܐ ܗ̇ܘ ܢܘܫܢ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܬ, ܒܒܝܬ

1) leg. ܒܠܒ.

ܐܩܒܠ ܠܘܬܟ: * ܠܐ ܒܠܡܕܡ ܕܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ: A. 164 v.b.
ܢܗܘܐ ܦܓܥ ܠܟܘܢ ܠܡܐܡܪ: ܠܐ ܙܕܝܩܐܝܬ: ܠܐ
ܒܕܐ ܠܝ. ܐܘܦ ܡܬܚܝܒ ܠܝ ܕܐܚܘܝܟ: ܘܠܐ ܕܐܩܒܠ
ܠܟܘ ܡܢ ܬܪ̈ܥܝܗ ܕܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܪܘ ܠܟܘܢ ܡܢܐ.
ܠܐ ܟܒܘܫܐ ܐܢܐ ܕܐܫܬܠܛ. ܘܠܒܝ ܐܦ ܕܝܘܢܐ. ܘܐܡܪ̈ܝ
ܗܘ ܠܬ̈ܪܝܢ ܠܗܠܝܢ ܚܘ̈ܪܬܐ, ܕܢܒܗܬܘܢ ܠܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ.
ܗܕܐ ܐܝܟ ܗ̇ܝ, ܗ̣ܝ, ܕܒܫܘܬܦܘܬܐ ܒܪ̈ܫܢܝܐ. ܘܐܡܪܬܘܢ
ܘܒܬܒܘܢ ܥܠ ܕܐܡܪܬ ܬܪ̈ܝܢ ܟܝܢ̈ܝܢ. ܙܕܝܩܐܝܬ ܐ̄ܡܪ
ܐܢܐ ܕܐܠܘ ܐܬܐ ܡܢ, ܫܐܘܪܐ ܦܠܝܪ̈ܒܐ ܕܠܝ: ܘܐܡܪ
ܠܝ: ܕܐܡ̈ܪܝ ܬܪ̈ܝܢ ܟܝܢ̈ܝܢ ܠܡܫܝܚܐ ܡܢ ܒܬܪ ܚܕܝܘܬܐ.
ܬ̈ܪܬܝܗܘܢ ܐܢ̈ܝ, ܦܐܡ ܗܘܝܬ ܥܠ ܪܝܫܗ ܘܡܢܝܪ ܗܘܝܬ
ܠܗ. ܠܡܢܐ ܦܩܘܬܘܢ ܡܠܬܐ, ܒܪ̈ܫܢܝܐ ܘܠܐ ܡܗܠܟܬܘܢ
ܠܝ ܕܐܡܠܝܢܗ: ܘܐܬܬܒܥܬ ܡܢܟܘܢ ܡܛܠ ܒܪܘܫܐ ܚܠܦ
ܚܪ̈ܝܐ. ܘܐܡܪܬܘܢ ܕܠܐ ܡܫܒܚܝܢܐ ܕܠܐ ܬܐܡܪ
ܬܪ̈ܝܢ ܟܝܢ̈ܝܢ: ܡܢ ܒܬܪ ܚܕܝܘܬܐ. ܘܙܕ̈ܩܬ ܕܐܬܕܢܐ
ܡܕܡܢܟܘܢ ܐܝܟ ܕܐܡ̈ܝܪ ܠܦܠܓܘܬܐ ܘܡܪ̈ܝܠܠܘܬܐ ܀
ܕܐܡܪܬ, ܕܝܠܗ̇ ܕܡܬܒܫܪܢܘܬܐ ܡܬܒܒܒܒ: ܬܪ̈ܝܢ
ܕܠܐ ܩܪܝܐ ܠܐ ܡܬܡܠܠܢܐܝܬ ܘܠܐ ܡܬܦܫܩܢܐܝܬ
ܐܬܒܫܪܬ: ܫܪܐ ܐܡܪܝܢܢ ܗܘܝܐ ܐܝܢܐ ܀
ܡܢ ܗܘܦܟܐ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܘܐܡܪܬܘܢ ܕܐܡ̈ܪ
ܬܪ̈ܝܢ ܟܝܢ̈ܝܢ. ܘܥܠܝܬ ܡܢ ܗ̇ܝ, ܕܐܘܣܦ ܗ̇ܘܝܬ ܗܠܝܢ
ܐܚ̈ܪܢܝܬܐ: ܕܐܬܢܝܢ ܗܠܝܢ. ܕܡܒܪܬܘܢ ܒܐ̈ܦܝܗܘܢ
ܒܒܬܘܒܘܢ ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ ܕܐܬܚܫܕ: ܡܦܪܫ ܐܢܐ ܘܠܐ

ܒܠܒܠܗ. ܠܐ[1] ܚܕ ܠܗܘ ܕܗܘܢ ܬܪ̈ܝܢ. ܘܐܠܗܐ ܘܒܪܐ ܘܡܫܝܚܐ ܘܡܪܝܐ ܡܫܡܗܝܢ ܕܐܝܬܘܗܝ. ܘܡܫܪܪܐܝܬ ܡܩܒܠ. ⁘ ܬܪ̈ܝܢ ܟܝ̈ܢܝܢ ܡܬܝܕܥܐ ܐܢܐ ܠܗܘܢ ܕܐܡܪܬ ܒܗܠܝܢ: ܡܢ ܒܬܪ ܚܕܝܘܬܐ: ܐܘ ܕܐܫܬܘܕܥܬ ܒܡܕܡ ܡܢ ܡܐ ܕܐܝܬ.، ܘܗܫܐ ܒܟܝ̈ܢܝܢ: ܘܐܠܘ ܡܫܬܡܗܐ ܘܒܬܪ ܡܘܬܗ: ܡܫܬܪܪ ܗܘܝܬ ܠܟܠ ܕܐܢܫܐܝܬ ܡܬܒܪܟܐ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܠܐܒܗܘܬܐ ܩ̈ܕܝܫܐ ܗܠܝܢ ܕܠܘܬܢ
A. 165 r.a. ܘܐܬܒܗܪܝܢ ܡܒܥܘܗܝ ⁘ * ܘܚܘܪ ܐܦܪܝܡ ܠܘܬ ܗܘ ܪܫܝܥܐ ܘܐܡܪ: ܠܐ ܬܬܒܥܐ ܡܢܝ، ܪܫܝܥܐ. ܡܒܥܐ ܗܘ ܗܢܐ ܡܒܥܠ. ܘܗܫܐ ܡܫܝܚܐ ܘܢܦܩ. ܘܒܬܪ ܠܘܬܗ ܕܗܘܝܢ ܐܠܝܢ ܕܐܬܝܘܗܝ ܗܘܘ ܡܬܟܪ̈ܝܐ ܘܡܬܒܩܝܐ. ܘܡܬܟܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܒܕ ܚܙܐ ܐܒܐ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ. ܐܦ ܠܝ ܦܘܡܐ ܐܝܬ ܠܝ. ܘܐܢ ܒܟܝܢ ܡܬܟܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܚܘܒ ܠܝ ܕܝܢ ܕܒܟܪ ܬܘܟܠܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܘܢܬܒܪ ܘܢܠܦ. ܠܐ ܝܠܦ ܠܝ ܗܟܢܐ. ܒܟܢܐ ܚܕ ܡܟܝܢܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܢܕܟܝܢ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܝ ܦܘܡܐ: ܐܝܟ ܕܟܠܠܐ. ܐܝܟ ܕܟܪܐ. ܒܢ ܐܢܬܪܝܬܐ ܦܓܥܢܝܬܐ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܕܟܬܒܝܢ. ܘܫܒܩ ܐܢܘܢ ܒܗ ܦܘܫܢ ܐܝܟ ܕܒܦܫܡܬܐ ܘܦܠܓ ܠܕܘܟܬܗ. ܘܒܕ ܗܘܬ ܐܢܘܢܐ ܫܠܘ ܗܠܘܢ ܕܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܠܐܬܘܪ̈ܬܗܘܢ. ܘܐܦܪܝܡ ܗܠܡ ܠܗܘܦܠܦܠܝܦܠܘܣ. ܘܦܩܕ ܒܗ ܦܠܝܡ ܕܢܫܬܪ ܗܘ ܕܐܬܦܢܝ ܗܘܐ ܡܢ ܗܘܫܝܢ. ܕܢܬܠܬܪ ܒܕܘܟܬܐ

1) leg. ܐܠܐ.

ܐܚܪܬܐ ܕܐܝܬܘܗ̇ ܠܒܝܬܗ ܕܡܫܝܚ. ܘܡܕܡ ܕܚ̈ܙܝܐ ܬܪ̈ܝܢ ܕܢܬܚܫ ܗܘ ܡܫܝܚ ܐܘܕܥ ܓܠܝܐܝܬ ܥܠ ܡܘܬܗ ܕܡܩܪܒ. ܘܬܘܒ ܐܦ ܚܘܒܐ ܕܐܚܐ. ܗ̇ܘ ܕܐܡܘܬ ܕܐܠܐ ܬܐܡܪ. ܪ̈ܡܙ ܗܘܐ ܕܝܢ ܘܣܦܩ ܒܡ̈ܠܘܬܐ ܩ̈ܕܝܫܬܐ ܘܒܕܡܘܬܐ ܟܠܝܠܐ ܘܒܐܡܪܡܪܬܐ. ܘܠܐ ܦܩܕ. ܗܘܐ ܘܠܐ ܥ̇ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܗܕܐ. ܘܡܫܕܐ ܕܝܢ ܕܗ̇ܘܝܘ ܗܘܐ ܒܕ̈ܝ ܦ̈ܪܐ ܡܪܡ ܕܚܝܐ. ܠܒܫܗ ܕܝܠܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘܐ ܠܒܬܗ ܠܦܘܠܐ ܚܕ ܡܕܡܟܐ: ܡܬܚܙܐ ܕܒܦܪܐ ܘܡܦܪ ܫ̈ܠܝܐ: ܐܝܟ ܕܫܡܗ ܒܒ̈ܢܝܢ. ܚܕܐ ܡܢ ܬܫܒ̈ܚܬܐ ܕܣܦܪ. ܘܒܕܡܘ ܗܘܐ ܐܠܦܘܪܐ. ܪ̈ܒܘܬܐ ܗܘܐ ܒܪ ܕܚܕܐ ܡܢ ܕܬ̈ܪܬܐ ܕܒܦܘܪܐ ܗ̇ܘ ܕܐܬܦܠܘܓ. ܗ̣ܘ ܗܘܢܐ ܚܕܐ * ܗܘܐ ܒܗ A. 165 r.b.
ܒܕ̈ܪܐ ܕܡܘܫܐ ܡܫܡܫܐ. ܡܛܠܬܗ ܕܒܪܝܬܐ ܕܡܗܝܡܢܘܬܐ ܗ̣ܘ ܗܘܢܐ ܦܫܛܐ: ܡܕܡ ܬܠܬܐ ܡܫܡܗ ܕܒܫܡܘܬ: ܐܦܣܐ ܘܦܠܘ ܠܒܝܬܗ ܕܡܫܝܚ ܐܦܘܣܘܩܐ ܠܒܪ ܕܚܕܬܐ ܗܘܐ. ܘܐܡܪܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܕܒܝܠܘܬܗ ܕܐܒܘܗܝ ܪܘܚܢܐ. ܘܪ̈ܚܡ ܥܒܕܐ ܡܪܝ، ܦܐܘܪܐ ܦܠܪ̈ܒܐ ܠܐ ܐܝܬ ܢܦܫ ܒܦ̈ܘܡܐ ܒܠ ܥܠܗ، ܡܢܐ ܕܡܫܠܡܬ: ܐܠܐ ܐ̄ ܐܝܬ. ܒܡܠܝܢ ܒܒܪ ܡ̈ܘܡܬܐ ܡ̇ܠܐܬ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܐܝܬ. ܠܐ ܬܬܒܥܘ: ܐܠܐ ܐܬܠܒܒ. ܘܠܠܐܬ ܒܪ ܐܬܐ ܐܝܬ ܒܬܪ، ܘܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝ̈ܘܡܝܢ. ܐܬܬܝܚܝܢ ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܪܒܐ. ܘܐܝܟ ܕܐܠܦܘ ܠܢ ܩܕ̈ܝܫܐ: ܡܢ ܐܕܡܐ ܕܢܫܬܦܪ ܗܘܐ ܠܦܘܠܐ: ܘܐܝܟ ܕܫܡܗ ܐܦ ܒܒ̈ܢܝܢ ܐܕܡܐ ܗ̇ܘ ܐܕܡܪܐ ܕܗܘܢ ܒܒܢܝܗܘܢ: ܚܕ ܡܢ ܒܢ̈ܝܐ ܐܩ̈ܕܡܝܐ ܗܘܐ ܐܢܬܘܢ،

ܗܘܐ. ܦܪܘܥܘܬܐ ܕܡܫܒܚܐ ܒܗܕ ܠܗ: ܕܢܣܒܬ ܗܘܐ
ܡܢ ܐܦܪ ܚܝܘܗܝ, ܒܕܡܐ ܠܬܚܬ. ܘܡܬܪܝܡ ܗܘܐ
ܒܥܘܬܗ ܡܢܗ: ܒܕ ܠܒܫ ܠܗ ܠܦܪܘܣܐ ܗܘ̇: ܘܦܐܫ
ܗܘܐ ܒܫܡܫܐ ܥܡܗ ܡܠܐܟܐ: ܒܬܫܡܫܬܐ ܘܒܢܝ̈ܠܘܬܐ.
ܘܡܫܡܫ ܗܘܐ ܒܪ ܟܠܗ ܡܢ ܫܘܡܐ ܕܫܡܫܐ ܐܝܟ
ܕܡܢ ܡܕܢܚܐ ܕܢܘܗܪܐ. ܘܒܫܕ ܡܢ ܡܘܡܝܢ: ܒܕ ܫܢ̈ܝܢ
ܒܗ ܟܠ ܡܢ ܠܟܠ. ܦܪܫ ܡܕܡܥܘܗܝ, ܐܬ̈ܡܝܢ: ܟܠܝܘܡܐ
ܚܕ ܕܡܬܢܟܦܐ ܗܘܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ ܒܕ ܡܦܩܪ
ܒܫܩ̈ܠܐ ܕܟ̈ܬܒܐ ܘܐܪܡܘܗܝ, ܘܒܕܡܘܗܝ. ܒܕ ܘܐܡܪ
ܒܫܡܫܐ ܘܕܫܐ ܗܘ̇ ܫܠܝܚܐ. ܘܟܠ ܟܠܗܘܢ ܘܡܫܡܫܗ
ܡܫܝܚܐ ܕܝܠܘܬܐ. ܘܟܠܒ ܬܠܬ̈ܐ ܝܘܡܝܢ ܥܕ ܡܢܗ ܗ̇ܘ
ܕܡܫܟܢ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܗܘܐ ܡܠܟܫܐ ܘܒܢܝܚܐ: ܘܡܫܡܫ
ܩܕܝܫܐ ܠܐܠܗܐ: ܕܢܟܬܒ ܥܠܝܗ ܕܫܘܕܥܘܗܝ, ܘܢܟܪܙ
ܓܢܝܐ ܕܕܫܠܘܗܝ. ܐܬܬܚܝܝ ܕܝܢ ܗܢܐ ܡܕܝܢܐ. ܡܕܡ
ܬܠܬ̈ܝܢ ܫܘܡܢܝܢ ܕܐܬܬܚܝܝ ܐܒܐ ܕܫܠܡ ܪܘܚܢܐ. A. 165 v.a.
* ܘܒܡܫܝܚܘܬܗ ܕܝܠܗ ܕܦܪܘܫܐ: ܕܐܬܝܗ ܫܢܬ ܐܬܦܫܪܬܐ
ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܫܒܥ: ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܝܘܢܝܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ
ܒܐܫܬܐ ܒܫܒܛ ܒܝܘܡ ܫܒܬܐ ܒܫܠܡܗ ܕܡܫܝܚܐ: ܢܦܫ
ܡܢ ܟܠܡܐ ܗܢܐ ܗܘ ܪܒܐ ܪܘܚܢܐ: ܗ̇ܘ ܕܐܡܝܢܐܝܬ
ܩܢܐ ܗܘܐ ܫܘܬܐ ܥܡ ܚܝ̈ܘܗܝ, ܘܫܪܐ ܗܘܐ ܕܠܐ
ܦܘܫܝ ܒܫܬܡܫܬܗ. ܘܐܬܦܩܘܗܝ, ܡܢ ܒܢܘܪܐ
ܕܒܫܡܘܗ. ܘܫܡܫܘܗܝ, ܒܒܝܬܐ ܟܘܪܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܒܢܘ
ܗܘܘ ܒܗ ܐܝܟ ܕܠܗ ܕܕܟܪܐ: ܘܒܢܐ ܗܘܐ ܒܢܝ̈ܢܘܗܝ.

ܒܕܘܟܝܘ ܡܣܝܒܪܢܘܬܗ ܘܡܟܝܟܘܬܗ. ܘܕܘܒܪ̈ܘܗܝ، ܬܡ̈ܝܗܐ. ܘܒܕܠܐ ܫܦܝܪ ܗܘܐ ܪ̈ܕܝܦܘܗܝ ܒܗ ܐܬܬܚܝܢ ܠܦܘܒܠܐ: ܫܠܡ (1 ܒܠܗܘܢ ܣܦܝܩܐܝܬ: ܘܐܣܝܘܬܗ، ܡܢ ܒܪ ܕܐܝܬܘܗܝ، ܗܘܐ: ܘܡܫܡܫܘܗܝ، ܥܠ ܒܪܢܫܐ ܒܝܬ ܩ̈ܘܪܕܐ. ܘܐܘܪܒܘ ܡܢ، ܗܪܐ ܠܒܢ̈ܝ ܒܪܬܐ. ܘܫܪܪܘ ܠܐܘܪܬܘܕܘܟܣܘ ܕܒܪܬܐ: ܕܢܐܬܐ ܚܢܐ ܠܗ، ܕܡܢܒܪ ܐܠܗܐ ܠܬܘܬܗ ܕܘܪܫܐ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܩ̈ܠܐ ܡܠܠ ܗܘ ܗܢܐ ܕܐܫܬܪܪ ܕܫܡܥܗ ܗܘܐ ܦܪܬܘܣܘ: ܡܠܠ ܫܠܝܗ ܕܗܢܐ ܘܫܪܐ ܡܢ ܢܣܒܘ ܠܗ. ܒܒܪܝ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܡܘܡܝܐ ܘܫܢܝ. ܘܦܩܕ ܗܘܘ ܐܝܠܝܢ ܕܫܠܝܛܝܢ ܒܒܪܬܐ. ܘܐܘܩܡܘܗ ܠܦܘܪ̈ܐ ܘܗܝ ܐܝܟ: ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܦܠܓ ܕܫܒܒ: ܘܢܗܘܐ ܪܘܒܐ ܘܬܫܬܐܓܐ ܡܪܝܢܬܐ. ܘܫܡܪܘ ܒܦܠܓܐ ܚܡܝܪܐܝܬ ܗܝ، ܕܡܫܘܬܦܢܘܬܐ ܠܗܘܢ. ܘܐܬܦܩܕ ܕܝܢ ܗܘ ܗܢܐ ܘܫܪܐ: ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ ܕܢܦܩ ܚܕ ܒܝܒܐ. ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܠܗ ܝܘܡܐ ܕܢܒܘܫܝܗ: ܒܕ ܒܒܕ ܘܡܘ̈ܩܕܬܐ ܫܠܬܐ. ܢܢܐ ܕܝܢ ܫܪ̈ܝܐ ܢܦܩܝܢ ܘܢܦ̈ܩܢ. ܘܫܒܩ ܕܢܣܒܘܬ ܘܦܬܪܐܝܬ ܒܒܪܢܐ ܕܡܘܬܗ: ܣܦܝܩܐܝܬ ܡܢܝܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܫܒܩܗ. ܕܒܪܬܐ ܘܫܪܬܐ: ܘܒܠ ܗܠܝܢ ܕܗܢܐ ܒܠܗ ܐܫܬܒܩ (2 ܒܗ. ܘܢܚܬ ܠܐܘܬܗ: ܘܦܬܚܬ *ܐܠܗܘܢ ܠܠܡܐܢܐ. A. 165 v.b. ܕܐܓܘܢܐ ܫܦܝܪܐ ܐܬܬܦܫ ܘܫܠܡ ܪܗܛܗ. ܘܗܝܡܢܘܬܗ ܢܛܪ. ܘܐܬܬ ܒܪܗ ܒܡܘܬܪܐ. ܘܫܩܠ ܒܠܝܠܐ ܕܙܒܘܬܐ.

---

1) leg. ܫܠܡܘ. 2) leg. ܐܫܬܒܩܘ.

ܘܡܛܠ ܕܫܡܠ ܝܘܡܪܗ ܕܡܫܘܡܐ ܘܫܘܡܗ. ܘܡܫܒܚܘ ܒܝܘܬܪܐ ܕܛܘܒ̈ܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܗܠܝܢ ܕܐܡܝ̈ܪܢ ܡ̇ܢ ܠܘܬ ܩܕ̈ܝܫܐ ܕܐܒܗܬܗ: ܕܬܫ̈ܒܚܬܗܘܢ ܠܒܢ̈ܝܐ ܕܢܣܒܘܢ: ܘܬܫ̈ܒܚܬܗܘܢ ܠܕܒܚܝܢ ܗ̇ܘܐ. ܕܬܫܡܫܘܢ. ܘܬܫ̈ܒܚܬܗܘܢ ܐܡܬܝ، ܕܡܫܬܕܪܝܢ ܠܟܘܢ ܘܪܕܦܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܡܦܩܝܢ ܫܡܟܘܢ ܐܝܟ ܒܝ̈ܫܐ ܡܛܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܚܕܘ ܒܗ̇ܘ ܝܘܡܐ ܘܕܘܨܘ: ܕܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝ ܒܫܡܝܐ. ܬܘܒ ܠܒ̇ܪ ܐܝܬܘܗܝ: ܐܬܪܐ ܕܐܫܬܘܕܝ، ܠܗܘܢ ܡܫܝܚܐ ܒܡܠܟܘܬܗ. ܕܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ، ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܐܦ ܡܫܡܫܢܝ. ܕܠܗ ܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ.

ܫܠܡܬ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܘܡܠܐ ܠܦܘ̈ܬܐ ܘܡܒܘܪܟܐ
ܘܫܗܕܐ ܒܪ̈ܝܫܗ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܬܠܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܨܠܘܬܗ ܬܬܕܟܪ ܠܝ ܘܒܥܒ̈ܕܘܬܗ
ܢܬܚܣܐ ܥܠܝ. ⁘